༄༅། །ཞང་ཡིན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བཞི་བའི་བའི་
བར་གྱི་སྤྱི་དོན་སྐལ་བཟང་སྒྲུ་དབང་གི་རོལ་མཆོ།

མཛོད་པ་པོ། ཀ་རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བོད་རྒྱལ་ལོ། ༢༡༢༨ སྤྱི་ལོ། ༢༠༠༧

༄༅། །ངས་ནི་བཅོམ་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཀཿདང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་ཀཿདང་སྐལ་བཟང་ཀུན་དབང་གི་རོལ་མཆོད་ཞེས་བྱ་བ་སྐབས་གཉིས་པའི་སྒྲིལ་དོན་བཞུགས་སོ།།

གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ལེགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཀའ་བ་ལ།

ཏིང་འཛིན་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར་བ།

རྟོ་ ལམ་ལེགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཀའ་བ་དང་། སྐབས་བསྟུན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།ཤུས་རྣམ་གཞན། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ལེགས་ཉིད། །ཅེས་འཆད་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟེས་སུ་ལམ་ལེགས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྫོགས་པར་སྤོམ་པའི་རྒྱུ་ལམ་ལེགས་མ་ཐོབ་པར། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ལེགས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ལེགས་པ་མེད་ན་མེད་པས་ལམ་ལེགས་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་གཉིས་པ་འདིར་ལམ་ལེགས་སྟོན་མི་དགོས་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོར་རབ་ཏུ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐབས་དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལེགས་པའི་ལམ་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་འབྲེང་ཚ་མཐུན་བསྟན་ཟིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་སྐབས་གཉིས་པར་མ་ཟད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོགས་གྱུབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་དེའི་དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཚ་དང་

མཐུན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཟ་ཉེད་དུ་ཟཁཏ་པ་ལས་བཟུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་ཚེན་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་རྣམས་དེར་སྟོས་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། ཞེས་གསུངས། རྟོག་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་གཞིས་པར་ལམ་ཤེས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་མདོར་སྡུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྟན་པ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཁྱེན་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མདོར་སྡུམ་དུ་གཟིགས་མོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཅིག་པུ་བསྟོམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་སྨྲས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་འཕོབ་སྨྲས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་འོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པའི་ཚེ་ཁོ་ནའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་ལམཡེཤེས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགོས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚོས་བཅུའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ལམ་ཤེས་ལོགས་སུ་ཟཁཏ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་ཚེན་ལས། བརྩེ་བར་བྱ་སྟེ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པའི་སུ་ཚུད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། ཞེས་གསུངས། རྟོག་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་གཞིས་པར་ལམ་ཤེས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་མདོར་སྡུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྟན་པ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཁྱེན་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མདོར་སྡུམ་དུ་གཟིགས་མོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཅིག་པུ་བསྟོམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་སྨྲས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་འཕོབ་སྨྲས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་འོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པའི་ཚེ་ཁོ་ནའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་ལམཡེཤེས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགོས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚོས་བཅུའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ལམ་ཤེས་ལོགས་སུ་ཟཁཏ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་ཙམ་ཞེས་གྲུབ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལམཡེཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རོང་ཀྱི་གྲ

པ་ན་རེ། ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། རྣམ་ཚოད་ལས། ཁ་ཅིག །ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་དུས་ན་བསྒྲུབ་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣོན་སྤུ་གཟྱང་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྣོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིས་བྱལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ཞེ། སློབ་ལམ་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲྭ་མ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སོ།། གཞན་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་ཞི་བའི་མཐའ་འགོག་པའི་སྟེང་རྟེ་ཚེན་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡུག་རྒྱུད་ཀྱི་དནོས་པ་མེད་པའི་སྟེང་རྟེ་ཚེན་པོ་ཀུན་ཏུ་མ་རྟོགས་ན་ལམ་ཤེས་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་བྱའི་མཐོང་ལམ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་རྣོ་གཟྱང་བའི་མཁྱེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སློབ་ལམ་ན་བློ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། འདོད་ན། སློབ་ལམ་ན་བདེན་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བྱེ་མ་ཟད་པར་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་ཆེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྟེ་ཆེན་པོཆོས་ཅན།ཞ མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལམཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་རྟེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲིང་རྟེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམཤེས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།ཞ དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་གསུམ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱམས་སོགས་རྣོན་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཚོར་གཅིག་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། རྣམ་ཐཝ་ད་ལས། སློབ་ལམ་ན་མཉམ་རྟེས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ན། རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་ཆེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་རྟེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་དང་དོན་དམ་བདོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་

མ་ཁྲལ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞེག། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།། འདོད་ན། དེ་རྟེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྟེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོང་ཞིང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་ཁྲལ་བར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་ཁྲལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཚོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་བོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྒྲེང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྒྲེང་མངོན་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོང་ལམ་ན་བློ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་རྟོག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཆར་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། མཉམ་རྟེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྲལ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པས་ཁྲལ་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་མཉམ་རྟེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་

ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བའི་མཐུན་པ་ཡིན་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཐུན་ཚོས་ཅན།ཁ དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།ཁ བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལམ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོ་ལམ་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡེ་ཤེས་བའི་ལམ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དེས་ཁྱབ། རང་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ཡེ་ཤེས་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡེ་ཤེས་བའི་ལམ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དེས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དེས་པར་འབྱེད་བའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཡིན་པས།ཁ ལམ་བརྟེན་ནས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་སོང་ངེ་སྐང་ཁཀང་པའི་ལམ་སྒྲུབས་པས།ཁ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དོག་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན། ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སངས་པ་དེ་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སངས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆ་འཕགས་སྐྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དེ། འདིར་བསྟན་པའམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་པག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འདིར་བསྟན་པའམ་ཤེས་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་པའམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་པག་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདིར་བསྟན་པའམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་པའམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་པག་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་པག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། འཕགས་པམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་པག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཕགས་པམ་ཡན་པག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཡན་པག་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་པག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཇ་རང་ལུགས་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་པག་ཟཧཏ་པ་དང་། ཡན་པག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཟཧཏ་པ། ཀ

ཇི་ གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་པག་ཟཧཏ་པ་དང་། ཡན་པག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཟཧཏ་པ་གཉིས་པས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ་པས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་ཤིང་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་པག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ལས། བགེགས་དང་རྒྱལ་མདོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱུང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། རྒྱུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་སད་པ། རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྐྱོང་བ། བྱད་ལས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་པ་

ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཐུན་པ་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་དང་འབྲས་བུ་ལམ་ཤེས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་ཟཧཏ་པ་ལ།

ཏོང་ཉོ་ལམ་ཟཧཏ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་ཟཧཏ་པ།།

འོ་ན། སྐབས་གཉིས་པ་འདིར་ལམ་ཤེས་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཟུ་གཅིག་གི་སྟོན་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་ན། འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་རྣམ་མཐུན་ཟཧཏ་ཟིན་པ་དང་། དེའི་ཚེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་བཞི་རྣམས་ཀྱང་། ལྷའི་བུ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་དང་ལྡན་ཅིག་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་རྣམས་དང་། མཐའ་བྲལ་པ་རྣམས་དང་། དགའ་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། འཕྲུལ་དགའ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། ཚངས་འཁོར་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་དང་། གཞན་ཡང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན། འོད་ཆུང་ནས་གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བུ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་

བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགོང་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལྷ་རྣམས་རྒྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ལམཡེགས་པ་ཉིད་སྐྱེ་རྒྱང་བ་ཉིད་དུ་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། རྒྱ་འགྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ན་ཡང་།

ལམཡེགས་ཀྱི་རྟེན་ཟཕདང་།

ལམཡེགས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་ལམཡེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཚེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱི་དྲུང་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་དེ་ནི་ལྷམ་མེ་མ་ཡིན། ལྷན་ཅེ་མ་ཡིན། ལྷང་ངེར་མ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་འབབ་ཞིག་རང་ཅེས་བྱའོ། །བླ་ན་མེད་པ་དང་གོང་ན་མེད་པ་དང་གོང་མའི་ཡང་གོང་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་བཅོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། རྒྱལ་ཚེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། སུམ་བུ་རྩ་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། མཐའ་བྲལ་པ་རྣམས་དང་། དགའ་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། འཕྲུལ་དགའ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་གཞན་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བུ་གང་ཟི་སྐྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱིས་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཐོས་པར་འདོད་ནས། ཤེར་ཕྱིན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཉན་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་ན། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཟི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པར་བྱ། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན། དེ་ཡང་མདོ་ཚན་དང་པོ་དེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མེག་མེག་པོ་སྟེ་གཟེ་མེད་

པར་མཛད་པར་བསྟན་ནས། མདོ་ཚན་གཉིས་པས། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ལེས་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རྫུ་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་འོད་ཟེར་ཅལ་ཀྱིས་མཁན་པ་ནི་རང་རྒྱལ་བཅས་ཀས་ཏེ། མཐུ་ཁྲོད་པར་ཅན་དེ་ལ་དད་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་བའི་ལྷ་འགའ་ཞིག་ལམ་ལེས་དངོས་སུ་དད་ཅིང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལམ་ལེས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རྫུ་བྱར་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལྷ་རྣམས་རྫུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འོད་ཀྱི་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། ཞེས་དང་། ལམ་ལེས་པ་ཉིད་སྐྱེ་རྫུ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་དག་གིས་ལྷ་ལ་མོག་མོག་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འོད་ཟེར་མཛད་པ་ནི་རང་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་རྟེན་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཚིག་ཟུར་གྱིས་རྟེན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཟེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལམ་ལེས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རྫུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ལེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དེ་ལ་བགེགས་ང་རྒྱལ་མདོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་དང་མ་བྲལ་བར་ལམ་ལེས་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

བརྟེན་པ་ལམ་ལེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ།

ཇ དང་པོ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ། ཀ

ཐོ་ གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལམ་ལེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འོ་ན། ལམ་ལེས་སྐྱེ་བ་

ལ་བགེགས་ང་རྒྱལ་མདོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན་དེས་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་ལ་མཐུན་རྐྱེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་སྨོས་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨོས་སོ། །ཀོ་ཌྱ་ཝི་ཀ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ཕྱིན་དང་། བྱང་ཆེན་ཞིང་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། ལྷའི་བུ་གང་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་དག་པར་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་འོངས་བའི་རྒྱུན་གྱི་མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཡུལ་དེས་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡུལ་སོ་སོར་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། འཕྲལ་ཙམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཀྱི་ཡུལ་སོ་སོར་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཕྲལ་ཙམ་དེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་འཕྲལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁ་ཅིག། འཕྲལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཏོན་ནི་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བས་མ་ཁྲལ་བའི་ཕྱིར། འཕྲལ་ཙམ་རྒྱུད་ལྡན་ལ་དེའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་

ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གང་ཟག་གང་ཞེག །ལམ་ལེགས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་དང་། མཚམས་བཅད་པ་ནི། ཁེན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་འཕོངས་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལོག་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱུན་སྐྱངས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐ །གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། འོ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ལེགས་གཏན་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ལེགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱུ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་རྣམ་སྤྱི་རང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཁྱབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུགས་ལས་བྱང་བས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ལེགས་པ་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ། སྨྲོ་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་དྲང་དེས་སུ་འདོད་ཚུལ། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་གང་ནས་འདྲུག་པ། འཕོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དྲུག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་།

༼མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས།༽

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། དེ་དང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་ཅ་ཞར་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་ཟཁ་དང་པོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཟཁ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཅ ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྩེན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ། ཏླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་མེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ངས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོ་དེ་ལས་ཞི་བ་བགྲོད་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་གཉིས་ཟེར་བ་བདུད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོ་དེ་ལས་ཞི་བ་བགྲོད་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་གཉིས་ཆེན་ལས་ལྷོག་མི་སྲིད་པ་དང་། ལྷོག་སྲིད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་གཞན་པ་དང་། དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤྱད་བ་དང་། མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤྱད་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ན་རེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྔར་བཞིན་གསུངས་པ་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་རིགས་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། ཏླ་གྲོས་མི་ཟད་པར་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འཕགས་པར་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་

དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ལམ་དུ་དཀྲིར་རུང་བའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དོན་དམ་པར་རིགས་སོ་སོར་དེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཚད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། བསྟན་པལས། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཅི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་དེ་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷག་བཅས་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་སྡོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྗུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་ཆོ་བསྟིངས་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་ལ། རང་གི་ལུས་སྙ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིང་སྤྲུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ནས། ལུས་སྔ་མ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་དབེན་པར་གནས་ཏེ་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔར་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་འཇིག་པའི་རྒྱུན་གྱི་མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མཐར་ཐུག་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་རྣམས་དེས་ནི་གྱི་མདོར་འདི་པས་བཞེད་དེ། རྒྱུན་སྣང་

ལས།། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། དེའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཐེག་པ་སྐྱེ་ཚོགས་སུ་སྣང་ནས་ནི་གཞན་དུ་ཟཝ་དེ། གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་ངེས་པའི་དོན་དང་། འོན་ཀྱང་གང་ཡང་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོགས་པའི་ཚིག་གིས་དོན་ནི་དྲང་བའི་དོན། ཁྱབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་ནང་འགལ་སྣང་བ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ས་སྟེར་དབྱ་བཙོམ་པ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་རིགས་ཐ་དད་པར་ཟཝ་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར། དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་ཌཱཀ་ནས་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དབྱ་བཙོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལགས་སོ།། །།ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལམ་རིང་ཐོས་དུབ་པ་རྣམས་ལ་འབྲོག་དགོན་པའི་དབུས་སུ་བྱོང་ཁྲེར་སྐྱེལ་པ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བགྱི་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཐེག་པ་དམན་པ་གཉིས་རེ་ཞིག་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མར། ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། ཉམ་ཆོས་པའང་ལ་སོགས། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། ཉེ་དག་དར་འཛིན་ལས་ལྷོག་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བ། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྨོན་མཛད་དེ། །ཞེས་དང་། པདྨ་དཀར་པོ་ལས། འཕེར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་ཁྱོད་ཐར་ཡང་། །ཁྱོད་ནི་དུད་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ།། སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཙལ་བར་ཀྱིས། །ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བསྟལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཛིད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། དང་པོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། བསྟུ་བ་དང་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། དཔལ་ཕྲེང་གི་དོན་བཀླལ་བས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མཚུངས་ལ། རྒྱུད་བླ་

མའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་བྱང་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྨྲལ་བའི་ལུས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་དང་ཡོའི་ལུས་ཀྱིས་དབེན་པར་གནས་པ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ལས་འདས་ཀྱང་། ཤེས་སྨིན་ཀྱི་རྟེན་བག་ལ་ཉལ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟེན་པའི་ཡིད་ལུས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱས་པའི་ཡིད་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཟཁཏ་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི། དབུགཅིམ་པ་ཤི་ནས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། མདོ་དེ་དྲངས་ནས་ཉན་ཐོས་པ་སྨྲངས་པ་ཉི་ཚེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྨིན་པ་གཉིས་སྨྲངས་པའི་ལྷང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཙམ་ཞེས་ཅད་ཟེག་ཐའི་སྐོར་ནས་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། བང་དཀར་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེས་ཡོངས་སུ་བྱང་བའི་ཉན་ཐོས་སྡུར་བཤད་པ་ལྟར་དང་ཡོའི་ལུས་ཀྱིས་དབེན་པར་གནས་པའི་ཚེ་རང་དོན་ལ་དགའ་བས་ལམ་སྐོམ་པ་ལ་བག་ཆགས་མེད་པར་བྱང་པ་དང་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཉམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། གལ་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། པད་དཀར་ལས། ཐེག་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དང་། གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཤཱཀྱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་སོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། བསྟོད་བྱའི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྣམ་པར་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། བསྟོད་པ་པོའི་ཐེག་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་དང་། གང་གི་

ཆེད་དུ་བགྱིད་པའི་ཐེག་པ་སྟག་གྱན་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མཚུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རིགས་ཐ་དད་པར་མཚུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་རེ་ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྨོན་པ་སྨྲས་ནས། དེ་བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་ངེས་ཚིག་འདས་ཐོབ་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྔོན་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྨོན་པ་སྨྲས་པས་སངས་རྒྱས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བདག་སྔོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྨོན་པ་སྨྲས་པས་འཚང་རྒྱར་ངོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་མཚུངས་པ་ཐང་ཅིག་ཙམ་སྐྱེད་པས་བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱལ་པའི་ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྐྱ་ལས་འདའ་ཚུལ་ལན་དུ་མར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱངས་རྫོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འེས་པ་སྟེ་བདུན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་གང་ཟག་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྤྱལ་པའི་ཕྱིར། །མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་དགའ་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཁ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་། །གཞན་དག་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་སྟོབས་སྐྱོན་ལས་མི་ཉམས་པར་བཟུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། །ཁ་ཅིག་དགའ་ནི་དྲང་ཕྱིར་དང་། །གཞན་ཡང་ཀུན་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། །སྟོབས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་བའི་ཚེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། །ཐེག་དོན་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། །མ་མཐོང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་

ཚགས་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རྫོགས་བྱང་སྒྲུབ་པའི་རྟོགས་པ་བླུལ་བའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཆོས་ཅན། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྣང་བའི་སྐྱེ་བ་ཡང་ལེན་ཏེ། རང་གིས་ཐོབ་པའི་འཕགས་ལམ་སྤོང་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དག་ཏུ་སྣང་བར་བྱེད་ནུས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གཅིག་འདོད་ཚགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར། ཅིགཤེས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱལ་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར།། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་མ་འོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་དམན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་དང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདིར་དམན་པའོ། །དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ། །སྨིད་པ་དག་ཏུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར།། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྤྱད་པ་ཡི། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་ལྡན། །ཐེག་ཆེན་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་ནི། །སྐྱེ་པ་རབ་ཏུ་སྨིན་པར་བྱེད། །ཅིགཤེས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། །ལྡན་ཕྱིར་སྤྱལ་པས་རབ་ཏུ་སྨིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྟར་ཀྱི་ལུང་དེ་དག་གིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར།

❨མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས།❩

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷ་ཡི་ཐེག་དང་ཚངས་པའི་ཐེག། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི། །ཐེག་པ་འདི་དག་དམ་ཆོས་བཞིའོ་ཞེས་སོགས་ནི་

འབྱུང་གི་བར། །ཐེག་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་པ་མེད། །རེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ན། །ཐེག་པ་མེད་ཅིང་གོལ་བ་མེད། །ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་སྟེ།། བྱིས་པ་རྣམས་ཡོངས་དྲང་དོན་དུ། །ཐེག་པ་ཐ་དད་དེ་སྟོན་དུ། །ཞེས་དང་། དམ་ཚོས་པད་དཀར་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་དོ། །གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་སྟྲི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལང་གཤེགས་ལས། ཐྲི་གོལ་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་གོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། པད་དཀར་ལས། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། རྣམ་འདྲེན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན། །ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །བསྟི་བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེའུར། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཅི་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། ཅ་ཅི་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར། མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར། ཆོས་ལ་དཔེ་འཐུད་བྱེད་བཞིས་པར་ཡང་འགྱུར། ཞེས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཡང་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བྱིས་མི་སྲོག་བའི་འཁོར་འོའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་མེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་འཁྱིད་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བས་ན། །སྲིད་པའི་ལམ་ཀྱིས་དུབ་

རྣམས་ལ། ངལ་བསོའི་དོན་ཏེ་ཉིན་མིན། ཞེས་དང་། དེའི་མེད་པར་བསྟོང་པ་ལས།། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། གཅོོའོའི་ཐེག་དབྱེར་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཞུགས་དོན་དུ། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མདོ་སྡེ་དུམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་འཕོ་ཀར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་འདིར་བོར་ནས་དག་པའི་ཞིང་དུ་པདྨའི་སྣུམ་སུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བླངས་ལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་ལ་སྣང་མི་ལྡང་བར་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་སྐད་ལས། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་པོ་ཐོབ་ཅིང་། སྨིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་སྤྱིད་པ་ལ་སྣྲག་པའི་ཡིད་དང་སྟོན་གྱི་འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཚེ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་པས་བདུད་ཀྱི་ཞབས་འདས་པའི་མིང་ཅན་འདུལ་ཤེས་མེད་པ་ཁམས་གསུམ་པར་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ། འཕོ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཉིད་དང་། བརླའི་སྨིང་པོར་སྐྱེའོ།། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་དེ་དག་ཇི་སྲིད་བྱུ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐུལ་བ། །དེ་སྲིད་ཡེ་ཤེས་ལུས་གཅིག་གིས། །ཁྱིར་འཛིན་མྱོས་པས་བརྒྱལ་ཏེ་གནས། །ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། ཁྱིར་དེ་འཛིན་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་ན། །བསྐལ་པའི་བར་དུ་མི་སད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་བསྐུལ་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བཞེངས་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་དམ་པའི་ཚོས་གསན་ཏེ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དམ་ཚོས་པད་དཀར་ལས། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་ཁྱོད་ཐར་ཡང་། ཁྱོད་ནི་ད་དུང་

མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཙལ་བར་རིགས། །ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། རྗེ་ལྟར་སྐྱེས་བུམྱོས་པ་ནི། །སྐྱོས་བྱུར་མེད་པ་སངས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་དག་ང་ཡི་སྐུ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་འཐོབ། །ཅེས་དང་། རྒྱུན་སྣང་ལས། དེ་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉེན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འོད་ཀྱི་སྣང་བས་སད་པར་མཛོད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བློ་ལ་འཕགས་སུ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་རྒྱ་དང་འབྲ་བར་འགྲོའི་རིང་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་བསགས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བློ་མར་འགྱུར། ཞེས་ལུང་ལས་དེས་པར་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིན་པ་དེ་སེམས་རྒྱུད་དང་འབྲལ་རྟུང་གི་བློ་བུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྤྲོང་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཏང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། གཞན་སྣང་གས་སུམོས་པ་མི་འདུ་བ་གསུམ་དང་འཚམས་མི་འདུ་བ་གསུམ་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ལམ་དུ་དཀྲིས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྟོང་བའི་ནུབ་མ་བཀག་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇིད་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྟེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པའི་ཚོང་གྲུ་གཉིས་ཀྱི་གྲོང་དུ་གྲོང་ཁྱེར་སྤྲུལ་ནས་དབུགས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་གྲོང་ཁྱེར་སྤྲུལ་ནས་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ཡང་རིགས་པ་ལྟར། འོན་བའི་སྤྲུལ་གྱིས་ཡུན་རིང་དུབ་སྟེ། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་འདོད་པ་རྣམས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་དབུགས་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས། ཐེག་ཆེན་དུ་དངས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། དབུ་མ་འཇུག་པར། དེའི་ཕྱིར་མ་ཁས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི། །དཔལ་བ་ཉིར་ཐེག་ཁྱེར་ཡིད་འོང་བར་དུ་

རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྨོན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལས་ཡིད།། སྒྲུབ་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་པའང་བློས་སྒྲུབས་རྣམས་ལ་འོཁགས་སུ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཚད་ལྡན་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་གང་ཡང་དེ་དག་གི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་དང་དོན་དུ་བཀལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་སྨད་ལས། ཁྱབ་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཕྱིར་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བསྟམས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐྲོགས་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཁྱབ་པའི་དོན་དང་། གོ་རིམ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱད་པར་ཀྱིས་དོན་ཀྱི་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་བློ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱང་ན་དེ་དག་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྔར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཟད་པ་ཡིན་ཀྱི། འདིས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུན་སྨོད་ལས། དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གསལ་བར་ཟཁའ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་པའང་དཀར་པོ་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ནོགས་ལས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་དྲངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤྲཱི་རིའི་བྱང་ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉན་དཀར་པོ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་བདེ་བླག་ཏུ་ཞུགས་པ་མིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྨོད་དེས་ན་ག་ཏྲ་ནའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། དེའི་རྟེས་སུ་འབྱང་བའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་པུའི་ཚུལ་དུ་སྣ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ནས། །སྲིད་པས་སྐྲག་ཡིད་དེ་དག་ལ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀུ་ནི་ཆོགས་

བསགས་ནས། ཏེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

ཏཱ་ཐཱ་ཝེག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་མ་མཚམས་སོགས་བཤད་པ།

ཇོ་ གསུམ་པ་ཞར་ལ་ཝེག་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མ་མཚམས། གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་གཉིས་གང་རུང་ཁྱར་དུ་འཛེར་བའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་དེ་ཝེག་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཝེག་ཆེན་གྱི་ཝེག་པ་དང་། ཝེག་དམན་གྱི་ཝེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཝེག་པ་གང་ཞེག། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པས་རང་ཀུ་ཕྱེ་བ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། ཏེ་བཞིན་སྣང་བ་གཉིས་དག་དང་། ཡེ་ཤེས་བརྟེན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་།། སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་འདི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཝེག་ཆེན་ཞེས་ནི་དེས་པར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཝེག་ཆེན་གྱི་ཝེག་པ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་ཏེ། དམིགས་པ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། སྣང་བ་ཆེན་པོ་དོན་གཉིས་སྣང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ། རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟོབས་སོགས་འགྲུབ་པ། འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལེགས་ཚན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཝེག་པ་གང་ཞེག ཆེན་པོ་བདུན་དང་མི་ལྡན་པས་རང་ཀུ་ཕྱེ་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཝེག་པ། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ཝེག་

པ་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ནི། ཟེག་པ་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟེག་ཆེན་གྱི་ཟེག་པ་དང་། ཟེག་དམན་གྱི་ཟེག་པ་གཉིས་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་མི་འདྲ་ཞིང་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡོད་པས་གཉིས་ཀའི་སྐོན་ནས་བཞག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟེག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཟེག་པ་གཉིས་ལ་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡོད་པས་དེའི་སྐོན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ཇ ཉན་རང་ཟེག་ཆེན་ལམ་དུ་གང་ནས་འཇུག་དགྱེས་པ། ཀ

གཉིས་པ་ཉན་རང་ཟེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་གང་ནས་འཇུག་པ་ཟཧཤད་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་བའི་ཚེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་པར་ཟཧཤད་ཀྱང་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་འཐད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཚོག་གས་ལ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་ལངས་ཏེ་ལམ་མཆོག་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོག་མ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་པོར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཟེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྤྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་དང་། མ་དག་ས་བདུན་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་སྟེ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གཞོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ས་དང་པོ་ནས་འཇུག་ཟེར། སྐྱང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་འཇུག་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་འཐད་པ་གང་ཞེག། ས་ངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཟེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྤྱོར་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཚོགས་བས་གས་དགོས། བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པས་ཚེ་གསུམ་ལ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། མཛོད་ལས། སྐུར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་ཀྱི་མཐར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་ཐོག་ཏུ་ལུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །སྐྱེ་དགུ་འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། །དང་སེམས་ཀུན་ཏུ་མཉེག་ལྡན་པས། །རྟོགས་པ་བུལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།། དེ་ཡང་ཐུབ་དགོངས་ལྟར་ན་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་གིས་བུལ་ལ། དགེ་བའི་ལྷས་གྲངས་མེད་བཞི་བསྡུས་བུལ་བར་ཟཝཱད་དོ། །ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེས་ལམ་བདེན་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་ཡོངས་བདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།། དེ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ལྟ་འགལ་བར་ཐལ། སློབ་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོགས་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་

སོང་བའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་ཚགདང་ལས། མཚན་གཞི་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལེགས་པའི་ལམ་ལེགས་སོགས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལེགས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ལེགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ས་མཚམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་ཚགདལས། མཚན་ཉིད་ཟླུན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་དེ་ལམ་ལེགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས། ཁ་ཅིག། ཉན་ཐོས་དབྱངས་ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་འཕགས་པ་ཕུང་སུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཕགས་པ་གང་ཞེག །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེར་ན་མི་འཐད་དེ། སྒང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱུད་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་འཕགས་པ་ཕུང་སུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞེག་དེ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་འཕགས་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དེ་དག་བཅོམ་མ་ཡིན་ཞེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྲིད་ཕྱེན་དགྲ་པ་སྟངས་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། དགྲ་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་གང་། །དེ་ནི་རྣ་རྡེ་ལྟ་བུ་ཡིན། །དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་པ་ཤེས།། དེའི་ཚེ་དེ་མི་སློབ་དག་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་མི་སློབ་པ་མ་ཡིན་ཞེར་ན། འཕགས་པའི་སྟངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་མི་སློབ་པ་གང་ཞེག། དེའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་སློབ་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་སྟོབས་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་སྟོབས་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ལྟ་བོ་གང་རུང་ཡོད། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་དང་པོ་བཞི་པོ་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་སྟོབས་པའི་ལྟ་ཕྱགས་དང་ཕྱུག་ཆོགས་འོག་མའི་ལྟ་ཕྱགས་ལ་རྒྱོས་སྐྱེན་ཡོད་པར་ཐལ། མི་སྟོབས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ན་མི་སྟོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལྟུན་ཆོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སྟོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཇ་འཕེར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ།

ཀྱོ གསུམ་པ་འཕེར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་མི་སྙིད། འཕེར་བ་ལ་མཐའ་མེད་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྙིད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྙིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྙིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྙིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཅོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རྣམ་མཁྱེན་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་འོངས་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྙིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཅོས་ཅན། དེས་པ་ལྟ་ལྟན་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཅོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕེར་དུ་བྱང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།ཿ འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་བྱང་སེམས་

འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་འོངས་སྐུའི་འཁོར་དུ་བྱང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་སངས་མ་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་འཁོར་དུ་བྱང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ།། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་སངས་མ་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་གང་ཞེག། སངས་མ་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀེ། དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་བྱང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་དེ་སྤོག་དབང་རྒྱུད་སྤྲུལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤོག་དབང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར། །གཞན་ཡང་། རིགས་གཉེར་ལས། ས་བོན་ཐོག་མཐའ་ཡོད་ཚིམ་ཡང་།། །མེས་བསྟེགས་པ་ན་ཕྱི་མཐའ་མཐོང་། །དེ་བཞིན་འཚོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱང་།། བདག་མེད་མཐོང་བས་ཕྱི་མཐའ་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཚོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཚོར་བའི་མཐའ་མེད་པར་ཐལ། འཚོར་བ་དེ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དུས་གསུམ་པོ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག །འཚོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། འཚོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀེ། སྤོད་པའི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀེ། སྤོད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་

བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་དེ་སྲིད་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འཁོར་བ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཇུག་པར་རྒྱས་བླབ་པ་ལས་བྱང་སྲིད་མིན་སྲིད་པ་ཡི། །དཔལ་གྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱས་པའི་ཚེ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་ཀྱང་མཐའ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྟོང་རྫོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྨྲེབ་པ་དེ་གཉེན་པོས་སྟོང་རྫོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་གཉེན་པོའི་ཚོས་དང་ཐུབ་པ་ན་འབྱི་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་འཚེལ་བ་ནས་ཤིན་ཏུ་འགྲིབ་པར་གྱུར་པ་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་ཀྱི་དྲི་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་བ་ཡང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་འབྱི་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྟོན་ཚུལ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་བྱོན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་དགུ་ལས་འདས་པ་ལ་བཀོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ལ་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུན་སྟོང་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་འདི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པའམ། སངས་རྒྱས་རེ་རེ་བྱང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་བཀོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ལ་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུན་སྟོང་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་འདི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པའམ། སངས་རྒྱས་རེ་རེ་བྱང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་སྐྱ་དན་ལས་འདས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཁོར་བ་ཟད་པ་མེད་པས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། རི་བོ་ལ་སོགས་

བའི་སྒོབ་གཡོག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ན། འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་ཤ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་འགོང་བ་མཐའ་ཡོད་དུ་འདོད་ཀྱང་། མཐའ་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་ཡོད་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འགྲིབ་དང་ཕུལ་བྱུང་སྲིད་པར་འཇུག །ཨི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་འབྱུར་བས།། ལ་ལར་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྨྲངས་ལ། དེ་ནི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལ་སོགས་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བ་བྱང་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་དགོས་པས་དེའི་སྐྱེས་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བྱེད་མཐར་ཐུག་ཤེས་བྱའི་དོན་མཐའ་དག་ལ་ཡིན་པས་ཆུན་དང་འཕྲད་ན་གཉེན་པོ་སྐྱེ་རྒྱང་དང་སྒྲིབ་པ་སྤང་རྒྱ་ཚེམ་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པར་སྐྱེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་འབྱུང་རྒྱུ་འབྱུང་རྐེས་ལ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཀཱཔིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་སོ་སོའ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་སྒོམ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་སྒོམ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྨྲའོ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྨྲའ་བ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྨྲའ་བར་སྟོན་པའི་མདོར་མི་གཙོར་དེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱི་དེས་དོན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལྷས་བྱིན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་ན། ལྷས་བྱིན་ཚོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཏོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས་སྟེ། ཚོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ལྷས་བྱིན་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སོགས་སྤྱར་ནས་སྐྱོན་འཕེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁ་བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ལ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་སོགས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ནོ། །ཤེས་འཚད་པ་ལ། མདོ་ལས། ཁོ་བོས་ནི་དེ་དག་གིས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དེ། ཤེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཚད་པ་ལ། རང་བཞིན་དང་ནི། ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འཕོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཤེས་གསུངས། རྟེའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། འོ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲངས་པ་མ་ཡིན་པ། ཤེས་འཚད་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་མི་སྤྲང་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་དེ་གང་ཞེན། དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་འཕོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཚད་པ་དང་། དེ་བརྒལ་ལན་ཀྱི་སྐོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉི་སྣང་ལས། བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་བས་བསྟུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡིན་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བས་བསྟུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་དང་། བག་ལ་

ཉལ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་བས་བསྡུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྲོང་གི་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་བདེན་འཛིན་དུ་བྱར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། འཇིག་ལྟའི་བག་ལ་ཉལ་སྲང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། ངེས་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཉིས་པོ་དེ་གཞན་དོན་དུ་འཕོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་དགོས་པར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དཔལ་ལྡེའུ་གྲི་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་གི་འཕོར་བའི་རྒྱུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕོན་མོངས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བས་མི་དོམས་པ་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཐུབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྐྱོ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་བསྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་དོམས་པ་དང་། སྔོན་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་པ་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཚེ་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྟོང་བ་རྣམས་མི་འདོར་བ་སྟེ། ཞེས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་འཕོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་བརྗོད་གསུངས། འདི་དག་དགེ་རྩ་ཡིན་ན་ཕོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པས་དགེ་རྩ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཕོན་མོངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་པའི་དྲི་བ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཚེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལགས་ན་དེ་རྒྱུ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཕོན་མོངས་པ་ཞེས་བགྱི། ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཕོན་མོངས་པ་བདོས་མིན་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕོན་མོངས་པས་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་འཕོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་བརྗོད་གསུངས། འདི་དག་དགེ་རྩ་ཡིན་ཏེ་ཕོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པས་དགེ་རྩ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཕོན་མོངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འདུག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ན་དེ་རྒྱུ་ཅིའི་སྐྱེད་དུ་ཕོན་མོངས་པ་ཞེས་བགྱི། ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཕོན་མོངས་པ་བདོས་མིན་ཀྱང་ཕོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཕོན་མོངས་པ་དང་བྱེད་ལས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕོན་མོངས་པས་རྣམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ། འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕོན་མོངས་པ་དེ་དག་

གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ལ། ཁམས་གསུམ་དོ་ཡང་ཉེན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། བཀྲགས་པའི་དགོས་པ་མདོར་དངོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དོན་ཐོག་ཏུ་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནི་གཞན་དོན་ལྷུར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞན་དོན་དུ་སྨིད་པར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། རང་དོན་དུ་ཉེན་མོངས་པ་ཡང་མི་སྤང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། དེས་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྲིད་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བས་ཡིན་ཀྱི་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་ཆུན་གྱིས་ཟགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་ཆུན་གྱིས། ཟགས་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱང་བ་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སམ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་རང་རྒྱུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཀུན་སློང་གི་རྩོལ་བ་ཐུ་མོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་གཉིས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དག་ཞིང་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱིང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་སྨོན་ལམ་སོགས་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྡོང་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཞེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྲིད་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་ཞེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་འཕགས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བརྒྱད་པོ་དེ་དེ་ཡིན་ཞེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྡོང་རྒྱུའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡིན་ན། ཉན་རང་སྤྲོབ་པ་འཕགས་

པའི་རང་ཉིད་སྤང་བྱའི་གཅོད་བྱས་ནས་སྤོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པས་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཅོད་བྱས་ནས་སྤོང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་དེ་ལྟར་མི་སྤང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམའཛེས་དེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་སྐོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཞོ། །ཞེས་དང་། ཉི་སྣང་ལས། རང་བཞིན་ངེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སོ་སོར་དེས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམའཛེས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོང་ལྷ་བ་ན་རེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྲིན་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྲིན་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྲིན་དེ་དེས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟེས་སྤྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ས་དེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྲིན་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྲིན་ཉོན་སྤྲིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། དེ་ཡིན་ན། ཉོན་སྤྲིན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉོན་སྤྲིན་ཀྱི་ས་བོན་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དབྱག་བཙོམ་པས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཉོན་སྤྲིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཅོད་བོར་བྱར་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་ཟེར་ན། ལས་ཉོན་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུད་བློ་མ་ལས། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམ་

བཅའ་དེར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། དེར་གྱུར་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱང་འཕགས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། ལས་ཉོན་ཀྱིས་དབང་གིས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་སྨོར་ལམ་པ་ཚེ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྨོར་ལམ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །དེ་གཉིས་ལུས་རྟེན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དེ་རྣམས་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཚེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྡོང་རྒྱུའི་སྐབས་འདིར་བསྡུན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས་སྡུག་སྟོང་བསྡུན་པ་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་པའི་ཟག་པ་དེ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་

ལག་ཏུ་སྒྲུར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཇ་ལམ་ཞེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།།

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ཞེས་དེ་ཡང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་ལས། ཞེས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་བསྡུད་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།ཞེས་གསུངས། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་འགོར་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བསྡུད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་ཅིང་སྨིན་འགྲོལ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ བགེགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ།

ཇ་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དངོས་བཤད་པ།།

ལུས་རྣམ་གཞན་དུ། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། སྨོད་མ་བས་རྒྱའི་ལམ་གང་དང་། ཞེས་འཆད་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོང་དེ། ལམ་ལེས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཕོབ་པར་ལམ་ལེས་མི་འཕོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལམ་ལེས་དངོས་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལེས་པའི་ལམ་ལེས། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་ལེས་པའི་ལམ་ལེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལེས་པའི་ལམ་ལེས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ལམ་ལེས་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱུ་དེས་འབྲེང་ཚ་མཐུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་ལེར་ཕྱིན་གང་ཞེས་རབ་འབྱོར་ལ་དྲིས་པའི་ལན་བྱ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་ལ་བྱང་ཆེན་ལེར་ཕྱིན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། ནད་ཉིད་དང་། འབྲས་ཉིད་དང་། ཟུག་རྔུ་ཉིད་དང་། སྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཐ་རོལ་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་དང་། འཇིགས་པ་ཉིད་དང་། འགོ་བའི་ནད་ཉིད་དང་། ཉེ་བར་འཚེ་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་རྩ་བ་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་དེ་ལྟར་ལམ་ལེས་ཀྱི་རྣེན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་བརྗོད་པའི་ཚེག་ཏུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལེས་པའི་ལམ་ལེས་སོགས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོང་དེ། ལམ་ལེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ལ། དེ་ལྟར་རྣེན་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་ལམ་ལེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། ཞེས་གསུངས། ལམ་ལེས་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལེས་པའི་ལམ་ལེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོང་དེ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་རྒྱུད་

ལ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བློ་སྦྱོང་བ་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་ཚ零དབའི་སྐོར་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཞིད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ་དང་། དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཤྲོག་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ཤྲོག་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་རྣམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།། སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། ཁད་ཉིད་དང་། འབྲས་ཉིད་དང་། རྒྱུ་རྟྭ་ཉིད་དང་། སྦྱིག་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་དོགས་ཉིད་དང་། ཁད་དང་། འབྲས་དང་། རྒྱ་རྟྭ་དང་། སྦྱིག་པའི་རྣམ་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཤ་རྩལ་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་དང་། འཇིགས་པ་ཉིད་དང་། འགོ་བའི་ནད་ཉིད་དང་། ཉེ་བར་འཚོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡི་དོན་ཚཞིད་པ་ལ། ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དེ་དག་ཉིད་སོ་སོའི་ཡིད་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དག་གིས་ཁ་ཅོལ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་དོགས་ཉིད་དག་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་གི་དོགས་གཡོ་

བ་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་། འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇིགས་པ་དང་། ནད་འགོ་བ་དང་། འཆི་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགགས་པ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞི་བ་ཉིད་དང་།་ དབེན་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འགོག་པའི་བདེན་པའི་འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་།་ བྱ་ཞེམ་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་དབེན་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆེན་རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྟོམ་མོ། །ཞེས་པ་ནས། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དང་། བྱང་ཆེན་རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་། ཅེས་སོགས་དང་། ཡང་བྱང་ཆེན་ཉེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་པའི་ཚེ་ཆོས་གང་གིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྐྱོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫུས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་བདག་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་ཚྭ་སྟེ་བདག་གམ་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་བཅོམ་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འགྲོགས་པ་མ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་སེམས་དང་འགྲོགས་པ་མིན། ཇི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་སེམས་ལ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཞེས་ཇི་ལྟར་བའི་ལེན་དུ་

ཀོའུ་ཤེ་ཀ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ནས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་མེད་དོ། །ཀོའུ་ཤེ་ཀ་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཅཥད་པ་ལ། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ལམ་དང་། རིགས་པ་དང་། སྣུག་པ་དང་། དེས་པར་འབྱིན་པའི་རྟམ་པ་རྟམས། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་རྟམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི། རྟམ་པ། ཞེས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་བསྟན་ནས། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། མི་དམིགས་སྐོ་ནས་ནི། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་ནས། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྟོ་བ་གཉིས་ཀུགས་ལ་བསྟན་ནོ།།

ཤཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱད་པ།།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱད་པ་ལ། རོང་ཀྲི་གས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གང་ཞེག། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཐེབ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཐེབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཟག་བཅས་སྐོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་

པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྣོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོམ་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེག ཁགདྲལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བྱང་བའི་མངོན་རྟོགས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམཤཱཀྱ་པའི་ལམཤཱཀྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་པ་དེས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོག་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་རིགས་སུ་གནས་པའི། ཞེས་སོགས་དང་། དེས་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་འདྲ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉེས་རབ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་ན། དེའི་ཉེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་འགོད་དུ་བྱེད་འའི་ཉེས་རབ་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འགོད་དུ་བྱེད་འའི་ཉེས་རབ་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། གཉིས་པ་

གྱུབ་སྟེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་འགལ་ཞེར་ན།། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་པ་ཚོས་ཅན།། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཟེགས་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པའི་བསྟོམ་བྱའི་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེའི་སྤང་བྱའི་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་པ་དེ་དེའི་ཐོབ་བྱའི་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཅོད་བྱེད་བྱེད་པའི་ཕྱིར།། མ་གྲུབ་ན། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཅོད་བྱེད་བྱེད་པ་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་དམན་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ།། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་བསྟོམ་བྱའི་གཅོད་དང་ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་བསྟོམ་བྱའི་གཅོད་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་བསྟོམ་བྱའི་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་དེ་བསྟོམ་བྱའི་གཅོད་བྱེད་བྱེད་པའི་ཕྱིར།། མ་གྲུབ་ན། བྱང་འཕགས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམ་བྱའི་གཅོད་བྱེད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བདག་མེད་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་

བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྲོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྲོད་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གང་རུང་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེས་མཆོད་ནས་ཐར་པ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒོམས་དང་པོར་ཚོས་ཅན། ཁྲོད་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྲོད་ཀྱིས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཁྲོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྲོད་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྲོད་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་དེ། ཚོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་སྒྲུབ་ནས་མངོན་པར་བྱའོ། །ཅི་ན་རེ། ཕྱིན་སྤྲིད་སྒྲས་བའི་སྒྲས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་ཐོག་བྱའོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ཐོབ་བྱའི་གཅོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་བྱའི་གཅོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅི་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕེགས་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐོབ་བྱ་གང་ཞེག། དེའི་ཐོབ་བྱ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཏོ། །ཅི་ན་རེ། ཐུབ་པ་འགྲིག། འོན་ཏན། བདེན་མེད་དེ་དེའི་བསྟོམ་བྱའི་གཅོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཅི་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྒོམ་ཏི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུམ་གིས་མཁྱེན་པ་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཀྱང་ཐོབ་བྱའི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

❨རང་ལུགས་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ས་མཚམས་སོགས་བཤད་པ།❩

དེས་ན། རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བསྟོད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀུན་གསུམ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་མ་ཁྱབ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་བསྟོད་པ་ཐོག་མར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅི་ཞེ་ན།

ནི།ཞེས་ དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་རྒྱུད་ལ་བསྒྲིད་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཐུག་ཏུ་བསྡོད་པ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་སེམས་བསྒྲེད་བསྡོད་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོན་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་པོ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟོན་ཆེས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྒྱས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་རྣམས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པ་བྱ་བའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། རྣོགས་བྱང་སྣང་བའི་ཐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

❨དེའི་རྒྱུ་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་ཟཿདང་པ།❩

ཕྱོ་ གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་འཚང་བ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཤེས་ཕྱིན་སྟོན་ཅིང་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱང་ལེགས་སོ། །རབ་འབྱོར་

བྱིས་གསོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་གིས་ནི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པར་བགྱིས་ཏེ། །བཀའ་དྲིན་མི་དྲན་པར་མི་བགྱིའོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོང་པའི་ཚེ་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབུ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་ན་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལས་གདམས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་པའི་ལམ་ཞེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱུ་རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོར་སྡུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་པའི་ལམ་ཞེས་དེ་ཐོབ་པ་ལ། དེའི་རྒྱུ་རེས་འབྲེད་ཆ་འཐུན་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཟཁཏ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་བརྗོད་ནས་རེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་འདིའི་དོན་འཆད་པའི་སྐོར་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་ཀྱི་རྒྱུ་རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་སྟོན་པ་ལ། ཁེས་གསུངས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་རང་གི་དོའོ་ཕྱིའི་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་པའི་ལམ་ཞེས་ཀྱི་རྒྱུ་རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དེ་ལ། དོན། རྟོག་མེ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ་ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ། །ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོང་ངོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་ངོ། །ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་

དོ་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས། །དེ་བ། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཐུང་བོ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ཐན་ཚུན་ཁ་དང་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཀྱིས་གནས་བརྟེན་ར་བ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བཅོམ་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་པར་མི་བྱ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ཀོའུ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་མི་དམིགས་པས། རྟེན་མེད་པར་བྱ་འདོད། ཅེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ལ། དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་ཀྱིས། །གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས། ཞེས་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པའང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གནས་པ་བཀག་ན་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ཐན་ཚུན་ཁ་དང་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཀྱིས་གནས་བརྟེན་ར་བ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བཅོམ་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་པར་མི་བྱ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ཀོའུ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་མི་དམིགས་པས། རྟེན་མེད་པར་བྱ་འདོད། ཅེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ལ། དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་ཀྱིས། །གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས། ཞེས་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པའང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གནས་པ་བཀག་ན་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཐད་པས། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་རྒྱས་པར་རྗེ་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བདེན་པའི་དམིགས་པ་ལ་རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་སྟེའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུམར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་ལམ་དོད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། ཉོན་སྒྲིབ་སྦྱངས་པའི་སྦྱངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྣོམ་པའི་བློ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཞེག དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས། རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་གང་ཞེག ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་

པ་འགྲིག ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། གཞུང་དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱས་པོ།།

༼རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ་བསྟོད་པ་དོ་རྗེན་གྱི་བྱེད་པར།།

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ། བསྟོད་པ་དོ་རྗེན་གྱི་བྱེད་པར་དང་། བསྟོད་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་དོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་དེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། བྱེད་པར་དངོས་དང་། རྟོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་གི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་རིགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་འཆད་པར་དང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་འོག་གས་སུ་འཆད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་བྱེད་པར་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་བྱེད་པར་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བརྗོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་ན་གང་གིས་ན་དེ་དག་གི་ལམ་གཞན་ཡིན་སྐམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་རེ་ཞིག་བྱེད་ཤེགས་པ་ཉིད་སྨྲའོ། ཞེས་གསུངས། །གཉིས་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་རྟ་བས་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་སྨྲོས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྣམས་ལ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡུམ་ལ་གནས་པར་གསུངས་

པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། དེ་ནས་ཡང་འཁོར་དེ་རྣམས་ལས་ལྷའི་བུ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པར་བྱུང་ངེ་གང་གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ལུང་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བཟློས་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་ལམ་བགྲོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་ནས་ཡང་འཁོར་དེ་རྣམས་ལས། ལྷའི་བུ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པར་བྱུང་ངེ་གང་གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དང་། གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་དང་། གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ་དང་། གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟད་པར་བྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྨྲས་པར་བྱུང་ནས་ཤེས་པར་རྟུང་གི། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་ཕྱིར་འཆད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་པར་མི་རྟུང་ངོ་སྨྲས་པ་དང་། དེ་ནས་འཕགས་པར་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱིས་རིག་ནས། ལྷའི་བུ་དག་སྨྲས་པར་བྱུང་ནས་ཤེས་པར་མི་རྟུང་ངམ། ལྷའི་བུ་དག་གིས་སྨྲས་པ་ཤེས་པར་མི་རྟུང་ངོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་དག་གང་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་དེ་གང་བརྗོད་དུ་མི་རྟུང་བ་དེ་ནི་ཐོས་པར་མི་རྟུང་ངོ་། །གང་ཐོས་པར་མི་རྟུང་བ་དེ་ནི་ཤེས་པར་མི་རྟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་ཚན་དང་པོ་དེས་ཤེས་པ་ཟབ་པ་དེ་བསྟན་ནས། ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་བརྗོད་པ་ཟབ་པ་དེ་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །ཞེས་དང་། ལུང་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བཟློས་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དག་ཀྱང་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་དག་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྟོན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོན་པར་འདུ་བྱས་པས་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་

རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཚོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། ཀྱེ་མ་གནས་བརྟན་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཞེར་ཕྱིན་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཟབ་པ་བས་ཀྱང་ཞིན་ཏུ་ཟབ་པ། ཤ་བ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཤ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བས་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མའོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་དང་། སྐྱར་བརྗོད་པའི་ཚོས་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པ་པོའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཆེ་རྟོགས་པར་བྱེད་ན། དེ་དག་ནི་རང་གི་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་སྐྱེ་མེད་པའི་ཚོས་བསྟན་པས། གཞན་དག་དག་ལ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་མི་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་ཚན་དང་པོའི་དོན་མཉམ་གཞག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་བ་ཟབ་པ་སྟེ་རང་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པ་དང་། གཉིས་པའི་དོན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བག་གི་འབྲས་རྟགས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པ་ནི་མ་བརྗོད་པ་ཟབ་པ་སྟེ། རྒྱ་བའི་ཡང་སྐྱས་བསྟུས་པ་རང་གིས་གཞན་ལ་བསྟན་མི་དགོས་པའོ། །ཟབ་པ་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བས་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ཚན་གསུམ་པའི་དོན་ནི། ཟབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སྐྱ་ལས་བདེན་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ཟབ་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། རང་གི་རྟོགས་པའི་ཤུན་འདི་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཤ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། ཅིན་ཟིན་སྐྱེབ་ཙམ་སྟོན་པའི་ཐབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ཤ་བ་ནི་རང་རྒྱལ་བགེགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། བཀྲིགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛོན་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་སྟོང་པར། རིང་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་རིང་བ། །ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་ལ་རིང་བ་ནི་སྐུ་སྟེགས་ཀྱི་སྐྱོང་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟབ་ཙམ་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ལས་ཆེས་རིང་བ་ནི་ཟབ་ཙམ་

ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་བས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

༸སྨྱིའི་དོན་ལ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་བདུན་ཟཧཏ་པ།

འདིའི་སྐབས་སུ། སྨྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལམ་བསྒོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཁྱད་པར། ཚོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། གནས་པའི་ཁྱད་པར། རྒྱུ་འཕགས་པའི་ཁྱད་པར། སྐྱ་ཟཧཏ་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། བས་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཚོས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆུང་བས་འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་བར་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ལ་དགའ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྨིང་རྗེ་ཆུང་བས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མི་འཇུག་པར་སེམས་ལས་ཆུང་དུར་གནས་པ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གྱུར་ཅིང་རྒྱལ་སྲིད་པ་ཅན་ཏེ་སྨིག་དཔོན་གཞན་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བས་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་སྨིག་ཆུལ་ཡོད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས་བསྒྲལ་བ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ནས། རང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྒྱུན་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཕྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྨྱོར་བ་སྟོན་དུ་བཀང་ལ་འབྲས་བུ་སྟོན་དུ་མ་བཀང་བའི་ཚོགས་སྨྱོར་གྱི་རང་རྒྱལ་ལ་སྨིག་ཆུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཤིན། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཉན་པ་དང་ཆུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་སྨྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཚོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའམ། དགེ་སྨྱོར་ཆུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆེ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པས། ཕྱིས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁས་པར་

བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་བ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་སྟོན་དུ་བཀང་བའི་ཚོགས་སྒོམ་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་འཐོབ་ལ། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་ཐོབ་མི་ནུས་པས། འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྒྱུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ལམ་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ཤིང་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སྒྲིབ་ལམ་དོད་ནས་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་སྟན་ཐོག་ཏུ་ཁྲིད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་ཚེ་བཟོད་པ་འབྱིང་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོགསཔ་ལ་གནས་ཤིང་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་ལམ་ལྟག་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཀུན་བཏུས་ལས་ཟཕད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བསླབས་པས་འབྲས་བུ་འབྱུབ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། ལམ་དང་པོ་འབྱུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་ཟཕད་པ་ལྟར་ལམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སྒྲིབ་དངོན་མོང་བར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་འབྱུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་ཟཕད་པ་ལྟར་ལམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སྒྲིབ་དངོན་མོང་བར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །འབྱུང་བ་ལྟག་མ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བས་ངུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཆོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཆོགས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། བས་ངུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། བསྐལ་བ་

ཆེན་པོ་བརྒྱར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་དག་ལ་སྤྱད་པས་བས་རྟ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག བས་རྟ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཚོགས་གསོག་དགོས་པ་དང་། ཚོགས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱའི་སྐབས་ཉིས་དང་། ཚོགས་སྤྱོད་ཆུང་ངའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱའི་སྐབས་གཅིག་ལ་ཚོགས་གསོག་དགོས་ཟེར་བ་ལ། ལེགས་ཉཊ་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བར། དེ་བཀག་ནས། རང་རྒྱལ་གསུམ་ཚོགས་གསོག་ཆུ་ལ་དུས་མཚུངས་པར་ཉཊ་ཀྱང་། །ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་ཀྱི། ཚེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་སྤྱང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་ཆུན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་བཤེས་རབ་ལས། རྩོགས་སངས་རྒྱས་ཐམ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་ཚེ་དེ་ལ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་འཇུག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ཚེ་འཕོས་ནས་དེར་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་ཇོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བས་རྟ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཇོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་འགྲེལ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་ཤིན་སྤྱོད་པ་དང་། བས་རྟ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ཤིན་སྤྱོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་དེར་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གང་གིས་ཆུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་

འོང་བའི་འབྲས་བུ་བསྒྲིབ་པ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཚོགས་ཡིང་སྒྲོང་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་དང་། སྐུའི་གནས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཀ་ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལྟར་ལེན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བས་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གཅིག་པུར་གནས་ཤིང་། ཚོགས་སྒྲོང་ཀྱི་རང་རྒྱལ་བྱོགས་དང་བཅས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་བྱོང་གོང་ཁྱེར་དུ་རྒྱུ་ཞིང་གནས་པའི་ཚེ། ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྡུད་བ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པ་དང་། དན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་ཤིང་གོང་ཁྱེར་རོགས་སུ་བསོད་སྙོམས་ལ་རྒྱུ་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་བྱོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྨྱིའི་སྒྲ་ཨཧཱ་ནི། སྲོག་དབོན་གཞན་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། ལུང་མེད་པར་བདག་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བས་རྒྱའི་རྣ་ལྟ་བུར་གཅིག་པུར་གནས་པས་ན། བས་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོང་ཀྱི་འགྲེལ་ཆགས་ལས། བས་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་བས་རྒྱ་དག་གཅིག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གཞན་དག་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་ན་བས་རྒྱ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱོགས་དང་ལྡན་ཚེགས་ཏུ་སྒྲོང་པས་ན། ཚོགས་ཡིང་སྒྲོང་པ་ཞེས་བྱའོ།།

༄༅ གཞུང་དོན་ཨཁདཔ།།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སྟོབས་དབོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ཚོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། གཅོ་བོར་རང་གི་གདུལ་བྱ་སྐྱེ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཚེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་སྐྱང་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཚར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཚེས་ཅན། སྒོར་བ་སྟ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སྟོབས་དབོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞེག རྫོང་ཐེག་དམན་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབས། ཁ་ཅིག བས་ངུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱིསྒོ་ནས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སྟོབས་དབོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། བས་ངུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་ན། །དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོང་ཀྱི་ཀ་བས། རང་རྒྱལ་སྒོག་པ་མེད་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་དོན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐུང་འདས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རང་རྒྱལ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེ་ལྷུ་དན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་བསོ་རྒྱ་བྱ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ། །ཞེས་བསོ་རྒྱ་བྱའི་རང་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། །ཅེ་ཅིག། རང་རྒྱུད་ཡིན་ན། དགེ་སློང་རྣམ་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་རང་རྒྱུད་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཅེ་ཅིག །ཀྱེ་སྲོང་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱུད་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཀྱི་ཁྱིམ་པས། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱས་པ་འདི་དག་རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱུང་སྨྲམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟགས་འབྱུང་ལྟགས་ལྟོག་ཏུ་བསྒོམས་པས་རང་རྒྱུད་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་ཚོད་ལྟན་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཏ་ཁྱད་པར་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ།

རྟོ་ གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།། གལ་ཏེ་བས་རྒྱ་བྱ་བྱའི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་ལྟས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མེད་ན་ཆོས་སྟོན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་དོགས་པ་ཁོང་ན་གནས་པ་བསུ་བ་ལ། ཡང་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་སྣམ་བའི་དོགས་པ་བསུ་བར།། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། བས་རྒྱ་བྱའི་རང་རྒྱུད་དེས་སྒྲ་མེད་ལྟས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་བསམས་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་བཤད་པ་ལ། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ།།

འདི་ལ་ཡང་རྒྱུ་དུས་སུ་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་མཚུངས་པ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་སྨོན་ལམ་འགྲུབ་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྨྲ་མེད་དུ་ཚེས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་བསགས་ཤིང་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྨོན་ལམ་བཏབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་བརྩེ་དཔའ་སྤྱོད་པའི་སྨྲ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྨོན་ལམ་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀུ་བརྩེད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འཁྲུག་པ་སྤེ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་དེ་མཐོང་ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཡེང་བ་ཡིན་པ་ཡང་། རྟེག་པས་དོ་བོ་ལ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་དཔྱོད་པས་ཁྲུད་པར་ལ་རྣམ་པར་མ་དཔྱད་པར་ཆོག་ཏུ་སྨྲ་མི་སྙན་ཏེ། རྟེག་དཔྱོད་དག་ཀུན་སྤྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་རྣམ་པར་མ་དཔྱད་པར་ཆོག་ཏུ་མི་སྨྲ་བས་བརྩེ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འཁྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་བརྩེ་པ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །ཞེས་གསུངས། རང་རྒྱལ་གྱི་སྨྲ་མེད་ཀྱང་ཚོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྔར་བཞིན་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་བཏབ་པ་དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་སྨྲ་མེད་དུ་ཚེས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྨྲ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་སྨྲ་མེད་དུ་ཚེས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ཙམ་འཚམས་པའི་རྟེགས་པ་སྣྲིད་ནུས་པའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་གཅོ་བོར་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྨྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཀྱི་སྤྲོ་ནས་ཚོས་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱའི་

རྒྱུད་ལ་ཇི་ཙམ་འཚམས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྟོབས་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས། སྐུ་མེད་ཀྱང་གང་ཞིག་དོན་གང་ལ་རྟམ་པ་ཇི་ལྟར་ཅི་ཡོད་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྣང་བར་འགྱུར་བས་སྐྱེ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྱབས་དོན་ནི་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཉན་པ་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསམ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཉན་པ་པོ་ལ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཉན་པ་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསམ་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བས་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། གཅོོོ

འཚང་ཡ་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཇི་སྐད་བཞད་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

། བདེན་པ་སྒྲངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྲད་པར་བཞད་པ། །

མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལའང་། བརྡེན་པ་སྒྲངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དང་། རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཁྲད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་སྒྲངས་པའི་ཁྲད་པར་དང་། ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྒྲངས་པའི་ཁྲད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ལྷའི་བུ་དག་གཟུགས་ནི་ཟད་པ་མ་ཡིན། ཐུ་བ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྒྲུབ་ནས། ལྷའི་བུ་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པོ་བསྟེན་པ་ནས་བརྩོན་པ་དང་མཉམ་དུ་མེད་པ་ལས་བཟུང་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཟུང་འཛིན་ཐུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཟབ་པ་མ་ཡིན་ཐུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་རྒྱལ་འཐགས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཐུས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲངས་པའི་སྒྲངས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་ཚོས་ཉན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དག་བཅོལ་བར་བྱ་སྙམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ལྷའི་བུ་དག་བདག་ལ་ཚོས་ཉན་པ་ནི་སྨྲ་མ་ལྟ་བུ་དང་སྨྲ་ལ་བཅོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷའི་བུ་དག་འདི་ལྟར་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་སྨྲ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཤུ་དན་ལས་འདས་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྨྲ་མ་མཁན་གྱིས་རྟེན་པའི་ཤེས་རྟོག་ཏུ་རང་རྒྱལ་འཐགས་པས་གཟུགས་པི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་

པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པས་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །ཞེས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཇི་སྐད་ཟཁད་པའི་བདེན་པ་སྒོམ་པ་ཁོ་ན་དང་། དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྒོམས་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དོན་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གི་རིམས་བཞིན་དུ་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས།

ཇ་རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། མདོ་ལས། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་མོའུ་འགལ་ཀྱི་བུ་ཆེན་པོ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་ལྡན་ཆེན་པོ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀ་ཏྱའི་བུ་ཆེན་པོ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་གང་གི་བུ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དང་། ལྷའི་བུ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གནས་བརྟན་རར་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བཅོམ་པ་རར་འབྱོར་ཕེར་ཁྱིམ་འདི་ལྟར་བབ་འདི་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྟེན་ཀྱི་བས་རྣ་ལྟ་བུའི་ཡམ། །ཞེས་སོགས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་བསྟན་པའི་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིའི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། །ཞེས་བྱ་བའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མོ།། ཞེས་གསུངས། དེས་ན། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་རང་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་ཚཁད་ལས། སྐབས་འདིར་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསྟེད་པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲེང་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཀར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་ཕེགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེ་མི་བསྐས་པའི་ལམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་སྨྲི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁྱད་ཆོས་ཟཕདཔ་དང་། ལམཨཕེས་དངོས་ཟཕདཔ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བརྟེན་པ་སྒང་སྐོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྒང་པ་ལ་གཟྱུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྒང་པའི་སྒང་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྒང་པའི་སྒང་པ་གཉིས་ལས། རྟོགས་པ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་མཚུངས་པས་གོ་སྟབ་པ་དགོངས་ནས་གཞུང་རང་བར་དཔོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཇི་སྐད་ཟཕདཔ་པའི་བདེན་པ་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་འགྲེལ་པ་པའི་ཁ་བཀང་ནས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་པོའི་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་ཟཕདཔ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཟཕདཔ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཟཕདཔ་བྱའི་ལུང་དགོངས་པ་དང་། དེའི་དོན་ཟཕདཔ་པའོ། །དེས་ན་ཕྱི་ཡུམ་བར་མ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མངའ་བའི་གང་ཟག་གམ། དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་བྲལ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གང་ཟག་གསུམ་གསུངས། མདོ་སྡུད་པ་ལས། རྒྱལ་

སྒས་བདེན་ལ་མཁས་པ་ཤིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། ཁབ་བཅོམ་དྲི་མ་བསལ་ཞིང་སོམ་ཉི་སྣང་བ་དང་། ཁཞི་པ་དགེ་བའི་ཚེཕས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །ཞེས་གང་ཟག་བཞི་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་བར་མ་ནས་གསུངས་པའི་གང་ཟག་དང་པོ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ནས་གསུངས་པའི་དང་པོ་དང་། སྤྱད་པར་གསུངས་པའི་གཉིས་པ་གསུམ་ནི་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་དེས་པའི་རང་རྒྱལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ

མ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ཚོས་ལ་སྣང་རོ། །གཉིས་པ་སྣང་བའི་དམིགས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

྅ རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལེགས་པའི་ལམ་ལེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། ཁྲོད་ཚོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ལེགས་པར་བྱ་བའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཟེགས་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། རང་རྒྱལ་གྱིས་ལམ་ལེགས་པའི་ལམ་ལེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད། ས་འཆམས་ཟེགས་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟོ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལེགས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བས་ཀྱ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྲོད་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་ཟད་པར་སྤོང་ནུས། རང་ལམ་དུ་ལེགས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤང་མི་ནུས། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲོད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བས་ཀྱ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་ཁད་ལ་རྟུང་བརྟེན་དེ་ལ་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བརྟེན་ཚུལ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་

པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐཿདང་ལས། གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཚོས་ཉིད་ལ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཚོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་འཆད་ཚི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྣོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡམ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱད་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྣང་བྱའི་གཅོད་བྱས་ནས་སྣོང་བའི་རིགས་སུ་གནས། ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྣང་བྱའི་གཅོད་བྱས་ནས་མི་སྣོང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག །འདིའི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོངོན། དེས་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་ན་དེ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེས་ལ་ལ་དམིགས་ན་དེ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོངོན། དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེས་སྟོང་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྟོང་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གཞི་

བདེན་བས་སྟོང་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།། རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྡན་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྡན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག ཁ་ཅིག །བས་ངུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ་རང་ལམ་དུ་ཕེས་སྒོབ་གཟུང་རྟོག་ཟད་པར་སྤྲོད་ཀྱས། དེར་ཕེས་སྒོབ་འཛིན་རྟོག་ཟད་པར་སྤྲོད་མི་ནུས། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པས་ཕེས་སྒོབ་གཟུང་རྟོག་ཟད་པར་སྤྲངས་པར་ཐལ། སྤྲོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བདེན་འཛིན་སྤྲངས་པར་ཐལ་ལོ། །རྣམ་ཤཱཀ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཡིན་ན་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པས་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྤྲངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྲངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག། དེ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཕེས་སྒོབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དེ་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་རྟེན་དེ་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱལ་ཀྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། རང་རྒྱལ་ཀྱི་རིགས་དེ་

རང་རྒྱལ་སློབ་པའི་སེམས་གཟུང་འཛིན་ཐ་སྙད་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ཅཧཏ་ལས། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་རང་རྒྱལ་སློབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཅཧཏ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིའི་རྟེན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་གང་ཟག་གི་བརྟེན་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་ཅཧཏ་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། སློབ་དཔོན་འདིས་གང་ཟགདང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་ཀ་མཛོད་པ་མདོའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་བཞིན་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་མི་མཚུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་ཡོད། དེ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྟོམ་བྱའི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་སྐབས་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟོམ་བྱའི་ཁྱད་པར་བྱས་ནས་སྟོམ་པའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་རྒྱུ་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་ཟཧཏ་པ།

ཨོཾ་ གསུམ་པ་དེའི་རྒྱུ་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་འཚང་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །ཀྱེ་མ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་ནེ། །ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཀོ་ཌཱི་ཎྱ་ཀ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཉེས་རབ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །ཅེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པ་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྣ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་

ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱུ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་འཚང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཟཁད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་ན་ཇི་སྐད་ཟཁད་པའི་ལམ་སྐྱེ་བས་དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཀག་པའི་ཚོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་ཀྱི་སྐོར་ནས་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་དྲོད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་དྲོད་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀོཌྱཱ་ཀ་གཟུགས་ནི་བཀུགས་པ་ཙམ་མོ། །བཀུགས་པ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་ཚོས་ཉིད་དེ་དེ་ནི་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཀུགས་པའི་ཚོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དྲྱོད་ཀྱང་པ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བརྟ་ལས་བྱུང་བའི་བཀུགས་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། རྟེ་མོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གཟུགས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སློབ་གཟུགས་འགྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སློབ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྟེ་མོར་བྱུང་པ་གཟུགས་ལ་སོགས།། འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་ཀྱི། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སློབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཟོད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སློབ་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དྲིས་པའི་ལན་བྱ་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བཟུང་དུ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།། ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་

ཡིས། །གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་པ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནང་དང་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཚོས་མཚོག་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་བུང་ཆེན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སློབ་ན་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཇི་ལྟར་དེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་ཚོ་གཟུགས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་འགག་པ་དང་བློང་བ་དང་འདོར་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་བོགས་པ་དང་འདྲི་བ་དང་། འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མི་མཐོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱིས་མེད་པས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་དུ་དེས་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་སྟོང་པ་མེད་སོགས་ཀྱི།། རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཚོས་ཀྱི་མཆོག། ཅེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་དང་འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རང་རྒྱུ་ལྟ་ཀུམ་ཤེས་པའི་ཡམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུམ་རབ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་རང་རྒྱུ་ལྟ་ཀུམ་རིགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུ་ལྟ་ཀུམ་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དོན་མདོན་ཏེ་རིགས་དེ། རང་རྒྱུ་ལྟ་ཀུམ་རིགས་པའི་ཡམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡང་མི་འདོར་ལ་ཆོས་ཉིད་ཅང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའི་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོད་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་འགྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཤེ་བ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་རྟེ་མོ་དང་། གཟུགས་སོགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཀྱི་བར་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་

བཟོད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཚོས་མཆོག་དང་བཞིར་ཡོད།

❨བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལེགས་ལ་སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ།❩

ཅོ་ གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལེགས་པའི་ལམ་ལེགས་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལེགས་པའི་ལམ་ལེགས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་ལམ་བཤད་པ་དང་། སྟོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤ་ཡི་རྒྱལ་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤ་ཡིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། ཤ་ཡིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཤེར་ཕྱིན་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་བཅོམ་བར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་འཕགས་པ་ཤ་ཡིའི་བུས་འདི་སྐད་དུ་ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་བཅོམ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སྟོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྫ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྟོན་ཚེགས་མ་བཏུ་དུག་མདོར་བསྟན་གྱི་སྟོན་ནས་བཤད་པ་

ལ། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་རྣངས་བཞི་གསུངས། དོན་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིར་བསྟན་པའི་ཟེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཕྲི་ཙན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་ཟེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གང་གིས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག། གང་དུ་བསྒོམ་པའི་གནས་སྐབས། གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ། གང་དང་ལྡན་པ་བསྒོམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་སོ་སོར་སྦྱོག་བསྡུས་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲེལ་བ་དག་དང་ལྡན་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྒྱ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་སྒོམ་ཚུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་སྒོམ་པར་བྱེད། ཅེས་དྲིས་པའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག། ཅེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད། དེས་ན་མདོ་རྒྱ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་། ཟེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་

ཤེས་བཟོད་སྐུང་ཅིག་མ་བཙུ་བྱག་ཏུ་ཡོང་དེ། མདོ་ལས་རྟོགས་བྱ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཙུ་བྱག་བསྟན་པས་ཤུགས་ལས་འཕངས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐུང་ཅིག་མ་བཙུ་བྱག་ཏུ་ཡོང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་། སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཤ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྟུག་བསྟལ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་།། ཞེས་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་དག་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབྱེས་པོ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཕན་ཚུན་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། སྟུག་བསྟལ་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གནས་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཁྱོད་ཅིས་སྣམས་སོ། །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཞར་ཕྱིན་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཉི་ཁ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཞར་ཕྱིན་དེ་ནི་ཆེན་པོའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆེན་པོ། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཞར་ཕྱིན་དེ་ནི་ཆེན་པོའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆེན་པོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས། སྟུག་བསྟལ་རྟེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཞར་ཕྱིན་ནི་ཚད་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། སྟ་མ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁའ་ཚད་མེད་པ་ཕྱིར་ཀྱིས་དེ་དག་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟུག་

བསྟལ་བྱེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བཉེན་པའི་ཐེག་ཆེན་བྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་སྟེན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཐར་ཕྱིན་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཐའ་མེད་དང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་སྟེན་པ་ལ། དེ་ནས་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་ཚངས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་། སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང་བཅས་པ་དག་གིས་ལན་གསུམ་དུ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་འཁྱུ་སྟེ། ཨེ་མ་ཀོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཤེས་ཕྱིན་འདི་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ།། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་རེས་འཛིན་དང་། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་རེས་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོའི་ཚིག་ཟིན་དང་བསྟུན་ན།། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་དེར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཞན་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་གཟུང་དུ་རུང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ།། ཀུན་འབྱུང་རྟེས་བཟོད་སྟེན་པ་ལ། ཉེ་ནས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་གཟུགས་མི་ལེན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཁྱང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱང་བ་དང་དོར་བ་མེད་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཀུན་འབྱུང་རྟེས་ཤེས་སྟེན་

པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་ལ་མིའམ་མི་མ་ཡིན་པ་དག་བླགས་རྟེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་བྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བྱམས་ལ་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚངས་མེད་པ་བཞི་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། སྣང་ཚེགས་མ་བརྒྱད་པར་འདིར་བྱམས་སོགས་སྟོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདིར་སྡུག་ཀུན་ཀྱི་སྐྱོན་སྟོགས་པར་རིགས་ཤིང་། དགུ་པར་འགོག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ན་སྲིད་པར་གནས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དོར་ནས་ཞི་བ་ལ་གཞོལ་བས་དེ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྣང་ཚེགས་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ། འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཤེས་ཕྱིན་འདི་འཛིན་ཅིང་འཆང་བ་དང་། ཀློག་ཅིང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོའི་གཉེན་མ་རང་བཞིན་ཏེ་ནི་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོའི་ཚུལ་མི་མ་ཡིན་པ་དག་བླགས་རྟེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོའི་ཚུལ་བྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བྱམས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚངས་མེད་པ་བཞི་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྣང་ཚེགས་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ། འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཤེས་ཕྱིན་འདི་འཛིན་ཅིང་འཆང་བ་དང་། ཀློག་ཅིང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོའི་ཚུལ་མི་མ་ཡིན་པ་དག་བླགས་རྟེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོའི་ཚུལ་བྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བྱམས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚངས་མེད་པ་བཞི་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྣང་ཚེགས་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ། འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཤེས་ཕྱིན་འདི་འཛིན་ཅིང་འཆང་བ་དང་། ཀློག་ཅིང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཕྱི

སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཕྲོ་འཕྱོག་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་འཕྲོ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། འགོག་པ་རྟེན་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ཙམ་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འགྱུར་བའི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པར་བྱང་ཀུན་ཡོངས་བསྔོས་དང་། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟུས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། འགོག་པ་རྟེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གང་ཕྱོགས་གང་ན་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོའི་ཤེས་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ནས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་སེམས་རྣམས་པར་གཡེང་བའམ་བརྒལ་བའམ་བརྩོད་པའམ་འགལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོང་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གང་ནས་བྱང་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀློག་སེལ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་འཆེ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བཤད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལམ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་ཕྱིན་ཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལུ་དན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོམ་པ་ཁོ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞི་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལམ་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་འདི་ན་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་

རྣམས་དང་། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཞེར་ཕྱིན་འདི་འཛོམ་ཅིང་འཆང་བ་དང་། ཀློག་ཅིང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟང་བ་དང་། བསྒྲུབ་པ་དང་། སྦྱར་མཛོད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུང་ལ་སོགས།། ཞེས་དང་། །ཕེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུང་བ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྦྱར་དག་མཛོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལམ་རྣེས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། དེའི་ཚོགས་བྱང་བར་འོས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བདག་ཅང་སྤོག་གཅོད་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ་གཞན་ཡང་སྤོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྤོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཉེན་ཆུལ་ལ་ནི། །བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་མེམས་ཅན་དག། འགོད་དང་། ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཉིད་མངོན་པར་འདོད་བས་བདག་ཉིད་སྤོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་འགོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལམ་རྣེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཞར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོང་བའི་ཚེ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུབ་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཉེན་གྱི་སེམས་དང་ཡང་མི་འབྲལ་བར་དེ་དག་གིས་ཚེ་འདི་དང་ཚེ་རབས་གཞན་གྱི་ཐན་ཡོད་རབ་ཏུ་བཤོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ།། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་གསུངས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་བར་བྱེད་འདོད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། མདོ་ལས། བསྟུང་བ་དང་། བསྒྲུབ་པ་དང་། སྦྱར་མཛོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རིམ་པ་ལྟར་ལྡོག་བྱས་པ་དང་།

འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ནང་གི་བར་ཚད་སེལ་བའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་མ་ཚང་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། །ཁས་བླངས་བརྟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གྲུབ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བཅོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་དགག་གིས་རྣམ་པ་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་དགག་གིས་ནི་རྟེས་ཤེས་ཀྱི་ཕན་འདབ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཚཎ་པ་དང་། མ་ཚཎ་པའི་དེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ནི་འདིར་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་གཞུང་གིས་རྣམ་པའི་དོན་མ་ཚཎ་པར། མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་སྐབས་ཅིག་མ་བཅུ་བྱུག་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཉི་ཚེ་བ་མཇུག་པར་ཟད་དེ། ཚཎ་པ་དང་མ་ཚཎ་པའི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ།། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རིགས་པས་དགག་པ་དང་། ལུང་གིས་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་རིམ་པ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལམ་ཀྱི་འཕྲོན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞན་དགག་ན་རེ་དེ་དགག་གིས་ནི་སྟོན་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་སྟོ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞན་ཡང་། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བྱངས་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

༼མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཟཧཱ་དེ།༽

དེས་ན་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཟཧཱ་བ་དང་། བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་ཟཧཱ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་ཟཧཱ་པ་དང་། སེམས་རྟེན་ཟཧཱ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་མི་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཟ་མ་མ་ནིང་མ་གཏོགས་པའི་གྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱང་མེད་དང་། འདོད་ལྷ་རིགས་བྱགཱ་གི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཕྱིན་ཆད་ཞིང་འགལ་ཕྱིན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟུ་བ་ལས། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་དང་པོར་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ཏེ། །འདི་ལྟར་གནས་དེ་དག་ནི་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་དཀའ་བ་ཡིན་པས། རེ་ཞིག་སྐྱོ་བ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ན་གང་ན་སྐྱོ་བ་ཆུང་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མཚོད་ལས། གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། མི་སྐྱོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཐ་མ་ཉོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་ཡི་དྭགས་མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་བར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཀོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་བུ་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་ཉེ་བ་ཐག་བརྒྱ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་དྲོད་རྩེ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན། ལེགས་སྦྱོན་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་དེ་རྟེན་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་

པ་ཡོངས་བར་ཟཧོང་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བསྟེན་སོགས་ཡོངས་བར་ཟཧོང་པ་བཞིན་ནོ། །དར་དྲིལ་གཡི་རྡེས་འབྲང་བསགས་ཞིག་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ཟཧོང་ལས། སྒྲ་མི་སྐན་པ་དང་ཟ་མ་མ་ཞིང་མ་གཏོགས་པའི་མི་དང་འདོད་ལྡན་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཡི། གོང་མའི་རྟེན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། སྟོན་མེའི་རྟེན་ལ་ལམ་ལ་སྒྲུབས་པའི་བག་ཆགས་འཕྲག་པོའི་དབང་གིས་འདོད་ལྡ་ཅིག་དང་པོར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང་། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དང་པོར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དན་སོང་བ་དང་སྐྱ་མི་སྐན་པའི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པཡིན་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡང་མེད། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱང་མེད། དེ་འདྲའི་འདོད་སེམས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གླུབ་སྟེ། བསྟུབ་ལས། བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་རྣམས་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱེམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱེམས་པར་འཇུག་པའི་ལམ་ནི་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ན་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པས། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆུང་བའི་ལམ་གྱིས་དང་པོར་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གླུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྐྱེམས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག ། ལམ་སྣ་བ་དངོས་གཞི་བོར་ནས་དཀའ་བ་ཉིད་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གླུབ་སྟེ། རྣམ་ཟཧོང་ལས། འཕགས་ཆེན་དུ་སྐྱོམ་ལམ་འདོད་སེམས་དང་སྲིད་རྟེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་ཟཧོང་ཀྱང་དེས་མཐོང་ལམ་ཡང་མཆོག་མི་ནུས་སམ་སྟམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་

མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་དང་སྲིད་རྩེ་སེམས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་ནི་མེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་རྩེ་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྦྱངས་ཤེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གིའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟུ་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

❲བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།❳

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཐོང་སྤང་སྲིད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ། སྐད་ཅིག་མ་དྲུར་སྐྱེ་བ་དཔྱད་པའོ། ། དང་རོ་ལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག ། སྟོང་ལམ་ཚོས་མཆོག་གི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་ནས་སྟོས་བྱལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་བཅས་པ་གང་ཞེག། སྟོན་སོགས་སྟོང་པའི་རིགས་མཐའ་དག་གིས་ཟིན་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།། ཁ་ཅིག ། དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག། དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཐེག་བྱལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་

པ་མདོན་རྟོགས་དེ། སྒབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྒོམ་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོད་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྒོམ་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག །ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྷོས་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྒོམ་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཐུ་རགས་གང་རུང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་། རྫ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒོམ་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་དུར་ཁཁྲབས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེག། རང་གི་དོན་སྐལ་བྱི་སྡུང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་གང་ཞེག །རང་དང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོན་སྐལ་བྱི་སྒྲིབ་པ་

ལས་བྱོལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལེགས་པ་བརྒྱད་ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱང་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྣང་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་ལངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞེག །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་ལེགས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དུག་ཡོད།། ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་འེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་སྒྲུབ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཙོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འཁྲུལ་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལེགས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མཉམ་

གཞན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཉིས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དུར་ཁཁྲད་པ་ལ། སྟེ་པ་རྣམས་ལ་གྲངས་མང་ཉུང་གི་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གྲགས་ཆེ་བ་ལ། མཛོད་ལས། འདི་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔར་ཁཁྲད། ཡུམ་ཀྱི་རྒྱུན་འདི་དང་ཀུན་བཏུས་ལས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཁཁྲད་དོ། །

༼མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།༽

གསུམ་པ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ། ཁཁྲད་ཚུལ་འགོད་པ་དང་། འཐད་མི་འཐད་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚོས་མངོན་པ་ནས་ཇི་ལྟར་ཁཁྲད་པ་དང་། རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། ཚོས་བཟོད་བཞི་འདོད་པའི་སྐབས་བསྟན་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཚོས་ཤེས་བཞི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། རྗེས་བཟོད་བཞི་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྟན་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྗེས་ཤེས་བཞི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་ཁཁྲད་ལ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྡུལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གའི་སྟུག་བསྡུལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཞིང་། སྟུག་བསྡུལ་ཆོས་ཤེས་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། སྟུག་བསྡུལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་སྟུག་བསྡུལ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ཞི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཞེས་འཛིན་ལ། སྟུག་བསྡུལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟོད་ལ་དམིགས་ནས་སྟང་ལྟར་འཛིན་ཅིང་། དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འདྲ་བར་ཁཁྲད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། སྟུག་བསྡུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན་སྟང་རྣམ་པར་དབྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོར་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་སྟུག་བསྡུལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཀྱེན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དེ་སྟུག་བསྡུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ།།

ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གི་བཟོད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལེགས་ཤོ་ཤོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ་དེས་པར་འཛིན་པའོ། །བདེན་པ་ལྔག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛོད་ཅེར་བའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ལས། སྤང་བྱའི་གྲངས་དང་། གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་རྣམས་མཛོད་ལས་ཟཧཏ་པ་ལྟར་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་འདིས་ནི་སྤང་བྱའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་བཤད་ལ། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུན་གྱི་ལེའུ་གཉིས་པར་སྤང་བྱའི་གྲངས་གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་མཚོང་ལམ་དང་། བཅུ་བྱུག་པ་སྟོམ་ལམ་དེའོ་དང་པ་མཛོད་ལྟར་བཤད་ནས། ལེའུ་གསུམ་པར་སྤང་བྱའི་གྲངས་ཀུན་ལྟར་དང་། གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་དང་ལམ་གཉིས་སུ་འཇོག་ཚུལ་མཛོད་ལྟར་བཤད་པ་སོགས་མི་འབྱ་བ་དུ་མ་བྱུང་ངོ། གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་སྔར་བཤས་གོང་འོག་གི་བའེན་པ་སོ་སོར་གཏན་ལ་ཕབ་པའམ། ཁམས་གོང་འོག་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱོགས་མཐུན་དུ་བཤད་ལ། ཐུབ་དགོངས་ལས་སྤང་བྱ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་དང་། སྤང་སྤོང་ཚུལ་མཛོད་བཞིན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཀུན་བཏུས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་དཔལ་ལྡན་བྱ་སྤྱོད་པ་བྱས། དཔལ་ལྡན་བྱ་བས་དོན་སྤྱི་གཉེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྱུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་མཛོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་ཀུན་བཏུས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བར།

ཆོས་བཟོད་ཉིད་ཁམས་གསུམ་ཀའི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་མ་ཁས་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་འབྲངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱིག་བསྡུལ་ཆོས་བཟོད་ནི་སྤྱིག་བདེན་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྐོར་ནས་སྤྱིག་བསྡུལ་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཡིན། དེའི་ཆོས་ཉིས་ནི་སྤངས་པའི་རྒྱུས་པ་ཐོབ་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་རྗེས་བཟོད་ནི་སྡུམ་གཉིས་རྫུ་འབྲས་སུ་རྟོགས་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་རྗེས་ཉེས་ནི་རྗེས་བཟོད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན། དེས་ཉེས་བཟོད་ལྟུག་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་སྟེ་ཉེས་པར་བྱ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔའོ་ནར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལམ་རྗེས་བཟོད་དང་ལམ་རྗེས་ཉེས་གཉིས་མཐོང་ལམ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུན་སྐྱང་ལས། སོ་སོ་རང་གི་གདུལ་བྱའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་ཉེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་གང་གིས་སྤྱིག་བསྡུལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོང་བ་དེ་ནི་སྤྱིག་བསྡུལ་ལ་ཆོས་ཉེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉེས་པ་གང་གིས་བཟོད་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤྱིག་བསྡུལ་ལ་ཆོས་ཉེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱིག་བསྡུལ་ལ་ཆོས་ཉེས་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་སྤྱིག་བསྡུལ་ལ་ཆོས་ཉེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱིག་བསྡུལ་ལ་ཆོས་ཉེས་པའི་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ།། ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྗེས་སུ་སྟོང་བའི་ཉེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིག་བསྡུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཉེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་གང་གིས་རྗེས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དག་ཅེ་ནི་སྤྱིག་བསྡུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཉེས་པའི་བཟོད་པ་ཅིས་པར་འཇིག་པ་ཅི་ཡང་མ་རྟོགས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཉིད་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་ནི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཉེས་པའི་བཟོད་པ་ཅིས་པར་འཇིག་པར་མི་

འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་ཆོས་ཤེས་བཞི་དེ་བཞིན་ཉོད་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ལྷོག་ཚ་ནས་བསྟན་པ་སྟོང་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་ལ། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལ། དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་སོ།། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཞུད་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲིས་པ་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་སྣང་ལས། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཞུད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་བཞི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞིར་བཞག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་ཆོས་ཤེས་བཞི། ཆོས་ཤེས་བཞི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་རྗེས་ཤེས་བཞིར་བཞག་ཀྱང་། ཕུང་སྣང་ལས། དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པས་བཅུ་དྲུག་ཉིད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་སྤངས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ན་སྤང་འགོངས་བར་འདྲེས་མ་མྱོང་བའི་ཟད་མེད་ཆོས་དེ་ལ་སྣང་རིགས་པ་ལ་མི་

སྐྱག་པས་ན་ཚེས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་བདེན་བཞིའི་ཚེས་ཉིད་འཇལ་བའི་ལྟོག་ཚ་ནས་བཟོད་པ་བཞིའོ། །དེའི་རྗེས་ནས་ཚེས་ཉིད་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཀུ་སོང་བའི་བློ་དེ་ལ་སྐྱག་རིགས་པ་ལ་མི་སྐྱག་པར་རྟོགས་པས་རྗེས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལྟོག་པས་ཤེ་བ་བཞི་རྟོགས་པའི་རྗེས་བཟོད་བཞི་སྟེ། བཟོད་པ་བརྒྱད་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་དུས་ན་གློ་བུར་དུ་བལ་ཀྱི་འགོག་བདེན་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞིའི་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་ལས་མ་ལངས་པར་གློ་བུར་དུ་བལ་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་ན། བདེན་བཞིའི་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚེས་ཤེས་ལྟོག་པས་ཤེ་བ་བཞི་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས། མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་གིས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གིས་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདི་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་ཀོ་རང་མ་རྟོགས་ཟེར་བ་ལེགས་པར་བཀག་གོ །ཀོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཀོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བདོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱོད་བདོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་དོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ངེས་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་ཚེས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་བདོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉེན་པ་དེས་ཀོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་སྤྱིགས་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སྤྲོ་འདོགས་ཚོད་པས་དེ་ལ་སྤྲོ་འདོགས་ཚོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་དེ་རྣམས་བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྣང་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྣང་ཅིག་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ་།། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། སྣང་ཅིག་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

❨སྣང་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེར་འདོད་བ་དགོད་པ།❩

བཞི་པ་སྣང་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེ་བ་ཨཁད་པ་ལ། འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། འཐད་པོཏྟིགས་བསྟན་པ་དང་། །ལུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་སེའོ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྣང་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། སེ་སེའོ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །འདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་པ་དང་སྦྱོང་བ་དང་། མདོན་དུ་བྱ་བ་དང་། སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་སྣང་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱོད་བསྟོལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཚེ། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་རྣམས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་སྤྱོད་བསྟོལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་སྤྱོད་བདེན་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་ཁྲབ་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དེ་སྤྱོད་བསྟོལ་མཐོང་སྤང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གང་ཞེག། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་མ་སྤངས་པར་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བདེན་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འཐོལ་རྐྱེན་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ལས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་སྤྱོད་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྤྱོད་ཀུན་མཐོང་སྤང་

སྣང་སར་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་སྟུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྣང་སར་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྟུག་ཀུན་སྣང་སར་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་གང་ཞེག །སྟུག་ཀུན་སྣང་སར་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྡུལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་དུས་སུ་སྟུག་བསྡུལ་ཚོས་ཤེས། སྟུག་བསྡུལ་རྗེས་བཟོད། སྟུག་བསྡུལ་རྗེས་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཏེ། དུས་དེར་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤང་སར་པའི་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་དེར་སྟུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྣང་སར་པའི་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་གང་ཞེག །རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་བདེན་པ་ལྔག་མ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྟུག་བདེན་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེས་པ་གང་ཞེག །རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྡུལ་ཚོས་བཟོད་སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་ཞིང་། བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤང་སར་པའི་འགོག་ལམ་རྣམས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ཞུགས་བཅུ་དྲུག་སྤོང་བའི་ནུས་པ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བོད་སྐད་དུ་སྐྱེ་བ་རྟོགས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ཞུགས་བཅུ་དྲུག་སྤོང་བའི་ནུས་པ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུན་སྣང་ལས། རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྤྲོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྡུལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དུས་སུ་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་ལམ་སྒོམ་མོ། །ཀུན་

འབྱུང་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་མདོན་པར་རྟོགས་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པར་བསལ་བས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏོ་ནས་མདོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཏཱ་ཅིག་ལ་ནི་འདིར་ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ། གཞན་དག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྦྱོག་བསྡུལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་དུས་དེར་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མདོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་གཞན་གྱི་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ཅེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་མཐོང་སྤང་དུ་བྱར་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་ཉི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྦྱོག་བསྡུལ་ཚོས་བཟོད་དེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྦྱོག་བསྡུལ་ཚོས་བཟོད་དེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་མ་དེ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྦྱོག་བསྡུལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ།

པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུན་སྣང་ལས། གཞན་དག་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བའི་ཚོགས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ནི་དེས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བསལ་ལེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ཡིན་ལ། བྱོལ་བ་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པ་མཐོང་བ་དང་། དེའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་ལྟག་མ་གོམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཅཱདཿའི་སྐྱབས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའམ། བདག་མེད་པའམ་སྟོང་པ་ཉིད་སྐོམ་པའི་སྟོབས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྐབས་ཡོག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཞེའོ་ཞེས་གསུངས།

ཁ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ་འཐད་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ལ། ལུགས་དང་པོ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྟུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་། དེ་ཟད་པར་སྤང་རྟོག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཐོབ་པ་ཐལ། སྟུག་བདེན་གྱི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་དེར་སྟུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྟུག་བསྔལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་དུས་དེར་སྟུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། ཐེག་གསུངས།

འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་། ལམ་སྟོམ་པའི་ནུས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཕོབས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་འཕོར་གསུམ་ཁས་བླངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་ཞུགས་བཅུ་དྲུག་སྤོང་བའི་ནུས་པ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་འཕོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ལྡེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ཐཝ་ཁམས། འདི་སྐྱོབ་དེའོན་གྱིས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྤྱན་བསྟལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། འགོག་བདེན་ལ་ལམ་བདེན་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞི་གཅིག་གིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཟེར་ན། སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་སྣང་ཚེག་མ་གཅིག་དང་བཅུ་དྲུག་གིས་དབྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ཐཝ་ཁམས། འདི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱེད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁས་བླངས་ན། དེས་ན་རང་ལུགས་གང་ལྟར་བཞེད་སྨོས་ན། འདི་ལ་འགྲེལ་ཚེན་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྒོམ་ཚོས་བཟོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་ཤེས་བཟོད་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་གོམས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྒོམ་ཚོས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏོ་ནས་བདེན་

བཞིའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། སྟམ་དུ་དོགས་པ་བསླངས་ཏེ་ལེགས་པའི་ལམ་ཀྱི་དེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་འདོན་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏོ་ན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་མ་མཐོང་བའི་ལམ་སྟོམ་པ་གཞན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་འབྱུང་། ཞེས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལེགས་པའི་ལམ་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་འདོད་ན། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རྒྱུ་སྣང་ལས། དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན། གཟུགས་ཚོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལ། ཀྱི་ཕྱིས་ལ་དབྱལ་རྣམ་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས། །ཡོན་ཏན་གཞན་སྟོང་མི་བྱེད་ན། །གང་དུ་ཡང་རྟུང་འགྲུལ་བའི་རྒྱུས་སྟོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དགག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་ཉེན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དྲུང་ནས་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དག་གི་སྟོམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་བརྒྱུད་པ་ལ་མོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལེགས་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་པ་འདི་དང་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་ཟཁད་པ་ཡིན་མོད། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་པར་གྱི་དོ་བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཆ་གང་ལ་གོམས་པ་བས་ལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པར་སྟོང་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་དེས་པར་སེལ་བར་ནུས་པ་དེ་ཉིད་དུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོབ་པ་སྟང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅི་ཚམ་ཀྱི་རྣམ་པས་དེས་པར་སེལ་བར་བྱེད། བསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྲལ་བའི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཚམ་ཀྱིས་ན་དེ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྡུལ་ཚོས་བཟོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་

བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཙམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལེགས་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅིག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཅིག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟུག་བསྔལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་དེར་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་ནས་མཐོང་སྤང་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་ཕྱིར་དུ་བསྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་མཐོང་སྤང་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་འདུ་བ་གཞན་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་རྟག་པར་སྣོ་འདོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུ་བ་གཞན་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་སྣོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱིངས་དང་ཁ་དོག་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་མཐུན་པ་ལས་ཉ་ཕྱིས་ལས་དབྱུལ་ཀྱི་སྣོ་འདོགས་པའི་འབྲེལ་པ་སྣོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅིག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཉེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྐྱེ་ཡང་འོྲག་པའི་སྐོ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཉིད་དུ་ཟཁད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱབས་དསོན་གྱི་དགོངས་པ་འདི་དང་། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག ཅེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཅིག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བར་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྔལ་ཚོས་བཟོད་དེས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཡང་། དེས་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ལས་བདེ་ཆོ་ཏེ་མཐོང་སྤང་དེ་སྤང་ནུས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཆོ་ཏེ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཅིག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཁྱབ་པར་མེད་པར་

ཐལ། དེས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེས་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དབེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་འཕྲོན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབས་མི་རུགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་། དེས་སྐྱབས་མི་རུགས་པར་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་སྐོན་ནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་ཤིང་། སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབས་མི་རུགས་པ་མཐོང་བའི་སྐོན་ནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་ཤིང་། ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་ལ་མ་དེས་ཀྱི་བློ་མེད་ཅིང་། སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྟལ་ཚོས་བཟོད་དེ་ཉིད་སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་དང་ཁྱོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱད་བསྟལ་ཚོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སོ། །འབྲལ་བའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་འབྲལ་བའི་མཚན་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅོག་ཅར་དུ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་ཉེས་པ་བརྒྱད་ཅོག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྟལ་ཚོས་བཟོད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐོན་ནས་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྟལ་ཚོས་ཉེས་པ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐོན་ནས་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པ་གང་ཞེག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤྱད་བདེན་གྱི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཚོས་ཅན་ལ་ཀུན་དུ་འགྱོ་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་ཐུན་བཞིར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་བཟོད་བཞི་དང་པོར་སྐྱེ་བས་ཐུས་

གཅིག། དེ་རྡེས་ཆོས་ཉེས་བའི་སྐྱེ་བས་རྫས་གཅིག །དེ་རྡེས་རྡེས་བཟོད་བའི་སྐྱེ་བས་རྫས་གཅིག ཇི་རྡེས་རྡེས་ཉེས་བའི་སྐྱེས་པས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཉེས་བའི་རྡེས་ཐོགས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཉེས་བའི་བཟོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཉེས་པ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །ཞེས་སོ་སོར་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྡེས་སུ་ཉེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་ཨཁད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཟག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྡེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཟག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག །ཟག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཟག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན་དེའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཟག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིར་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཟག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྡེས་བཟོད་བཞི་དང་། རྡེས་བཟོད་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྡེས་ཉེས་བའི་སྟེང་བཅུ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ། ཆོས་བཟོད་བཞིའི་རྡེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཟག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། ཆོས་ཉེས་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྡེས་བཟོད་བཞི་དང་། རྡེས་བཟོད་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྡེས་ཉེས་བའི་སྟེང་བཅུ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཟག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་དང་རྫས་གཅིག་པའི་རྡེས་བཟོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་རྫས་གཅིག་པའི་རྡེས་བཟོད་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཆོས་བཟོད་དང་རྫས་གཅིག་པའི་རྡེས་ཉེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉེས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཟག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་རྡེས་བཟོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། ཆོས་ཉེས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་

རྟེས་བཟོད་ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཚོར་ཤེས་ཡིན་དང་རྟོག་གཅིག་པའི་རྟེས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ། དེའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་རང་རིག་དེ་རྟེས་བཟོད་དུ་འཇོག་ཏུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཟུབ་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རྟུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་དང་དེའི་རྟེས་ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཀ། དེའི་རྟེས་བཟོད་ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་རང་རིག་དེ་རྟེས་ཤེས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་འོ། ། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་རྟེས་བཟོད་བཞིར་བཞག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་ཀ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ཤཱཀ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་རིམ་པ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་དོ།། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། རྒྱུད་ལྷུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེན། གཞན་

ཡང་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ཞིང་འདོད་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་སྤྱི་བསྟལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདོད་བྱའི་ཞེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་འདབ་བྱེད་ཀྱི་ཞེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཞེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཞེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདབ་བྱའི་ཞེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་བྱོལ་ལམ་པ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཅོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་བྱའི་ཞེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཅོས་ཅན། འདོད་བྱེད་ཀྱི་ཞེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེའི་རྗེས་སུ་མངོན་བྱང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་ཤཱཀ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལ་མཁས་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཞེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བློ་མངོན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདབ་བྱའི་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཞེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་འདབ་བྱའི་ཞེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདབ་བྱའི་ས་གང་ཞེག །དེ་ཞེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེས་ན་འདབ་བྱའི་ཞེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་འདབ་བྱེད་ཀྱི་ཞེག་ཆེན་གྱི་

མཐོང་ལམ་གཉིས་ཀིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་མངོན་གྱུར་དུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཐ�ོད་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྨིན་པ་གཉིས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་བཅོམ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འདད་བར་བྱ་བའི་མཐོང་ལམ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉེན་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདད་བྱའི་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་སྦྱོང་མེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཀུན་སྦྱོང་མེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཏ་ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ།

གསུམ་པ་ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ། རིགས་པ་དྲུག་རྒྱ་ལས། ཆོས་ཉེས་པ་ཡི་མཚུག་སྨོས་སུ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་མ་ཡིན། །དེངས་པོའཕེན་ཏུ་ཐ་ཡང་། །གང་གིས་སྐྱེ་བར་རྣམ་བཀྲས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཐས་དེ་ཡིས་ནི། །ཉོན་ལས་བྱང་བའི་དོན་མ་མཐོང་།། ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ལྟར་ཟཕད་པས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་ཉེས་པའི་སྒྲུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟོགས་ལ་རང་བཞིན་དེ་ཡང་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདེན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅིག་ཅར་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉེས་ཀྱི་མཚུག་སྐྱེ་མངོན་གྱུར་དུ་རྣམ་པ་མི་འབྱུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔའམ་བཅུ་དུག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་སྟོས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་བཞག་སྟེ། བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ལ་མི་སྣང་བས་ཆོས་བཅོད། ཚུལ་བཞིན་དུ་རིག་པས་ཆོས་ཉེས་རྟེས་ཉེས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་སྣང་ངོ་ཅིར་རིག་པ་དང་ལྡན་པས་རྟེས་བཅོད་དང་རྟེས་ཉེས་སོ་ཞེས་བཞེད་ལ། བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་གནས་པ་རྒྱས་པ་རྣམ་

པར་དག་པ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོར་རང་རིག་པ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་གནས་ཕྱིར་དུ་གདུལ་བྱའི་དོ་བོར་སྟོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྣང་ཚེག་མ་བཟུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་གཅིག་གིས་རྟོགས་པར་བཞག་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་བཟུ་དྲུག་ཏུ་བཞག་པ་རྣམ་གཞག་ཚམ་དུ་མཛད་པ་སོགས་དུ་མ་བྱུང་ཡང་སྡུད་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་བཞིན་བསྟན་བཅོས་པས་ལུགས་འདི་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་སེམས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཅུ་དྲུག་སྟོས་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱ་རྩོལ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྣང་ཚེག་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ སྟོང་ལམ་བཞག་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྟོང་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བཞག་པ། །

རྟོ །གཉིས་པ་སྟོང་ལམ་བཞག་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དངོས་བཞག་པའོ།། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། མཐོང་བའི་ལམ། བྱེད་པ་དང་ནི། ཞེས་འཆད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྟོང་པའི་ལམ་བརྟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྟོང་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ལམ་བཞག་པ་གཉིས་ལས་ལ། དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྱེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་རྟེས་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྐྱོན་རིག་པར་བྱས་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་དེ་སྣང་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྣང་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བྱལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྟ་བ།

འཕེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྟོན་ལམ་བྱི་དང་པོར་སྟོམ་ལམ་བྱི་བྱེད་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོམ་ལམ་བྱི་བྱེད་པ་དེ་སྟོམ་ལམ་ལས་བརྩེད་བྱ་ཉང་བས་དེ་ལྟར་ཟཁཏ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་སྟོམ་ལམ་བྱི་འབྲས་བུའི་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་རྒྱུ་སྟོམ་ལམ་ལ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བརྩེད་པར་བྱ་བ་ཉང་བ་ཉིད་དང་གདུལ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དེའི་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་ཟཁཏ་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྟོན་ནས་ཟཁཏ་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་བྱེད་པ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་ཤ དང་པོ་ལ་ཡང་། ནང་དུ་སེམས་དུལ་བས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཞན་ལ་འདུད་པ་དང་། ནང་དུ་ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཞེ་བས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཞན་གྱི་གཉེད་པས་མི་བརྩེ་བའི་བྱེད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱད་པ་ བང་རྩུལ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཞི་ངམཚར་ཆེའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཞེ་བང་། ཞེས་བང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་པ་རང་དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་བྱས་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་དམིགས་གཏོང་བ་ཡང་མི་དམིགས་ལེན་པ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ང་རྩུལ་མ་མཆིས་པའི་སྐྱང་དུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཁཏ་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ལ། འདུད་དང་། ཞེས་དང་། དག་བའི་ཟཁེས་གཉེན་ལ་

སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།། ཀོའུ་ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོའམ་ཕྱིན་ཆད་མོ་འདི་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བདག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཆོད་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཅོམ། གཞན་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཆོད་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཅོམ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཀད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་། ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོའི་ཕྱིན་ཆད་མོ་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ལ་ལ་ཞེག་གིས་དུག་གཏོར་རམ་བྱང་བུས་སམ་མེའི་འོབས་སུ་གཏོར་རམ་མཚོན་གྱིས་བཏབ་བམ་དུག་བླུད་དམ་ཆུར་བོར་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀོའུ་ཤི་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེའི་ཕྱིན་འདི་ནི་རིགས་སྔགས་ཆེན་མོའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཀད་པ་ལ། གནོད་པས་བསྡུ་བ་མེད་ཕྱིད་དང་། །ཞེས་དང་། ཐ་རོལ་གྱིས་བྱས་པའི་གནོད་པ་རྣེས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཕྱིད་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བདག་མི་དམིགས། གཞན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བློ་མེད་རྣོགས་བྱང་ཕོབ་ནས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེམས་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཀད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་དང་ནི། ཞེས་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྲུལ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་བུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་འདི་བྷིས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ཏེ་མེ་ཏོག་དང་སྦྱོས་དག་གིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། བློ་མར་བྱ་བ་དང་བསྟི་སྐང་དུ་བྱ་བ་དང་རིམ་གྱོར་བྱ་བ་དང་བཀུར་སྟི་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་ཨཱཀཱ་ཤ། རྟེན་མཆོད་ཀྱིད། ཅེས་དང་། རྟེན་གྱི་ཡུལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་དུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མེམས་ལ་རང་དབང་དུ་བྱེད་པ་སོགས་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་ཟཱཀཱ་ཤ།

དེས་ན་རང་སོོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སོོང་པའི་ཕན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ནང་དུ་ཉེན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཞི་བས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེ་བོ་གཞན་འདུད་པ་དང་། ནང་དུ་ཚགས་སོོགས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་དུག་མཆོོད་སོོགས་ཀྱིས་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པ། ནང་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱད་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ལྟ་སོོགས་པའི་མཆོོད་རྟེན་གྱི་གནས་སུ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་སྟོམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པ་གང་ཞེག །མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པ་གང་ཞེག །མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལྟན་

ཀྱི་དེ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་བསྟོམས་སྟོངས་ཀྱིས་ཐོབ་བའི་ཟན་ཡོན་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞེག །ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཐོབ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ནད། ཐ་དད་པོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་སྟོམ་བའི་ལམ་ལའེས་བྱའི་སྟོབ་བའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་བསྟོམས་སྟོངས་ཀྱིས་ཐོབ་བའི་རྣམ་དཀར་ཀྱི་ཡོན་ཏན། དེའི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ལོངས་སྤྱོད་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་ཆོས་ཅན། རྣམ་དཀར་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་བསྟོམས་སྟོངས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བ་བསྟོམས་སྟོངས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།། ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མ་ཁྱབ་བོ།།

⁂བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྣེན་ཚཁད་པ།

❄ གཉིས་པ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཚཁད་པ་ལ། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཚཁད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྟོན་པའི་གཞུང་བཙོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། བྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱད་པ་ལ། སྒོམ་ལམ་གྱི་རྣེན་ཚཁད་པ་དང་། བརྟེན་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཚཁད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བློང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་བ་བུད་མེད་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་དང་བཅས་པའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་རྟེན་ལ་དེ་དོར་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཉེན་ཚོང་ཞིང་འགལ་ཉེན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ལ་དེ་དོར་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་ཁམས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་པ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཀ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུའི་སྐྱེས་པའི་ལམ་གཟུང་བར་བྱའོ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོང་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་མེད་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད། སྐུ་དོན་འཇེས་རྗེད་ཟའོན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མོས་བསྟོད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་དང་། སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་དགུ་ཡོད་ཅིང་། རེ་རེ་ལ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཚུལ་སྔར་བཞིན་ནོ། གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོའི་སྐབས་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་བཅས་སྒོམ་ལམ་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲྱབ། དེ་དེར་ཐལ། ས་གཉིས་པ་པ་དེ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྟ་བང་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་རྟོགས་པ་དང་ བཅས་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲྱབ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲྱབ་སྟེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་བདེན་འཛིན་དང་བྲལ་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་

ན།ཿ དེ་སྐྱོ་བྱར་གྱི་དྲྭ་མ་དང་བྲལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རང་གི་གཟིགས་པའི་ངོར་རང་ཉིད་དྲྭ་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་དྲྭ་མ་དང་མ་བྲལ་བའི་རྫུན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མའོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉེན་མོངས་དང་བཅས་པར་ཐལ།ཿ དེ་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ཉེན་མོངས་དང་བཅས་པར་ཐལ་ལོ།། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།ཟག་བཅས་སྐོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོན་རེ། སྐྱོ་དོན་འཛེས་རྒྱང་དུ་འཛོག་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དང་བཅས་པའི་ཟེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་སྐོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མོས་པ་སྐོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་བཅས་སྐོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་སྐོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཉམ་ཆཊད་ལས། འདི་དག་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་པ་ནི་སྐྲ་དོན་འཛེས་རྒྱང་དུ་འཛོག་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱི་སྐྱང་བྱས་བསྡུས་པའི་ཟག་བཅས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་ཟག་བཅས་ལ་སྐྱང་བྱས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ཉེད་དུ་འཛེན་པ་ནི་འཛེལ་མེད་དེ། དེ་ནི་ཉེན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་སྐོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས།ཁས། ཁོན་རེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྐྱང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་ན། སྣང་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་སྨོན་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོར་ལམ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྤྱོར་ལམ་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་ན། རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་སྨོན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་འགོར་དུ་ལྡན་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་ཁམས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། རོང་ཀྲི་གཡས། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་སྐོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། མོས་པ་སྐོམ་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་ཤིང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་སྐོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་དང་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཁས་པའི་ཕྱིར། འོ་ཅེན་ཀྱིས། སྒོ་ངོན་འཇུས་ཏུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྐོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྐོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་ཨར་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་དགའ་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་བཅས་སྐོམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྣང་དོན་འཛིས་ཏུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པར་རྟོག་པ་

གཞས་བྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་གཉིས་དེ་གང་ལ་བྱེད། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལ་བྱེད་དམ། བདེན་སྣང་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་མོས་པ་སློབ་མཁས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་སྣང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྣང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་སྣང་ན་བདེན་སྣང་སྣང་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྤྲོས་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲོས་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་བས་རྣམ་མཁྱེན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་མ་རྟོགས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བློ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་འཇུག་བའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ཐཝ་དག་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་རྟོག་པ་མེད་ན། ལྷོག་བྱུར་གྱི་དོན་ཐུང་ཟད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲོས་ལམ་གང་ཞེག །མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོར་བྱུར་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྤྲོས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོར་བྱུར་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྤྲོས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཟག་མེད་སྤྲོས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སྤྲོས་སྤང་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲོས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྐྱེ་དོན་འཇིས་རྟ་ངང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྤྲོས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྐྱེ་དོན་འཇིས་

རྟུང་དུ་འཛོད་བའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་བྱུར་བའི་དེ། ཅེག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།ཁ ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་ན། སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་དེ་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་སྟོམ་ལམ་གང་རུང་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་སྟོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཟག་མེད་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་མེས་པ་སྟོམ་ལམ་བཤད་པ།

ཁྱོ་ གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྟོམ་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྐོན་མཚུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་སྟོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་ལ་མེས་བསྟོད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟོམ་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད། ཅེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྟོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མེས་པ་དང་། བསྟོ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མེས་པ་སྟོམ་ལམ། བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟོམ་ལམ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མེས་པ་དངོས་དང་། །མེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཕྱོགས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་བྱེད་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་བྱེས་ཤིང་བྱེགས་བམ་

དུ་ཚུད་པར་བགྱིས་ཏེ་བཅངས་ལ་དེ་ལ་ཚེ་ཏོག་དང་སྦོས་དང་ལྡེབ་བ་དང་བྲུགས་པ་དང་ཕྱེ་མ་དང་ན་བཟའ་དང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་དང་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མར་མེའི་ལྡེབ་བ་དང་མཆོད་པ་མང་པོ་དག་གིས་རིམ་གྱི་དང་བླ་མ་དང་བསྟེ་སྐང་དང་མཆོད་པ་བགྱིད་པ་དང་གང་ལ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབུ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་བཙུལ་ཏེ་བཙུལ་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྤོས་དང་དྲི་དང་ཕྱེ་མ་དང་བྱུགས་པ་དང་བ་དན་མང་པོ་དག་གིས་རིམ་གྱི་དང་བླ་མ་དང་བསྟེ་སྐང་དང་མཆོད་པ་བགྱིད་ན་དེ་དག་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་མང་དུ་འཕེལ་ལགས། ཞེས་ཟུས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཏོ་ཌྱ་ཨི་ཀ་ཟྲོང་ཉིད་ལ་དྲི་ཡི། རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ལྱང་སྟོན་ཅིག །ཅེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་རང་དོན་མོས་པ། གཉིས་དོན་མོས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་ཡོད་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ། ཏོ་ཌྱ་ཨི་ཀ་དེ་རྗེ་སྐྱབ་དུ་སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ལམ་གང་ལ་བསྟབས་པས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བསྟབས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་བྱུབ་བོ། །ཞེས་པ་ནས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། ཟླ་ན་མེད་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་འདི་ལས་བྱུང་ངོ།། ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་གང་ལགས་པ་འདི་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་མེ་ཏོག་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀོ་ཌྱ་ཨི་ཀ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཆུ་ལ་ལོ་ཅན་བསྟེན་འགྱུས་ཞེན་པ་མོས་པ་དམན་པ་སེམས་དམན་པར་ཤེས་པ་རབ་འཆལ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་དཀའོ། །ཞེས་དང་། ཀོ་ཌྱ་ཨི་ཀ་དེ་བས་ན་རིགས་ཀྱི་བུ་འཕགས་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གཞན་ཡང་སྐྱེར་བ་དང་བདེ་བར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་

རྒྱབ་འདོད་བསྟེན་ཤེར་ཕྱིན། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་རབ་ཏུ་སྒེལ་བར་བྱའོ།། ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རིམ་གྲོར་བཀྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། མཆོད་པར་བཀྱེད་ན་དེ་ནི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ལྷ་ཚེགས་ཀྱི། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞི་གཤེགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་འཛོམ་བུའི་གླིང་འདི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོད་རྟེན། ཞེས་པ་ནས། མཆོད་པར་བྱེད་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པ་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་འཛོམ་བུའི་གླིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྟ་ཞེག་གི་ཞེས་པ་ནས། བཀུར་སྟིར་བྱས་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ།། ཞེས་པ་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གླིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལྟ་ཞེག་གི་ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པ་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྟ་ཞེག་གི་ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དག་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྟ་ཞེག་གི། ཞེས་པ་ནས། བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བུད་སྲིན་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་

དགེ་གཽས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བྱོགས་པོ་ཤེར་ཕྱིན་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པར་བརྗོད་དོ།། ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མིང་ཡོངས་སུ་སྨྲོག་པ་དེ་ལྟར་སྨྲིན་པའི། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཚེ་འདི་ཉིད་དང་ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་ལའང་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཀྱང་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཞེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཚེ་འདིས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཞེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་སྤྲེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། སྟོབས་པ་མི་འཕྲོགས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། སྨྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་མི་འཕྲོགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཞེར་ཕྱིན་འདི་བྱིས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཏེ་བཟུང་བའམ། ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སེམས་དང་ཡང་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་ཡང་དགུ་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གལ་ཏེ་རིགས་

ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་མ་བརྙངས་མ་བཅངས། ནས། བསྟེ་སྐྱང་དུ་བྱས་མཆོད་པར་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་པ་ལྟྱེབ་དབང་དོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཡོངས་སུ་མ་བརྟགས་ཡོངས་སུ་མ་བརྙངས་ན་ཁྱོད་པ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལཱཞེག་གིས། ནས། བརྟག་ཏུ་མ་མཆིས་པ་དང་བརྟེད་དུ་མ་མཆིས་པ་དང་སྟོས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཚོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་བས་ན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེ་ཏོག་དང་། ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་བྱང་བུར་བལྟམས་པ་ཞེག་ཀྱང་བཙལ་ལ། ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་ཏེ་གཉིས་སུ་བགྱིར་མ་མཆིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པ་དང་། ནས། ཅིའི་སླད་དུ་ཞེན་འདི་ལས་བྱང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལཱཞེག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཞེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར། ནས་དེ་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དེ་དག་གི་མཆོད་པ་བརྩེས་པ་ནི། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཡང་ལྟྱེབ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དག་ནི་ཕར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་དུ་གྱུར་པའོ། །ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟེད་དུ་མེད་པ་དང་། ཆོག་གི་སྟྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།། ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། འདས་པའི་དུས་སུ་བྱང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏི་སྟེང་ཅིག་བལྟགས་ཤིང་འཚོ་སྐྱོང་བ་དེ་དག་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་བླ་ན་མེད་པ། ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དང་དབྱ་བཅོམ་པའི་ཚོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཐར་ཕྱིན་ཆེན་པོ་སྟེ། །ནས། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་བཞིན་དུ་ཐར་ཕྱིན་ལྟ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་རྣམས་ལ་བྱང་བར་རབ་ཏུ་བག་ཆུ་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྒྱ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དངོས་ནི། ཟག་བཅས་སྨོན་ལམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོར་མོས་པ་སྨོན་ལམ་འཆང་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོངས་དེ། མོས་པས་དགེ་རྩ་གསོག་པར་བྱེད་པས་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྨོན་པའི་ལམ་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མདོ་ཚན་དང་པོ་དགུའི་དོན་ཟཕད་པ། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དགུའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། རང་གཞན་དོན་དང་། ཞེས་གསུངས། མདོ་ཚན་ཕྱི་མ་དགུའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞན་དོན་དང་། མོས་པ་སྨོན་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས། དེ་དག་ལ་ཡང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་ཕྱི་ལུ་རྒྱ་བདུན་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། ཆུང་དུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །རྣམ་པ་ཕྱི་ལུ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། ཚོགས་ཤང་དང་པོ་ཐུབ་དང་གསུམ་ཀྱི་དོན་ཟཕད་པའི་སྐོན་ནས་མོས་པ་སྨོན་ལམ་ལ་རྒྱ་བའི་སྐོན་ནས་གསུམ་དུ་ཐེ་ནས་འཆད་པ་ལ། རང་དང་གཞིས་ཀ་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ན་ཡང་སྨོན་པའི་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་དང་པོར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དོ་བོ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། ཚོགས་ཤང་

བར་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་བྱི་དོན་ཟཕད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུར་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། ཚོག་ཤད་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་དོན་ཟཕད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་ཉིང་ལག་གི་སྒོ་ནས་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ཉེར་བདུན་དུ་ཕྱེ་སྟེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་སོ་སོར་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དགུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་མོས་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། མོས་པ་སྐྱེས་ལམ་ཚོས་ཅན། ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད་དེ། རང་དོན་མོས་པ་སྐྱེས་ལམ་དགུ། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྐྱེས་ལམ་དགུ། གཞན་དོན་མོས་པ་སྐྱེས་ལམ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཙ མཐའ་དབྱུད་པ་ལ་མོས་པའི་ཡུལ་དང་དོ་བོ་སོགས་བྱར་བཤད་པ། །

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། མོས་པའི་ཡུལ། མོས་པའི་དོ་བོ། མོས་པའི་རྒྱུ། མོས་པའི་བྱེད་ལས། འདིར་བསྟན་མོས་པ་གཉན་ལ་འབེབ་པ་དང་བྱ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་མོས་པ་སྐྱེས་ལམ་གྱི་མོས་ཡུལ་ཡིན་ཏེང་། དེ་ཡང་གཞུང་ལམ་གཉིས་མོས་ཡུལ་ཐལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་མོས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སྣང་ལས། ཤེས་རབ་ཐ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱི་གཙོ་བོར་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་མཆོད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྤྱིའི་དོ་བོ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དོ་བོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མོས་པའི་དོ་བོ་ནི་ཚད་མེད་པའི་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡུལ་དེས་ལ་བྱ་ཞིང་། སྐབས་འདིའི་མོས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་དང་བའི་དད་པའམ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལ་བྱ་སྟེ།

ཚོགས་གསལ་ལས། འདིའི་ངོ་བོ་ནི་བསམ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་བསམ་པར་འཛིན་པའོ།། ཞེས་དང་། དགེ་སློན་ལས། མོས་པའི་དད་པ་དང་འདུན་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོག་ཏུ་འཆད་པསྟེ་ཤེས་སོ།། གསུམ་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབ་པར་བྱེད་པའི་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མོས་པ་སྟོབས་ལམ་དེ་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྟོན་པ་གཞན་བྱིས་བསྟན་པ་གཞན་ལ་དཀྲི་བར་མ་ནུས་པ་སོགས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

❨མོས་པ་སྟོམ་ལམ་བྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།❩

ལྟ་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན། མོས་པ་སྟོམ་པའི་དགོས་པ་ས་མཚམས་དང་བྱུག་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཐེག་ཆེན་བྱི་རྟེས་ལ་མངོན་ཏོགས་དེ་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་བྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། རྒ་བའི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ། ཡན་ལག་གི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ། ཉིང་ལག་ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ། དོན་བསྡུ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྒ་བའི་སྟོ་ནས་རང་དོན་མོས་པ། གཉིས་དོན་མོས་པ། གཞན་དོན་མོས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་དང་། །རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྟོ་ནས་དེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ནི། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ།། སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཉིད་ལག་གི་སྟོ་ནས་གསུམ་པོ་དེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་སོགས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆུང་དུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེས་ན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ལ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དགུ་ཚན་གསུམ་

ཡོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཡུམ་རང་དོན་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པས་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། རང་དོན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད། དེས་གཞན་གཉིས་ལ་རིགས་འགྲེ། བཞི་པ་ལ། མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་པས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྟོང་བས་རང་དོན་གཅོོད་སྐྱབ་པས་རང་དོན་མོས་པ་དང་། གཞན་དོན་དང་རང་དོན་གཉིས་ཀ་གཅོོད་སྐྱབ་པས་གཉིས་དོན་མོས་པ་དང་། སྟོང་བས་གཞན་དོན་གཅོོད་སྐྱབ་པས་གཞན་དོན་མོས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་དོན་མོས་པས་བསམ་པ། གཞན་དོན་སྟོང་བས་རང་དོན་གཅོོད་སྐྱབ། གཉིས་དོན་མོས་པས་བསམ་སྟོང་གཉིས་ཀས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཆ་མཉམ་དུ་སྐྱབ། གཞན་དོན་མོས་པས་བསམ་སྟོང་གཉིས་ཀས་གཞན་དོན་གཅོོད་སྐྱབ། ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་ཉེ་སྣང་ལས། རང་གི་དོན་ཀྱི་མོས་པའི་གང་གི་རང་གི་དོན་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ། ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གི་གཉིས་ཀའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གི་གཞན་ཏོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། ཡུམ་ལ་མོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་དང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་སྟོམ་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་དོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་པའི་རྐེན་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། རང་དོན་མོས་པ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཅོོ་ཆེ། གཉིས་དོན་མོས་པ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཅོོ་ཆེ། གཞན་དོན་མོས་པ་ས་བཅུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཅོོ་ཆེ་ཞིང་། སྟོང་དེ་ཐམས་ཅད་ས་བཅུ་ཀ་ན་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་གྱི་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་མོས་བསྟོ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གསུམ་གྱིས་བསྔོས་པའི་སྟོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བསྔོས་པའི་དགེ་རྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་གཞན་དོན་

མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་འབྱུང་གནས་སུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྒྱུར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཚཊ་ཕས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་ཐལ། རང་གི་ཚཊ་ཕས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ན། དེ་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་དོན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་དང་གཞན་དོན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། ཡུམ་རང་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ན། རང་དོན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དོན་ལ་དེ་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞན་དོན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རྟོགས་སྟ་མ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞན་དོན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། དེར་ཉེན་ཡིད་མ་སྐྱངས་བའི་ང་རྒྱལ་ཐུ་མོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པས་བསྡུས་ཏེ། དེར་ཉེན་ཡིད་གནས་བྱུར་བས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ས་བཅུ་པས་

བསྟུས་ཏེ། དེར་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ལ་རང་དོན་མོས་པ་སྤྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་མོས་པ་སྤྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་སྤྲོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་པ་བཅོས་ཟན། ཉོན་ཡིད་སྤྲངས་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཉོན་སྤྲིན་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། སངས་པ་བཅོས་ཟན། ཚོས་ཉིད་ལ་རྟེན་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་བདང་ནས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ནུས་པར་ཐལ། གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་དོན་མོས་པ་སྤྲོམ་ལམ་དང་གཞན་དོན་མོས་པ་སྤྲོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། ཡུམ་གཅིག་བོ་བོར་རང་དོན་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དང་། ཡུམ་གཅིག་བོ་བོར་གཞན་དོན་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་བོ།

⟨མོས་པ་སྤྲོམ་ལམ་གྱི་ཐན་ཡོན་བཤད་པ།⟩

ཡོ གཉིས་པ་མོས་པའི་ཐན་ཡོན་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པ་སྤྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལས་འགྲེས་ནས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱི་བའི་སྒོ་དང་ལྡན་པའི། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོད་མ་མཆིས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ།།

མི་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །མཐའ་ཡས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཇི་སྙེད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་ཞིན་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བྱེའོ་ཞེས་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱོན་ཏན་ཅི་ཙམ་དགེ་བ་བསྒྲུབ་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་ལྟུང་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞག་ན། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞག་ན། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བཞག་པ་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་འཕེལ་བྱེའི་སྒོ་ནས་ཅན་ཐམས་ཅན་ཁྱབ་བདག་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གཅིག་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལ་བཞག་ནས་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་གཅོད་པའི་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཕེལ་བྱེའི་སྒོ་ནས་ཅན་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྣམས་གསུངས། གཉིས་པ་བཀྲ་བ་ཙམ་དགུ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཕེལ་བྱེའི་སྒོ་ནས་ཅན་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཕེལ་བྱེའི་སྒོ་ནས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཕེལ་བྱེའི་སྒོ་ནས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་བས། ཞེས་སོགས་དང་།

ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བསྡུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་བྱུར་ན་ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་དེའི་རྒྱས་མང་དུ་འཕེལ་ལམ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མངོ་ཞེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་བྱེས་ནས་བླངས་དུ་བྱས་ཏེ་ཆུང་དུ་ནའྱེས་པའམ། ཞེས་སོགས་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་རྣམ་བྱངས་དུ་མར་ཕྱེ་སྟེ་སྦྱོར་བར་བྱེད། ཅེས་སོགས་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལས་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་ཕྱོགས་རེ་རེའི་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད། ཅེས་སོགས་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་བསྐལ་པ་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་པའི་དཀོགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཅིས་སྨྲའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བཞམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལམ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོ་བདེ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མངོ་ཞེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་དོན་དང་ལྡན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམས་གསུངས། གསུམ་པ་བསྡུགས་པ་ཙཱམ་ལ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་སྦྱོར་བ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙམ་དུ་

རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞེག་གིས་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། ཇི་སྙེད་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད། ཅེས་སོགས་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་བཀོད། ཅེས་སོགས་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེའི་ནང་བཏང་སྣུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་བཀོད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལས་འཛིམ་བུའི་གློང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བར་བྱས་ན། ཞེས་སོགས་དང་། གློང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་སྦྱིས་པུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི། ཞེས་སོགས་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་འཛིམ་བུའི་གློང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་ཞེག་གིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་བཀོད་པ་བས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་མི་དགོས་ཀྱི་འདི་ནི་འཁོར་བ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་ལ་སློང་རྟེ་ཆེན་པོས་མནར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས། དེ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་བློ་མེད་རྟོགས་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ལེར་ཕྱིན་ལ་གདམས་ཤིང་རྟེས་སུ་བསྟན་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཉིད་ལ་གཏན་ལས་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ནས། མཚམས་སྦྱར་བ། རྒྱ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པ་སྟོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་དེའི་ཕན་ཡོན་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མོས་པ་སྟོམ་པའི་གང་ཟག་དེ་སྟོ་བ་བསྒྲིད་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་སྐོམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མོས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཛོད་དོ། །ཞེས་བསྟོད་པ་དང་བཀུར་བ་དང་བསྔགས་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྐོ་ནས་མོས་པ་སྐོམ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཚོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། རྣ་བའི་དོན་བཀླག་བ་དང་། རང་བཞིན་དོས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་དགུ་དག་ཏུ་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་བཀུར་བ་དང་བསྔགས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེས་ན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་དོན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་གཅིག་བུའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉུང་དོན་ནི། མོས་པ་སྐོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། བསྟོད་པ་དགུ་བཀུར་བ་དགུ། བསྔགས་པ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ྎ་མོས་པ་སྐོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ྏ

དེས་ན་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བྱུང་བའི་མོས་པ་སྐོམ་ལམ་བསྐོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། མོས་པ་སྐོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མོས་པ་སྐོམ་ལམ་དང་པོ་དགུ་སྐོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསྟོད་པ་དགུ། བར་པ་དགུ་སྐོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཀུར་བ་དགུ། ཐ་མ་དགུ་སྐོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསྔགས་པ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད། ས་མཚམས་མོས་པ་སྐོམ་ལམ་སྐོམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

ྎ་བསྟོད་པ་སྐོམ་ལམ་ཟཧཏ་པ། ྏ

ཅ་ གཉིས་པ་བསྟོད་སྐྱོམ་ལམ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞེར་ཕྱིན་ཡོང་པས་མདོར་མཐོ་དང་རིས་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་དེ་ནས་བྱང་ཆེན་བྱམས་པས་གནས་བརྟེན་ར་བ་འབྲོར་ལ་སྨྲས་པ། བཙོན་པ་ར་བ་འབྲོར་བྱང་ཆེན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ། རྣ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པ་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་བསྟོད་པ་སྐྱོམ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མོས་པས་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་བསྟོད་པས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མོས་པ་ལ་བསྟོད་པ་འབྱུང་བས་གཉིས་པ་བསྟོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་བསྟོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤ། དེ་ཡང་། ཡོངས་སུ་བསྟོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་བསྟན་ནས། བསྟོད་བའི་བྱེད་ལས་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤ། བསྟོད་བའི་ངོ་བོ་བཅུ་གཅིག་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་གསུངས། དེ་ཡང་ཤ། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། ཞེས་པས་བསྟོད་བྱའི་ཐུགས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན་ཤ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། དབེན་དང་། ཞེས་པས་བསྟོད་བཡོ་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། རང་བཞིན་དུན་པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པས་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། །ཐབས་བཅས། ཞེས་པས་ཕྱིན་དྲུག་གི་དགེ་རྩ་ལ་བཟང་དན་དུ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པས་བསྟོད་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་ཤ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲུབ་ལྟེས་ནས་དགེ་རྩ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྟོ་ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱུར་མི་བསྟོ་བ་དེ་བསྟན། ཆུང་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོ་

བའི་དབྱེ་བའི་བསྟན་ཏེ། །གསུམ་པ་ལ། བསྟོད་བའི་གྲངས། གང་དུ་བསྟོད་བ། གང་གི་ཚེད་དུ་བསྟོད་བ། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བསྟོད་བ། གང་གིས་བསྟོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོད་བ། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། ཞེས་འཆད། བཞི་པ་ནི། མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད། ལྔ་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱར་གསུངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུའི་དོ་བོ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་འཆད། དེ་ན། བསྟོ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་འཆད་ན་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་བསྟོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། བཙོན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ལྷན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་པ་ལ། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བྱང་པར་ཅན། །ཞེས་དང་། ཇི་སྐད་ཡང་པའི་མོས་པ་བྱང་པར་ཅན་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཞེས་གསུངས། བསྟོ་བའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཁིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུའི་དོ་བོ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས། རྣ་འགྲེལ་ལའི་གཉིས་བསྟོ་བ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་བྱེད་པར་སྣང་རོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོད་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བྱམས་པ་གང་ཡང་བྱང་ཆེན་འདི་ནས་ཁཱ་ཡོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སར་སྐྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་མཚན་མར་བྱས་ཏེ། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་བོ་དེ་དག་དང་དམིགས་པ་དེ་དག་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཧཏ་པ་ལ། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཞེས་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་སྟོན་པ་ལ་བྱམས་པས་སྨྲས་པ། བཅོམ་པ་རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་ཞེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་མེམས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཞེས་དང་། བསྟོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་བ་དབེན་པར་ཤེས་པའི་བསྟོ་བ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མཛད་པར་འདུ་བྱས་ཏེ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབེན་པར་འདུ་ཤེས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཧཏ་པ་ལ། དབེན་དང་། ཞེས་དང་། དབེན་པ་དང་། ཞེས་དང་། བདག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རིགས་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྨོན་པ་སྟོན་པ་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་ཟུང་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཇེས་སུ་དྲན་པའི་བསོད་ནམས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཧཏ་པ་

ལ། སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཆོགས། །རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲན་པ་དང་། ཞེས་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བྱག་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལ། བྱམས་པས་སྙིས་པ་བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་མཚན་མར་མི་བྱེད་ཅིང་བློ་མེད་རྟོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཚ零དང་པ་ལ། ཐབས་བཅས། ཞེས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེས་དང་། སྨྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་འཕོ་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་སྟེ་ལ། འདི་ལྟ་སྟེ་དེ་ཝང་ནུབ་བསོད་པ་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དྲི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དུག་འཁོར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཚ零དང་པ་ལ། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། མཚན་མ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གསུང་བའི་བསྔོ་བ་སྟེ་ལ། བྱམས་པས་སྙིས་པ་ཇི་ལྟར་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟེ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཚ零དང་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བ་དང་། ཞེས་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་ཞེན་པའི་བསྔོ་བ་སྟེ་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་དགེ་བ་རྣམས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱ། ཇི་ལྟར་གཟུགས་གང་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་མ་ཡིན་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཚན་མའི་ཚུལ་ལམ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་སོགས་

གསུངས།། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། ཞེས་དང་། ཁམས་གསུམ་པར་མི་གཏོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་པ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྟོད་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ཐུང་པོ་གང་ཡིན་པ་མཆན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བསྟོ་བ་དེ་ནི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དམ་པ་ཞེས་བྱའོ།། གཅོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །རབ་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །ཐུག་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ།། བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁོང་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྟོ་བ་འབྲིང་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱུ་བྱས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྟོ་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ལ་རིམ་གྱིར་བྱེད་པ་དང་བླ་མར་བསྟོ་སྐྱང་དུ་བྱེད་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ཚན་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། ཚུར་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིས། བསྟོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །ཁསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ཚུར་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་དང་། དག་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པ་རྣམས། ཞེས་གསུངས།། ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱལ་ཆེན་རབ་ཞིའི་རྟ་སྔོན་ལྟ་བུ་སྟོང་ཐུག་ཉ་དང་འབྲོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་དང་། དག་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པ་རྣམས། ཞེས་གསུངས།། ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱལ་ཆེན་རབ་ཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་དུས་སྟོང་ཐུག་ཉ་དང་འབྲོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཀྱེ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐབས་མཁས་

པ་གང་ཡིན་པ་འདིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་རེགས་ནས། བྱང་ཆེན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་འདི་ནི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཟླ་ན་མེད་པའི་བར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟོན་ཚོས་ཅན་ཞ། ཉན་རང་གི་བསྟོན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྩོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེར་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཇ སྒོའི་དོན་ལ་བསྟོ་བྱའི་རྫས་དང་བསྟོ་བའི་སེམས་སོགས་རྣམ་བཞིད་པ། །

སྒོ་དོན་ལ། བསྟོ་བྱའི་རྫས། བསྟོ་བའི་སེམས། བསྟོ་བའི་དབང་པོ། བསྟོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། བསྟོ་བའི་དགོས་པ། བསྟོ་བ་སྐོམ་ལམ་དངོས་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་བསྟོ་བའི་རྫས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་རྗོགས་བྱང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྐོམ་ལམ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འདིར་བསྟན་བསྟོ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྩ་ཐམས་ཅད་རྗོགས་བྱང་དུ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་རྩ་རྗོགས་བྱང་དུ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། མི་ཟད་པར་འདོད་པའི་འདུན་བ་ཅི་རིགས་པས་བསྟུས་པ་བསྟོ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐོབ་ལམ་ནི། སེམས་པ་འདྲུན་དང་བཅས་པ་སྟེ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་བསྟོ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཇི་ལྟར་བསྟོ་བའི་དོན་མྱུར་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོད་འཛུག་པ་ལས། དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱུད་ཀྱང་རུང་།། སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྐྱེ། །སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་

ཚུལ་རྒྱུར་བསྟོད་དེ། །ཞེས་དང་། རྗེ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས། རྒྱལ་སྲས་སློབ་ལམ་གང་གླའི་གླུང་རྟམས་ནི། །དམ་ཚོས་འཛིན་པའི་སློབ་ལམ་ནང་འདུས་པར། །གསུངས་ཕྱིར་དགེ་རྩ་ཇི་སྙེད་བསགས་པ་རྣམས། །ཀུན་ཀྱང་བསྔོན་པ་རྒྱས་པའི་ཚེད་དུ་བསྟོས། །ཞེས་དང་། བློ་གྲོས་རྒྱམཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱམཚོ་ཆེ་ནང་ཆུ་ཕིགས་ལྷུང་། །རྒྱམཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་བསྟོས་དགེ་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུ་པའི། དགེ་རྩ་བློ་མེད་རྟོགས་བྱང་དུ་བསྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འབས་བུ་དམན་པ་ཐུལ་བྱང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །རྟམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་མི་ཟད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟོད་པ་སློབ་ལམ་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་། སློབ་ལམ་ལ་བསྟོ་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་གིས་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དེ་སློབ་ལམ་ཡིན་ཞིང་བསྟོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

❨བསྟོ་བ་སྐོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།❩

དུག་པ་ལ། རང་གཞན་གང་རུང་གི་དགེ་རྩ་རྟོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེར་བར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་དོན་འཛེས་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟེས་ལ་མངོན་རྟོགས། བསྟོ་བ་སྐོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བསྡུ་གཉིས་སུ་ཡོད། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྟོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེར་བར་བྱེད་པའི་བསྟོ་བ་སྐོམ་ལམ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྟོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེར་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྟོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དབུ་བཙོམ་པའི་དགེ་རྩ་རྟོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེར་བར་བྱེད་པའི་བསྟོ་བ་སྐོམ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་

ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁ་ཅིག། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྗེགས་བྱང་གི་རྒྱུར་སྣྲུར་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཞེས། ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག། དེ་མི་འཐད་དེ། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྗེགས་བྱང་གི་རྒྱུར་སྣྲུར་བར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེགས་བྱང་གི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག །རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྗེགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྣྲུར་བར་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཟེར་ན། རང་གི་དགེ་རྩ་རྗེགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྣྲུར་བར་བྱེད་པའི་བསྟོ་བ་སྒོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྗེགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྣྲུར་བར་བྱེད་པའི་དེར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་གི་དགེ་རྩ་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྗེགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྣྲུར་བར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་སྐྱེས་ལམ་ཚོས་ཅན། ཐེག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་སྐྱེས་ལམ་པས་ཟས་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་རྗེགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་སྐྱེས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟོ་བ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། བསྟོ་བ་སྐྱེས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཇ རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྐྱེས་ལམ་བཤད་པ། ཀ

ཨོ་ གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྐྱེས་ལམ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟོབའི་སྐབས་སུ་དགེ་རྩ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་འཛོས་ནས། དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དག་བའི་རྒྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་བསྟོམས་ཏེ་གཞལ་ན་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བའི་རབ་ཀྱི་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ན་ཇི་ཙམ་ཀྱིས་ན་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་རབ་དང་གོང་ན་མེད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབུ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་གང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དེན་དམ་པར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་ནས་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ནས་བྱ་སྟེ། །རྟེས་སུ་ཡི་རང་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐབས་མཁས་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟོ་བ་སྤྲོས་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་སྤྲོས་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མོས་པས་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་བསྟོ་བས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟོས་པ་ལ། རྟེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགའ་བས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྟོས་པའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གསུམ་པ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མངོ་དའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་ཀྱིས་སྟོན་ནས་འཆད་པ་ལ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་དམིགས་ནས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་བསྟས་པའི་དོན་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་

འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་གང་བུ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ།། བསྟོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། དེ་གསེར་འགང་གྱི་རྒྱན་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་དོ། །རྡེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་འཕེལ་བ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིག་ཆེན་གྱི་རྡེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། རྡེས་སུ་ཡི་རང་སྐྱེས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་པའི་རྡེས་སུ་ཡི་རང་སྐྱེས་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྡེས་སུ་ཡི་རང་སྐྱེས་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་འོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་པས་རང་ཀུ་ཤེ་བའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིག་ཆེན་གྱི་རྡེས་ལ་མངོན་རྟོགས། རྡེས་སུ་ཡི་རང་སྐྱེས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། ཕྱིག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྐྱེས་ལམ་ཡིན་ན། ཕྱིག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྐྱེས་ལམ་གསུམ་ག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་ནོར་བ་འཐད་པ་ཞིག་ཏུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིག་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་ལམ་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། རྡེས་སུ་ཡི་རང་སྐྱེས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དག་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གསུམ་པོ་ལ་བྱེད་ལས་མི་འདུ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཡིན་ཁྱབ་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྐྱེས་ལམ་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་རྡེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྐྱེས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།།

རང་ལུགས་ནི། རང་གཞན་གང་རུང་གི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་དོན་འཇེས་རུང་དུ་

འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྨོན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། གཞུང་དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྨོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྨོན་ལམ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྨོན་པའི་སྐྱེ་དོན་འཇིམ་རྒྱས་ཀྱང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

❨ཐེག་མེད་སྨོན་ལམ་ལ་སྦྱན་མོང་བའི་མཚམས་སྦྱར་བ།❩

གཉིས་པ་ཐེག་མེད་སྨོན་ལམ་ལ་སྦྱན་མོང་བའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོའི་ཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་བཅས་སྨོན་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཐེག་མེད་སྨོན་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་བཅས་སྨོན་ལམ་གྱི་ཆོ་གས་གཉིས་བསགས་པ་ལས་སྨིན་གཉིས་འཛིམས་པར་ནུས་པའི་ཐེག་མེད་སྨོན་ལམ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཚལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཚལ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་མེད་སྨོན་ལམ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་པ་སྨོན་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྨོན་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཐེག་པ་དང་བཅས་པའི་འོག་ཏུ་ཐེག་པ་མེད་པའི་སྨོན་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་མེད་སྨོན་ལམ་གང་ཞེག ཁོང་གིས་ཡོངས་གྲུབ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་དམིགས་པ། རྣམ་དག་སྨོན་ལམ་གྱིམཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་དམིགས་པ། རྣམ་དག་སྨོན་ལམ་གྱིམཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་དམིགས་པ། སྐྱབ་པ

ལམ་དེ་སྐྱབ་པ་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་དོན་བྱུང་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྐྱབ་པ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དོན་བྱུང་པའི་དེ། རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྟོམ་ལམ་གང་ཞེག །རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། སྐྱབ་པ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག། སྒོམས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟོམ་ལམ་དེ་དེ་གཉིས་གང་ཞེག །མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་བླང་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐ་སྙད་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྐྱབ་པ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཐར་ཐུག་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་དེ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཚད་མེད་པས་སྐྱབ་པ་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་མཐོང་བ་ནི་ངོ་ཉིད་ཉིད་ཀྱི་ཚེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་དང་སྐྱབ་པ་སྟོམ་ལམ་གཉིས་ཡིན་བླང་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་པཞིར་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མཉམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྐྱབ་པ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་བླངས་པ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་ཡང་སྐྱ་མས་ལེགས་སོ།། གཞན་ཡང་། སྤྱོད་བའི་སྐྱབ་པ་དང་གཉེན་པའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། སྐྱབ་པ་སྟོམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན།

མཁའ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་ཐ་མ་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་དེས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྡོས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡི།། ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཚོས་ལེགས་བཞག་པ། །རྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐུགས་བཞག །ཟབ་སྐུ་རྟོགས་པ་ཙམ་རིག་རྟེན་པ་དག་མྱུར་དུ་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པའི་ཐ་རོལ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་ཀ། རྒྱུད་ཐ་མ། ཆུ་མཚོ་སོགས་བཞིན་འདོད་ཚགས་སོགས། །ཁྱོ་བྱང་ཕེབ་མོངས་དག་བནི། །མདོར་ན་མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད།། ཅེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཁྱོ་དང་ལྡན་པས་མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟག་ཏུ་ཀུན་ལས་མཁའ་བཞིང་བ་ཡི། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པའི་ཚངས་ཆོང་དག། དུག་སྨན་ཆེན་པོས་དུག་བཞིན་སེལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྟེན་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱབས་ལམ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྟེས་འཛོག་བྱེད་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་མཁའ་གཞག་གི་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྟེས་འཛོག་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། གཙོ་བོར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྟེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། གཙོ་བོར་སྦྱངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྟེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ག་ཉིས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་ཟེས་ཅན། གཙོ་བོར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྟེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པར་ཐལ། གཙོ་བོར་ཅིག་ཤོས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བ་ཁས། དེར་ཐལ། གཙོ་བོར་མི་གནས་པའི་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ སྒྲུབ་བ་དང་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ག

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞེག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་བའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛིན་བྱེད་དེ། སྒྲུབ་བ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྔར་ཡོད། དེ་གང་ཞེག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་བའི་སྣང་བ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛིན་བྱེད་དེ། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། དེས་ན་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོབ་བྱ་འགྲུབ་པར་བྱེད་བ་དང་། སྣང་བྱ་འཛིན་མས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དྲི་མ་མེལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་འདི་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ཞེས་པའི་ཟག་མེད་དེ་སྒྲ་དོན་འབྱེས་ཏེ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱིར་ཟག་བཅས་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས་ཞེས་ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་བའི་འཁྲིལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པས་བཅིངས་བ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་ཟག་པའི་སྐོར་དུག་པོ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་འཇོག་པར་

བཤད་པ་དང་། མཐོང་འགྲེལ་ལས། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྐོར་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་དུང་བ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཇ་སོ་སོའི་དོན་ལ་སྐྱབས་བ་སྐོམ་ལམ་བཤད་པ།

ཅ། གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་པ་སྐོམ་ལམ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་དག་སྐོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་ནི་སྐད་བར་བགྱིད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་ནི་ཐུགས་བགྱི་བར་འོས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བདག་ཐུགས་འཚལ་ལོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དང་པོར་བཤད་པའི་རིམ་བས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་སྐོམ་ལམ་འཆད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྐོམ་ལམ་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་སྐོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྐོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོམ་པའི་ལམ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྐོར་ནས་སྐྱབ་པ་སྐོམ་ལམ་ལྟ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་དོ་བོ་ཉིད་མཚོག་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྐོར་ནས་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་རྒྱ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་བསྡུ་ན། གང་གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དང་། གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ནུས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། ངོ་བོ་དབང་བཙན་པར་བྱས་པ་སྐྱབ་པ་སྐོམ་ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་དབང་བཙན་པར་བྱས་པ་སྐྱབ་པ་སྐོམ་ལམ་དེ་ཡིས་

ཚོས་རྣམས་ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡི་ངོ་བོཉིད། །ཅེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་སྟོན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཕྱིན་ལ་གནས་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་ནས། མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཆོག་ཉིད། ཅེས་དང་། གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འཐོབ་པ་ནི་མཆོག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕེར་ཕྱིན་འདི་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བསྟན་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་གཟུགས་མངོན་པར་ཕྱིན་མའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཤེས་གསོལ་ཏོ། །ཞེས་པ་ནས། འཕགས་པ་མེད་པས་ཕེར་ཕྱིན་མངོན་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། ཅེས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་སྨྲོ་བ་ནི་ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ནུས་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དབང་བཅོན་པར་བྱས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོཉིད་ཤེས་པ་མེད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོཉིད་ཤེས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དབང་བཅོན་པར་བྱས་པ་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་ཕྱིན་དུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕེར་ཕྱིན་ནི་

ཆོས་གང་ཡང་གཏོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཉམ་ཆོས་གང་ཡང་གཏོད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། གཏོད་པར་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་འགྲོར་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ནི་གཏོད་པར་བྱེད་བའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གནོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་ཇི་ཙ་སྐད་བཀའ་སྩལ་པ།། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་མོའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ་དོན་ཆེན་ཉིད། ཅེས་དང་། དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ།། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་ལྡ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་བོའི་ཁྱད་པར། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར། བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར། གཞན་སྣང་གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བདེན་པའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཁོང་ཀྱིས་མ་ཟིན་པར་སྨིན་སོགས་གཞན་ཟག་བཅས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྐྱེ་འཕེག་དང་དམིགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྨྱོར་བའམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་སྣང་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་སྔ་གསུམ་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྟོལ་འགྲོར་པ་སྨིན་པའི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་

གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཐོབ་བྱའི་དོན་དམ་འཕགས་བུ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཏཾ་དག་སྨོན་ལམ་ལ་གཉིས་ལས་རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་ཡིད་དུ།

རྣམ་དག་སྨོན་ལམ་ལ་གཉིས་ལས་རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་དག་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་དེའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།། བྱང་ཆེན་གྱང་ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་མཆིས་པ་ལགས། ཇི་ཙམ་ནས་རྟོགས་བྱང་དུ་ཞུགས། ཇི་ཙམ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར། ཇི་ཙམ་ནས་ཕྱིན་དུག་ལ་སྤྱོད། ཅེས་སོགས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་མདོ་འདི་དག་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྒྱ་བ། འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་དག་སྨོན་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་དག་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་དེའི་མཐུན་ཆོན་དང་འགལ་ཆོན་སོགས་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐུན་ཆོན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། འགལ་ཆོན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བོར་བས་འཕོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་སྨོན་ལམ་འདིའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་ཡིན་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་སྐོན་ནས་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་བོར་བས་འཕོབ་པར་འགྱུར་བ་འདིའི་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་ཡིན་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་དག་སྨོན་ལམ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གཉིས་པ་ལ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚིག་དོན་ཤེས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་སྤྱོད་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་སྤྱོད་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་

གསུངས།། མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་བསྡུ་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ལས།། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཕྱིའི་རྟེན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་པ། ནང་གི་རྟེན་སྦྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤྲཱི་རི་བུ་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་པར་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་བསྟེན་བ་ཀུར་ནས་འདིར་འོང་ཞིང་འཕྲོ་བ་སྟེ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤྲཱི་རི་བུ་བྱང་ཆེན་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཚད་མེད་པ་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་སྦྱིན་པའི་བར་ཕྱིན་ལ་སྦྱང་། ཅེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྦྱིན་སོགས་དང་།། ཞེས་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གང་ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡུན་རིང་པོ་ཇི་སྲིད་གཅིག་ནས་སྦྱོང་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་བ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ལ་མོས་བའི་རྒྱུ་དག་ཡིན། ཞེས་དང་། ཞི་གནས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། སྟོན་དག་ན་མ་བྱས་པས་བདུད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཀྱིས་བཅིངས་པ་དང་། མི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་

དབང་དུ་སོང་བ་དང་བཞི་ལས། ཚོས་ཀྱིས་འཕོངས་བའི་རྒྱུའི་ལས་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བུ་འཛམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་དྲུང་དུ་དམིགས་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྨོན་པ་བྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེས་བུ་གཏིན་པ་གང་ཞེའོ་སྙམ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཞིག་གིས་ཤེས་ཟིན་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་མོ་འདི་སྙམ་སྟོང་བར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་སྐྱེས་བུ་གཏིན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པ་བཞིས་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ནས། མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བཞི་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་གཏིན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁང་པ་ལ། ཚོས་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་རྒྱུ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱི་ཕིབས་ཀྱིས་ཆོན་བ་དང་། །ཞེས་དང་། བདུད་ཀྱིས་གཆོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་རབ་ཏུ་དད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཟབ་མོའི་ཚོས་ལ་མ་མོས་དང་། ཞེས་དང་། ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། ཞེས་དང་། དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་སོང་བས་ཞེ་སྡང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཚེ་ན། ཞེས་པ་ནས། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་ལྷུང་བ་བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་བ་ལེ་ལོ་ཅན་བསྟོན་འགྱས་བཏང་བ་དྲན་པ་ཉམས་པཞེས་བཞིན་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མོས་པར་དཀའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་པའོ། ཞེས་དང་། མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དག་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་དག་སྤྲོམ་ལམ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཅན་དེ་ལ་དུམར་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ། ནང་གི་ཆོས་སྒྲིབ་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ། ཞེ་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཀྱི་ཐབས་ལ་མ་བྱས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འགལ་ཆེན་དེ་ལ་ཡང་དུམར་ཡོད་དེ། སྟོན་དགེ་བ་མ་བྱས་པས་བདུད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ། ཕུང་པོ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ། མི་དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་དང་སྦྱོག་གོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་དག་སྤྲོམ་ལམ་སྔོན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བྱུར་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། རྣམ་དག་སྤྲོམ་ལམ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གསུམ་དུ་ཡོད། རྣམ་དཀར་གྱི་རྣམ་དག་སྤྲོམ་ལམ་སོང་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་དེ། རྣམ་དག་སྤྲོམ་ལམ་གྱི་འགལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞིར་ཡོད་དོ།།

ཥ རྣམ་དག་སྒྲིར་བསྟན་པ། ཀ

རྟོ་ གཉིས་པ་རྣམ་དག་དངོས་ལ། རྣམ་དག་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤཱཀ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་བུ་རྣམ་པར་དག་པའོ།། །།ཞམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་བུ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ལ་སྦྱར་ནས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འཕགས་བུ་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ། ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་རྣམ་པར་

དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཚད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ། ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་མ་ཚད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྒྱ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་འཕོ་བའི་རྒྱུ་དང་མི་འཕོ་བའི་རྒྱུ་ཟཕད་ནས། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་དངོས་དེ་གང་ཞེ་ན། སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྣམ་དག་དངོས་དེ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འཆད་དོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་འཕོ་བ་དང་མི་འཕོ་བའི་རྒྱུ་དག་ཟཕད་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རང་ཉ་ཟུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐ་མི་དད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དག་གཞི་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། བསྟན་བྱ་དག་པ་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། སྟུག་བྱེད་གཉིས་མེད་སོགས་བཞེར་ཞུ་བའི་དོན་ཟཕད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་ལྡན་ལས། གང་གི་དག་པ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།

ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ནི་དེའི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་སྐྱོམ་ལམ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་ཡུལ་དང་། འབྲས་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཟཁཀད། ཉི་སྣང་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་ཞེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཟཁཀད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་དང་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཆད་དེ། རྒྱུན་སྣང་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་དེ་སྲིད་དུ་མ་དག་པར་འཛིག་ལ་གང་གི་ཚེ་གཉེན་པོས་ཞེན་པ་སྤངས་པ་དེའི་ཚེ་དག་ཀྱི་བྱ་མ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་འདུ་མ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕགས་མེད་གཉིས་ཀས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ནི་ལྷམ་ཡོར་དགོངས་པས་གཉིས་སུ་བྱར་མི་ནུས་པ་སྟེ་ངོས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱར་མི་ནུས་ཞེས་པའོ། །དབྱེར་མེད་པའམ་ཐ་མི་དད་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་དུམ་མེད་པའོ། །གཅིག་དུ་མེད་པ་ནི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་དུམ་མེད་པའོ། །འདི་དག་ནི་ལེགས་ཟཁད་གསེར་གྱི་ཐྲེད་བའི་བཞེད་པ་བཀོད་པའོ། །དེས་ན་དོན་བསྡུ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲྭ་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲྭ་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེས་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་པ་དེ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེས་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་པོ་དེ་དོ་སྙོ་ཐ་མི་དད་ཅིང་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྣོན་པ་མེད་པར་ཐལ། སྟོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མས་དག་པ་དེ་བློ་བུར་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། སྟོང་ག་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ངེས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དྲི་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །སྐབས་འདིར་ཀྱེ་ཀཱའི་རྟེས་འབྲང་ཁ་ཅིག། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ངོས་སྐལ་བྱི་དྲི་མས་དག་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཡང་རང་གི་ངོས་སྐལ་བྱི་དྲི་མས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་དག་པའི་དག་པ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དེས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་དག་བྱ་གཅིག་གིས་དབེན་པའི་དག་པ་རིགས་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་དེ་ཡང་དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་དེའི་ངོས་སྐལ་བྱི་དྲི་མས་དག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་དེའི་ངོས་སྐལ་བྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེག ཀེ་དང་དེ་གཉིས་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་འདྲའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་རང་གི་ངོས་སྐལ་བྱི་དྲི་མས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོས་སྐལ་བྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། རེ་ཞིག་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་ཁྱོད་སྤྱངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྲིན་པ་གང་ཞིག །ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་འབྲུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་མ་དག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། རང་གི་ངོས་སྐལ་བྱི་སྒྲིབ་པཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དངོས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྟོང་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ངོས་སྐལ་བྱི་དྲི་མས་དག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་བྱི་དྲི་མ་མེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་དག་པའི་

ཕྱིར།ཞེས་ད། དངོས་འཛིན་ཟེར་ན། མི་འབྱོལ་སྟེ། གོང་དུ་དེ་ཙང་གི་དོས་སྐལ་བྱི་དྲི་མས་མ་དག་པར་ཁས་བླངས། འདིར་དེ་ཁོ་རང་གི་དོལ་སྐལ་བྱི་དྲི་མས་དག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མས་རྣམ་པ་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དྲི་མས་དག་པའི་དག་པ་དེ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དྲི་མས་དག་པའི་དག་པ་དེ་གཉིས་རང་མཚན་ལ་རྟག་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྟོ་མཚན་ལ་ལྡོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་དྲི་མས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དྲི་མས་དག་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་དྲི་མས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་སོ་སྐྱེ་ཡང་དྲི་མས་དག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །རོང་ཀྲི་ཀ་པ་ན་རེ། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་དྲི་མས་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེས་དག་པའི་དག་པ་དེ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་རང་མཚན་ལ་རྟག་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་སྟོ་མཚན་ལ་ལྡོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་དྲི་མས་དག་པ་ན། དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེས་དག་པར་ཐལ་བ་སྟར་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། དག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ས་གསུམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་སྐལ་བྱི་དྲི་མས་དག་པ་ན་ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཡང་དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་སྟོང་བཞིན་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་གཟུགས་དེ་གང་ཟག་གི་གཟུགས་ཕུང་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སྟོང་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པའི་གཟུགས་དེ་ཡང་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོས་སྐལ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྤྱོར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དྲི་མ་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་གཉིས་དྲི་མ་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་དག་མ་དག་གི་ཁྱད་པར་དོན་སྣེད་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་ཚད་མས་ཀྱང་དྲྱད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་དག་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་བྱེད་གསུངས། རེ་ཞིག། གཞུང་འདིས་གློ་བུར་རྣམ་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། སྤྱོར་བ་དེ་གཞུང་འདིའི་བསྟན་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཕོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕོན་སྒྲིབ་སྤྱངས་པའི་སྤྱངས་པ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགག་པ་དེ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མདོ་དེས་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། གཞུང་འདིས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་

བློ་བུར་རྣམ་དག་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏེ། དག་ལྡན་ལས། ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དེའི་དམིགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་དཔོན་ཀྱིས་འགྲེལ་པར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་ཐ་མལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཏཾ་རྣམ་དག་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཁཱ་དཔ།

ཅཱ གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཁཱ་དཔ་ལ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྒྱ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་ཟཁཱ་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་བསྟན་ནས་དེ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་འཆད་དོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིར་བཏྱེད་ནས་ཁྱད་པར་དུ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་ཟཁཱ་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། །གསུམ་པ་དེ་ཉིད་མོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་རྒྱ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཅིན་ཏུ་བ་དང་། བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཚད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་

གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕེར་ཐྱིན་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཕྱི་དང་སྙིང་བུ་དང་སྟེ་སྐགས་འདོན་པ་དང་སྦྱག་བསྡུལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུག་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཚད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཉམས་ཐྱིར་སློབ་མ་བས་རྣ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ།། སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤེས་ཀྱ་བ། །ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་སྐྱོགས་གཅིག་པོ་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྤངས་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཁྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱང་བ་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྤངས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཅི་ནས་པ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱལ་བ་ཡིན་པའི་

ཤིང་། ལངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། རྣམ་དག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

⟨ རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ⟩

དེས་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག །རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག །རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག །རྣམ་དག་ཤེས་ཀྱི་ཆུ་བ་དང་བཞི་ལས། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བློ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་བདེན་དོན་གཅིག །དེ་འདྲའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བློ་བ་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་བློ་བ་དོན་གཅིག །དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བློ་བ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོག་བདེན་དོན་གཅིག །སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བློ་བ། རྣམ་དག་ཤེས་ཆུ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འགོག་བདེན་དོན་གཅིག །ས་མཚམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག །ཉོན་སྒྲིབ་སྤྱངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱངས་པའི་ཞེས་སོགས་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅི་ནས་པ་སྤྱངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་བ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡུང་འདུས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་དེ་དགོས། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་

དེར་ཐལ། མཆོག་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་གསུམ་གྱི་སྐྱེབ་པ་ཅི་རིགས་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཏེ་བྱང་འཕགས་མེད་པར་ཐལ་འོ། །རོང་ཀྱི་ཀཱཤས། ཅོག་སྐྱེབ་སྦྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སོགས་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཏིས་ཅོག་སྐྱེབ་སྦྱངས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འདྲེའོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་སྐྱོམ་ལམ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་དག་སྐྱོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་དག་སྐྱོམ་ལམ་ཡིན་ན་རྣམ་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱབ་པ་སྐྱོམ་ལམ་ཡིན་ན་སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་འོ། །འདོད་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་སྣུས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཚོ་དཔག་མེད་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རྣམས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་དྲང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་དག་ཡིན་ན། འགོག་བདེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྒྲུབ་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུབ་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོར་གསུམ།

ཇི་མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

ཇོ་ གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་དང་། རྟོད་པ་སྤྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྣམ་དག་སྐྱོམ་ལམ་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཙན་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ།

ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིལ་པའི་ཐ་རོལ་ཀུ་ཤྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཚད་པའོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་རྣམ་པར་དག་པས་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཚད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།། དེ་འབྲིང་སྐྱོར་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི་ཟབ་བོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་།། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྣང་བར་གྱུར་པའོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཅེན་པོ་སྐྱོར་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མ་མཆིས་པའོ།། ཞེས་སོགས་དང་། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཐོག་མར་མ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པའོ། ། ཞེས་པའི་བར་

གསུངས་ཤ། གཉིས་པ་ལ། དྲི་བ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་ཕོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སྟོས་པའི་ཞར་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམ་གནས་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱང་། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཅིན་ཏུ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། ཁྱམས་ཕྱིར་སྐྱོབ་མ་བས་རྣ་དང་། ཞེས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་ཅིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཟཁང་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་དྲི་བ་སྟོན་པ་ལ། ལམ་ཅེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱོས་པའི་ཞར་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཅོས་སུ་ཟཁང་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་ཁྲོལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ཚན་དགུ་བོ་དེའི་དོན་ཟཁང་པའི་སྐོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དགྱིན་ཏུ་བ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཟཁང་པ་ལ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཚེན་པོ་ཡིས། ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་འཆད་པ་ལ། འདོད་པའི་ལམས་དང་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ། ས་དགུ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཡོགས་ཚེན་པོའི་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུའི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཅོག་ཏོས་སུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅིག་ཅོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དགྱིན་ཏུ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དགྱིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཕྲུལ་ཆ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སོགས་དགུར་རྟོག་དང་རང་གི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀའི་དངོས་གཞེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན། ཉན་རང་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སོགས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཞེན་ཡིན་པ་ནས། ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་བདེན་འཛིན་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་དངོས་གཞེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་དངོས་

གཉེན་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་དང་པོའི་སྟོམ་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རང་ལུགས་ལ། རྟེན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཟཕད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དགྲས་སྦྱང་བྱ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཟཕད་པའོ། །དེང་པོ་ནི། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུ་སྟོམ་ལམ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཞིང་། འདིར་རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཟཕད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཞེས་སྨོས་པས་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུས་སྟོམ་པའི་ལམ་གཟུང་བར་བྱའོ། །གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྦྲིད་རྩེ་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་སྟེ་དགུ་དང་། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུགས་གཉིས་ཟཕད་ཅིང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡང་འདི་གཉིས་འདམ་གཅན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་མི་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་དང་མཐུན་ལ་ཞེས་གསེར་འཕྲེང་ལས་ཟཕད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དགྲས་སྟོམ་བའི་ཐ་མའོ་ལས་ཀྱང་ཡིད་དེ། ཕུང་དུ་སྟོང་གསུམ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་དང་སྦྱང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འཕོག་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉེན་པོ་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་དང་སྦྱང་བྱ་སྟོང་དཀའ་སྟབའི་རིམ་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྦྱང་བ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོམ་སྦྱང་ཆེ་རིམ་དགུའི་གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་འབྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་དགུ་པོ་དེ་དྲི་མ་དག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱུམཚན་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་ཉ་བར་མ་གཏགས་པའི་རྣམ་དག་ཕིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

སྣང་གཉེན་བྱི་རིམ་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་བྱ་ཆེན་པོ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོས་དང་།། ཆུང་ངུ་གཉེན་པོ་ཆུང་ངུས་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསྒྲུབ་ལ། རྟེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤཱུ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ལག་ས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྐན་ཀ་སྣང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་རྣ་འགྲེལ་རྣམས་གསུངས།ཤ འདི་ལ་ཡང་། གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ། ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤཱུ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ལག་ས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱུ་རིའི་བུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱུ་རིའི་བུ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི། གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤཱུ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མ་འཚོལ་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱུ་རིའི་བུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤཱུ་རིའི་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལམ་ནི་འཕལ་དང་གཞལ་བྱ་དག ཏམཱ་ཤ་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་དང་། ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤཱུ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྣང་བར་མི་བགྱིད་གསོད་པར་མི་བགྱིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།

ཤྲཱི་རིའི་བུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ར་བ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་སྐབ་ཀ་སྦྱངས་པ་ཡིས། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་གཉེན་པོ་ནི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པར་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐབ་ཀ་གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་ཐུ་མོ་བསལ་བ་ལ་བཅོ་བྲྀག་མ་ཁན་ཆེ་ཐང་ངུ་འབད་པའི་དབེས་སྦྱངས་པའི་སྟོ་ནས་སྟོམ་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་དང་། འཛལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ཇོགས་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་དེ་ཁམས་གསུམ་གའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སྦྱངས་གཉེན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་རྟེན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དགོས་རྒྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་འཐྱང་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ལ་གཉེན་མ་སྟོང་ལྡན་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྦྱངས་བྱ་ཆེན་པོ་སྦྱངས་པ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གོས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐུ་མོ་སེལ་བ་ལ་བཅོ་བྲྀག་མ་ཁན་འབད་ཅིང་ཆེན་པོ་དགོས་ཀྱི། དྲི་མ་རགས་པ་སེལ་བ་ལ་བཅོ་བྲྀག་མ་ཁན་འབད་ཅིང་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པ་ལྟར། སྦྱངས་བྱ་ཐུ་མོ་སྟོང་བ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སྦྱངས་གཉེན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྦྱངས་གཉེན་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲེབ་སྟེ། དེ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་གཉེན་ཀྱི་ཐབས་མ་འཁོལ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཤྲཱི་སྐབས་བསྟུ་བའོ།།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་ཟཧཏ་པ་ལེགས་པར་ཟཧཏ་པ་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྣམ་ཟཧཏ་སྨིན་པོའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་ཟཧཏ་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ལེགས་པར་ཟཧཏ་པའོ།། ||

༄༣། །ངས་ཀྱན་བཅོམ་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཀཿདང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་ཀཿདང་སྒལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྒོམས་གསུམ་པའི་སྨྲི་དོན་བཞུགས་སོ།།

ལམ་ཤེས་རྣམ་པ་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་ཀཿདང་པ་ལ།

༡ འབྱེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར་བ།

གསུམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་ཀཿདང་པ་ལ་གསུམ། འབྱེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར། གཞི་ཤེས་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་རྒྱས་པར་ཀཿདང་། སྒོམས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ལམ་ཤེས་ཉིད། དེ་ནས་ཐམས་ཅང་ཤེས་པ་ཉིད། །ཅེས་ཀཿདང་ན། ལམ་ཤེས་ཀཿདང་པའི་རྟེས་སུ་གཞི་ཤེས་ཀཿདང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་རིམ་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པར། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ལམ་ཤེས་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཀཿདང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བཀོད་པ་ལ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་ཏེ། སྒོམས་གཉིས་པར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།

སྐབས་གཉིས་པར་སེམས་བསྐྱེད་བསྟོད་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལམ་ཤེས་སུ་བསྟན་ནས། དེ་འདྲའི་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས། དེའི་སྟོན་དུ་སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་སྟོན་དུ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པས། གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་བསྟན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུན་སྣང་ལས། ལམ་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་ཟཁ་དབས། ཐམས་ཅང་ཤེས་པ་ཉིད་ཟཁ་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོགས་ཀྱི་ཀུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི། རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་མི་དམིགས་པ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཟཁ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཟཁ་པར་བཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

❨སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱུང་བའི་གཞི་ཤེས་གང་ཡིན་དབྱུང་བ།❩

འོན། སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱུང་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་གང་ལ་བྱེད། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་ནམ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྒྱུད་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ཉིད་ནམ། གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁ་ཅིག་གཅེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་

མི་འཐད་དེ། གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེད་ནས་མི་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོམས་གསུམ་པའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདམས་ངག་རིགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར།། ཁ་ཅིག ཁོང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉེ་ཚོ་བའི་མཁྱེན་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོང་ཀྲེག་པས། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཙམ་ལ་ཟེན་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་སྟོན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་གཙོ་བོར་སྟོན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྟོང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཙོ་བོར་སྟོང་བར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྟོན་པར་ཐལ།། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་

དེའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཅིག་བསྟོན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་འགོང་བ་སྣང་བྱའི་གཅིག་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་འགོང་བར་སྐྱེ་བ་མི་འེན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་བྱའི་གཅིག་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་བདེན་འཛིན་སྤྱད་བྱའི་གཅིག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་བྱའི་གཅིག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟོམ་བྱའི་གཅིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞི་ཉེས་ཡིན་ན། གཞན་དོན་དུ་གཅིག་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་གཅིག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཛོག་པ་དང་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཐུན་པ་ལ་གཞི་ཉེས་ཀྱི་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོག་བྱའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པས་གཅིག་བསྟོམ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཅིག་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་རྣམས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཅིག་བསྟོམ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེས་གཅིག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེས་གཅིག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ། རང་དོན་དུ་གཅིག་སྟོང་ཉིད་མི་སྟོམ་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། དེས་རང་དོན་དུ་གཅིག་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་རྟེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་

གཅོ་བོར་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་རྣམས་སྤུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཅོ་བོར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། །གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཚན་པ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ།ཅ དེ་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཚན་པ་དེ་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་འོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་པ་ཡིན་ན། འཕར་ཤེས་ཡིན་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་པ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཤིངས་པས་བྱེད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་པ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་འགྲིག། གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་པ་ཡིན་ན། མཚན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དབྱུ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་སེམས་བསྒྲིད་ཚོགས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཡང་མ་ཡིན། ལམ་ཤེས་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་མཚན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྒྲིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་མཚན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མི་མཐུན་གཉེན་པའི་ཕྱོགས་དག་དང་། །ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཚན་པ་དེ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། །ཞེས་པའི་གཉེན་པོ་དེ་

སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཞེས་པའི་མི་མཐུན་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་འཛིན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་མཚན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བདེན་ཞེན་ཀྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་ཤཱཀ་ལས། བདེན་འཛིན་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་དོན་ནི་གཞི་དང་ལམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་དབབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པས་དེ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་ཤཱཀ་ལས། བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟན་མོད་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོའི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐབས་གསུམ་པའི་

དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱུང་བའི་གཞི་ཕེལ་ཡིན་ན། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཕེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་བ་མི་འཐད་དེ། གཞི་ཕེལ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞི་ཕེལ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱིས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྤྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱུང་བའི་གཞི་ཕེལ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚུལ་ཀྱིས་སྤྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཕེལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མ་ཡིན་པས་སྤྲོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་བསྒྲིགས་ལས། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་ཀྱིས་ཀྱང་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཞེག། རང་དོན་ཡང་མི་ནུས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དབལ་ལེགས་པར་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། ཉན་ཐོས་ལས་འབྱུམ་འབྱུར་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱོ་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་བསྒོམས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་དེ་ལྟར་མི་སྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བྱར་པའི་གཞི་ཕེལ་ཡིན་པ། གཞི་ཕེལ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་ཀྱང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཟེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་བཞད་ལས། ཕྱི་མ་ནི་

མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་སྤྱོར་བས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དེ། ལམ་དེ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོམ་ཞེས་པའི་དོན་ལམ་དེ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་སྤྲོམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལམ་དེ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་སྤྲོམ་ན་ལམ་དེ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤྲོམ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལམ་བསྒོགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། བྱང་སེམས་ཚོགས་སྤྱོར་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ལས་དབང་པོ་རྣུལ་བར་ཐལ། དེས་ཚོགས་སྤྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་དུ་མར་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་མ་སྤངས། བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པས་ཆོ་གསུམ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ལྷང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །

ཏཱ་ཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་མ་མཚམས་སོགས་བཤད་པ།

དེས་ན་ཏཱ་ཞི་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མ་མཚམས། ཞར་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། བཞི་པ་ལ། རང་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་ནས་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ཙམ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཙམ་

བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་གྱི་ལམ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། མདོར་མཐོའི་བའི་བ་ཚམ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐར་པའི་བའི་བ་ཚམ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། བསམ་པ་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་དན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོབ་པ་ན་ཟློ་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། དན་སོང་གི་ཉེས་དམིགས་རི་གས་པ་དང་། འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་རི་གས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཏྲི་མ་ཅན་ཁ་སྐྱ་ཤ་མཐོང་བའི་སྐོར་ནས་དེ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱིས་མནར་ཚུལ་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟློ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།།

གཞི་ཤེས་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱས་པ་ཟཁཏ་པ་ལ།

⟨དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟཁཏ་པ།⟩

༄༅ གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་ཟཁཏ་པ་ལ། འོ་ན། སྒོམས་གསུམ་པ་འདིར་གཞི་ཤེས་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཉེ་རིང་དུ་འཁོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་དང་། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མཐྱེན་གསུམ་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་ཟཁཏ་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ། འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་

ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་ཏུ་མཐའ་མ་ལགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚུ་རོལ་ཏུ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན།ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྟེས་འགྲིའི་སྐོར་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། ལྟོག་འགྲོའི་སྐོར་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་དམན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུ་རོལ་ཏུ་རོལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཅང་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོར་ནས་མི་རྟགས་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོར་སྡུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་ཉེ་ལམ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དུས་གསུམ་པའི་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་བྱར་བར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་ཀྱི་མཐའ་མ་ལགས། ཞ་རོལ་ཀྱི་མཐའ་མ་ལགས། གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་དམིགས་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྔོ་བ། རབ་འབྱོར་ཞེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་ཀྱི་མཐའ་མ་ལགས། ཞ་རོལ་ཀྱི་མཐའ་མ་ལགས། གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་དམིགས་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྔོ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྐོར་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། ལྟོག་འགྲོའི་སྐོར་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་དམན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུ་རོལ་ཏུ་རོལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཅང་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོར་ནས་མི་རྟགས་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོར་སྡུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཞེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་ཀྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། སྨིང་རྗེས་ཐ་རོལ་ཀྱི་མཐའ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པས་སྤོང་པ་དང་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་ཀྱི་མཐའ་མ་ལགས། ཐ་རོལ་ཀྱི་མཐའ་མ་ལགས། གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་དམིགས་ཏེ། ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དུས་གསུམ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པས་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་�couldཤད་པའི་སྒོ་ནས་སྔོན་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་འབྲས་ཡུམ་སྣང་བའི་ཉེ་ལམ་དུ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ། དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དུས་གསུམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཤེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་བའི་ཤུང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྐོན་སོགས་བཞུ་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་ཤཱཀྱ་པ་ལ། རང་གི་རྟོགས་པ་ཙམ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟིང་བསྡེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྐོན་ནས་ངོ་བོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་གསུངས། རྒྱ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྐོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་འབྲས་ཡུམ་སྣང་བའི་རིང་ལུགས་ལ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ཤེས་ཕྱིན་དང་རིང་བར་འགྱུར་བས། ཤེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྒྲབས་འདིར་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་དམན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཚུ་རོལ་ཏ་རོལ་མཐའ་ལ་མི་ནས། །ཤེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་བཞིར་འདི་སྒྲབས་སུ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་འཁོར་འདས་བར་གསུམ་དུ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ། ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་ཤུགས་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས་བཟློག་སྟེ་བསྟན་བས། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། མི་རྟག་

སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྤིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཐེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཐེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྤིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དོན་དམ་པར་མི་གནས་ཏེ། སྤིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཐེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྤིད་མཐའ་འགོག་ནུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཞི་མཐའ་འགོག་ནུས་ཀྱི་སྟོང་ཉིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྤིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མི་གནས་ཏེ། སྤིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྤིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་སྤིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐེན་པ་དེ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་སྤིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་སྤིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་འགལ། འདོད་ན། སློབ་ལམ་དུབ་ཐོག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མདོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེག་ཚེན་འཕགས་པའི་མཐྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐྱེན་པ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་ཐལ། །དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག། །ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཚོས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས། ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་མཐའ་མི་གནས་ཏེ། ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དོན་དམ་པར་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་རབ་ཐར་ལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སྟོང་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་གསུམ་བའི་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་བྱང་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་ཐཁད་ལས། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལག་རྩེས་མི་འདུ་བ་སོ་སོར་བཞག་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས་ཀྱང་། འདིར་ཉེ་རིང་དུ་བྱར་པའི་ཡུམ་

འབྲས་ཡུམ་ལ་འདོད་པ་ནི་རྒྱུ་ཆུང་སྟེ། ཆོགས་བཅད་འདིས་ཟིན་པའི་ཡུམ་དེ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པར་མདོ་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་སྐས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ལམ་ཤེས་གང་ཞིག། འདིར་བསྟན་སྲིད་མཐའ་འགོག་ནུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག། འདིར་བསྟན་ཞི་མཐའ་འགོག་ནུས་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་སྟོང་ཉིད་ཟིན་པ། སྟིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྷོག་པའི་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོག་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྷོག་པའི་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཉེན་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་དེ་གཞིས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞིས་སྟོང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉེན་པ་དང་། གཞིས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། གཞི་ཤེས་ལ་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། སྟིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། སྟིང་རྗེ་ཚོད་

མེད་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེང་རྩེ་ཚད་མེད་གཅོད་བྱེད་སྐོམ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་པས་སྤོང་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤོང་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པས་སྤོང་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁྲས། འདོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་འོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་བྱམས་པའི་གཞུང་ལས་མ་ཁཀྱད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་པས་སྤོང་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཤེས་པས་སྤོང་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་བྱའི་གཅོད་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁྲས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལམ་ཤེས་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སྤོང་མཐའ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་དེ་ལ་དུམ་ཡོད་དེ། ལས་ཅོན་གྱི་དབང་གིས་སྤོང་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤོང་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འགོད་བ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་འདྲའི་ཚ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤོང་མཐའ་ཡིན། ལས་ཅོན་གྱི་དབང་གི་སྤོང་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པའི་ཚ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤོང་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཞི་མཐའ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་དེ་ལ་དུམ་ཡོད་དེ། ལས་ཅོན་གྱིས་འགོར་བར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཚམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྐྱང་འདས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། སྐྱེང་རྩེ་ཐ་རོལ་གྱི་མཐའ་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་འདྲའི་སྐྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན།

དེ་འདྲའི་མྱང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁྱད་བྱར་བྱེད་པ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྨོན་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱས་གྲུབ་སྟེ། ལམ་བསྒྲིགས་ལས།ཅེ་ཡང་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་གོམས་པ་ལྟུར་ལེན་ཏིས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཕེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྐྱེ་སྟེས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་དང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཞི་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ལ་བྱེད་དོགས་པ་གང་ཞེག། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་བ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག། དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཕེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

ནུ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་ཁྱབ་ཅེར་ན། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཉན་ཐོས་སྐྱོམ་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞི་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་གནས། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྟུང་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚེ་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། འཁོར་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་དང་། མྱང་འདས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དང་མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ཉེ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་ཉེ། སེམས་ཙམ་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྲིད་ཞི་བདེན་གྲུབ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་དང་། མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་དད་སོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྟུང་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚེ་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། འཁོར་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་དང་། མྱང་འདས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དང་མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ཉེ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་ཉེ། སེམས་ཙམ་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྲིད་ཞི་བདེན་གྲུབ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་དང་། མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་དད་སོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྟུང་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚེ་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་ཀྱང་། སྒོམས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་

རྒྱུད་ལ་སྲིད་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྡོག་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྡོག་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྱང་འདས་དེ་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིག་དམན་གྱི་སྐྱང་འདས་དེ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཞི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་གང་ཞེག། དེ་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ངེས་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་མཚུངས་པ་སྦྱར་བཞིན་བྱའོ། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་དེ་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པ་གང་ཞེག །སྐྱང་འདས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱང་འདས་དེ་སྐྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་སྐྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། འཁོར་བ་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་མཐའ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྐྱང་འདས་ཐོབ་པས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱང་འདས་ཡིན་ན་སྐྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ལས་ཀྱིན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུན་རིང་པོར་ཉིན་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་བསྟན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་དཔེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་པས་ཟཧཏ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་

ཚམ་གྱིས་ཐོབ་བའི་ཆུང་འདས་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། སློང་རྟེས་ཤ་རོལ་གྱི་མཐའ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པ་ཚད་བའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་ཟཁཏ། དེ་འདྲའི་ཆུང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟློང་བྱར་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་ཟཁཏ། ཞེས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་གཉིས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཆུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་བ་སྡུངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་ཅཁད་ལས། ཆུ་རོལ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། ཆུར་ངོས་ན་ཡོད་ཀྱི་འཁོར་བ་སྡུངས་པའི་ཕར་ངོས་ན་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཆུ་རོལ་གྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤ་རོལ་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རྒྱུན་རིང་ཞིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆུར་མཐོང་ཐ་མ་ལ་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྨྲ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་ཞེན་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྲིད་མཐའ་སྤང་བྱའི་གཉོད་བཅད་ཀྱང་ཟེད་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྲིད་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།

༼འདིར་བསྟན་ལམ་ལེགས་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད།།

རང་ལུགས་ལ། འདིར་བསྟན་ལམ་ལེགས་གཉིས་ཟཁད་པ་དང་། །འདིར་བསྟན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཟཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། ཞེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ལེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། སྐྱེ་རྒྱས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ལེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ།།

༼འདིར་བསྟན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཟཁད་པ།།

གཉིས་པ་ལ། ལས་ཅེན་གྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། ཞེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་ཀྱི་མཐའ་འཁོར་བ་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་བསྟན། དམན་པའི་ལྗང་འདས་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་འདིར་བསྟན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། སྐྱེ་རྒྱས་པ་རོལ་ཀྱི་མཐའ་ལྗང་འདས་པ་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་ཟཁད། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདིར་བསྟན་དོན་དམ་པ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་ཟཁད། ལྗང་འདས་བདེན་གྲུབ་དེ་འདིར་བསྟན་དོན་

དམ་ལ་འློས་ཏེ་ཞི་མཐའ་དང་། དམན་པའི་ལྷུང་བཙན་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བློང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དོན་དམ་ལ་འློས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། བངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུན་ལས་འཇམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད་དེ། ཉེ་བྱར་ཡང་། ལམ་བསྒྲིགས་ལས། སྤིང་ཁིའི་མཐའ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་འློས་པ་དང་དོན་དམ་ལ་འློས་པ་གཉིས་ལས། ཐ་དད་པོ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤིང་པར་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་བ་སྤིང་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། སྤིང་པར་སྐྱེ་བ་ཚད་ཙམ་ལས་ཐོབ་པའི་ལྷུང་འཇམ་ཁི་མཐའ་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ཁི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤིང་མཐའ་དེ་ཉིད་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་འགོག་ལ། ཁི་བའི་མཐའ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏོ་ནས་སྤོང་སྟེ། སྤིང་མཐའ་སྔ་མ་བཀག་ནས་སྨིང་རྗེ་དང་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་ལྷུང་འདས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ལ་འློས་པའི་སྤིང་ཁིའི་མཐར་ལྷུང་བ་ནི། སྤིང་ཁི་ལ་དོར་བྱ་དང་བླང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤོང་ལ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་ལ་འློས་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་འློས་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འློས་ཏེ་སྤིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་ཡོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འློས་ཏེ་སྤིད་མཐའ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་དེ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡི་གཞོན་བྱེད་ནི། །བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཞི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། དམན་པའི་ལྷུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན།

དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རིལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཚད་པའི་མྱང་འདས་ལ་གནས་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་ཐ་སྙད་སྟེ་དང་སྟོན་པ་ཐོས་ཀ་རྒྱུན་ཆད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་ཝཻཌཱུརྱ། ཚད་མཐའ་ཡང་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་མ་ཟད། སྐྱེ་ཐ་དང་སྟོན་པ་ཐོས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཆད་པའི་མྱང་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཉན་ཐོས་སྟོན་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཟད། ལས་ཉོན་ཀྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་ཀྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་ཝཻཌཱུརྱ། རྟག་མཐའ་ཡང་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱུན་རིང་བོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི། རྟག་དངོས་ཀྱི་མཐའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རྟག་མཐའི་སྐྱ་ཝཎ་ཙམ་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་བདེན་གྱུབ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། མྱང་འདས་བདེན་གྱུབ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འཁོར་བ་བདེན་གྱུབ་ཆོས་ཅན། ཡོད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། འཁོར་བ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཡོད་པའི་མཐར་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།

ཇི་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ།

རྟོ་ གཉིས་པ་ཉེ་རིང་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།

བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྱེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཐབས་མི་མཁས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ནས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འདོར་བར་འགྱུར་རིང་དུ་བགྱིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རྟོམ་སེམས་སུ་བྱེད་པསཔ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འདོར་བར་འགྱུར་རིང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཚགས་པ་དང་ཚགས་པ་མ་མཆིས་པར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་། ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་རྟོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས། ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡུམ་རིང་བ་དང་། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུམ་ལ་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ནི། གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལུགས་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཐེག་དམན་འཕགས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། རྟེ དང་པོ་ནི། མདོ་ཚན་དང་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྐོ་

ནས་ཡུམ་ལ་བདེན་པར་ཚགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྤོ་ནས། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དེའི་དོན་ཟཕད་པའི་སྤོ་ནས་ཡུམ་ལ་བདེན་པར་མ་ཚགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡི། །ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་ཟཕད། །ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ།ཅ ཆོགས་ཤང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། སྒྲ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྲུལ་བའི་དཔོས་པོ་སྣང་བ་ལ་དེའི་རང་གི་དོའོ་མི་ཤེས་པས་དཔོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོའོ་ཉིད་མེད་པར་མི་སྣང་བ་བཞིན་ད། དཀའ་བའི་ཟཕེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དཔོས་པོ་མཚན་མ་དང་ལྡན་པར་རྟོག་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དཔོས་པོའི་དོའོ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རིང་བར་བྱར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས། ཆོགས་ཤང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་དག་བའི་ཟཕེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་མགུ་བར་བྱས་པའི་མན་ངག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཅན་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས། དཔོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཁྲུལ་པའི་མཚན་མ་བས་ལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཡུམ་འདི་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་བྱར་བས། ཞེས་གསུངས།ཅ དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། ཐབས་མ་ཡིན་པས་ནི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཐབས་ཀྱིས་ནི་མི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉུང་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉེན་པ་ཚོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གནི་ཟེས་ཡིན་ཏེ། གནི་ཟེས་གང་ཞེག །སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་མཚན་འཛིན་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉེན་པ་ཚོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གནི་ཟེས་ཡིན་ཏེ། གནི་ཟེས་གང་ཞེག །སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་བའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐྱེན་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞི་ཤེས་གང་ཞེག། སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་བའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་བའི་མཐྱེན་པ་གང་ཞེག ཁྱོད་ཀྱི་སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག ཀུན་ཏོའི་ས་མཚམས་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག ཁའི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེག སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། དངོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། གཉེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དངོས་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ཐེག་དམན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱི་མ་དེས། གཉེས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ། འགྲེལ་ཤེས་གང་ཞེག ཁྱོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ། དངོའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་གང་ཞེག ཀེ་ལ་ཞུགས་པ། ཅིག་ཅོའོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་འབྲས་ཡུམ་སྟོང་པའི་ཐབས་མ་ཤས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཹ དམ་ཚོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། དྲང་སྟོང་ཚེན་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། །རྣམ་འདྲེན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་

པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོག་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཆོག་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གླུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་གང་ཞེག །སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་ཀྱིས་བཅིངས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དེ། ཅེས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དབུགས་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཟེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཅོས་ཅན། མཆོག་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གླུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

ཀ སྒང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་ལ།

ཇ གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་ཀྱི་སྒང་གཉེན་ཟཕད་པ།།

ཀ གསུམ་པ་སྒང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་ལ། གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་ཀྱི་སྒང་གཉེན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་ཀྱི་སྒང་གཉེན་དང་། དེ་དག་གི་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྒང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པར་ཕེར་ཕྱིན་འདི་ལ་ལེགས་པར་ཟཕད་པ་དང་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཔའ་ལ་སྟོང་པའི་ཚེ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གང་ཡིན། ཆགས་པ་མ་

མཆིས་པ་ནི་གང་ཡིན། རང་འདྲོར་གྱིས་སྣྲས་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤ་ཟའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་སྡོང་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཚགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐབས་མི་མཁས་པས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཚགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་དང་པོ་བསྒྲིད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་སྒྲིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་ན་ཚགས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ལ་སྦྱོང་ན་ཚགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྒྱ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཚན་མར་དམིགས་པ་ཉིད་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡུམ་རིང་བར་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཆོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤཀ་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་དང་ལས་པོར་མ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྒྲུབ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉུང་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བསྒོམས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བསྒོམས་ཤིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བསྒོམས་ཏེ་

སྨིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྟོང་ཞེས་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཏུ་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྨིན་སོགས་དྲུག་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྣམས་ལ་སྨོད་པ་སྟེ་ལམ་དུ་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་གང་ཞེག །ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བཅས་ཞིང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་གང་ཞེག །ཐབས་ཤེས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དེ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དངོས་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་གང་ཞེག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། དངོས་འཛིན་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གང་ཞེག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དངོས་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་

གཞི་ལེགས་ཀྱིས་མ་དེས་བའི་ཕྱིར།། ཅ །།གཉིས་ པ་གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟཁ་བ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤ་རི་བུ་གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཤིང་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། མ་ཚགས་པ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་པ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤ་རི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་འདི་སྙམ་དུ་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འདས་པའི་ཚེས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཚེས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གི་སྤྱིན་པ་ཞེག་བྱིན། འདི་ལ་སྤྱིན་པ་བྱིན། སྤྱིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞེག་སྤྱིན་ནོ། །ཞེ་འམ། ཞེས་པ་ནས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤ་རི་བུ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་མ་ཚགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་མཚན་མར་མི་དམིགས་པ་ནི་སྦྱང་བྱ་ལས་བརྒྱོག་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་སྟོན་ནོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱོག་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་ལྟ་སྤྱོམ་ལ་ལྷོས་པའི་སྦྱང་གཉེན་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་ལྷོས་པའི་སྦྱང་གཉེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྦྱང་བྱ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལེན་པོ་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་དེ་བསྟན་པའི་སྤྱོ་ནས་མདོ་དེའི་དོན་ཟཁ་བ་ལ། སྤྱིན་ལ་སོགས་ལ་དང་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་པ། དེ་ནི་ཚགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་སྦྱང་བྱ་མའི་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པའི་སྦྱང་བྱ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཚགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཀོ་ཌྱ་ཀི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སེམས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱིན་པར་

འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེད་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་ཀྱང་འདུ་ཤེས་ནས་དགེ་རྩ་དེ་དག་གཅིག་ཀྱང་སྤྱས་ནས་བསྟོམས་ནས་བསྔོམས་ཤིང་གཞལ་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བར་བྱེད་པ་འདི། ཀོའུ་ཤི་ཀ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཀྱིས་གཞན་ཞིག་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་ལེན་དུ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་དང་གཟེངས་བསྟོད་པར་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་བར་འདོད་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོས་སུ་སོང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ།། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་བུ་མོ་དེས་ཚགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཉཁད་པ་ལ། གཞན་དག་དེ་ལ་སྐྱོར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཚགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སྤང་བྱ་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་ཤང་དེ་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་ཉཁད་པ་ལ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་རང་དང་གཞན་སྤྱོར་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ལས། སྤང་གཉེན་འདི་དག་སོ་སོར་གསུངས་ཀྱང་། འབྲེལ་པ་འདིས་གཉེན་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅིང་སྤང་བྱ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་མ་ཟིན་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་ཆོགས་སྐྱེས་པ་དང་ལུགས་ཀྱིས་གོ་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉེན་པ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉེན་པ་གང་ཞིག ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་

བའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་གཉེན་པོ་དེ་ལ་དུམ་ཡོངས་དེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་བའོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་ལ་འདུས་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ངར་འཛིན་པ་སྟེ་བདག་གིས་འདི་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ་འདི་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒོམས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྒྲོངས་ལ་ལྷོས་པའི་སྒང་བྱ་ཡོད་དེ། བསྟོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་བསྟོ་བྱའི་དགེ་བ་ལ་མཚན་མར་ཞེན་པས་རྟོགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བའི་མཚན་བཅས་ཀྱི་སྒྲོངས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཀི་སྒྲིན་པ་བྱིན་པའོ་ཚུལ་ཁྱིམས་བསྲུང་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་མངོན་པར་རྟོག་ནས་སྒྲོངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་སྒྲོར་བར་བྱེད་པ་དེའི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་ཚགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བས་སྒྲིན་སོགས་ལ་སྒྲོངས་པ་པོ་དང་ཐོབ་པ་པོ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་རང་དེ་ལ་གནས་ཤིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་ལ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་ལམ་ལྟར་རེ་འགའ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བློང་བར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁགས་གསོལ་ལ་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚགས་པ་མངོན་ཞེན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སོན་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོས་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རོགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག ཐམས་ཅེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གྱིས་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག ཁགཞི་ཤེས་གང་ཞིག ཐམས་ཅེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དབུ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་

གཞིས་ཀྱས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞིས་ཀྱས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཅིང་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞིས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།

ཁ་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་གཉེན་ཟཽད་པ།།

རྟོ གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་གཉེན་ཟཽད་པ་ལ། ཚགས་པའི་དོ་བོ།། ཚགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཚགས་པའི་གཉེན་པོ། །རྒྱུ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་ནོ།། དང་པོ་ལ། མདོ་བསྡུན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆགས་པའི་མཐའ་འདི་དག་མདོར་སྟོན་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བས་ན་ཡང་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐུ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་ཞེན་ལ་ཡིད་ལ་རྩྭངས་ཤིག་དང་ཟཽད་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བཀྱིའོ། །ཞེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱིར་ཉན་ཏོ།། རྟོ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་བུམོ་བློ་མེད་རྟོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རབ་འབྱོར་ཅི་ཚམ་མཚན་མར་བྱར་པ་དེ་ཚམ་དུ་ཆགས་པའོ།། ཞེས་པ་ནས། དེ་རྣམས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དག་བའི་རྩ་བ་ཡང་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་ཟཽད་པ་ལ། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཐུ། །ཞེས་གསུངས་རྟོ གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཉིད་ཚོགས་དོན་གྱི་སྒོམ་ནས་ཟཁང་བ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐུག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱིས། ཆགས་པ་ཐུ་མེའི་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་པས། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་སྒོམ་ནས་ཐུག་འཚལ་བ་དང་བསྟོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དགེ་བ་ལ་མཚན་མར་བཟུང་བའི་སྒོམ་ནས་རྟོག་དཔྱོད་བསྟོད་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཞོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སྤང་བྱར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་སྒྲིབ་སོགས་འགའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆགས་པ་དེ་ཞེན་པ་ཐུ་མེའི་དོ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། ༥ །།གཉིས་པ་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་བསྡུན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕེར་ཕྱིན་ནི་ཟབ་པོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕེར་ཕྱིན་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་མ་བྱས་མའོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ནི་སྐུས་ཀྱང་མའོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ བསྡུམ་ལས། དང་པོ་ནི།ཅ ཆགས་པ་ཐུ་མེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དོ་སོར་མ་ཟད་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། ཡང་ཇི་ལྟར་ཆགས་པ་ཐུ་མེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དེབཅོ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་དོ་བོ་ཉིད་ཅོས་

སྟོང་བས། དེ་དག་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་ཡང་ཚགས་པ་ཐུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཚོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་བདེན་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པས་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་དེ་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཞེས་ཡང་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། ཅི །།གསུམ་པ་ཚགས་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་མདོར་བར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་དཀའོ།། ཅི བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ནོ།། གང་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདོར་བར་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མདོར་བར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཕྱིར་ཚད་མེད་པ་ཉིད་ན་ཚགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བས་ན་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། ཤེས་གསུངས། ཅི ། དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཕེས་པས་ཚགས་པ་སྟོང་པ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས། ཅི ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་

ཞེས་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཚགས་པ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཚགས་པ་ཐུ་མོ་དེ་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་བའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་ནི་ཚགས་པ་དེ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉེས་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་གཉེན་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གོ་པ་སྐི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། སི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བར་དོན་གཉེར་བྱེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྟང་བྱ་ཡིན་ན། སྟང་བྱ་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཞི་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་འཛིན་བྱེ་བཅིངས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ལམ་བྱེ་གཞོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། ཕྱིན་བྱུང་ཉམས་ལེན་བྱེ་སྟོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་དག་དེ་ལ་འཞོད་པར་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ་དེའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ །།བཞི་པ་རྒྱུ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་ལ། ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་བསྡུན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ཤེས་ཕྱིན་ནི་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་མ་ཐོས་མ་དེས་རྣམ་པར་མ་དེས་མདོན་པར་སངས་མ་རྟོས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རང་བཞིན་ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། ཡང་ཇི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

མདོ་དེའི་དོན་ཨཁདཔ་ལ། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། ཁེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་ཨཁདཔ། ཅ ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྒོམ་ནས་ཨཁདཔ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་གསལ་བས་རང་བཞིན་དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་ཨཁདཔ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཤེས་གསུངས་ཅ གཞུང་དོན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཚོས་ཅན། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་ཅ ངེགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། ཅ །།གཉིས་པ་ལ། མདོ་བསྡུན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སུས་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་ཤེས་ཏེ། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཤེས་སོ། །ཤེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པའོ། །ཤེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན། དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་ཨཁདཔ། །ཅེས་ཨཁདཔ། ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཤེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་ཨཁདཔ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་ཕྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྒོམ་ནས་ཨཁདཔ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་བསམ་པ་ལས་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཤེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི།། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཚོས་ཅན། ཐ་སྙད་པའི་བློས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡོང་དེ། ཐ་སྙད་བའི་བསམ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ནས་མ་འདྲེས་བའི་བར་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་དེ། ཐ་སྙད་བའི་བློས་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་སྟེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་མི་ནུས་བའི་ཕྱིར།།

⁽དེ་དག་གི་འཇུག་བསྡུ་བ།⁾

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འཇུག་བསྡུ་བ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། རྣ་བ་འབྱེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་བརྟོད་ཟིན་ནས། དཉི་དེའི་མཇུག་བསྡུ་བསྟན་བར་བྱའོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་བརྟོད་ནས་མཇུག་བསྡུ་བར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྔར་ཟཁད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལྷག་ས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཟཁད་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཟཁད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཏ་བ་ཏུ་བྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྔར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཟཁད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཏ་བ་ཏུ་བྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་གཉིས། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་།། ཞེས་སོགས་དང་། སྟོན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཟཁད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ལ་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྤང་གཉེན་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཚན་ཡོད་དེ། སྤང་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་

བའི་ཕྱིར།།

❨ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་དོ་བོ་ཉཁདད་པ།❩

རྟོ་ བཞི་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དོ་བོ་དང་། རྣམ་པའོ། །་ རྟོ་ དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གནོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་བས་ཇི་ལྟར་སྣང་བར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་བའི་ཚེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྦྱོང་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་ངོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་ངེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ཉིད་བརྗོད་ནས་ངེའི་འོག་ཏུ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱང་གཉེན་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་དེ་དག་མི་དམིགས་པར་རྣམ་པར་སྤོམ་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་ཤཁདད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། དངོས་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེས་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤཁད། གཉིས་པ་ནི། ཤུགས་ཀྱིས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ནི་ཇི་སྐད་ཤཁད་པ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཤཁད། དེ་ཡང་དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ལ་བཅུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་མི་སྦྱོང་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་ངོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ལ་མི་སྦྱོང་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཤཁདད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས། ཞེས་དང་།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོར་བ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྒོད་ན་ཞེས་བྱ་བའོ་། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འཕེལ་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་བྱ་བར་དེ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །ཞེས་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས། ཅི །གསུམ་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་མ་རྟོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒོར་བ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྒྲིབ་ན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མི་སྒྲིབ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོ་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། དེ་མ་རྟོགས་དང་རབ་རྟོགས་དང་། །ཞེས་དང་། སོ་སོར་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོར་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆེན་གཟུགས་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་མ་ཆགས་པའི་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྒྲིབ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ་། །ཞེས་པ་ནས། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ཉམ་ཐག་འདྲུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། །སྒྲིབ་པ་བཀག་པའི་སྒོར་བ་དང་། །ཞེས་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྔ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒོར་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲིབ་མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲིབ། བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ། མ་བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་བ་དོ་མཚར་ཆེའོ།།

ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་བསྟགས་པ་བརྟེད་ཀྱང་མི་འཛེལ། བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྟེད་ཀྱང་མི་འགྲིབ་བོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དུག་པ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྨྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱ་མའི་སྐྱེས་བུ་ནི་བསྟགས་པ་བརྟེད་ཀྱང་འཛེལ་བ་མེད་དོ། །བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྟེད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །བསྟགས་པ་བརྟེད་ཀྱང་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྟེད་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་ཀྱང་དེ་བཞིན་མ་བསྟན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་ཚེད་དུ་བྱ་བ་བྱ་དགོད་བ་དང་། སྨྱོར་བ་བྱ་དགོད་བ་དང་། བྱེད་པ་བྱ་དགོད་བ་ཉིད་ཀྱི་སྨྱོར་བ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀེར་ཕྱིན་ལ་སྨྱོད་པའི་ཚེ་ཤེར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ན་སེམས་ཤུམ་པ་དང་། གཡེང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་འཆོལ་བ་དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་བར་སྣང་ལ་བཏེགས་པར་འཆོལ་བའོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་དུ་གོ་ཆ་བཀོད་ཅིང་ལྷུང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་འགྲོ་བར་འཆོལ་བ་ལགས། ཞེས་ཟེར་མཆིའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་སྨྱོར་བ་དང་།། ཞེས་དང་། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྨྱོར་བ་དང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས།། ཀ །།བཀྲ་ཤིས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་འཇམ་ཡོད་འདོད་པའི་སྨྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་དགེ་སློང་གཞན་ཞིག་འདི་སྙམ་དུ་ བྱང་ཀེ། གང་ལ་ཚོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་མེད་ལ་ཆུད་ཟིམས་ཀྱི་

ཕུང་པོ་གདགས་སུ་ཡོད། ཅེས་པ་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་གདགས་སུ་ཡོད། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གདགས་སུ་ཡོད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉེར་ཕྱིན་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་སྨྲས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཱཡུ་པ་ལ། སྐལ་པ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཕོབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་མི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་གཞན་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་ཤེས་ཕྱིན་ཟད་མོ་འདི་ལ་བརྩེན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་གང་ལ་བརྩེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཤེར་ཕྱིན་ཟད་མོ་འདི་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྩེན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ན་དེ་ཉིད་དེའི་བསྡུད་བ་དང་བསླབ་པ་དང་སྦ་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་བསམ་པ་ལྟར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞན་ལ་རགས་ལས་མེད་གང་དང་། །ཞེས་དང་། གཞན་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱིས་ མི་འཕྲོགས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། བཙུ་པ་ཤེས་བྱེད་སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། བརྒྱ་བྱིན་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཞའི་བྱོང་ཁྲེར་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆེན་སེམས་པ་རྣམས་སེམས་སུ་མི་བྱེད། སེམས་ཀྱིས་རྣམ་སེམས་སུ་བྱེད། སེམས་དག་གི་རྣམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། སེམས་ལ་རྣམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་སྨྲས་པའི་བར་དུ། ཞེས་པ་ནས། སྨྲས་པ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཱཡུ་པ་ལ།

སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་དང་། མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། རྒྱུན་དང་། མ་འཕེལ་བ་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། བྱེད་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་བདུན་ལ་སྐྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་སྐོན་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐོན་བསྔོན་པས། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

ཇ་འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། །

དེས་ན་གཞི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོ་སྐོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་ཡོད་དེ། བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་ལ་བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་བཅུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་བཅུར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་ཡུལ་བཅུར་ཡོད་པའི་སྐོན་དེ་ལྟར་ཞེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས། སྦྱོད་པ་བ་ཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། །ཞེས་པ་སྦྱོར་བ་དང་པོ་བཞི་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་མདོའི་ཚོག་ཟིན་དང་མཐུན་ཏེ། མདོ་ལས་གཟུགས་སོགས་དང་། དེ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དང་། དེ་སྟོགས་མ་སྟོགས་དང་། དེ་ཚགས་བཅས་ཚགས་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྤྱོད་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད། ཅེས་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བཀག་གི །ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། འཕྲོལ་བ་འདིར་ཤུང་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྐྱུར་ཏེ། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྐོ་ནས་ཕྱེ་བ་བཞི། དོ་བོའི་སྐོ་ནས་ཕྱེ་བ་གསུམ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཕྱེ་བ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཕྱེ་བ་གཅིག་རྣམས་

སུ་ཡོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱད་གཞི་གཟུགས་སོགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་སྡུང་བ་ཉིད་དང་བདེ་སྡུག་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚགས་བཅས་ཚགས་མེད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། ༄ །།རྟ་རྐགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚོག་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་འཛེལ་འགྲིབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གཙོ་བོའི་ཡུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་ལས་སུ་བྱ་བ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ། བསྟན་པ་དང་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་བརྟེད་པས་རྟེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་སོགས་སུ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་དགའ་བ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་སྒྲོར་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་དགའ་བ་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་དགའ་བ་སྟེ་བྱ་དགའ་རྣམ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བཞམ་བྱ་བ་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།། ༄ །།གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པས་རང་ཉིད་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པས་འབྲས་ཐོབ་འདོད་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པས་མི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་ཉིད་སྡུང་བའི་མཆོག་ཡིན་པས་བསྡུང་མ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འགྲོ་བཞམ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།། ༄ །།བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་སྡང་བའི་སྡང་བ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བདེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་

པའི་སྨྲོར་བ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རི་གས་སུ་གནས་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྨྲོར་ལམ་ལྟ་བུ། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྨྲོར་བ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྨྲོར་ལམ་ལྟ་བུ། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྨྲོར་བ་ཡིན་ན། འདིའི་ཞུགས་བསྟན་གྱི་སྨྲོར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། འདིའི་ཞུགས་བསྟན་གྱི་དེ་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྨྲོར་ལམ་དེ་འདིའི་ཞུགས་བསྟན་གྱི་སྨྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།ཫ ཫ་མཚམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྨྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཀུན་སྤྲོད་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་དེ་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་སྤྲོད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་སྤྲོད་སེམས་བསྐྱེད་དེས་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན།

དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྟེས་སུ་དཔག་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་སྣང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྡུགས་པའི་གཉེན་པོར་སྣང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་སྣང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །དེ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོར་སྣང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་བའི་སྟོང་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་བའི་གཉེན་པོར་སྣང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་ཐཝད་ལས།སྐབས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཐཝད་པ་ནི་གང་གིས་ཟིན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་མཚོན་བྱེད་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་

ལ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་སྨོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ་འོ།། ༥ །།དེ་མ་རྟོགས་དང་རབ་རྟོགས་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་ཚགཏ་ལྟར་ན། གཞན་དབང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་རྟོགས་པཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་འདྲུབ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རྟོགས་པཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་ནུས་ཤིང་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལྟར་ན། བདག་གཉིས་ཆོས་ཅན། མ་རྟོགས་པཞེས་བྱ་སྟེ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པཞེས་བྱ་སྟེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྩུང་ཟད་ཅིག་ཟཤད་ན། ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་བྱས། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུ། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡས་སྐྱེས་པ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་དབང་དང་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ། རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྐོན་ནས་འབྱུང་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྐོན་ནས་འབྱུང་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལས་བཟུལ་ལྟ་བུ། རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་དེ་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་དོན་གཅིག ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས། དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དོན་གཅིག ཤགཟུགས་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་

གཟུགས་ཡིན། དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་བྱད་དོན་གཅིག་གོ ། །སྡུང་བ་རྣམ་བདུན་ཞེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཚོར་ཐམས་ཅད་ཚོར་ཙན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྨི་ལམ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། སྤྲུལ་བ་བཞིན་དང་། ། གཟུགས་བརྙན་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྤྲུལ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་བདུན་པོ་དེ་ཚོར་ཙན། བདེན་པར་མེད་དེ། སྡང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་རྩད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་པདྨ་བཞིན་ནོ། །དེས་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཚོས་ཙན། འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྔར་བྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱོར་བ་འདི་དག་རྟེས་ཐོབ་གཅིག་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ། །དེའི་རྟེས་ལ་ཐོབ་པས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། སྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་དཔའི་རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སོགས་སུ་སྣང་ཞིང་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རིམ་པ་ལྟར། བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་དང་དེར་ཡོངས་སུ་འཛིན་བར་སྣང་བས་སྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་བསྣད་པའི་སྐྱེས་དང་སྣན་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། བདེན་པར་སྣང་ཡང་བདེན་པར་མེད་ཕྱིར་འགལ་བ་སྣང་བས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱན་ལ་རག་ལས་ཀྱི་སྣང་བས་སྤྲུ་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཚུལ་གཟུགས་བརྙན་འཛིག་བྱེད་ལྟ་བུའི་གང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་ལས་མ་འཕོས་པའམ་མི་འདའ་བར་སྣང་བས་ན་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལ་མདོར་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱན་སྣང་དུ་མིག་ཡོར་ཞེས་བྱ་ལ། གཞོད་འཛོམས་ཆུང་བ་ལས་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤྲུ་ཟཕད་འཛོག་པར་སྣང་བ་ལ་ཟཕད་ཅིང་། ཟཕད་སྤྲུར་ལས། བག་འཇའི་རྩེ་མོ་ཞེས་འབྱུང་བས། ཁ་ཅིག །མགལ་མེ་སྐྱུར་དུ་བསྐོར་བ་སོགས་ལ་ཟཕད་དོ། །གནས་པར་བྱ་བའི་རྟེན་མེད་པར་སྣང་བས་དྲི་ཟའི་

བྱོང་ཁྲེར་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་དག་གི་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་སྣང་བས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་བདུན་པོ་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་སོ།།

༧ སྒོམ་བའི་མཉམ་ཉིད་ཟཕད་པ།།

ཇི་གཉིས་པ་སྒོམ་བའི་རྣམ་པའམ་མཉམ་ཉིད་ལ། མདོ་བསྡུན་བཅོས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྣང་བ། ཀོའུ་ཐི་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཤེད་ཕྱིན་ལ་སྒོམ་པའི་ཚེ་གཟུགས་རྟོག་མེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱི་རྟོག་མེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་བདག་གི་རྟོག་མེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་རྟོག་མེམས་སུ་མི་བྱེད། ཅེས་པ་ནས། སྣུལ་པ་ལ་རྟོག་མེམས་སུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཟུགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་གཟུགས་སོ། །ཞེས་མི་རྟོག་པ་དང་། གཟུགས་འདིས་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་པོ་ཞེས་མི་རྟོག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་རྟེན་ཅིལ་གྱི་དངོས་པོར་མི་རྟོག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་ཐན་གཅོད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟབ་མོ་རྟོག་མེམས་ཞེས་པའོ།། ༈ །།གཞིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒོམ་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་ཟཕད་ན། གཞི་ཅེས་ཀྱི་སྒོམ་བའི་འོག་ཏུ་དེའི་མཉམ་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་བ་བསྒོམ་དགོས་པས་ན་ལྟ་ཞེས་པ་ནས། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒོམ་བ་བསྒོམ་དགོས་པས། སྒོམ་བའི་འོག་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། གཞིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རྟོག་མེད་པས།། རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟཕད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་དང་སྦྱོས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པ་ནི་སྒོམ་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། གཞི་

ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་བའི་སེམས་དཔའ་སྲོག་བའི་སྐྱོན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཞིན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་ཞེས་མངོན་པར་ཤེན་པ་དང་། སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མ་ལ་རྟོག་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་། དེས་འདྲེད་ཆ་མཐུན་སོགས་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་བཀག་པས་རྟོགས་པ་པོ་དང་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་བའི་མཐའ་ཞིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

❨འདིར་བསྟན་སྤྱོད་བའི་མཐའ་ཞིད་ཀྱི་མཚན་ཞིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།❩

དེས་ན། གཞིའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་མཚན་མཚོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བའི་མཐའ་ཞིད་ཀྱི་མཚན་ཞིད་ཀྱབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཞིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱང་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཞིད་དེར་ཐལ། མཆོད་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ངེས། ཁ་ཅིག ཁགཞི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་མཚན་མཚོན་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་སྤྱོད་བའི་མཐའ་ཞིད་ཀྱི་མཚན་ཞིད།། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དེ་གཞི་ཤེས་སྤྱོད་བའི་མཐའ་ཞིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་མཚན་མཚོན་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་སྤྱོད་བའི་མཐའ་ཞིད་ཀྱི་མཚན་ཞིད།། ཟེར་ན། ཤི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དེ་གཞི་ཤེས་སྤྱོད་བའི་མཐའ་ཞིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་མཚན་མཚོན་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་སྤྱོད་བའི་མཐའ་ཞིད་ཀྱི་མཚན་ཞིད། ཟེར་ན་ཤི་འཐད་དེ། སྤྱོད་བའི་མཐའ་ཞིད་ཀྱི་མཚན་ཞིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། ཁ་ཅིག ཁདེ་རིའི་སྤྱོད་བའི་འཛིན་སྐྱེས་དེ། སྤྱོད་བའི་མཐའ་ཞིད་ཀྱི་མཚན་ཞིད། ཟེར་ན་

མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོང་ལམ་དེ་སྒྲོང་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོང་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

❨ཉམས་སུ་ལྡངས་བའི་འབྲས་བུར་ཟཕདཔ།❩

ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལྡངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་། འཐབ་བྲལ་བ་རྣམས་དང་། དགའ་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། འཕྲུལ་དགའ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། ཚངས་འཁོར་བ་རྣམས་དང་། ཚངས་པའི་མངའ་ན་འདོན་པ་རྣམས་དང་། ཚངས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། གཞས་གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་གང་ཟི་སྐེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷ་རྫས་ཀྱི་ཚོན་དན་ཀྱི་ཕྱེ་མས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གཏོར་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ལྷགས་ནས། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྐྱིར་བསྟན་ནས། དེ་དག་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་གང་དག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་འཕོར་དེ་དག་འདུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དེ་དག་གི་ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ཡི་གེ་དང་། མིང་འདི་ཉིད་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུ་བ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་མཐོང་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟལ་བཟང་འདི་ལ་མཚོང་རྒྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ས་ཐོག་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཤེས་ཕྱིན་སྟོན་པར་གསུངས་

པའི་ཚེ། བྱམས་པས་ཇི་ལྟར་སྡུག་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སོ་སོར་སྡུག་པའི་མདོ་རྣམས་གསུངས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྡོང་དང་བྱམས་པ་སོགས་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་ཚད་ལྡན་མེད་པར་ཤེར་ཕྱིན་སྡུག་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་མེད་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། འཕེར་བ་འཇིག་ལ་སོགས་པ་འདས་པ་མ་སློས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་བསྟན་པ་རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། བྱམས་པ་སོགས་མ་འོངས་པ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱིད་དུ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་སྡོང་ཉི་དུ་གྲགས་པས་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། ཅ །།གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་ཚིག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཉམ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ།། ཞེས་ཚིག་ན། སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་ཚིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྒོམ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ཚིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚིག་པ་ལ། སྦྱོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྒོམ་དགོས་པས་མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་གསུངས།།

། མཐོང་ལམ་མདོར་བསྡུན་ཏེ་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་ཚིག་པ། །

གཉིས་པ་ལ། །མཐོང་ལམ་མདོར་བསྡུན་པ་དང་། རྣམ་པ་རྒྱས་པར་ཚིག་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་མི་སྡུག་པའི་འཐད་བ་ཚིག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོའི། མདོ་དེའི་དོན་ཚིག་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྡུན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཚིག་པ་ལ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོར་ནས་བཤད་པ་ལ། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་ཚོས་ཉེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ཉེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེས་དྲི་བའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཉལ་བ་དང་། བསྟན་གཉིས་ལས། བདེ་བ་ཐོབ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་ཉལ་བ། གསུམ་པ་ལ་དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། ཤུགས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་སོར་ ཉལ་པ་དང་། དོན་བསྟན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉལ་བ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ།། །།ཞེས་ཉལ་བ། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལས་བརྒྱོག་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉལ་བ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སོ་སོར་ཉལ་པ་ལ། སྡུག་བདེན་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞིའི་དང་པོ་ད་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྟགས་གང་དག་དང་མཚན་མ་གང་དག་གི་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་བློ་མེད་རྟོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྲུབ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་བློ་མེད་རྟོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས།ཅེའི་དོན་ཨཁང་བ་ལ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །ཞེས་དང་། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དང་། །མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་བལ་བས་ན་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་ཅ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་བྱམས་པ་བླ་མེད་རྗོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཇི་ལྟར་ཚོས་སྟོན་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ཤཱཀ་ཆུ་རྣམ་པར་དག་གོ་ཞེས་ཤཱཀ་ཆུ་རྣམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བནས། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་དུ་ཤཱཀ་ཆུ་རྣམ་པ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཚོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཁང་བ་ལ། མཐའ་ལས་འདས་དང་། ཞེས་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་བལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་བ།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀ་ཆུའི་ནི་ཡོངས་སུ་དག་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཤཱཀ་ཆུ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཤཱཀ་ཆུ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཁང་པ་ལ། རྣམ་དག་དང་། །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྣང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཁང་པ་ལ། མ་སྐྱེས་མ་འགག་ལ་སོགས་དང་། །ཞེས་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་

པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤ་ གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་རྣམ་སྐྱེ། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགགས་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཚིག་པ་ལ། མཁའ་འདྲ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་གསོག་ཉི་ཤིར་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཚིག་པ་ལ། ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། །ཞེས་དང་།། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཚིག་པ་ལ།། ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་བྱོལ་བ་དང་། །ཞེས་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མ་འབྲེལ་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་བྱོལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ།། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་བའོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཚིག་པ་ལ། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་མེད་དང་། །ཞེས་དང་། རྟེན་དང་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ལས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་དོ་བོས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་

ལ། འགོག་པ་ཞི་བ་བྱ་རོམ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བཞིའི་དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་བརྟུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་བརྟུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁང་པ་ལ། གང་ཕྱིར་འདི་དོན་བརྟུན་པ་ཡི། །གཞན་ལ་སྨྲིན་དུ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། གང་གི་ཕྱིར་འགོག་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་བདེན་པའི་དོན་ཚོག་ཏུ་བརྟུན་པས་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྨྲིན་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁང་པ་ལ། དམིགས་པ་མེད་པས་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ཞི་བ་དང་མཞི་པ་མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁང་པ་ལ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ །ཅེས་དང་། བྱ་རོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བཤད་པའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་བྱིས་གཞོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་བུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གི་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ནི་མིག་གི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣ་བའི་ནད་དང་། སྣའི་ནད་དང་། ལྕེའི་ནད་དང་། ལུས་ཀྱི་ནད་དང་། ཡིད་ཀྱི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁང་པ་ལ། ནད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་དེས་པར་འབྱུང་བ་

མེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ནད་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ། ལམ་རིག་པ་སྒྲུབ་པ་རེས་འབྱིན་བཞིའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་ན་དམྱལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་ན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཐ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་དེའི་དོན་ཟཁཊ་པ་ལ། དན་སོང་ཚང་དང་། ཞེས་དང་། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དན་སོང་ཚང་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཐར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ཚོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་འམ་འགག་པ་འམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བའམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའམ་དོར་བ་མེད་དོ།། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཐ་ཐར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཁཊ་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཞི། །མངོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད། །ཅེས་དང་། རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཀྱིས་ཐབས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཐར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཚོས་གང་གིས་ཀྱང་གོས་པ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཞི་འདི་ལྟར་གང་དག་གི་གོས་པར་བྱར་བའི་ཚོས་དེ་དག་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེའི་ཕྱིར་ན་ཐར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་གོས་པ་མེད་པའོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཁཊ་པ་ལ། མཚན་མ་དག་དང་མ་འདྲེལ་བ་དང་། ཞེས་དང་། སྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འདྲེལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕྲོ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན་ཤྱོད་ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་པའོ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཁཊ་པ་ལ། དངོས་དང་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །ཞེས་དང་། དེས་

པར་འབྱིན་པ་དང་འེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེད་པར་བྱ་བ་དང་རྟོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་མཚན་ཉིད། ཤེས་བྱ་དང་སྐྲ་གཉིས་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རིགས་དེས་ཟེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོང་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཚོས་ཅན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟེག་ཚེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟོས་བྱ་ལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟེག་ཚེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་འདུད་བྱའི་མཐོང་ལམ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འདུད་བྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཤེས་བཟོང་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། ཟེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞེག། ཟེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཟེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྔལ་ཚོས་བཟོང་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འདུད་བྱའི་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདུད་བྱའི་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཟེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཟེག་ཚེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེས་སུ་སྐྱར་ཡང་ཚོས་ཉིད་ལ་རྟེ་ག་ཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཟེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་

སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

ཁ སྟོབས་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ། ག

རྟོ གསུམ་པ་སྟོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་བ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ།། །།ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་དགག་གཞན་གཉིས་ལས། རྟོ དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཅེས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉི་སྣང་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྟོམ་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞུང་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གཅོ་བོར་བྱུང་པའི་མཐོང་ལམ་དེ། ཉན་ཐོས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམ་པ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདུག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཅ་ཅིག། གཞུང་འདི་སྟོས་བཟླ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ།།

ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། མ་ཁས་པ་ཁ་ཅིག །གལ་ཏེ་འདི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་མི་སྟོན་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྟོམ་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་མི་སྟོན་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་བའི་སྟོམ་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་བའི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ན་སྟོམ་ལམ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་བས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་བའི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་དགོས་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོམ་ལམ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་སྟོན་རྒྱུའི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་བས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་ཤུགས་ལ་བསྟན་བས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་ཐཝད་ལས། སྐབས་གསུམ་པར་དོན་ཀྱིས་འཕངས་བའི་སྟོམ་ལམ་མོ། །ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་དྲུག་གི་གོ་རིམས་ལ་འོག་རྟོག་འགོག་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཀ་སྟོང་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་བསྟན་པར་གསུངས་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་རེ་ཞེག་སྨྲའ་བྱེད་ལ་དཔྱད་ན། ཡང་དག་མཐའ་དེ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྟར་བཞིན། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མངོན་དུ་བྱས་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མངོན་དུ་བྱས་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རིམ་བཞིན་སོང་། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྟོམ་ལམ་དུ་ཐལ། རྒྱུན་སྐྱང་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་

མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་སྟོམས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་གོ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུམི་སྟོན་རྒྱའི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། སྐབས་འདི་ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཞེས་པའི་བར་འདི་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཞེས་པའི་བར་འདིར་སྟོན་རྒྱའི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་སྟོན་རྒྱའི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་བར་དེར་སྟོམ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་གཞུང་ཚོགས་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག། མི་རྟག་སོགས་བཞུ་དུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུམི་སྟོན་རྒྱའི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། །ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུམི་སྟོན་རྒྱའི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དངོས་སུམི་སྟོན་རྒྱའི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་ན། མེད་པས་བྱང་ཟེར་ན། མི་རྟག་སོགས་བཞུ་དུག་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟག་གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཞུ་དུག་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལཱུགས་ལ་བསྟན་ནས། སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཞུ་དུག་སྟོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་གཅིག་སྟོན་རྗེགས་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་འདི་གསུངས་པའི་ཕྱིར།། ༥ །།གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་སྣང་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྟོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། མངོན་དུ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མ་བསྟན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་

ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་རྡེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་ལམ་ཡིན་པས་གོ་སྟུ་བའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྟོག་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཉེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་སྟོན་རིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་མི་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བསྟན་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མདོན་རྟོགས་ཡིན་ཀྱི། དེས་མདོན་དུ་བྱ་བའི་མདོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བསྟན་ནས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ལམ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་མ་བསྟན་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྔར་ཨཁ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་མཐུན་པ་ཉིད་སྟང་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྟང་ལས། ཡང་ཅིའི་ཏོན་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བཞིན་ཐབས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྟོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བསྟན་ནས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ནི་གཞན་གཡོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་རྣམ་ཐཤད་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པའི་རྒྱུན་ལས་ནི་ཕྱི་མ་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀག་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལེགས་པར་ཨཁ་པའི་གསེར་ཀྱི་ཟྭེད་བར། གཞི་ཤེས་

ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ལ་མཐོང་ལམ་ལས་འོག་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེམ་བའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕེལ་ནས་འདའ་བར་བྱ་ཡིན་ཏྱི་བསྟོམས་ཏེ་མངོན་དུ་བྱ་ནི་མ་ཡིན་པས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

⟨ མཉེན་གསུམ་གྱི་འཇུག་བསྡུ་བ། ⟩

རྟེ་ དུག་པ་མཉེན་གསུམ་གྱི་འཇུག་བསྡུ་བ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེའོ་ཕྱིན་འདི་ནི་ཚོས་གང་ལ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་ཡང་ཞེའོ་ཕྱིན་འདི་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་པའམ་གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། རྟག་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཉིད་སྟེར་བར་བྱེད་པའམ་འཕྲོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་ དང་ཫ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེའོ་ཕྱིན་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པའམ་འཕྲོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། ཚོས་བསྟན་པ་འདི་ཁ་གང་སུ་ཡང་སྨྲིན་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་དེ་ལྟར་མཉེན་གསུམ་རྟོགས་པར་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་མཉེན་གསུམ་གྱི་མཇུག་སྡུད་གསུངས། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་དོན་མཐའ་དག་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཉིད་གསུམ་མཇུག་བསྡུ་བར་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཚན་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་ཨཱཁད་པའི་སྐོར་ནས་མཉེན་གསུམ་གྱི་མཇུག་སྡུད་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྐོར་ནས་ཨཱཁད་པ་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཉིད་འདི་དང་། ལམ་ཞེས་པ་ཉིད་འདི་དང་། ཐམས་ཅད་ཞེས་པ་ཉིད་འདི་སྟེ།

དེ་ལྟར་ལེའུ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞུང་དོན་ནི། མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་མདུན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་མཛུག་བསྟུ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚན་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཀྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་ནུས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་ལ་མཛུག་བསྟུ་མཛད་ནས་མདོད་རྒྱས་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མི་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་ནི་མདོད་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་མཛུག་སྟུད་མཛད་པས་མདོད་རྒྱས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་དང་པོ་དེ་ཚེས་ཅན། གཞི་ཤེས་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེའུའི་མཛུག་སྟུད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དེ་ཚེས་ཅན། ལམ་ཤེས་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེའུའི་མཛུག་སྟུད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་གསུམ་པ་དེ་ཚེས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཀྱི་ལེའུའི་མཛུག་སྟུད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

ཥ སྐབས་བསྟུ་བའོ།།ག

ཨོཾ གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ཀུན་དབང་གི་རོལ་མཆོག་ཉ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ།། ཨོཾ །། སྒྲས་པ། སྒྲོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་ཡི། །མདོ་ཡི་སྐྱས་དོན་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་པའི། །ཚོས་དབྱིག་གསལ་བྱེད་གཞི་ཤེས་སྐབས་ཀྱི་ནི། །རྩ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རྣམ་བཤད་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས།། ཇི་ལྟར་བཀླལ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་ཁྲི་མ་ཡིས། །ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཡི།།

གསུང་ལས་བྱུང་བ་ཇི་བཞིན་ཡི་གེར་བཀོད། །འདིར་འབད་རྩོལ་དཀར་ཕྱང་པོ་ཅི་མཆིས་པ།། རྒྱལ་བ་གཤེགས་པའི་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་རྣམས། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་རྐྱེན་རྣ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། ཅ །འགྲོ་རྣམས་ཀུན་མཉེན་ཐོབ་པར་བྱ་ཕྱིར་བསྟོ། །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྒྱལ་བ་གཤེགས་པའི་བསྟན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི། །དད་པ་རྣེད་ནས་རབ་ཏུ་བྱང་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་ཤོག ། ཅ ། ཤེར་ཕྱིན་སྡུས་དོན་རིན་ཆེན་གས་ལ་བའི་གཏེར། །མདོ་རྒྱུན་འགྲེལ་གསུམ་སྡུར་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེ། །ཀུ་དབང་རོལ་མཚོ་རྒྱས་བྱེད་སྨོར་བརྩོན་དགེས།། རྣད་བྱང་བཤད་སྒྲུབ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་བྱུར་ཅིག ། །།དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

༄༅། །ཁས་ལྡན་བཅོས་མའོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྙིལ་བཟང་གླུ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྒོམས་བཞི་པའི་སྒྲིལ་དོན་བཞུགས་སོ།།

དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་ཀུན་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

ཏ དང་པོ་འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར།

གཉིས་པ་འཇུག་པ་སྒྲིར་བཞིའི་ཡག་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་ཀུན་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། རྣམ་ཀུན་གྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྒོམས་བསྟུ་བའོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་། །ཞེས་བཤད་ན། མཉེན་གསུམ་གྱི་རྟེས་སུ་སྦྱོར་བའི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒོམས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཉེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་དེ་ཤེས་དགོས་པས་མཉེན་གསུམ་གྱི་རྟེས་སུ་སྦྱོར་བའི་འཆད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་བཞིའི་ནང་ནས་རྣམ་རྟོག་སྦྱོར་བ་དང་པོར་འཆད་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོང་དེ། སྐབས་བདུན་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྟོང་བ་ཐོབ་པ་ལ། སྐབས་དྲུག་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་སྟོམ་པའི་མཐར་གྱིས་སྟོང་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བགོས། དེ་ལ་ཡང་སྐབས་ལྔ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་རྩེ་མོའི་སྟོང་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བགོས། དེ་ལ་ཡང་སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་དོན་དུ་སྟོམ་པའི་རྒྱུ་རྣམ་རྫོགས་སྟོང་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྟོང་བ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཁམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་སྟོམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་ཉེགས་པ། ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཟིན་པས་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ཟཁད། སྐབས་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པས་སྟོན་ཆུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོཉེས་པའི་སྟོང་ནས་བསྟན། སྐབས་འདིར་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོང་བ་སྟོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པས་སྟོན་ཆུལ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཇི་སྐད་ཟཁད་པའི་རྣམ་པ་ཡུལ་སོ་སོར་དེས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ཉེགས་པ་ནི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་

ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྨོན་བ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པས་རང་ཉ་ཟེ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་བསྡུ་ན། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བསྟན། སྐབས་འདིར་དེ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་སྣོམ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་སྣོམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཏ་རྣམ་རྟོགས་སྨོན་བའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།

ཨཱ་ དེས་ན། མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་སྣོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་རྟོགས་སྨོན་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བརྒྱ་བདུན་ཏུ་རྟ་གསུམ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཀྱི་སྨོན་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྡུས་ནས་སྣོམ་པ་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་སྣོམ་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རྟོགས་སྨོན་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་འགོད་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཡང་ཞི་གནས་ལ་རགས་ལས་པ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཐལ་

འབྱུང་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྲོབ་ཅེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །རྩ་བར་མ་ཁྲོབ་སྟེ། བན་སོང་གི་རྟེན་ལ་ཞེ་ལྷག་ཟུང་འཇེལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་རྣམ་རྟོགས་སྨྲོར་བ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟུས་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོགས་སྨྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྟོགས་སྨྲོར་བ་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པས་མ་ཁྲོབ་པའི་ཕྱིར། རྩེ་སྨྲོར་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ཁྲོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྨྲོར་ཡིན་ན། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་ཁྲོབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟུས་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོག་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་བདེན་སྟོང་སྒོས་བྱལ་དུ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇེལ་གྱི་སྒོར་བས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་མཁྱེན་གསུམ་བསྟུས་སྒོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སུ་སྒོམ་པའི་རྣམ་རྟོགས་སྨྲོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇེལ་ཐོབ་པའི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྲོབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟུལ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྒྲིད་དེ། དེ་རྗེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་

རང་རྒྱུད་ལ་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་དང་པའི་རྟེས་འབྲང་པ། རྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒྲིབ་ནས། །ཐེག་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བློས་བྱེ། དེ་ནི་ཡང་དག་ཕེལ་འཆོལ་བརྟོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་ཀུན་བྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་ཟཿཊད་པ་ལ།

ཇ སྒྲོང་བའི་རྣམ་པ།

ཇ གཉིས་པ་ལ། འོ་ན་སྐབས་བཞི་པ་འདིར་རྣམ་རྟོག་སྒྲོང་བ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་སྒྲོང་བ་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་བསྒྱེད་ནས་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྒྲོང་བའི་རྣམ་པ། སྒྲོང་བ་སྒོམ་པ་ཡོའི་བ་ཞབ། །སྒྲོང་བ་ཡང་གི་ངོ་བོ། སྒྲོང་བའི་སྟོན་འགྲོའི་ཚོས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། སྒྲོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་བྱེར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་

ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དཔོན་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་འཕགས་པའི་འཕགས་ཡུལ་ཡང་ལག་བརྒྱད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྟ་བས་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མི་ཤེས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སྟོབས་བཅུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཚེས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཚེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་བས་བསྟན་ཚུལ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོའི་དོན་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཐུ་རྩ་གསུམ་མདོར་བསྟན་ཀྱི་སྐོ་ནས་བཤད་པ་ལ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་

ཀྱི་སྟོང་ནས་ཟཁའདུ་བ་ལ། རྒག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་གཞི་ཕེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་པས་རྣམ་པའི་དོ་བོ་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་ཟཁའདུ་བ་ལ། རྒག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མི་རྒག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཡིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་པས་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་ཟཁའདུ་བ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

ཏཱ་ཐཱ་ག་ཏ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན།

གཞུང་དོན་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤཱཀྱ་བའི་སྟོན་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཚོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་ཕྱོགས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ག་ཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པར་ནུས་པའི་མཁྱེན་པ་ཚོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཉེན་ཕྱོགས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་རིགས་འགྲེས། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་ཟཁའདུ་ལས། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤཱཀྱ་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད། གཉེན་པོར་འཇོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་རིགས་བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །མཆོག་བྱ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སྟོང་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། བྱ་

བྱག་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་སྣང་ལས། ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། འདིར་ཡང་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་ཐག་ལས། མཚན་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་འདིས་ཅི་བྱེད་མ་ཤེས་པས་གཞུང་གི་དོན་འོག་པར་ཐག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་མཆོག་བྱར་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་དེར་འགྱུར་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁྱེ་བྱག་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གཞི་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་འཛིན་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཞེག །རྣམ་རྟོག་སྟོང་ཉིད་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་འཛིན་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཞེག་ཅེས་སོགས་སྨྲར་ནས། དོན་རྣམ་དཔྱོད་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཤེས་རྣམ་གང་ཞེག །ཁྱོད་བྱ་རྣམ་བྱད་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ། གཉེན་ཕྱོགས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག ངོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཞི་ཆོས་ཅན། གཞིའི་ཁྱད་པར་དུ་ཐལ། དོན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་ཐལ། ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དང་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ཡ། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོ་ལམ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྒྲོ་ལམ་པ་སྟག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་པར་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ཟགཀ་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། གང་ཟགཀ་གི་བདག་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྣམ་པ་ཞར་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་ཞར་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བུམ་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞེག། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁྱེན་གསུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་མཁྱེན་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། ལམ་བདེན་ཡིན་དགོས་པ་དང་། སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། སྡུག་བདེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཅད་མེད་ལམ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

བར་ཚད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟོ་འདོད་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་རྣམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་ལན་འོག་ཏུ་འཆད། ཁ་ཅིག། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པཤཱཀར་བའི་སྐོན་ནས་རང་གི་འོག་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། འདིར་བསྟན་གཉེན་ཤེས་ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་སྐོ་ནས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཉེན་ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་སྐོ་ནས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། འདིར་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱང་བའི་གཉེན་ཤེས་ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པཤཱར་བར་ཐལ། འདིར་བསྟན་གཉེན་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པཤཱར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྒྲིབ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཀེ། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་རྣམ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཀེ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཀེ། དེས་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་བྱུབ་སྟེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད།ཅེས་པའི་བར་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྨིན་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་དེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པཐར་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་ཞིར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གསོས་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།ཅེས་ཁ་ཅིག། དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོགས་ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་གཉེན་པོགས་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།ཅེས་ཁ་ཅིག། དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོགས་ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། རྣམ་པ་ལ་དོན་རྣམ་དངས་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་རྣམ་བསྟོམ་བྱ་ཡིན། ཤེས་རྣམ་བསྟོམ་བྱ་མིན་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག། ཤེས་རྣམ་བསྟོམ་བྱ་ཡིན། དོན་རྣམ་བསྟོམ་བྱ་མིན། ཞེས་ཟེར། འདི་འགོག་པ་ལ། རྣམ་ཤཡད་ལས། ཁ་ཅིག་དོན་རྣམ་དངས་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བསྟོམ་བྱ་གང་ཡིན་མི་མཐུན་པ་སོ་སོར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྐྱེད་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་བསྟོམ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། མི་རྟག་པ་བསྟོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྟོམ་བྱར་ཁས་མི་ལེན་ན་གཞི་སྟོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།་ དོན་ནི། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་པ་བསྟོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་སྟོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེད་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡང་

བསྒོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་སྐོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སྐོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་ཡང་བསྒོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། རྣམ་པ་ཡིན་ནའོས་རྣམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དོན་རྣམ་ཞེས་པའོས་བྱ་ལ་མི་སྨྲའོ་ཅིང་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལ་རོད་ཀྱི་ཀ་པ་ན་རེ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པར། བློ་ཡིས་རྟོགས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་དོན་རྣམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྟགས་གང་དག་དང་། ཞེས་རྣམ་པའི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པ་ནི་ཕེས་རྣམ་ཁོ་ན་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་མཆིས་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཞེས་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲས་གསུངས་པ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་མདོར་བསྟན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་ཆུས་བཤད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཆུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལུགས་སྔ་མི་འཐད་དེ། ཅེར་ལེན་ཀྱི་ཐུང་པོ་མི་རྟག་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དོན་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱིས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་སྨོས་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རྣམ་པའི་དོས་འཛིན། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་སུ་བསྟུས་ཚུལ། ཇི་ལྟར་སྨོས་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྟོགས་བྱ་བདེན་བཞི་དང་རྟོགས་པ་པོ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཡོད་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཚོས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་རམ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ཐ་རོལ་ཀྱི་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོར་བཤད་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་འདི་དང་འདིའི་ཐ་རོལ་ཀྱི་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་རྣམས་བཞག་ཅིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་འཐད་པ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཉིར་བདུན་དང་སོ་དྲུག་ལ་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་མདོ་དེ་དག་དང་བྱངས་མཉམ་པ་ཡོད་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་ལ་སྟེ་ཚན་བདུན་པོ་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་མདོ་ཚན་བདུན་དང་། སོ་བཞི་ལ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་གཅིག། སྟོབས་འཇུག་དགུ་ལ་གཅིག། སྤྲིན་ལམ་ལ་གཅིག། གཞན་བཅུ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་དགུ་ལ་ཐ་མ་གསུམ་ལ་རེ་རེ། གཞན་སྟེ་ཚན་བཞི་ལ་རེ་རེ་སྟེ་མདོ་ཚན་བདུན་ཡོད་དེ་ལ་རབ་འབྱོར་ཤེས་རྣམ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་རྣམ་བསྟན་པར་ཉེགས་གཅོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀས་དོན་རྣམ་དང་། ཤེས་རྣམ་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་མཆིས་པས་དོན་རྣམ་དང་དེའི་ཐར་ཕྱིན་ཤེས་རྣམ་སྣུས་ཟིན་ལ་བསྟན་ལ། ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་དངོས་སུ་རྟག་པ་མེད་པའི་དོན་རྣམ་དང་། ཤིག་ལ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་རྟོག་ཅིང་ཉོན་ཅིག། མེད་པའི་རྣམ་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གོ་སྟེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གོ་སྟེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཀངོས་མེད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར། །ཞེས་པ་དོན་འཐོབ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འོ་ན་ཤེས་རྣམ་དང་དོན་རྣམ་འདི་དག་ལས་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རྣམ་

བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱིས་དོན་རྣམ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ལ་སྦྱོ་འདོགས་བཅད་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྒོམ་པ་ན་དེ་རྟོགས་པའི་སོ་སྒོམ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཤེས་རྣམ་ལ་བཞེད་པ་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཟཧཏ་དེ། དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཀྱང་གཞུང་ནས་སྒྲོར་བས་རྣམ་པ་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་གཙོ་བོར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་སྒོམ་པར་སྣང་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་པ་དང་སྣོང་རྟེ་སྒོམ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡུལ་སྒོམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེའི་བདག་ཉིད་དུབྱེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཥ །གཉིས་པ་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྡུས་བསྟན་ནས་དེ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཆད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་རྣམས་སྡུས་བསྟན་ནས། དེ་ཁྱད་པར་དུ། ཞེས་གསུངས།

། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་མཐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ་རེ་ཞིག་དང་པོར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད། རེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས། འདི་ཕྱི་འགྲེལ་ན་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་སྦྱར་ལ་བློང་སྟེ། ཉི་སྣང་དུ་འདི་འདིའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྨོན་དཔོན་བྱེན་ཀྱིས་ཀྱང་བཀོད་པ་དང་། རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྡུར་བཤད་པའི་མདོ་ཚན་

དང་པོ་དེའི་དོན་ཨཿདང་པའི་སྔོན་ནས་གཞི་ཕེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་འཆད་པ་ལ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་ལས། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མེད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། དབེན་པ་དང་། མི་སྟོང་པ་དང་། གནས་མཁའ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་འཕྲོགས་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་གསུམ་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྟེན་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། བརྟེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོན་མོར་པའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་བསྡུས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྐྲོས་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།

❨བརྟེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།❩

གཉིས་པ་ལ། བཞིར་དབྱེ་བ། ལྡར་དབྱེ་བ། དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཟག་མེད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་དང་པོ་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པ་དང་། འདུལ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བཞི་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལམ་གཉིས་པ་ཟག་བཅས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ལྡོ་བོ་སྟོན་པ་ལ། གཉིས་པ་ལ་རྨི་ལམ་དང་། སྨྲ་བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། སྐྱུ་མའི་རྣམ་པ་སྟེ་ལྡོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དུ། དོགས་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་

པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུ་བཏ་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྲིར་ཐེས་བྱའི་སྤྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ལམ་གསུམ་པ་ཟུང་མེད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་འཆད་པ་ལ། གསུམ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། གོས་པ་མེད་པ་དང་། སྦྱོས་པ་མེད་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་དྲུག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོས་པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་དེས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ། སྤྲིར་ན་ཐམས་ཅད་ཐེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཀ གཞུང་དོན་ལ་གཞི་ཐེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་བཤད་པ། །

གཞུང་དོན་ནི། གཞི་ཐེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཐེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཐེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞི་ཐེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཐེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཚོས་ལ་འོཁགས་པྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད། གཞི་ཐེས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉེན་པ་གང་ཞེག། ཟེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་པ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་བཞེ་བཞི། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ཉེར་བདུན་དུ་ཡོད། དང་པོ་བྱང་སྟེ།། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སྤྱག་བསྡུལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི།

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ངོ་བོ་སྐྱེ་རྒྱུན་བཞིའི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། འགོག་པ། ཞི་བ། ཏྱ་ནིམ་པ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཅོ་ལྔ་འོག་ཏུ་འཆད། ཁ་ཅིག། གཞི་ཉེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཉེས་ཀྱི་ཉེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོོད་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཞི་ཉེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཉེས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག། དེ་འདྲའི་གཞི་ཉེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་སུ་དམིགས་པ། དེའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཞི་ཉེས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཉེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་སུ་ཐལ། གཞི་ཉེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཉེས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དམན་པའི་རིགས་ཅན་རྣེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། གཞི་ཉེས་ཀྱི་ཉེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དམན་པའི་རིགས་ཅན་སྦྱིན་བསྟལ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱེ་རྣ་ཆེན་པོ་ཆོོས་ཅན། མཆོོད་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཞི་ཉེས་ཀྱི་ཉེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱེ་བྲག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཡོད་པའི་དོན་ནི་གཞི་ཉེས་ཀྱི་ཡམ་

བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་གཉིས། །གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་གཅིག །དེའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་གཅིག་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པའི་ལམ་རིགས་པ་སྤྱན་པ་ངེས་འབྱིན་བཞི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། གཟུང་བ་རྣམ་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱ་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་དང་། སྣོག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་མ་ལྟ་བུས། རིམས་པ་བཞིན་བདེན་པའི་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་སྤྱོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དགེ་བར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་གཟུང་བ་དོན་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དེ་ཁྱོད་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གོས་པ་མེད་པ་འོད་གསལ་བ་དང་། དེ་གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་རང་ཏུ་དབེ་བའི་སྟོང་པ་མེད་པ་དང་། དེ་དོན་དམ་པར་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྟོམ་པར་བྱར་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མི་གཡོ་བ་སྟེ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་མདོན་རྟོགས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གང་རུང་གང་ཞིག་གི་ཚོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྩ་ཉོན་དྲུག །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་རྣམས་སུ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །གཅོད་བྱམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐུ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་དང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲིང་

ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་རོལ་དོན་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། འདོད་ན། རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟུང་བ་ལས་འདས་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཟུང་འདས་ཡིན་ན། རང་བཞིན་ཀྱི་ཟུང་འདས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ཆགས་མཛོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆགས་པ་ཡིན་ན། ཆགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་མཛད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་གཅིག། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་གཅིག །དེར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། སྒོམ་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་ཟེད་གང་ཞེག །དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་གང་ཞེག །བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་བྱེད་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་ཟེད་གང་ཞེག །དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒོམ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཟུང་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། གང་ཟག་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟག་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་ཅང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ལྷན་སྐིན་ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྲིའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁོང་ཁྲི་དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟག་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོང་ཁྲིའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཕྱོགས་བྱུང་གི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁས་ལེན་གྱི་ཐལ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟག་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོང་ཁྲིའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཕྱོགས་བྱུང་གི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་ཅཊ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལས་དེ་ཕྱིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་སྟོང་ངམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི་ས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྟོང་ཕྱིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཤད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མི་བྱེད། དེ་འདྲ་

བའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་དངོས་གཉེན་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེར་བྱར་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྡལ་ཚོས་བཟོད་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྤངས་པའི་ཕེགཚན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་རོལ་དོན་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། སྒྲོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱར་པའི་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བདེན་འཛིན་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེས་གཟུང་བ་ཚོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་ཡང་ངེས་གའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། གཟུགས་ཀྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་བྱར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་ལ་ཡོད། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་སེམས་ཀོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་བྱར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་དེ་གཉེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དག་གསལ་གཉེན་པའི་ཐོག་ཀྱི། །ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་

ཞིག་གཅོོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད། །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག །སྒྲིབ་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་གྲུབས་པས། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གླུབ་སྟེ། དབུས་མཐར། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཇི་ཙམ་ན་ཞི་གྱོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཁྲོད་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚེས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་ཀུ་ཐལ། གཅོོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅོོ་བོར་རང་རྒྱལ་གྱི་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཅོོ་བོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །ཁོ་ན་རེ། སྒྲིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲུབས་དེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་མས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དེ་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག །དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུང་མིན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གླུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཁྲོད་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཁྲོད་མ་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགག་པར་ཐལ། སྟོན་མས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཞེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ཞེག་དམན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཞེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་སུ་གྲུབས་དེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སྒྲིབ་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་གྲུབས་དེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། ཐར་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་ཡིན་དགག་པར་ཐལ། གཅོོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། གཅོོ་བོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཐར་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་རིགས་འགྲེའོ། །ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་སློབ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག །མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྲབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་སྟོང་དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བྱང་ཤེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དང་། གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཤེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྣོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

རྟོ གཉིས་པ་ལ་ཡང་། མཚམས་སྦྱར། བསྟན། བཤད། དོན་བསྡུ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་འཆད་དོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པའི། སྔར་བཤད་པའི་མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྐོར་ནས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་མདོར་བསྟན་ཀྱི་སྐོར་ནས་བཤད་པ་ལ། དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། དངོས་མེད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར། རྒྱུ་དང་ལམ་དང་སྦྱོག་བསྡུལ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉུམ་པ་ལ། གོ་རིམ་ལ་རྩེད་པ་སྤང་པ་དང་། གོ་རིམ་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཅིག་ཤེས་ཀྱི་སྒོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྦྱོག་བསྡུལ་བ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་སྐོར་ནས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གྲངས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཡོངས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དོ་བའི་སྐོར་ནས

ཡོད་ཆོས་རྒྱས་པར་ཟཧཏ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་བྱངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།

ཏོང་བའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ཆོས་རྒྱས་པར་ཟཧཏ་པ།

གཉིས་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྤང་གཉེན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟཧཏ་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྒོ་ནས་ཟཧཏ་པ་དང་། སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལྔ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟཧཏ་པ་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟཧཏ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་ལྷག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་ལྷག་དང་། རང་ཉ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་དུ་མའོ་ཞེས་པར་ཞེན་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱང་པ་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག་དང་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་ཟཧཏ། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཚོད་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་དང་། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱབས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྐྱབས་པ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པར་འགྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཅིག་

སྟེ།། དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་བ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལྷ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོའི་ཉིད་རྣམས་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཞི་བ་དང་། ཕྱི་དང་། གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་རྣམས་འགགས་པས། ན་དང་། ཕྱི་དང་། གཉིས་ཀའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པའི་བདག་སྟོང་པ་དང་། སྨོན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། རྒྱ་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཚེས་དོར་བ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགགས་པས། སྟོང་པ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། བྱ་ནོམ་པའི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་འགགས་པས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་བཏགས་པ། མཚན་ཉིད་དང་། དུས་སུ་འགྱུར་པ་རྣམས་འགགས་པས། ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བསྡུས་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཏེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་འགགས་པས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ནི་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བའི། སྨིར་ན་ལམཡེཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཏཱ་ཞྲུང་དོན་ལ་ལམཡེཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་བཤད་པ།

གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ལམཡེཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་བདག་ཉིད། སྡུག་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ། འགོག་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣོམ་པར་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཚོས་ལ་ལོག་པོགས་སུ་སྣོ་འདོགས་པའི་སྣོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་ཕོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བྱར་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཕོབ་པའི་ཕེགས་ཅེས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོགས་ཤེས་རྣམ་གང་ཞེག །རང་སྡེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྤྱིའི་རྒྱུ་པ་དེ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ནས། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། ཚོར་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་བདུན་དང་། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ནས། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ལྔ་དང་། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ། མི་གཙས་པའི་རྣམ་པ། ཞི་བའི་རྣམ་པ་གསུམ། ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་རྣམ་པ། ཞེ་སྡང་མེད་པའི་རྣམ་པ། གཏི་མུག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གསུམ། རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་རྣམ་པ། རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས། རིགས་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པ། མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། སྟོང་པའི་རྣམ་པ་

ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས། ངེས་འབྱིན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཚགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི། དེ་བཞི་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རྣམ་གསུམ། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད། བྱ་ནོམ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་། ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་གང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལམ་དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལམ་དེའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན་དེས་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་འོག་ཕྱོགས་སུ་སྐྲོ་འདོགས་པའི་སྐྲོ་འདོགས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོག་བྱང་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྲོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་སུ་

དམིགས་པ། ལམ་ལེགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལམ་ལེགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན་ཞེ། ལམ་ལེགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་སུ་ཐལ། མཆོག་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལམ་ལེགས་ཀྱི་སྒོར་བའི་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གཉེན་ཕྱོགས་ལེགས་རྣམ་གང་ཞེག། བྱང་འཕགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྨྲའ་ནུས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། ལམ་ལེགས་ཀྱི་ལེགས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཆོག་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ལམ་ལེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་གཅོ་བོར་བསྒྲུབ་པའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ་ལོ།། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐེབ་པ་ཆོས་ཅན། མཆོག་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཐེབ་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་འཕགས་པའི་མཐེབ་པ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ལམ་ལེགས་ཀྱི་ལེགས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེ་ན་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཐེབ་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ རྣམ་མཐེབ་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ག

ཨཱ་གསུམ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ལེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཐེབ་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད། ཅེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྟར་བཤད་པའི་མདོ་ཚན་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཐེབ་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྟོན་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་

ཐམས་ཅད་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུར་བཞེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ལ་སྟོང་མ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ད་བསྟན་པའི་སྐོར་བཤད་པའི་མདོ་ཚན་དང་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་བསྟན་པའི་སྐོར་མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལམཤེས་པ་ཉིད་ལ་གཉེན་པོའི་ལམཤེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་བསྟན་པའི་སྐོར་མདོ་ཚན་གསུམ་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ། དོགཔའི་དོན་བསྡུ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཟག་པ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལམཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཁྱུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱངས་བའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་དག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་ནང་ནས། བྱན་པ་ཉིད་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དེ་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་

བྱེ་ཕེས་རྣམ་སོ་བདུན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་
བྱེ་ཕེས་རྣམ་སོ་བཞི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དེ་སོ་
དག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
སྤྱོད་བ་བསྒོམས་སྟོངས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕེས་རྣམ་མཐར་ཐུག་གང་ཞེག །རང་སྡེས་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ། རྣམ་མཁྱེན་བྱེ་ཕེས་རྣམ་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཡོད། རྣམ་མཁྱེན་བྱེ་རྣམ་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕེས་རང་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པའི་
ཚོས་ལ་ཡོག་པྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག།
རྣམ་མཁྱེན་བྱེ་ཕེས་རྣམ་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུར་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་དེ་སོ་བདུན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སོ་
བཞི།ཏ སངས་རྒྱས་ཀོ་ནའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་དེ་སོ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་ན། དེ་དག་གི་རྣམ་མཁྱེན་བྱེ་ཕེས་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སངས་
རྒྱས་ཀོ་ནའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། སྤྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇི་ལྟ་
བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་མི་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཕེས་
པའི་ལམ་ཕེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་
ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་
མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་བློ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྣང་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་
ཤར་བའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་

ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྣ། ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྣོ་འདོགས་པའི་སྣོ་འདོགས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོག་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྒྱས་གྲྭབ་སྟེ་སྡུར་བཞིན་ནོ། ཕྱོ །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་སྨོན་མ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅཧཏ་པའི་སྐོན་ནས། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཚིག་དོན་གྱི་སྐོན་ནས་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདིས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཅཧཏ་པའི་སྐོན་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ་སྟེ་ཚན་བདུན་གྱི་སྐོན་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟེ་ཚན་བདུན་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆོས་སོ་བདུན་སྨྲོས་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཅཧཏ་པ་གཉིས་ལས།

❨བྱང་ཆོས་སོ་བདུན་སྨྲོས་བསྟན་པ།❩

དང་པོ་ལ་ཁམས་དང་སའི་ཞོ་རིམས། ལམ་གང་དུ་སྐོམ་པ། དབྱེ་བ། བསྟུ་བའམ་ཇོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། གྲངས་ངེས་པ། སྐྲ་ཅཧཏ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོར་བྱང་ཆོས་སོ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅིང་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ན་དགའ་བ་མ་གཏོགས་སོ་བྱུག་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་བྱུག་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ན་དགའ་བ་དང་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་ལྷག་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པའི་བག །ལས་ཀྱི་མཐའ། དགའ་བ། རྟོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་གསུམ་དང་། འདོད་ཁམས་དང་ནི་སྲིད་རྩེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་གཏོགས་ཉེར་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མཇོད་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད། །མི་ལྷོགས་མེད་ན་དགའ་མ་གཏོགས། །གཉིས་པ་ན་ནི་

རྟོག་མ་གཏོགས། །གཉིས་ན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའང་། །བསམ་གཏན་བར་ནའང་གཟུགས་མེད་པ། །གསུམ་ནའང་དེ་དང་ཚུལ་ཡན་ལག །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག། མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་སྤྲིད་རྩེ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཇོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་པས་གཅོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། འདོད་སེམས་དང་སྤྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྒྲུབ་ཡོད་པར་སྣང་ཉཀྵའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཅོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཆོག་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་སྟོན། དབང་སྟོབས་གཉིས་རིམས་པ་བཞིན་དུ། དོད་རྩེ་དང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མཐོང་ལམ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་སྟོམ་ལམ་དུ་སྟོམ་པ་ཡོད་དེ། དབུས་མཐར། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།ཀ རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་ཡོོགས་མཐུན་པ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅདེ། །རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། མཇོད་ལས། སྟེ་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་། །དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྟོབས་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཇོད་ལས་སྟོམ་ལམ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོམ་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་ལས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ནི་སྟོམ་ལམ་ལས་ཆེས་མྱུར་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཟློད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དེ་ལ་སོ་བདུན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤདེ་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཆོས་སོ་བདུན་པོ་དེ་ཐུགས་རིགས་ཀྱི་སྐོན་ནས་བཅུར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དད་པ། བཟོད་འགྲུབ། དན་པ། ཞེས་རབ། ཏིང་ངེ་འཛིན། བཏང་སྙོམས། དགའ་བ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ།

ཚུལ་ཁྲིམས། ཏིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མིང་གི་སྐོར་ནས་ཐུས་སུ་བཞུ། ཁངདང་བཙོན་འགྱུས་དྲན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིང་དེ་འཛིན་བཏང་སྙོམས་དགའ། རྟོག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིན་ཏུ་སྦྱངས། །ཞེས་དང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། ཀབཙོན་འགྱུས་ཡང་དག་འཚོག་ཅེས་བྱ། །ཐུབ་འཕྲུལ་ཤང་པ་ཀྱིང་འཛིན་ཏོ། །གཙོ་བོར་སྐོས་པ་དེ་དག་ནི། །སྒྲིབ་བྱང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། བྱང་ཆོས་དེ་ལ་སོ་བདུན་དུ་བྱངས་ངེས་ཏེ། ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཐུས་རིགས་ལ་དེར་གྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། སོ་བདུན་པོ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་དང་ཐེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཟཁད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཕིར་ཕྱིར།། སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དེ་ཕྱོགས་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཟཁད་པ།།

ཇི་གཉིས་པ་ནི་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཟཁད་པ་ལ། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ལམ་དང་། རྩོལ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་དང་། ཀྱེ་དེ་འཛིན་སྤྲོང་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྤྲོང་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོག་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་དེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ལ། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་ཟླས་པ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཆོས་དྲན་པ་

ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། དམིགས་ཡུལ། སྟོབས་ཚུལ།ཅ། བསྟོམས་པའི་དགོས་པ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྒྲ་ཟཁད། ཕེག་ཆེན་ཀྱི་ཏྲན་པ་ཉེར་གཞག་མཆོག་ཏུ་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏན་པ་ཉེར་བཞག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་དེ། ལུས་ཆོོར་སེམས་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ།ཅ། དབང་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལྔ་ལྔ་བུ་ཕྱེའི་ལུས་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ལྔ་བུ་ནང་གི་ལུས་དང་། དབང་རྟེན་བྱེད་པའི་གཟུགས་སོགས་ལྔ་ལྔ་བུ་གཉིས་ཀའི་ལུས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོོར་བ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་ལ། ཆོས་ནི་ཆོོར་བ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དབ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་། ཆོོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེ་དམིགས་པར་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་ལུས་ལ་བདག་གི་རྟེན་དང་།ཅ། ཆོོར་བ་ལ་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང་། སེམས་ལ་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་ཚགས་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་བྱང་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་ལ་ཡང་བདག་གི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང་། བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་ཐ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྗེ་ལྟར་སྟོབས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུས་ཆོོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད

དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་ལ་སྣྲུར་བ་རྣམས་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཟཁད་དེ། མཇོད་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཞི་རང་གི་ངོ་བོའོ།། སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཟག་བཅས་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་རང་མཚན་ཡང་ལུས་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚོར་བ་ལ་སོགས་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེར་ལྟ་བུའོ། །མཆོད་ཅམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ། དམིགས་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་། འཕྲོ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལུས་སོགས་ཉོ་ན་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་དེར་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སོགས་དང་བལ་བ་ཉོ་ནའི་ཕྱིར་སྒོམ་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཀྱི་མི་གནས་པའི་སྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེན་བཞིའི་ཐྲབ་དོར་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒོམས་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་གནས་ངན་ལེན་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒོམས་པས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ཉེ་བའི་འབྲལ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྟོག་ལ་སྤེད་པ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སྒྲིང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེ་སེམས་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་དཔྱད་པས་དེར་ཞེན་པ་བློག་ལ། དེས་ན་བདག་ཚད་པར་དོགས་པ་མེད་པས་འབྲས་འགོག་པ་

མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་སྣང་པ་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒོམས་པས་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་གཉེན་པོར་ཤེས་པ་ན་དེ་ཉིད་ཉེར་འཚེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེས་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་དན་ལེན་ཕྱིར་སྡེད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་རྟོགས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟོན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་རང་སྟོའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་ཟུང་གིས་བསྟུས་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཉམ་པ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཤེས་རབ་དང་དྲན་པའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་བཞིར་ཡོད། དྲུག་པའི། ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །བདུན་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དྲན་པས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་མི་བརྗེད་པར་བྱེད་པས་ན་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ཅེས་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཟེག་ཆེན་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཆོས་ཅན། ཟེག་དམན་ཀྱི་དྲན་ཉེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྒོམ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་པ། ལོག་ཞུགས་བཅུ་དུག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ། བདེན་བཞི་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ།ཿ རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་པ། ལུས་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་དང་བྲལ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལུས་འཐོབ་པ། ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་མཐུན་པ། ཉན་རང་སོགས་རྟེས་སུ་འཛིན་པ་དང་མཐུན་པ། ལུས་སྐྱུ་མ།ཿ ཚོར་བ་རྨི་ལམ། སེམས་ནམ་མཁའ། ཆོས་སྤྲིན་ལྟར་ཤེས་པ། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པར་འགོར་ལོས་སྐྱེར་བ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ། རང་བཞིན་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོ་བས་དྲན་ཉེ་སྒོམ་པ་ན་ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་སོགས་དང་མ་འདེས་པར་སྒོམ་པ། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་འགྲུབ་པ་

རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཆོས་ལྡན་དུན་པ་ཉིར་བཞག་ལ། །སྒོམ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཡིས། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ། །དེ་ལས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟེན་དང་གཉེན་པོ་དག་དང་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇུག་པ་དང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། །ཐོབ་པ་སྒོམ་པ་ཁྱད་པར་འཕགས།། མཐུན་པ་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤྱོད་དང་། །ཚེན་པོ་དང་ནི་མཆོག་ཉིད་དང་། །སྒོམ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པས་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆོད་ཙམ་མོ་ཞེས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཡང་དག་སྦྱོང་བར་བཤད་པ།

རྟེ་ སྡེ་ཚན་གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་འཕངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྣོ་ནས་བརྟགས་ཏེ་ཞུགས་པ་ལ་སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་སྒྲིས་པ་དང་མ་སྒྲིས་པ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་དང་མི་བསྒྲེད་པ་དང་། སྤེལ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བའི་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། སྤེལ་བ་སྤེལ་བའི། མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྒྲེད་པའི། སྐྱེས་པ་སྤོང་བ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་དག་སྦྱོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། དམིགས་ཡུལ། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། དགོས་པ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། སྐ་མཚམས། སྒྲ་བཤད་པ། ཟེག་ཆེན་ཀྱི་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་རྣམ་བྱང་དང་མི་དགེ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་བཞི་པོ་དེ་དེའི་དམིགས་ ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ཡོད་དེ། མི་དག་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་དང་། དག་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེད་པ་རྣམས་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདུན་པ་སྐྱེད། འབད་ཅིང་བསྟུས་རྩོམ། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན། སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། འདུན་པ་སྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བསྟེན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བསྟེན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་འཛེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དན་པ་ཉིད་བཞག་གི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་སྒྲུབ་དུ་འདོན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་ན། །དེ་དག་སྒོང་ཕྱིར་བསྟེན་འགྲུས་ནི། །རྣམ་པ་བཞི་དག་ར་བ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ལ་སྒོ་བའི་བསྟེན་འགྲུས་སུ་བྱར་བའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཉེན་པ། ཡང་དག་སྒོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བསྟེན་འགྲུས་སོ། །ཞེས་དང་། མཇོད་ལས། བསྟེན་འགྲུས་ཡང་དག་འཇོག་ཅེས་བྱ། ཞེས་གསུངས། ལྟ་བའི། དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་དོ། །དྲུག་པའི། ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །འདུན་པའི། སྤང་བྱ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བས་ན་ཡང་དག་སྤོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྒྱད་པའི་ཟེག་ཆེན་གྱི་ཡང་དག་སྤོང་བ་དེ་ཟེག་དམན་གྱི་ཡང་དག་སྤོང་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་སྤོང་། །ལུས་ཅན་ཀུན་དང་མཚུངས་པ་མེད།། དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཡིས། །ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྣོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཇ་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པ་བཞིར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྨིན་བའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་བསྟོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བསྟོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པས། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྨིན་བའི་ལམ་ལ། འདུན་པ་དང་། བསྟོན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྨིན་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྨིན་བའི་ལམ་ཚོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། འདུན་པའི་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པ། བསྟོན་འགྲུས་ཀྱི་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པ། སེམས་པའི་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པ། དཔྱོད་པའི་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། དམིགས་ཡུལ། སྐོམ་ཚུལ། དགོས་པ། ངོ་བོ་དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྒྲ་བཤད་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པ་མཆོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའོ། ཅུང་ཟོ་ཡོད་དེ། ལུས་གཅིག་དུ་མར་སྐྱུར་བ་དང་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུར་བ་སོགས་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་བྱ་བ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ལྔའི་གཉེན་པོར་སློང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བཉེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐར། ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བཉེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། སྐོམ་པ་གང་ཞེན་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྲག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གེའུ་ལེ་ལོ། སྐྲག་པའི་སྤྱོར་བའི་དུས་སུ་གདམས་དགུ་བཟེད་པའི་ཉེས་པ། བཅོས་སྐྲག་པའི་དུས་སུ་བྱིང་རྒོད། བྱིང་རྒོད་བྱུང་བའི་ཚེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ། བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་

ལ་འབབ་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚེ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྟོག་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདུན་པ། རྩོལ་བ། དད་པ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། བག་པ། ཤེས་བཞིན། སེམས་པ། བཏང་སྙོམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ལ་འོའི་གཉེན་པོ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་ཉེས་པ་ཕྱི་མ་བཞིའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐར། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་རྟོག་པ་རྣོག་པ་དང་། །དེ་སྒོང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཚེ་རྣལ་དུ་འཇོག་པའི། །ཉེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། དང་པོ་བཞི་ཞི་མདོན་པར་འདོད་པ་དང་། བརྟེན་འབྱུང་དང་། མདོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་ཡང་རིམས་པ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཞག་སྟེ། །མདོན་པར་འདོད་པ་ནི་རྩོལ་བའི་སྒོན་ཏུ་འགྲོ་བས་དེའི་རྟེན་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ནི་བརྟེན་པ་དང་། རྟེན་འདྲུན་པའི་རྒྱུ་དང་པ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡོད་ན་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་བྱ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་པ་རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱོལ་སྒྱུར་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་ཀྱས་ཀྱི་ལེའུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་ཞེས་བཀྱི། བྱམས་པ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཉེས་པ་ལྡའི་གཉེན་པོར་སྒོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཆེན་པ། ཐུ་འཕྲལ་ཀྱི་ཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། ཐུ་

འཕྲལ་ཤང་པ་ཉིང་དེ་འཛོན་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། དེ་ལ། འདུན་པ། བརྩོན་འགྲུས། སེམས་པ། དབྱེར་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤང་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། གུས་སྒྲོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་སྒྲོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྟོན་གོམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛོན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། ཚ་འདིར་གཞན་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བློགས་གང་ཞེ་ན། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དབྱེར་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱག་པ་ནི། སྤང་བཞིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྐོར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རབ་འབྱམས་སུ་འགྲོ་བར་ནུས་པའི་ཤང་པ་དང་ལྡན་པས་ན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤང་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤང་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི། །ཤང་པ་མཚན་ཉིད་མཆོག་ལྡན་བཞི།། བདག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་དག་གིས། ཀོན་ཀྱུན་འགྲུབ་པར་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

❨དང་སོགས་དབང་པོ་ལྔར་བཤད་པ།❩

༥ བཞི་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་བའི་ལམ་འཚང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདུན་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་བྱེད་དོ་བ་དང་རྟེ་མོ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཚང་པ་ལ། སེམས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་བ་བྱས་པ་ལ་དོ་བ་དང་རྟེ་མོའི་སྒྲུབ་བ་འབྱུང་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་བའི་ལམ་ལ་དོ་བ་དང་རྟེ་མོའི་དོའོ་ཉིད། དང་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པའོ།།

གཞུང་དོན་ནི། མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན་དུ་མར་ཡོད་དེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་སྔར་བཞིན་བརྒྱད་ལས། དང་པོ། དམིགས་ཡུལ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག་འཕགས་ལམ་གྱི་སྨིན་བས་བསྡུས་པས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྒོམས་བྱང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞིའི་བློང་དོར་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པས་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་པ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན་དད་པའི་དབང་པོ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོད་རྩེ་སྐྱར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བཟོད་མཆོག་སྐྱར་དུ་འཕེལ་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན་བདེན་པ་སྐྱར་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དོ་བར་གྱུར་པ་དང་། རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ཉེ་བར་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་ གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ལྟ་པ་དབྱེ་བ་ལ། དང་པོའི་དབང་པོ། །བསྟེན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ། །དྲན་པའི་དབང་པོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དང་པ་དང་། བསྟེན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི། དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ཐོས་པ་ཐོས་པ་ཙམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྟོག

སོང་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དྲུག་པ་ས་མཚམས་ནི། སྟོང་ལམ་དྲོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བདུན་པ་སྟུ་ཟཁཏ་པ་ནི། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་བྱུང་བས་ན་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ།།

ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་པ།

ཇི་ལྟ་བ་ནི། མདོན་པར་རྟོགས་པར་སྟོང་བའི་ལམ་ཀྱི་འོག་ཏུ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དྲོད་དང་རྩེ་མོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ཐོབ་པ་ལས། བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་ངོ་བོ་སྟོང་ལྔ་འབྱུང་བས་ན་ལྔར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་འབྱུང་བས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། དབུ་པ་དང་། བརྩེན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པར་རྣམ་པ་ལྔའོ། །ཞེས་གསུངས་པ། གཞུང་དོན་ནི། མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་དེ་ལ་དུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་བྱུང་བའི་དད་སོགས་སྟོང་པ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། དམིགས་ཡུལ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །སྟོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟ་མ་སྟ་མ་རྒྱུར་ཡོད་པས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེད་པ་དང་སྟོང་ལམ་གཉིས་སྣང་དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྱེ་བར་མི་ནུས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་བྱང་གི་སྟོང་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་བྱུང་བའི་དད་པའི་སྟོང་པ། བརྩེན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོང་པ། དྲན་པའི་སྟོང་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་པ། ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་བྱུང་བའི་དད་པའི་སྟོང་པ། བརྩེན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོང་པ། དྲན་པའི་སྟོང་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་པ། ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པའོ། །ཤས་མཚམས་སྐྱེར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྟོང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྱེ་བར་མི་ནུས་པའི་དོན་སྣང་ངེས་བྱའོ། །དབང་སྟོང་གཉིས་ལ་ཁྱད་

པར་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་དེ་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་འཇུས་པར་འབྱུང་ཞིང་། ཅིག་ཤོས་དེ་དང་མ་འཇུས་པར་གཉེན་པོའི་ངོ་བོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་འཇུས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་འཇུས་པར་གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཟཕད་པ།

༄༅ བྱུག་པ་ནི། མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འཚང་རྒྱའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མདོན་རྟོགས་དང་སྦྱོར་བ་དང་དེའི་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དྲྭ་སོགས་བཞི་ཐོབ་པ་ལས། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཟཕད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དྲྭ་བ་སོགས་བཞི་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་དྲན་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དྲྭ་མར་ཡོད་དེ། དན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་དམིགས་ཡུལ། སྟོབས་ཚུལ། དགོས་པ། ངོ་བོ། །དབྱེ་བ། ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། ས་མཚམས། སྒྲ་ཟཕད།

ཡན་ལག་དབེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་སྦྱོག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་དབེན་པ་ཚོལ་ཞིང་གནས། ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཚོལ་ཞིང་གནས། འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཚོལ་ཞིང་གནས། ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་སྐོམ་པ་ཚོལ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐོམ་པ་གང་ཞེ་ན། དན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག དབེན་པ་ལ་ལྟ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ། རྣམ་པར་སྨིན་བས་ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བ་སྐོམ་པའོ། །དེན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཇི་ལྟ་བ་བཀང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉན་པ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། ལྔ་པ་ནི། དེ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དན་པ་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིད་དེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་ཡང་ལྷར་འདུ་སྟེ། དང་པོ་དེ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གཉིས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། གསུམ་པ་དེ་དེས་འབྱང་གི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཐ་མ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དན་པ་ནི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེས་འབྱང་གི་

ཡན་ལག་གོ། །དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་རྗེ་འཛིན་དང་། བཀང་སྟོམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་གི་ཞེས་དང་། དབུས་མཐར། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག །གསུམ་པ་རེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ།། བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །བརྒྱད་པ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཞེས་བྱའོ། །དགུ་པ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་རིན་པོ་ཆེ་སྟུ་བདུན་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་བས་མེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། ཉིང་རྗེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱེབ་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱང་བྱ་རྣམས་འཛོམས་ཤིང་རྟེན་ཐབས་རིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་ཕྱིར། །དེན་པ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད། །འདི་ཡི་རྣམ་འབྱེད་རྟོགས་པ་ཡིས། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་བྱེད། །འདི་ཡི་བརྟེན་འགྲུས་མ་ལུས་པ། །སྐྱང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཕྱིར་འཇུག །ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམ་འཕེལ་ན། །དགའ་བས་རྣམ་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ། །ཉིང་རྗེ་འཛིན་ལ་བསམ་པའི་དོན། །འདྲོར་པ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བཀང་སྟོམས་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་གནས། །རྟེན་ལ་ཐོབ་དང་མི་རྟོག་པའི།། གནས་པ་མཆོག་གིས་རྟག་ཏུ་གནས། །ཡོན་ཏན་དེ་ལྟའི་སེམས་དཔའ་ནི། །འཁོར་ལོས་སྐྱུར་དང་འཇུག་པར་འཚུགས། །རྟག་ཏུ་རིན་ཆེན་བདུན་ལྟ་བུའི། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར།། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཇི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཟཧཏ་པ།

རྟོ་ བདུན་པ་ནི། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་དེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་སྡུར་མ་མཐོང་བ་མདོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལས་སྐྱེམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པར་དེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཟཧཏ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྐྱེམ་པའི་ལམ་འབྱུང་བས་རྣམ་ པར་དག་པར་དེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་དེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ཚོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་སོགས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་སྔ་ལྟར་དགུ་ལས། དང་པོ་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྐྱེམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེམ་སྡུང་སྡོང་བ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་མཐོང་བའི་དོན་རྟེས་སྦོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་ཚོས་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡིད་ཚེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཤིང་རྩ་ནས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འབྱུང་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ངོ་བོ་ནི། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་གྱི་རྒྱུར་བྱེད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉེན་པ། འཕགས་ལམ་ཡན་

ལག་གི་མཚན་ཉིད། ལྷ་ད་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་བཅུད་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་ཚུལ་ནི། བཅུད་ལེ་དེ་ཡང་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་གོ །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ནི་གཞན་ལོག་བོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ །ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བའི་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡན་ལག་གོ །ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོང་བའི་ཡན་ལག་གོ །ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྤྲིན་པ་རྣམ་པར་སྤྲོང་པའི་ཡན་ལག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་འདེན་ནོ། །དབུས་མཐར། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་ཡོངས་ནི། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་འདི་བརྒྱད་དོ། །ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྡུངས། །རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བདག་གོ་བྱེད་དང་། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་།། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟ་བུར། །རྟོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བཞིན་ཏེ་རྟོགས་པ་དང་། །རྣམ་པར་བཞག་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ལས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཉེས་བྱ་དག་དང་ལམ་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་ནི། །སྤྲིན་པའི་གཉེན་ཡོད་སྤྲོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར།ཨ་ཅང་དོན་བསྡུ་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ།ཨ་ཅང་ཐམས་གཅོག་གི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་གོ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་དག་གི་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་གསུམ་གཅོད་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དག་གི་ཐ་སྙད་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་བྱེད། ལས་ཀྱི་མཐའ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་བྱེད། འཆོ་བས་ཆོས་གོས་སོགས་ཇི་ལྟར་གནང་བ་བཞིན་ཡོངས་སྤྱོད་པས་ཡོངས་བསྟེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་གཅེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་སྟེ། རྩོལ་བས་སྐོམ་སྤྱང་གི་ཉེན་མོངས་པ་དང་། དུན་པས་ཉེ་ཉོན་བྱིངས་རྣམ་དང་། ཉིང་ཏེ་འཛིན་གྱིས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཅེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ས་མཚམས་ནི། གཅོ་ཆེ་པར་སྐོམ་ལམ་ནས་ཡོངས། བརྒྱུད་པ་སྒྲུབས་ཤཱཀ་པ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཕགས་ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུ་བྱེད་པས་ན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ། །དགུ་པ་ཡན་ལག་དེ་དང་སྦྱར་བ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་བླ་མར་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཕགས་ལམ་ཡིན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་འཁོར་ལོས་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་ཅིག་འཕོ་བ་དེ་འཁོར་ལོ་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྟོག་པ། རྩོལ་བ་དྲན་པ་བཞིའི། ལྟ་བ་ཡེ་ཤེས་རང་ཀྱི་བསྟན་པར་འདུས་པས་དེས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛིམས་པས་ན་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་ནང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་ཀྱི་ འཁོར་ལོ་

མཐོང་བའི་ལམ། །སྡུང་བར་འགྲོ་སོགས་རྟོགས་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་མདོར་བ་དང་སྐྱར་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཁ་བའི་རྣ་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀློག་ལས། རྣ་ལྟར་བསིལ་དང་ཞིམ་དང་འཇམ་པ་དང་། ཡང་བའི་ཆུ་ནི་སྦྱིན་དེ་ལས་འཐོན་པ། ཁ་ལ་བ་ཚྭ་ལ་སོགས་གནས་འབྲེལ་བས། ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་རོར་ནི་འགྱུར་བ་བཞིན། ཉེ་བཞིན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆུའི་ཚར་བ་བཅུ་སྦྱིན་གྱི་སྣོང་པོ་ལས་འཐོན་པ། །འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས། །རྣམ་པ་མང་པོའི་རོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གཉིས་འདིར་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ལ་དཔོག་སྙུབས་ཀྱང་། མཐོང་ལམ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རྫོགས་པར་འཐོབ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྡུམ་རྩ་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ།

ཏཱ་ཀྵི་ཏི་འདི་ལམ་གསུམ་ཟཁད་པ།

ཤཱ་ གཉིས་པ་ལམ་ཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ་སོ་སོར་ཟཁད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས་

ལས། དང་པོནི། ལམཨཞེས་པ་ཉིད་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པནི། དེ་
ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལམཨཞེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་བྱེ་རྟེན་ཅན་བྱེ་རྣམ་པ་སུམ་
ཅུ་རྩ་བཞིའོ། །ཞེས་ཟཧཏ། དེ་ཡང་། དང་པོ་ལ། གཉེན་པོའི་ལམ། སྤྲུལ་པའི་ལམ།
མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ། སྤྱོད་པའི་ལམ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་བྲྀག་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལམཨཞེས་པ་ཉིད་ལ་གཉེན་པའི་
ལམ་ལྟ་བས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་།
ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་སྟོན་པའི་གཉེན་པོཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོང་
པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྟོང་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་དང་པོའོ། །བསོགས་པ་དང་
ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཉིས་པའོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་
བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྐོ་གསུམ་
གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རང་གི་བསལ་བྱར་བྱུང་བའི་སྐྲ་
འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྐྲ་ནས་རང་གི་བསལ་བྱར་བྱུང་བའི་སྐྲ་འདོགས་
འཇོམས་པར་ནུས་པས་ར་བ་ཀུ་ཤེ་བའི་མཁྲེན་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་གཉེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་
གཉེན་པོའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྣམ་ཐར་སྐྲ་གསུམ་ཀྱི་མཁྲེན་
པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབུང་བ་ལ། མཇོད་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། མདོ་
སྡེའི་རྒྱུན་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། མཇོད་ལས། མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། །སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ།།
འཇུག་པའོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། །ཅེ་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་འགོག་བདེན་གྱི་
རྣམ་པ་བཞི། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་དང་། ཐོ་མོ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེ་
མཚན་མ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་མཚན་མ་མེད་པ་
དང་། སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་སྟོང་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་འཛིན་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟེ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཟཕད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། །བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྟེན་དང་ནི། དེ་དག་ཉེར་ཞི་ཡིན་ཞེས་བྱ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྒྱུ་ཀྱིས་ཐོབ་གས། །རྟག་ཏུ་དགའ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད། མཚན་མ་མེད་པ། སྨོན་པ་མེད་པ་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། བདག་མེད་པ་གཉིས་དང་། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཐུང་པོ་སྡུག་བདེན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མྱང་འདས་ལ་དམིགས་ནས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རྒྱབ་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཉེ་དང་། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། རྣམ་པ་བཅུའི་ནང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་ཞེ་ན་གཉིས་སོ། །སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དུ་ཞེ་ན་དུག་གོ །མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དུ་ཞེ་ན་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་སྡུག་བདེན་ཀྱི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་དུག་གོ། །འོན་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་གཉེན་པོའི་ལམ་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས།

༸ སྨྲ་བའི་ལམ་གསུམ་བཤད་པ།

ཇོ་ གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྨྲ་བའི་ལམ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཞིག་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞིག་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཀྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲ་བའི་སྐྱེབ་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྣུག་པ་དང་མི་སྣུག་པ་སྨྲ་བ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྣུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱས་ནས་རྗོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྨྲ་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གེགས་སེལ་སྣུག་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། རྣམ་ཐར་ཀྱི་རྐེན། བཏེན་པ་རྣམ་ཐར་ཀྱི་རང་བཞིན། དེའི་སྐོམ་ཚུལ། དེས་ཆོག །དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་རྐེན་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་སྟོམ་སྟེ། འདི་དག་གིས་བསམ་གཟུགས་བརྙད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་གཟུགས་ཀྱི་རྐེན་ལ་བསྒོམས་ནས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལས། གཟུགས་མེད་ཅས་བྱ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི། །རྐེན་ཅན་སྣུག་མ་མི་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱི་དེ་ལ་མིས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཁམས་གསུམ་གའི་རྐེན་ལ་སྒོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་རྐེན་རི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་

བྱང་བའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་ལས་བྱོལ་ཞིང་སྤྲུལ་སྐྱེར་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་ནུས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་མཁྱེན་པ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྲུལ་པའི་ ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། གཟུགས་རྣམས་ལ་བཟང་དན་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་སྣང་བཞིན་སྒོམ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཚགས་སྣང་གི་རྟོག་པ་དང་། སྡུག་མི་སྡུག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྷོས་ཏེ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་བས་ལ་ནས་གཟུགས་སྣང་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ལྟ་བུ་དག་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། འདི་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཅེ་ན། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་འགའ་ཞིའི་ཚེ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ཟིན་ཏོ། །ལྔ་པ་ནི། འདི་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཅེ་ན། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་འགའ་ཞིའི་ལམ་ལྟར་བཤད་པ། དེ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་རིག་ཅིང་ཤེས་པ་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

❨མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལྟར་བཤད་པ།❩

❸ གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ལྔའོ། །ཞེས་པ་དང་། གཞུང་དོན་ནི། མཐོང་ཆོས་ལ་

བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་ལྟ་ཡོང་དེ། དེ་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འདི་ལ་སློབ་པར་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྨིན་བྱོལ་ལ་འགོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་ཐར་ཐོབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་མ་བསླད་པའི་མཁྱེན་པ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྔ་ཡོད། འགོག་སྨྲེམས་དང་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རྣམ་ཤཱཀ་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེད་ནུས་པ་དང་། འགོག་སྨྲེམས་འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་ཤཱཀ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

❨འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དགུར་ཤཱཀ་པ།❩

❄ བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྨྲེམས་པར་ཞུགས་པ་དག་སྟེ་དགུའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱས་བརྟེད་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་དུམར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདས་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི། དེར་བྱུང་བའི་གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་པའི་སྨྲེམས་འཇུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་ལུགས་ཟིཝ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ཟིཝ་བྱེའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་ཟིཝ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་འདུ་ཤེས། །མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། འགོག་པའོ་རྣམ་སྨིན་དེ་འབྱས་ཆེ།། དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྨྲེམས་འཇུག །བསམ་གཏན་ཐ་མའི་འཕྲོ་བཅད་འདོད་པས། དགེ་བའོ་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་ཉིད། །འཕགས་པའི་མ་ཡིན་དུས་གཅིག་འཐོབ། །འགོག་པ་ཞེས་

པའང་དེ་བཞིན་ཉིད། །འདི་གནས་དོན་དུ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ། །དེགེ་བའོ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་འགྱུར་དང་།། །མི་འཕམ་འཕགས་པའི་སྤྱོར་བས་འཕོབ། །ཐུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། །དོན་པོར་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་མ། །སུམ་ཅུ་རྩ་བཞིས་ཐོབ་ཀྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྣེག་ཅན། །འགོག་པ་དང་པོར་མི་ནང་བུ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག །འགོག་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་ཨཁོད་པ་དང་གསུམ་ལས།། དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དེ་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་ཆུ་ཐུབ་པའི་རྗས་སུ་ཡོད་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་མདོན་གྱུར་པ་མེད་པ། །ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྡེ་དུ་མཚུངས་ལྡན་རགས་པ་མཐའ་དག་བ་ཀག་པ། འདུ་ཤེས་མེད་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྨིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་གཏེགས་ཤེད་དེའི་སས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་དེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། དགག་གཞི་གཟུགས་ཀྱི་སྡེང་དུ་མཚུངས་ལྡན་རགས་པ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རང་ཆུ་ཐུབ་པའི་རྗས་སུ་ཡོད་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྡུས་པ། འགོད་ན་ལས་དེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་དེ་ལ་སྐྱེམས་པར་ཞུགས་པ། ཀུན་སྤྱོང་དགེ་བའི་སྡེ་བསྡུས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་ངོ་བོ་དགེ་བ་ཡིན་པ། སྐྱེ་གནས་སྤྱོད་འགྱུར་ཁོ་ནར་གཏེགས་པ། སོ་སྐྱེས་སྤྱོམ་ཞིང་འཕགས་པས་སྤྱོམ་པ་མ་ཡིན་པ། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་སྐྱེམས་པར་འཇུག་པ། ས་གང་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེམས་པར་འཇུག་པ། དགེ་སོགས་གསུམ་གང་ཡིན་དྲུང་པ། སྤྱོད་འགྱུར་གསུམ་གང་ཡིན་དྲུང་པ། སྐྱེ་འཕགས་སྡུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དྲུང་པ།། ཐོབ་ཚུལ། ཁམས་གང་དུ་སྐྱེམས་པར་འཇུག་པ་དྲུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་གཞི་པ་དེ་ལ་སྐྱེམས་པར་ཞུགས་ནས་མ་ཐང་གི་བར་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་འགོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འགོག་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་དེས་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་

པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚོར་འདུ་གཉིས་པོ་དེ་སེམས་བྱུང་ཀུན་འབྱོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣགས་བླུབ་སྟེ། དེ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་པའི་སྟེམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་པ་ཞེས་པ་འང་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚོར་འདུ་རགས་པས་ཡིད་སྐྱོ་ནས་ཚེ་དེ་ལ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་ནས་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟེམས་པར་ཞུགས་ཏེ། འདི་གནས་དོན་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འགོག་པ་ལ་དང་པོར་སྟེམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ནས་འཇུག་སྟེ། འགོག་སྟེམས་དེ་སྲིད་རྩེའི་སས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་རྩེར་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འགོག་སྟེམས་དེ་དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀུན་སྤོང་གི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། འགོག་སྟེམས་སུ་བྱུར་པའི་སྐྱེ་གནས་ནྱོང་འབྱུར་ཡོད་དེ། འགོག་སྟེམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ལས་ཉམས་པར་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡན་གྲངས་གཞན་ལ་ནྱོང་འབྱུར་ཡོད་དེ། འགོག་སྟེམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ལས་ཉམས་ནས་གཟུགས་ལམས་སུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཕི་འཕོས་ཏེ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྣམ་སྨིན་འབྲིན་པར་མ་དེས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟེམས་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དབུ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟེམས་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལས་ཉོན་ཀྱིས་འཕོང་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སུ་སྡོང་འབྱུར་དང་། །མ་དེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། འགོག་སྟེམས་དེ་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་མེད་དེ། སོ་སྐྱེས་བདག་ཚད་ཀྱི་དོགས་པས་འཇིགས་པས་འགོག་པ་ལ་བསྟེམས་པར་འཇུག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟེམས་འཇུག་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟེམས་འཇུག་དེ་སྨིར་བའི་ཚེ་བདག་གི་རྟེན་ལུས་ལ་དམིགས་ཤིང་། འགོག་སྟེམས་ཀྱི་སྨིར་བའི་ཚེ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་བྱ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ལ། སྒྲིབ་བཀང་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་སྒྲིབ་བས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲིབ་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་དེ་སྒྲིབ་བས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པའི་ཞར་ལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྱུར་པར་བསྟོད་པ་ལས། དགེ་བ་མཐར་ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་ནི། །སྒྲིབ་བ་ལས་བྱང་ཞིང་ཟད་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། སྒྲིབ་བས་ཐོབ། །ཐུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་ཆེ་བྱ་བ་ཁ་ཅིག་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་རྟེས་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག །དེ་རྟེས་སྲིད་ཅེའི་སྟོམ་སྣང་དག་རིམས་ཀྱིས་སྣང་སར་ནས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པས། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞུ་བྱ་བད། སྲིད་ཅེའི་སྟོམ་སྣང་དག་ཉི་དངོས་གཉེན་བར་ཚད་མེད་ལམ་དག་བད། དེ་དག་སྣང་སར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དག་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོམ་སུམ་ཅུ་རྩ་བའི་བར་མ་ཚད་དུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་མ། །སུམ་ཅུ་རྩ་བཞིས་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ནི། འགོག་སྟོམས་ཐལ་ཆེར་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐལ་ཆེར་དངོས་མིའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །འགོག་པ་དངོས་མི་ནང་དུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འགོག་སྟོམས་ཡིན་ན། འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་དགོས་པ་གང་ཞིག། དེའི་ཚེ་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་སྟོམས་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགོག་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་འགོག་པ་ལས་ཉམས་ནས་གཟུགས་ལམས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས། དེ་ནས་ཀྱི་འཕོས་ཏེ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དེའི་ཚེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་འཇུག་པར། མྱ་ངན་འདས་ཚེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་འདི་ཉན་ཐོས་སྡེ་ པ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཚེན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཨཁང་བྱའི་ལུང་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་ཨཁང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས།། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་རྩ་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྲོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གང་བའོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་ལྀན་དུ་ཡོད་གསུངས་པ་ཞི་བ་གནས་པའི་སེམས་སྲོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བརྟན་མིན་པ་རྣམས་དང་བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཏ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གང་བའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཨཁང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཁྱད་ཚོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། དགེ་རྩ་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་

དེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་གིས་སློམས་པར་ཞུགས་པ་ཀུན་གཞི་བཞིའི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱ་ཚོགས་དྲུག་བཀག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཚོགས་དྲུག་རགས་པ་བཀག་པའི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སློམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་དམིགས་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སློམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། །གཉིས་པ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས་སློམས་པར་འཇུག་པ། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སློམས་པར་འཇུག་པ། ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སློམས་པར་འཇུག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་སློམས་པར་འཇུག་པ། དགག་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་འགོག་པ། ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ། ཕྱིར་འོང་གི་ཞུགས་པ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཞུགས་པ། འགོག་སློམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཤེས་རབ་རྒྱུར་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དབུགས་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་རྟོའི་སེམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེ་རྣམས་དེ་ལ་སློམས་པར་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྤོང་རྟོའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤང་ཉོན་མོངས་དགོས་པ་གང་ཞེག །སོ་སྐྱེས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ། འགོག་སློམས་ཐོབ་པའི་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགོག་སློམས་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་དང་པོའི་སྐབས་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགོག་པ་ལ་དང་པོར་སློམས་པར་འཇུག་པའི་སྟེང་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སློམས་པར་འཇུག་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་སྟེང་རྟེའི་སེམས་ཐ་ཤལ་དེ་ལས་ཀྱང་ཐ་བར་བྱས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ། འགོག་པའི་སློམས་པར་འཇུག་པའོ། །ཐ་ཤལ་བའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་། ཕྱིས་ནི་དེས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་ནས་སྣོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐོང་རྟགས་ཀྱི་སྣོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དངོས་འགོག་པ་ལ་སྣོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྣོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་སྲིད་རྩེའི་མཐོང་སྤྱད་ཉེན་མོངས་སྤྲོང་དགོས་ཤིང་ཉེན་ཡིད་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཀྱིས་དེ་དག་སྤྲོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལ་བྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལ་བྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། སྲིད་རྩེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དེ་ལ་སྣོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་དེ་ལ་སྣོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཚོར་འདུ་རུགས་པས་ཡིད་སྐྱོ་ནས་ཚེ་འདིར་ཚོར་འདུ་རུགས་པ་ཞི་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྣོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཞི་བར་གནས་པའི་སེམས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། དགག་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམཤེས་དང་མེ་ཡོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ་རྣམ་དུ་དགག་བྱ་ཚོགས་བདུན་རགས་པ་འགོར་བཅས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་བཅུན་པ་མིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་བརྟན་པ་མིན་པ་ཞེས་སོགས་ཟཁད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉིད་འཕྲུག་པོ་འོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟློད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ཡིད་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་བཟློད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་ཡིད་དེ་གནས་སྐབས་གསུམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་གསུམ་ནི། འགོག་པ་ལ་སྣོམས་པར་ཞུགས་པ། འདས་ལམ་མངོན་གྱུར་པ། མི་སྣོབ་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་སོ།། དུག་པ་ནི། འགོག་སྣོམས་དེ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ།

བསྟུ་བ་ལས། འགོག་པའི་སློབས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པར་བཟློད་པར་བྱ་སྟེ། ཕོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུས་ཡོད་དང་བཅགས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚ་ཅིག་ཐུས་ཡོད་དུ་འདོད་ཀྱང་བཅགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། བསྟུ་བ་ལས། བཅགས་པའི་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐུས་ཡོད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགོག་སློབས་ཡིན་ན་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བྱར་པའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། འགོག་པའི་སློབས་པར་ཞུགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་སློབས་ཐལ་ཆེར་དང་པོ་མིའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་གཅོ་ཆེ་སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་སྤྲུན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་གཟུགས་གཉིས་ན་ཚོར་འདུ་རགས་པས་ཡིད་སྐྱེ་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་འགོག་པ་ལ་སློབས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་ན་དེ་ལྟར་སློབས་པར་ཞུགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་སྤྲུན་ནུས་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སློབས་པར་འཇུག་གི། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་འདུ་བ་མེད་དེ། ཞི་བའི་རྣམ་པར་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་འདི་ལ་འདིའི་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤྱིར་འགོག་པ་ལ་སློབས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། འགོག་སློབས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགོག་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ། ཡོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་དུ་དགག་བྱ་ཚོགས་བདུན་རགས་པ་འགོག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སློབས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་དམིགས་པ། འགོག་སློབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གསུམ་པ་ལ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་དང་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་རྩེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས། འགོག་སློབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་འགོག་སྟེམས་དང་། ཐུན་མོང་བའི་དེ་གཉིས་ལས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཚེས་ལྷག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལས། ཀུ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིག་པ་ཡན་ཆད་འགོག་པ་ལ་སྟེམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འགོག་པ་ཐོབ་པ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཁེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཕྲུལ་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པར། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། འགོག་སྟེམས་ཀྱི་རྣེན་ཟཕད་པ་དང་། བཟེན་པ་འགོག་སྟེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟཕད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་རྣེན་དང་སེམས་རྣེན་གཉིས་ལས། སོ་སྐྱེ། རྒྱུན་ལྡུགས། ཕྱིར་འོང་། ཤེས་རབ་རྒྱང་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་སྟེམས་པར་མི་འཇུག་སྟེ། དང་པོས་འདས་ལམ་མ་ཐོབ། གཉན་རྣམས་ཀྱིས་སྤིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་སྟེམས་པར་འཇུག་སྟེ། བསྟུ་བ་ལས། འདི་ལས་སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་སྟོབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡང་སྟེམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་དེ་ལ་སྟེམས་པར་ཞུགས་པ། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྟོང་གྱི་མཐོ་ལས། དེ་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་སྟེམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་སྦྱོང་ཕལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟེམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟེམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་སྤིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། སྤིད་རྩེའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚོས་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། དགེ་

སྣོང་འགོ་གཅིག་ལ་སློབས་པར་ཞུགས་པས་ཆོས་གཉིས་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱ་དགོས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། འགོག་པའི་སློབས་པར་འཇུག་པ་ནི་གང་ཞེ་ན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་སྟིད་པའི་རྩེ་མོ་ལྟེན་དུ་ཕྱོགས་པ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། ཐ་བ་ཐ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ནི་དེས་པ་མེད་དེ། རྒྱལ་སྲས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་དང་བཅས་པའི་སློབས་འཇུག་དགུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྟེགས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་གཅོ་ཚེར་མི་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། མཛོད་ལས། འགོག་པ་དང་པོར་མི་ནང་དུའོ། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་སྤྱད་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་སུ་འགོག་སྟེགས་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ལ་གློང་གསུམ་ཀྱི་མི་དང་འདོད་ལྷ་དུག་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དུག་སྟེ་ཉེར་ལྔར་ཟཁཉ་པས། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟེགས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། །འགོག་སྟེགས་ཡིན་ན་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་ཟོབ་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟེགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟེགས་ཟོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟེགས་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདོད་པར་ལས་ཉོན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟེགས་ལ་དེས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟེགས་ཟོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟེགས་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འགོག་སྟེགས་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟེགས་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་

ཕྱིར་མ་ཁྱབ་ན། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག ཀྱེ་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚུངས་པ་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །འགོག་པ་ལ་སློབས་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཡིན་ན། སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འགོག་པ་ལ་སློབས་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་ནས་སློབས་པར་འཇུག་པའི་ཐོག་ཏུ་སློབས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་སློབས་པར་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། འགོག་སློབས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཟཕད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཐུ་མེའི་སྐེད་དུ་དགག་བྱ་མཚུངས་ལྡན་རགས་པ་བཀག་པས་རང་ཉེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སློབས་འཇུག་ཏུ་བྱར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད། འགོག་སློབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་སློབས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དོ་བོའི་སྒོ་ནས་མཐར་གྱིས་སློབས་འཇུག་ཏུ་བྱར་པའི་འགོག་སློབས་དང་། ཐོང་ཚུལ་དུ་བྱར་པའི་འགོག་སློབས་གཉིས་སུ་ཡོད། རྣམ་སྨིན་མྱོང་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར། རྣམ་སྨིན་འབྲིན་པར་མ་དེས་པའི་དེ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས་སློབས་པར་འཇུག་པ། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ། ལམ་གང་ལ་བརྟེན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ། ངོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་སློབས་པར་འཇུག་པ། ཁམས་གང་དུ་སློབས་པར་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་གྱི་སྐབས་སུ་སོང་བ་ལྟར་

རོ། །བཞི་པ་ནི། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་ཚོར་འདུ་རབས་པས་ཡིད་སྐྱོ་ནས། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྔུའི་རྣམ་པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པའི་སྐོ་ནས་སྨོན་སེམས་པར་འཇུག་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་དུ་འདི་ལ་སྨོན་སེམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་བསམ་པས་སྨོན་སེམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉན་དོན་ཁོ་ནར་དེ་ལ་སྨོན་སེམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་དེ་འཕྲོན་གྱི་རྟག་ཏུ་སྐྱེས་པར་ཐོབ་ནས། གཉན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དེ་ལ་སྨོན་སེམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་བུ། འདོད་ཁམས་སུ་འགོག་པ་ལ་སྨོན་སེམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་འགོག་སྨོན་ཀྱི་དགག་བྱར་བྱུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་ཚོགས་བཞི། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ཁམས་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག །གཟུགས་ཁམས་ན་སྐུ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་མ་གཏོགས་ཚོགས་བཞི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་མ་གཏོགས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། འགོག་སྨོན་དེ། ཟག་པ་ལས། འགོག་པའི་སྨོན་སེམས་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཇི་ལས། བཅོམ་པའི་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་སྐྱོང་གི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་སྐྱོང་གི་དགེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ལས། དགེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་རང་གི་འཕེན་པ་ཅི་ཙམ་བཅད་པའི་བར་སྨོན་སེམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། དེས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་

སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་རྒྱུ་དུ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དཀོན་པ་དང་ཟབ་པ་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལོ་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལ་སྟོམས་པ་འཇུག་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལོ་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་རྗེ་ལས། ཉམས་མིན་ཆོས་ལ་སེར་སྣ་མེད། ཁདེ་མཐུང་མེད་ཅིང་མི་ནུས་མེད། ཁོ་ནི་སྨྲ་བསྟལ་རང་བཞིན་མིན། ཁོ་ཡི་བསྟན་པ་མ་ཟད་པར། །ཁྱོད་ལ་རེ་བའང་ཡོད་མིན་ཀྱི། །འདུལ་བས་དས་ཤེས་མི་ནུས་ཤིང་། །ཀུས་དང་བཅས་པའང་མེད་པས་ན། ཁེ་ནི་བསྟན་པར་མི་བྱ་བར།། མཁྱེན་ཅིང་སྟོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གསུམ་དག་ཏུ། །བཅོམ་ལྡན་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག །ཅེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་རྟག་ཏུ་དུའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་སངས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་རྟོགས་པའི་དོན་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལས། དེ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་འགོག་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་འདབ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བས་ན་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བར་དུ་འདབ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉ་བདུན་ལས་ལྷག་པར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྐྱེ་རྒྱ་ཆགས་ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བར་ཀྱི་བསྐལ་པ་བཟུ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་འདབ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོག་སྟོམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཆོས་ཉིད་ལ་རྟེ་གཅིག་

ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོག་སྟོམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྤྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དགག་གཞི་གཟུགས་ཕུང་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་མཚུངས་ལྡན་འགོང་བཅས་བ་གག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཆོག་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཇོད་ལས།ཅ འཕགས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཕགས་པས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དེའི་སྟེང་དུ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོག་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམཤེས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྔོག་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཇོད་ལས། བཅད་སྟོམས་དང་ནི་སྔོག་དང་ནི། །ཡིད་དང་ལྡན་ལ་དེས་གསུམ་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགག་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོག་ནུག་བ་ཀག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ངེ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོག་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དབྱ་བཅོམ་ནས་ནི་དེ་བྱོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ།

ལྷག་བཅས་ཆུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་སྦྱིན་བདེན་སྒྲུབས་པར་ཐལ། དེའི་ཀུན་གཞི་སྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་དེ་ལས་ཉོན་ཅི་འབྱས་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པསཨ་ལས་སྒྲིབ་སྒྲུབས་པར་ཐལ། དེསཨ་ལས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཀྱི་ཚར་རྒྱུ་པའི་ཀུན་གཞི་སྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལསཨ་ལས་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི། སངས་རྒྱས་བཞག་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།། རོང་ཁྲི་པ་ན་རེ། དགག་གཞི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་མཚན་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཅི་རིགས་བཀག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད། འགོག་སྟོམས་ལ་འདས་ལམ་ཀྱིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་བཀག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཞེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱ་ཀག་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག །དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ནམཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྔོན་ན་འགོག་སྟོམས་སྔོན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ།

ཁྱོད་འགོག་སྟེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་ལྡོག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འགོག་པའི་སྟེམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟེམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་མེད་ཀྱི་སྟེམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་གྱུབ་སྟེ། མཇོད་པས། སེམས་མེད་སྟེམས་པར་འཇུག་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཐར་གནས་སྟེམས་འཇུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ཞེས་ཟེར། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེམས་འཇུག་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟེམས་འཇུག་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བྱང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟེམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། མཆོག་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གང་ཞེག། གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟེམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་གང་ཞེག །འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཞེག །མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གང་ཞེག །གཟུགས་ཕུང་ཡང་མ་ཡིན། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ཡང་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཅོ་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟེམས་ལ་འདས་ལམ་ཀྱིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ས་དྲུག་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟེམས་པར་འཇུག་པའི་ཡར་སོང་ཐོང་རྟོག་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་

ན།། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སྣུ་ཐལ་ལོ།། འདོད་ན། དེའི་གནས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་བྱུང་བའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣུ་ཐལ། དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྟེལ་གཞི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དང་སྟེལ་ཚོས་འགོག་པ་བརྒྱད་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འགོག་སྟོམས་ཚོས་ཅན། འདས་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།། འདས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཀེ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་ཅན། འདས་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཞེག། མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྔར་བཞིན་སྦྱུག། གཞན་ཡང་རང་རིག་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཞེག་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀེ། སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་གཟུགས་ཕུང་སོགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔར་བཞིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། བྱེ་བཀའ་རང་འགྲེལ་ལས།། བརྒྱ་པ་མིན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བྱུག་དང་། བཞི་དང་གཅིག་སྟེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༽ སྒོང་བའི་ལམ་བཞིར་བཤད་པ།།

ཨཱ་ལུ་སྒོང་བའི་ལམ་འཆད་པ་ལ། སྒོང་བའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིས་བསྡུས་པ་ཉིན་མོར་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྒོང་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་དོན་སྐོལ་གྱི་སྒང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོན་སྐོལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

༢༽ སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟོང་བཤད་པ།།

ཨཱ་བྱག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྒྲིན་པའི་པར་ཕྱིན་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བར་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་བར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲུབ་བ་བཅུ་ཡོད་དོ།།

བྱང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུར་བཤད་པ།

ཨཱ་གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཤེན་ཏུ་ཟུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད། གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་སོགས་སྟེ་ཚན་བདུན་པོ་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཟུལ་དུ་བྱུང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཞོག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྟོང་བ་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཞོག་པའི་ཤེས་རྣམ་མཐར་ཐུག་གང་ཞེག །རང་སྡུག་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་ལུང་ཚོགས་སྨྲའ་བར་ནུས་པ། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད། ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཞེག །རང་གི་རིགས་འདྲ་མཚན་ཉིད་ལ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །རང་གི་རིགས་འདྲ་མཚན་ཉིད་ལ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་པོ་ཆོས་ཅན། བྱང་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྟོབས་བཅུའི་ཉེར་ལེན་མཚན་ཉིད་ལ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞེག །རང་གི་སྟེ་ཚན་མཚན་ཉིད་ལ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །རང་གི་སྟེ་ཚན་མཚན་ཉིད་ལ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོ་དེ་རང་གི་སྟེ་ཚན་མཚན་ཉིད་ལ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པར་སོང་བར་ཐལ། དེ་དེའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག ।དེར་ཐལ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རོགས་ཏྲོ་བཟང་། ས་དེ་ལེགས་པའི་ཏྲོ་གོས་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཤེས་རྣམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་མེད་ཀྱང་། དེའི་རྣམ་པ་ནི་ཡོད་དེ། དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཅ ।གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་དབྱེ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན། དེ་གང་ཡིན་པ། དེ་གང་གི་ཚེད་དུ་ཡིན་པའོ། ।

ས་སྡེབས་བཅུར་བཤད་པ།།

དང་པོ་ལ། སྡེབས་བཅུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྡེབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། ཞེས་བཤད། གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེབས་དེ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་

གཞན་དང་གཞན་མིན་པ་མཉེན་པའི་སྟོངས་ནས་ཟག་པ་ཟད་པ་མཉེན་པའི་སྟོངས་ཀྱི་བར་བཅུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པས་རབ་ཏུ་ཞུ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་མཉེན་པ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེའི་སྟོངས། གསུང་གི་སྟོངས།
ཐུགས་ཀྱི་སྟོངས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་སྡེད་མེད་ཀྱི་
བུའི་སྟོངས་མངའ་བ་སྟེ། རྒྱུད་ཐ་མར། སྡེད་མེད་བུ་ཡི་སྟོངས་ལས་མཁྱེགས་པའི་སྐུ།
ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སྐུ་ལ་སྡེད་མེད་བུ་ཡི་སྟོངས། །གཞན་དག་ཚོགས་ན་གྲང་ཆེན་
སོགས།། ཀུདཏྤ་བཅུས་བླངས་པའི་སྟོངས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་མངའ་བ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
ལས།། བདེ་གཤེགས་གསུངས་ནི་མཐའ་ཡས་བས། ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་བསམ་མི་ཁྱབ།།
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཉེན་པའི་
སྟོངས།། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཉེན་པའི་སྟོངས། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཉེན་པའི་
སྟོངས།། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་མཉེན་པའི་སྟོངས། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་
ཡིན་པ་མཉེན་པའི་སྟོངས། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཉེན་པའི་སྟོངས། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་མཉེན་པའི་སྟོངས། སྡོན་གྱི་གནས་རྟེས་སུ་དན་པ་མཉེན་པའི་
སྟོངས།། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཉེན་པའི་སྟོངས། ཟག་པ་ཟད་པར་ཤེས་པའི་སྟོངས་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཐ་མར། གནས་དང་གནས་མིན་ལས་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་སྨིན་དང་ནི་
དབང་པོ་དང་། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །ཀུན་འགྲོའི་ལམ་དང་བསམ་གཏན་
སོགས།། ཏིན་མོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། །གནས་ནི་རྟེས་སུ་དན་པ་དང་། །སྡུ་ཡི་མིག་དང་
ཞི་བ་དག །མཉེན་པའི་སྟོངས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཅིའི་
ཕྱིར་སྟོངས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྡེ་བར་མི་ནུས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་
དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྡེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིད་ལས། སྟོངས་ཉིད་མ་རིག་

སྒྲིབ་ལ་རྣོ་རྩེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིས་དང་པོ་དུག་པོ་དེ་བརྒྱ་བྱིན་ཀྱི་རྣོ་རྩེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ལྷ་མིན་གྱི་གོ་ཆ་དང་འདྲ་བའི་ཞེན་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་གསུམ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྣོ་རྩེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིགས་པ་དང་འདྲ་བའི་སྟོམས་འཛུགས་གཉིས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་གཅིག་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྣོ་རྩེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕིང་ལྷོན་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉོན་སྒྲིབ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་ཉིས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོང་ཉིས་དྲུག་དང་། གསུམ་དང་གཅིག་གིས་གོ་རིམས་བཞིན། །ཞེས་བྱ་སྟོམས་པར་འཛུགས་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་ཀུན་བསལ་བས། །གོ་ཆ་རྙིགས་པ་ཕིང་བཞིན་དུ། ཕུགས་དང་གཞིག་དང་བཅད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ྂམི་འཇིགས་པ་བཞིར་བཤད་པ།

ཨཱ་ གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ངའི་སངས་རྒྱས་སོགས་བདག་ཉིད་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཕེལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་རྣོལ་བ་པོ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། མི་འཇིགས་པ་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཐུན་ཚོགས་ལ་མི་འཇིགས་པ། རྣོགས་པ་ཐུན་ཚོགས་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚེས་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། རེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཚེས་སྟོན་པ་ལ་འཛིན་ཀྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་བ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ། མི་འཇིགས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། འཛིན་ཀྱི་དབུས་སུ་དའི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བགས་བླངས་པ་ལ་

ཆོས་མཐུན་ཀྱི་རྣོལ་བ་མེད་པས་རང་དོན་རྫོགས་པ་ལུགས་ཆོགས་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་སྤྲེ་སྤྲིན་པ་མ་ལུས་བར་སྤངས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དེ་མེད་པས་རང་དོན་སྤངས་པ་ལུགས་ཆོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིན་པ་འདི་དག་ཟེག་པ་གསུམ་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པར་བརྗོད་པ་ལ་དེ་མེད་པས་གཞན་དོན་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལེགས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ལེགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཟེག་དམན་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་མེད་པས་གཞན་དོན་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་བཞིར་ཡོད་དོ།། ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་པ་ཞེས་བྱ་ན། སེང་གེ་དང་ཆོས་མཆུངས་པའི་དོན་གྱིས་མི་འཇིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ཁྲ་མར། མི་འཇིགས་རྣམ་བཞི་འཛོར་དབུས་སེང་གེ་བཞིན། ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ། ཆོས་སྐྱེ་ཐོགས་པར་བྱང་ཆུབ་དང་། །གེགས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་སྟོན་པ། །མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ནོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བཤད་པ།

རྟོ་ གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་གྲངས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡུལ་ཀྱི་སྐད་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཆོས་དང་། དོན་དང་། དེས་པའི་ཚིག་དང་། སྦྱོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཆོས་དང་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ། དེས་པའི་ཚིག་དང་སྦྱོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རབ་མཐའ་གཏན་ལ་བཟེན་ནས་བཤད་བྱ་དང་འཆད་བྱེད་ལ་ཆགས་ཐོགས་སྤྲངས་པས་རབ་ཏུ་ཞུ་བའི་མཐའ་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གསུང་རབ་ཡན་

ལག་བཏུ་གཉིས་སོགས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རོ་སྐྱང་བའི་ཚགས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཡན་ལག་བཏུ་གཉིས་ཀྱི་བརྫོད་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྔར་བཞིན་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། འགྲོ་བ་བྱུག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐད་དམ་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྔར་བཞིན་དེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་སོགས་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྗས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེའི་ཡུལ་ལ། སྔར་བཞིན་སྒྲོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཟཕད་བྱ་དང་། །གསུང་དང་ལེགས་པ་འཆད་བྱེད་ལ། །ཏིང་ཚེགས་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི། །ལེགས་སྦྱོན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཟཕད་པ།

རྟོ་ བཞི་པ་དེ་སྦྱོན་པ་ལ། འབྲུལ་པ་དང་། ཅ་ཅོ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཐུགས་མཉམ་བར་མ་བཞག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཀང་སྟེམས་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་བྱུག་དང་། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བྱན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་བྱུག་དང་། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ། མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་དང་། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དེ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། སྒྲོད་པས་བསྟན་པ་བྱུག། རྟོགས་པས་བསྟན་པ་བྱུག །འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྟན་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟན་པ་

གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཕད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་ཆུང་འོག་མ་རྣམས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་དང་སྡེ་ཚན་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པས་ར་བ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད། །དབྱེ་ན། སྒྲོག་པས་བསྟས་པ་དྲུག །རྟོགས་པས་བསྟས་པ་དྲུག །འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྟས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟས་པ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད།། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུབ་ནས་པོ་རྡོག་པས་བཙོ་བ་སོགས་འབྲུལ་པ་མི་མངའ་བའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པ་དང་། ལམ་སྟོང་ནས་ཅི་ཅིའི་སྐྱ་འབྱིན་པ་སོགས་མི་མངའ་བའི་དག་གི་ལས་དག་པ་དང་། བརྗེད་ནས་བྱ་བ་ཙོར་བ་སོགས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྐྱོམས་པར་ཞུགས་རྣམས་རྟ་དང་མ་ཞུགས་རྟ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་དང་། འགོར་འདས་ཐམས་སྤྲིད་ཞི་དོན་དམ་པར་མི་མཐུན་པ་དང་ཞིན་ཏུ་བདེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་འདོར་བའི་བཀང་སྟོམས་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྒྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་པ་འབྱུང་བའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་དུ་གཤེགས་པའི་བརྩེ་འབྲས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་དེ་འདུལ་བའི་ཐབས་སོགས་དྲན་ལམ་དུ་བཞག་པས་ཕྱིས་དེ་ལ་བསམ་མི་དགོས་པའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ཚོས་སྟོན་པ་མཁྱེན་པ་མི་ཟད་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། འགོར་བ་ཇི་སྲིད་

པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་མི་ཟད་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གླུབ་སྟེ། འོད་འཕྲིད་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་སྐབས་འཕྲིན་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་སོགས་དང་མཐུན་པར་འདོན་མས་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས། བག་ཚགས་མ་ལུས་པར་སྤྲངས་ཤིང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྣང་བྱང་གི་རྒྱུ་ལས་བྱང་བས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གླུབ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱུར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་པས་མ་ཚགས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་ལྷ་མར། འབྲལ་དང་ཅ་ཅོ་མེ་མངའ་སྟེ། །རྩོགས་པ་དྲན་པ་ཉམས་མི་མངའ། །འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་མི་མངའ། །མ་བརྟགས་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་སྟེ། །འདུན་པ་བཙོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་མི་མངའ། །ལས་ནི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་འགྲོལ་དང་། །དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྦྱིན་པ་མེད། །དེ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་འདི་དག་གཞན། །སངས་པའི་མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་དེ་འབྱུང་བཞི་དང་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་བཞིན་དུ། འཕགས་ཆུང་འོག་མ་རྣམས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་དང་སྟོ་ཚན་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པས་ན་དེ་ལྟར་རྟོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལྷ་མར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

❨དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཤེད་པ།❩

❄ གཉིས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཧེད་པ་ལ། དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཚུལ། ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་ཚུལ། རྩ་འཇུག་བཞི་གསུམ་ལས་གསུངས་

ཚུལ།་ རང་ལུགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དུ་བ་མཚན་གཞི། མེ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་འདས་ཟིན་པར་མཚོན། མའི་རྒྱུ་བྱད་ཤེར་དང་མེ་གཉིས་ཀ་རང་དུས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་ཟིན་པར་འདས་པར་དམིགས་ལ། བྱད་ཤེར་མཚན་གཞི། དུ་བ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་མ་འོངས་པར་མཚོན།་ དེ་རང་དུས་སུ་ལོངས་མ་སྤྱད་ཅིང་རང་དུས་སུ་དེའི་རྒྱུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་པར་དམིགས་པ། ཚ་ཞེང་སྲེག་པ་མཚན་གཞི། རང་དུས་སུ་མེ་ད་ལྟ་བར་མཚོན། རང་དུས་སུ་མེའི་རྒྱུ་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཟིན་མེ་དེ་ཉིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་པར་དམིགས་པ། ཞེས་པ་སྟེ། དབུས་མཐར། འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་སྤྱད་ཟིན་དང་། དེ་བཞིན་མ་སྤྱད་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།་ དེའི་འགྲེལ་པར། གཞན་གང་ཞེ་ན་དུས་གསུམ་མོ། །ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་སྤྱད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདས་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པའོ། །འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་མ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའོ། །རྒྱུ་སྤྱད་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱད་བའི་དུས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དུས་དེར་བྱང་ཆེན་གང་ཞེག། དུས་དེར་འགགས་པར་དམིགས་པ་དེ། དུས་དེར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པ་གང་ཞེག །དུས་དེར་མ་བྱུང་བར་དམིགས་པ། དུས་དེར་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་སྐྱེས་ཆེན་མ་འགགས་པ། དུས་དེར་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས། ཇི་ལྟར་ན་འདས་པ་ཡིན། འདས་པ་རྣམས་དུ་ཞེག །ཁེའི་ཕྱིར་འདས་པར་བཏགས་ཤེ་ན། བྱང་བ་འགགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱད་ཆེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཇི་ལྟར་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན། མ་འོངས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེག །ཁེའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པར་བཏགས་ཤེ་ན། རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་དང་། རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ན་དག་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན།་ དག་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེག །ཁེའི་ཕྱིར་དག་ལྟར་བྱུང་བ་བཏགས་ཤེ་ན། བྱུང་བ་མ་འགགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱད་ཆེན་པ་དང་། སྤྱད་མ་ཆེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་མྱུ་གུ་ཚེས་ཅན། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་མ་འོངས་

པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་དང་ལྡན་བའི་དུས་སུ་ཁྲོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་གང་ཞིག ཀུན་དེར་ཁྲོད་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་ཆོས་ཅན། སྐྱ་གཀྵའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྲོད་སྐྱ་གཀྵ་ལྟར་བའི་དུས་སུ་སྐྱེས་ཟིན་འགགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་གཀྵ་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་སྐྱ་གཀྵའི་དུས་སུ་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྲོད་སྐྱ་གཀྵའི་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག ཁྲོད་དེར་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། ད་ལྟར་བ་ཉིད་གཅོད་པོ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་སྐྱ་གཀྵ་མ་འོངས་པ་དང་། སྐྱ་གཀྵ་ལྟར་བའི་དུས་སུ་ས་བོན་འདས་ཟིན་པར་གཞན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་རང་གི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པར་གཞན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་ཉོན་ཡིན་ཏེ། རྟ་ཤེ་ལས། ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། །གལ་ཏེ་འདས་ལ་ལྟོས་བྱར་ན། །ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ།། འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་པར་ཡང་། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཀེ་མོ་འགགས་པ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་ཀྱི་དུས་སུ་ཕྱིན་པའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ།། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་བྱའི་གཅོད་པོ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་འོངས་པ་དང་རྒྱལ་བ་དག་གིས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། རང་ལུགས་གོ་བའི་བར་བརྗོད་ན། དུས་དེར་ཞིག་པ་དུས་དེར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག ཀུན་དེར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་གཞི་མཐུན། དུས་དེར་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་སྐྱེས་པ་དང་དུས་དེར་མ་འགགས་པའི་གཞི་མཐུན། དུས་དེར་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དེས་ན། དུ་བ་མཚན་གཞི། མེ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་འདས་པའི་དུས་མཆོག། མེ་དེ་ཉིད་དང་དེའི་རྒྱུ་རྣམས་རང་དུས་སུ་འོངས་སྤྲོད་ཅིང་འགགས་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ། བུདྡྷིང་མཚན་གཞི། མེ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་མ་འོངས་པའི་དུས་

མཚོན།། མེ་དེ་ཉིད་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་དུས་སུ་ལོངས་མ་སྤྱོད་ཅིང་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ། ཚ་ཞིག་བསྲེགས་པ་མཚན་གཞི། མེ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་ལྷུར་བའི་དུས་མཚོན། མེ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཚོས་དེའི་འདས་པ་ཡིན་ན། ཚོས་དེ་ལ་བལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཚོས་དེའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚོས་དེའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན། ཚོས་དེ་ལ་བལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། ཚོས་དེའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་སང་གི་ལམ་དེ་དེ་རིང་གི་ལམ་ལ་བལྟོས་ཏེ་འདས་ཟིན་པའི་ལམ་དང་། ཏེ་རིང་གི་ལམ་ནི་ཁ་སང་གི་ལམ་ལ་བལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པའི་ལམ་དང་། ཁ་སང་གི་ལམ་དེ་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཞེས་ཤེར་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐྱེས་ལ་འགགས་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དེས་ན།། མངོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དེས་ན། དལྟའི་མི་བཞིན། སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་ཀྱངས་མ་སྐྱེས་པ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད།། དེས་ན། དུས་འཁོར་ལོས་སྨྲས་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན། ཟེར་ན། མངོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེས་ཅན། སྐྱེས་བར་ཐལ། འདས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འོངས་ན། དེ་ཆེས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འགགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དུས་འཁོར་ལོས་སྨྲས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེས་ཅན། །མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འོངས་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་དུས་གང་དུ་འཇོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་བལྟོས་སར་བྱུང་པའི་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟིན་པ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་དུས་གང་དུ་འཇོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་བལྟོས་སར་བྱུང་པའི་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པ། མ་འོངས་པའི་

མཚན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡང་ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲིལ་འཚར་བ་རང་དུས་སུ་ཐལ་ཞིན་པ་དང་། རང་དུས་སུ་མ་སྐྱེབ་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲིལ་འཚར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཞིག་པ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་བུམ་པའི་དུས་སུ་ཐལ་ཞིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་དེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བུམ་པའི་དུས་སུ་ཐལ་ཞིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་བུམ་པའི་དུས་སུ་ཐལ་ཞིན་པའི་ཕྱིར་། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཐལ་ཞིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཥ་ཡིན་ཏན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོན་པ།

༄ གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟིགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྣང་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟིགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མ་ལུས་པར་དག་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱངས་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྣམས་གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྟོན་པ་

མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཅི་གསུམ་པ་དེ་དག་གང་གི་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤར་བ་སྣང་བའི་རང་བྱུང་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་འདོར་མ་ལུས་པར་སྐོར་བ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཅི་ཁ་དེ་གང་གི་ཚེད་དུ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་སྟེ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་རྫོགས་པར་སྟེ་ཡང་དག་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ།། ཅི་གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུའོ། །ཞེས་གསུངས། ཅི་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ས་དྲུག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའོ། ཟག་མེད་ལྔ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་། སྟོན་གཉིས་བཀའ་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྣང་སར་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་མེད་ཅེས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་ཉོན་

མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉེན་བཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་དགོས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་སྒྲིབ་པ་འཕགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྟོང་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ཐཝད་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོང་ལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་ཟག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

❨སྒྲིབ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཁཐད་པ།❩

❄ གཉིས་པ་སྒྲིབ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཁཐད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་རྣམ་པ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་འདི་སྐྱམ་དུ་གྱུར་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གཏགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྐེན་བཀུར་བྱས་བའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྒྱ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་རྣམ་པ་སྒྲིབ་བར་བཅས་རྣམས་དང་། ཞེས་ཁཐད་ན། སྒྲིབ་བའི་རྣམ་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲིབ་བ་སྐོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་མཉེན་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲིབ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱིས་ཟིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་། སྒྲིབ་བ་སྐོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པར་སྐོམ་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྒྲིབ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དག་གིས་རྣམ་པ་རྣམས་བསྐོམ་དགོས་ན་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲིབ་བ་པོ་མེད་པར་

བརྟེད་པར་མི་ནུས་པས་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་སྦྱོར་བ་ཡོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།ཁ མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། ཞེས་སོགས་གསུངས།ཁ གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་རྫ་འགྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་། ཡུམ་ཉན་པ། ལེན་པ། འཛིན་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་བྱར་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟེན་བ་ཀུར་བྱས་པའོ། །ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་བྱར་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས།། ཞེས་སོགས་ཤད་པ་བཞི་དང་། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྦྱིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་པ་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟ་བར་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཡུམ་འདིའི་གཞུང་ཉན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པར་བཞེད་དོ།། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་བྱར་པ་དེ་དག་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གཟུང་བར་བྱས། བཅང་བར་བྱས། ཀློག་པར་བྱས། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བཞེན་དང་ལེན་པ་ཡི། །སྟོང་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ།། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པ་དང་། འཛིན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པར་བཞེད་དོ།། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། སྟོན་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབུགབཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་དྲིས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ཞུས་ཡོངས་སུ་བརྟེན་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བའོ། །ཞེས་

སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཁདཔ་ལ། ཀུན་འདྲི་དང་། །འཛིན་པ་ཡི། །སྟོང་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་འདྲི་བ་དང་། དོན་མི་བརྗེད་པའི། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་པོ་ལ་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱད་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱད་པའོ། །བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱད་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱད་པའོ།། བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱད་པའོ། །ཤེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་པོ་ལ་ཞེར་ཕྱིན་སྤྱད་པའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཁདཔ་ལ། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྤྱོད་པས། ཞེས་དང་། སོགས་པས་བསྡུན་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡི། །སྟོང་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་སྟུག་པ་དང་ལྡན་པ། དག་བའི་ཨཞེས་གཉེན་དག་གིས་བདུན་ཀྱིས་བརླབས་པ་རྣམས་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོང་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། ཡུམ་ཉན་པའི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་ཨཞེས་གཉེན་ཀྱི་མགོན་དང་བཅས་ཤིང་། སྔོན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏོན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཡུམ་ཉན་པའི་སྟོང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྟོང་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པར་བྱུང་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེས་ན། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོང་བ་སྐོམ་པའོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་གཙོག་ལགཁང་བྱེད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་འབྱུལ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་དག་པ་རྣ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དག་བའི་ཨཞེས་གཉེན་གྱི་མགོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྟོང་ནས།

ཡུམ་གྱི་ཚོགས་གཙོ་བོར་ཉན་པའི་སྟོང་དང་། སངས་རྒྱས་མངོ་བསྟན་ཉེ་བསྟེན་བགྱང་བའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་གྱི་ཚོགས་ཀློལ་པ་ལེན་པའི་སྟོང་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྟེན་བགྱང་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོན་གཉན་འདྲེ་བའི་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྟེན་པས་སྨིན་སོགས་སྡུད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོང་དེ་བཞིན་ཡོད། སྟོང་ཐ་སྙོམ་པ་ཡོའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་སྟོང་ཐ་སྙོམ་པ་ཡོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་རྫོགས་སྟོང་ཐ་སྙོམ་པའི་ལམ་མ་ཁྱབས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སྟོང་ཐ་རང་གི་དོ་བོར་ཟཧཱ་པ།

རྟོ་ གསུམ་པ་སྟོང་ཐ་རང་གི་དོ་བོ་འཆད་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཡོའི་སྐབས་སུ་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་ཡོད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྟེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ལེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ན་དང་སྟོང་ཐ་ལགས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་སྟོབས་པ་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཀྱིས་འབྱུང་ངོ། །ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག་དང་དེ་དག་ཉོན་ལ་ཟཧཱ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐབས་ཀྱེ་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་སྟོང་བར་བཅས་རྣམས་དང་། ཞེས་ཟཧཱ་ན། སྟོང་པ་ཡོའི་འོག་ཏུ་སྟོང་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཡོའི་གང་ཟག་དེས་སྟོང་པ་སྐོམ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྟོང་བ་ལ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཡོ་བསྟན་ནས་སྟོང་བ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཟེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་པ་ལ་ཉི་ཤུར་ཕྱེ་ནས་ཟཧཱ་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོགས་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ནས་ཚད་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉི་ཤུ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་སྟོང་བ་རང་གི་དོ་བོའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། སྟོང་བ་སྐྱེད་ཚུལ་དང་། སྐྱེས་པའི་སྟོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་སྟོང་བ། གནས་པ་ལ་སྟོང་བ་བ་གག་པའི་སྟོང་བ། ཟག་པའི་སྟོང་བ། གཉིས་དཔག་དཀའ་བའི་སྟོང་བ། ཚད་མེད་པའི་སྟོང་བ་དང་ལྡན་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། ཀོའུ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཏེ། གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་བྱང་ཆུབ་ཤེས་ཕྱིན་པ་སྟོང་པ་མི་བྱེད་དེ། གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་སྟོང་བར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། དེ་ལ་སྟོང་པ་བ་ག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་དག་ལ་མི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། མི་སྟོང་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་བོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་ཟབ་པའི་སྟོང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་གཉིས་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་གཟུགས་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ཕྱིན་གཉིས་པ་དག་ཏུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། དེ་རྣམས་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་དག་ཏུ་ཞེས་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་། གཉིས་

དཔག་དཀའ་བའི་སྟོང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཤྲཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ཚད་མ་མཆིས་པའོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤྲཱ་རིའི་བུ་གཟུགས་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཅཧང་པ་ལ། དེ་དག་ཚད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་། ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཚད་མེད་པའི་སྟོང་བ་སྟེ་ལྟ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྐྱེས་པའི་སྟོང་བ་ལ། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་ཏེ་གསོལ་བྱོང་བ། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྟོང་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སྟོང་བ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྟོང་བ། བར་ཚད་མེད་པའི་སྟོང་བ། བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྟོང་བ། སྐྱེ་བའི་སྟོང་བ། གཞན་དོན་གྱི་སྟོང་བ། འཕེལ་འགྱིབ་མེད་པའི་སྟོང་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་བའི་སྟོང་བ། གཟུགས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མི་མཐོང་བའི་སྟོང་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོང་བ། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་བ། རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་བ། ས་མཚམས་ཀྱི་སྟོང་བ་དང་བཅོ་ལྔ་ལས། དང་པོ་སྟྲོན་པ་ལ། ཤྲཱ་རིའི་བུས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལྟར་ཟབ་པ་འདི་ལྟར་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཚད་མ་མཆིས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཐེག་བ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་མདུན་དུ་བརྟེད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་བར་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པར་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པས་ཟིན་པར་འགྱུར་དུ་མཆིས་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཅཧང་པ་ལ། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྲག་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ཞེས་གསོལ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་སྣོས་པ། བཅོམ་པ་ཤྲཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་བར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་ནས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་

པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་
ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་དེ་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་
བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཚཧད་པ་ལ།
ལུང་བསྟན། ཞེས་དང་། མི་སྐྲག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི།
ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོའེ་ཕྱིན་ཟད་མོ་ཉན་པ་ཐོས་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་ནས་ཀྱང་
བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས།
ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བཅྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་བའམ།
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཚཧད་པ་ལ། ཕྱིར་མི་
ལྡོག་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་འཚོག་དགོད་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཐེག་ཆས་བྱུང་བཞམ་
འཚོག་དགོད་པ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་དང་། དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་དང་། དཔག་ཚད་བཞི་
བརྒྱ་དང་། དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ནས་འབྱུང་བ་ཞིག་མཆིས་ལ། སྔར་མཆིས་བའི་གྲོང་དང་།
གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྡལ་དང་། ཁམས་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་གྱི་སྔ་ལྟས།
བ་ལང་གི་རྟེའམ། བཟའ་ཕིང་གི་ར་བའམ། ནགས་ཚལ་ལམ། སྐྱེད་མོས་ཚལ་མཐོང་
བམ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཚཧད་པ་ལ། དེས་འབྱུང་། ཞེས་དང་། བར་
ཚད་ཀྱི་ཆོས་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་
གསུངས།། ལྔ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་རྒྱམཆོ་ཆེན་པོ་ཁུམས་འཚལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་རྒྱམཆོ་ཆེན་
པོ་ཁུམས་པའི་སྐྱང་དུ་ཉི་ལྟ་ལྟར་རྒྱམཆོ་ཆེན་པོ་མཆིས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྟོང་པོའམ་སྟོང་པོའི་

མཚན་མའམ་རིའམ་རིའི་མཚན་མ་མཐོང་ན་དེས་འདི་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རི་ངར་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། བར་ཚད་མེད་བཅས་དང་། ཞེས་དང་། རྟག་ཏུ་ཆོས་སྐོམ་པཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། བར་ཚད་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བྱག་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དབྱིད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་སྟེ་རྩེ་མོ་དང་འདབ་མ་རྣམས་ལྷགས་ནས་ངོ་དོག་འགྱུར་བའི་ཚེ་འཛམ་བུགླིང་བའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཉེ་དང་། ཞེས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གསར་བྱི་རྟེན་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས། ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྤྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བུད་མེད་སྨན་མ་ཌི་ལྟ་ཌེ་ལྟར་བཙོར་ཉེ་བར་བྱར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་དང་ཉམ་ཆུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། སྡུར་བ་དང་། །ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྡུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྤྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཕན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། གཞན་དོན་ཞེས་དང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྐོར་བའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞན་དོན་ཀྱི་སྤྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །ཅི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཡོན་ཏན་མངའ་དོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབ་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་

རྒྱ་བའི་དོ་མཚར་ཆེའོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་དོ་མཚར་ཆེའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཕྱིན་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཀྱི་འཕེལ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁང་པ་ལ། འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མི་མཐོང་བའི་སྐྱབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཆོས་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁང་པ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །ཞེས་དང་། འདོད་པའི་ལམས་སུ་མི་དམིགས་པའི་སྤྱོད་བ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་གཅིག་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁང་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་ཁྱབ་མི་མཐོང་།། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྐྱབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་འགོག་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོས་པར་འགྱུར་བ་སུ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དཔའ་གང་སྟོན་ཕྱིན་ཟུག་ལ་སྤྱད་པར་བྱར་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དག་བའི་རྟ་བ་བསྒྲིད་པར་བྱར་བ། སངས་རྒྱས་མངོན་ལ་བསྟེན་བ་ཀུང་བྱས་པ། དག་བའི་ཚེས་གཉེན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱར་པ་དེ་དག་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་གོ།

།ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཁཏ་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་། དེ་ཡི་དོ་བོ་རྣམས་མི་རྟག། ཅེས་དང་། གཟུགས་དང་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱེན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདེ་སོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། རང་འབྱུང་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དང་། ཏ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཁཏ་པ་ལ། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྒྲིན་པའི་སྐྱོན་བ་དང་། ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་མཐོང་བའི་སྐྱེན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིན་པའི་སྐྱོན་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། རང་འབྱུང་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཁཏ་པ་ལ། དེ་ནི་དག་པ། ཞེས་དང་། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱེན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱོན་བ་དང་།ཞ ཞེས་གསུངས། བཅོ་ལྔ་པ་སྟོན་པ་ལ། རང་འབྱུང་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ཌི་ཙོམ་ཟབ་པ་འདི་བསྟན་པའི་ཚེ་བར་ཚད་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ད་མཚར་ཆེའོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ནི་བར་ཚད་མང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སྦྱོར་པ་རྣམས་ལ་བར་ཚད་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཁཏ་པ་ལ། མཚམས་དང་བཅས། ཞེས་དང་། ལོ་སྐོར་དུ་མདོན་པར་བརྩོན་པར་མི་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ས་མཚམས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་དྲིལ་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ།

དེ་ལ་སྨྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྣོ་ནས་དབྱེ་ན། སྨྱོར་བ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྣོ་ནས་ལྟ། སྐྱེས་བའི་སྨྱོར་བའི་སྣོ་ནས་བཅོ་ལྔར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་དོན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། གོ་རིམ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྨྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་དགུ་ཡོད། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་ལ་ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ། སྨྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྣོ་ནས་ཕྱེ་བ་ལྟ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྣོ་ནས་ཕྱེ་བ་བརྒྱད། སྨྱོར་བ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྣོ་ནས་ཕྱེ་བ་བཞི། འབྲས་བུ་དང་དུས་ཀྱི་སྣོ་ནས་ཕྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་མ་འཁྲིས་པའི་བར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་མི་གནས་པའི་སྨྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་སྨྱོར་བ་བ་ཀག་པའི་སྨྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པར་རྟོགས་པའི་སྨྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏིང་དཔག་དཀའ་བར་རྟོགས་པའི་སྨྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཚད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྨྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འཕངས་བའི་ཚོགས་ཆེན་པོས་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ཤིང་འཐོབ་པའི་སྨྱོར་བ། ཚོས་ཉིད་ལ་མི་དང་དམ་པ་སོགས་དང་ལྡན་ཞིང་རྣམ་ཡུན་རིང་པོ་ལམ་ན་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ལྟུང་བསྟན་པའི་སྨྱོར་བ། ཡུམ་གྱི་རྟོགས་པ་རང་ལ་བྱུང་བ་དེ་འཛོན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་སྨྱོར་བ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱི་ཚེས་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྨྱོར་བ། ཡུམ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཉེ་བར་བར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྨྱོར་བ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའི་སྨྱོར་བ། རྟོགས་བྱང་དུ་སྡུར་དུ་བྱང་ཆུབ་པའི་སྨྱོར་བ། སྐྱེ་བོ་ལ་ཕན་བདེའི་ཕྱིར་དུ་ཚེས་འཁོར་སྐོར་ཞིང་བསྐུལ་བའི་གཞན་དོན་ཀྱི་སྨྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་འཛེལ་འགྲིབ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྨྱོར་བ། ཚོས་དཀར་ཕོའི་

ལས་དང་ཆོས་མིན་ནག་པོའི་ལས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་མཐོང་བའི་སྣོར་བ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མི་རྟོམ་པའི་སྣོར་བ། གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མི་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྣོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གླུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དུག་གཞན་ལ་སྨིན་པའི་སྣོར་བ། གནས་དན་ལེན་ཐུབ་པར་བྱེད་པའི་སྣོར་བ། ས་མཚམས་ཀྱི་སྣོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྣོར་བ་འདི་དག་གི་ཀོ་རིམ་ཡང་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པས་གནས་པ་མི་སྣོར་བའི་སྣོར་བ་ལ་བརྟེན་པས་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལྟ་ཟབ་པ་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་ཚོད་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྣོར་བ་བྱེད་པ་གཟུགས་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་བས་ནི་ཆོགས་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་ལ། དེ་ལས་གཞན་པས་ནི་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་ནས་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཟབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལས་དང་པོ་པའི་སྣོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྣོར་བའི་ཀོ་རིམ་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་ཤེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་རིམ་དང་པོ་ལྟ་དུག་པའི་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། སྣོར་བ་དུག་པ་ལས་དང་པོ་པའི་སྣོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྣོར་བ་དང་པོ་ལྟས་སྣོར་སྣོར་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། སྣོར་བ་སྐྱེད་པ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་ཞེན་པ་དགོས་པས་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གསུམ་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་བཞི་མ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་རྒྱུན་སྣང་གི་བཞེད་པ་གསེར་ཟེད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སྐྱབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣོར་

བའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བའི་ས་མཚམས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་ལམ་དོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་འཛོག ।ཏ་ཅིག། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་སྤྲོས་བྲལ་དུ་སྒོམ་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ।སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བའི་མཚན་ཉིད། ।ཏ་ཅིག། དེ་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྐྱེགས་དཀའི་སྤྱིར་བས་མ་དེས། གཉིས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་དབུགཅིག་པའི་རྐྱེགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོལ་ཁུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བླུན་ཤྱིས། སྤྱོད་པ་དངོས་ལྡར་བཞིན་དང་། ཐ་མ་བཅོ་ལྔ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་པ་ཐ་མ་ཡིན་ན་དངོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས། དང་པོ་ལྡོག་ཆོགས་ལམ་དང་ལྡག་མ་རྣམས་སྤྱོད་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་འཛོག་བར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། ཉེ་ལྷོ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་བསྒོམས་བྱང་གི་ཚྭོང་བ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཉིད་ལ་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ན། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྐྱེགས་དཀའི་སྤྱོད་བ་དེ་ལ་འཇོག་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཤེར་འབྱུང་གིས་དང་པོ་ལྡོག་སྤྱོད་ལམ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་མཐོང་ལམ། ལྷག་མ་རྣམས་སྒོམ་ལམ་ཀྱིས་བསྡུས་པར་བཤད་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟལ་ཆོས་བཟོད་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྐྱེགས་དཀའི་སྤྱོད་བ་དང་། རྒྱུན་མཐའ་ནས་མཚམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་འཇོག་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར།

སྒོམ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

།དེ་བཞི་པ་སྒོམ་བའི་སྟོན་འགྲོའི་ཚོམ་ལ། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན། དོར་བྱ་སྐྱོན། ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་བསྡུན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒོམ་བ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱ་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སུའི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་ཤེར་ཕྱིན་ཐབས་མི་འཇིག་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་། འཚང་པ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཁ་ཅོན་དུ་བཀྱེད་པ་དང་། སྒོམ་པ་དག་ལ་བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བགྱི་བ་མི་ནུས་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཤཱ་རིའི་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་ཤེར་ཕྱིན་ཐབས་མི་འཇིག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོན་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། རྣམ་པར་སྒོང་བར་བཅས་རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན། ཞེས་ཚལ་ན། སྒོང་བའི་འོག་ཏུ་སྒོང་བའི་ཡོན་ཏན་འཆར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒོང་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྤེ་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ན། དེའི་རྒྱུ་སྒོང་བ་རྣམས་ལ་ཤེན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒོང་བ་ལ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ན་སྒོང་བ་རྣམས་ལ་ཤེན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྒོང་བའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་ཚིག་ཏུ་སྒོང་ནས་སྒོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚལ་པ་ལ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེས་པར་འཕོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གྲངས་བཞིན་དུ་སངས་

རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཚང་བར་རྟེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པའི་སྤྱིར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་འཕོབ་པ་ཡོན་ཏན་བསྟུན་ནི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བསྟུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཤེས་ཕྱིན་སྐོམ་པ་ལ་ཆེ་འདིར་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འཕྲི་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་། འཆད་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྐོམ་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་བདུད་སྡིག་ཅེ་ཙམ་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤཱ་རིའི་བུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་དག་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་པ་གྲངས་མེད་པ་ཏི་སྐད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྐྱོང་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་སྐད་ཅྱང་། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འཕྲི་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་། འཆད་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྐོམ་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་མཛད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི། གྲངས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པའི་སྤྱིར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་འཕོབ་པས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འཕྲི་བ་དང་། འཆད་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་།། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འཕྲིའོ། །འཆད་དོ། །ཀློག་གོ །།ཁ་ཏོན་བྱེད་དོ། །ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ།། སྐོམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་ཤིང་མཛེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་

སོགས་གསུངས། འདིས་འོག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འབྱེའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་ཙམ་ཞུགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ།ཁ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ཆེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུ་གང་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཁེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐིས་ཤིང་སྒེགས་བམ་དུ་ཆུང་པར་བྱ་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཟེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཤཱ་རིའི་བུ་ཁེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པ་མང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། བྱག་པ་ཡུལ་ལ་དབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཁེར་ཕྱིན་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆུ་དན་ལས་འདས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། ཡུལ་དབྱུང་པ་དང་། ཞེས་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་ཟགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱངས་ཁེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་པའི་ཚེ་དངངས་པར་མི་འགྱུར། སྐྲག་པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་

རྫོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པ་སྟེ་བའི་སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཞི་འདི་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་ལ་ངས་རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། སྟེ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་མི་ཕྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདུད་རམ་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀློད་རྩོལ་བྱང་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་མི་ནུས་ན་སྟོག་ཏུ་ལ་མོས་པ་དང་སྟོག་ཏུའོ་སྐོམ་ཞེན་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་སྦྱོང་པ་གཞན་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། མི་ཕྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། བྱོགས་མཛོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་པ་དག་བའི་རྩ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་། དང་བ་དང་། རབ་ཏུ་མགུ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་བརྩམས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འགོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་གཅིག་པ་དམ་བཅས་པ་ཉིད་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ནི་འདི་མཉན་དུ་འདོ་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་སྟོག་ཏུ་ཆགས་སྡང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། དམ་བཅས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྲུབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ཤཱ་རའི་བུ་དེས་ན་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་རྣམས་པོ་ཆེར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཉཏྠ་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཆུ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་ལ་ཟབ་མོ་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱི་འམ་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཉཏྠ་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་བཞི་པ་ཕྱི་མ་རྣེད་པ་དང་མ་ཚང་བ་ཟློག་པ་ཚང་བ་རྣེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཕར་ཕྱིན་དུག་པོ་འདི་དག་གི་སྒྲུབ་བྱ། བསྟོན་པར་བགྱིད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་དུག་པོ་འདི་དག་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་འཇུག་པ་ལས་བསྟོན་འགྱུས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཁཏ་པ་ལ། དེས་པར་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཚང་བར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོང་པར་མངོན་པར་དགའ་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་འཐོབ་པས། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཁཏ་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོང་པར་མངོན་པར་དགའ་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་འཐོབ་པས། ཞེས་གསུངས། གཉུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་བ་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ནས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྟོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ།

སྤྱོད་བ་སྤོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། སྤྱོད་བའི་ནུས་པ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
དགོངས་པ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
གཟིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཉེ་བར་འགྲོར་བ་དང་། ཡུམ་བྱིས་ཀྱེ་བཅངས་
པའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་
གཉེན་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
གཏམ་བརྗོད་པ་རྣམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་དང་། འཇིག་
རྟེན་པའི་ཆོས་འཚོལ་བའི་དགའ་བ་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་དམ་བཅས་
པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་
མདོན་པར་འདོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་ཚེ་འཕོས་ཀྱང་ཤེས་བྱིན་ཚང་བར་རྟེན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་རེ།
རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། གནས་
སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་ཡུམ་
དུ་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཀས། ཁོ་ན་རེ། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་རྒྱུད་ལྡན་
ཀྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་བ་ཐོབ་སྐྱོང་བའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་བ་བསྟེམས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་

སྟོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཟེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་བ་སྐྱེམ་པའི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞེག། ཟེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་བ་ཡིན་ན། ཟེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་བ་ཐོབ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དངོས་དངོས། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རྟོག་སྟོང་བ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཟེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཐལ། ས་མཚམས་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཟེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་བ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞེག ཁ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་པའི་ཐན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཟེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། ཟེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པར་ཐལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་སོ།།

སྟོང་བའི་སྒྲུབ་བཤད་པ།

༣ གཉིས་པ་དོར་བྱའི་སྒྲིབ་འཆད་པ་ལ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་སྣོམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མང་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཕྱི་མེད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ནས་

དང་།ཞ ཞར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ལེགས་པར་སྦྱོང་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་དག་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུ་འཇམ་དཔལ་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་སྤྲོས་པ་ཉ་ཅང་འཕྲི་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས།ཞ གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་སྐྱོན་ནི་ཞེས་ཟཁདན། སྨྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྨྲོར་བའི་སྐྱོན་ཟཁདཔའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོངས་དེ།ཞ སྤང་བྱ་བདུད་ལས་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སྨྲོར་བ་རྣམས་བསྐྲམ་པར་བྱ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྐྱོན་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།ཞ ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སྨྲོར་བ་རྣམས་བསྐྲམ་པར་བྱ་བ་སྨྲོར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྐྱོན་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་ཟཁདཔའི་སྒོ་ནས་སྨྲོར་བའི་སྐྱོན་དེ་ལ་ཞེ་དུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་ཟཁདཔ་ལ། སྨྲོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞི་པ་ཅས་པ། རྒྱག་ཏུ་དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟཁདཔ་ལ། ཚགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། སྨྲོར་བ་མ་སྐྱེས་བ་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་བ་གནས་པ་ལ་འགལ་ཟྱེན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉེར་གསུམ་དང་། མཐུན་ཟྱེན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བར་གཅོད་དང་། སྐོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་བར་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཡུམ་དོན་ལ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་དེས་པ་སྐྱེ་བ་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པ་དང་། ཡུམ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་པ་ཉ་ཅང་མྱུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་སྤྲོས་པ་ཉ་ཅང་འཕྲི་སྟེ་སྐྱེ་ན་རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་

སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཱཏ་པ་ལ། ཚོགས་ཆེན་པོས་འཕོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིན་ཆུ་སྐྱུར་བས་སྟོབས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ་ དེས་ཀྱང་ངར་རྒྱལ་དུ་བྱེད་ན་བྱང་ཆེན་གྱིས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཨཱཏ་པ་ལ། སྟོབས་པ་ཉ་ཅང་སྐྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྒྲེད་པའི་ཁ་ཅོན་བྱེད་པ་སོགས་དང་གསུམ་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཡང་སྐྱེས་ཞེར་ཕྱིན་འདི་འབྱི་བར་འགྱུར་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སེམས་གཡེངས་ཤིང་འདྲི་བར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྐྱེས་ཞེང་སྐྱན་ལས་ལངས་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཱཏ་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྒྲེད་པའི་ཁ་ཅོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེངས་ཏེ་རྒྱུ་གཉིས་ལས།ཏ དང་པོ་ལ། ཡུམ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཛིན་པ། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཉམས་པ། བྱ་ནོམ་པའི་ཡུམ་ཀྱི་རི་སྐྱང་བ་ལས་ཉམས་པ། ཐེག་མཆོག་ལས་ཉམས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་ཉམས་པ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འཁྲིལ་པ་ལས་ཉམས་པ། གོང་ན་མེད་པའི་གནས་ལས་ཉམས་པ་དང་བདུན་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་གང་འདི་ཙམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་སྟོན་ལས་ལངས་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སེམས་གཡེངས་ཤིང་འདྲི་བར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྐྱེས་ཞེང་སྐྱན་ལས་ལངས་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཱཏ་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྒྲེད་པའི་ཁ་ཅོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེངས་ཏེ་རྒྱུ་གཉིས་ལས།ཏ དང་པོ་ལ། ཡུམ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཛིན་པ། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཉམས་པ། བྱ་ནོམ་པའི་ཡུམ་ཀྱི་རི་སྐྱང་བ་ལས་ཉམས་པ། ཐེག་མཆོག་ལས་ཉམས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་ཉམས་པ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འཁྲིལ་པ་ལས་ཉམས་པ། གོང་ན་མེད་པའི་གནས་ལས་ཉམས་པ་དང་བདུན་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་གང་འདི་ཙམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་སྟོན་ལས་ལངས་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་བདེའི་རི་མ་རྣེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་སྐྱེས་ལས་ལངས་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །

མ་སྤྱད། བསམ་གཏན་གྱི་ཞར་ཕྱིན་ལ་མ་སྤྱད། བསྟོན་འགྲུས་ཀྱི་ཞར་ཕྱིན་ལ་མ་སྤྱད། བཟོད་པའི་ཞར་ཕྱིན་ལ་མ་སྤྱད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞར་ཕྱིན་ལ་མ་སྤྱད་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་སྟོན་ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་མ་སྤྱད་དེ། རབ་འབྱོར་དེའི་ཕྱིར་ཞར་ཕྱིན་འདི་བསྟན་པའི་ཚེ་རོ་མི་རྟེན་དེ་སྟན་ལས་ལངས་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྨྱན་པའི་ཤེས་ཉིད་ཕྱིན་བོར་ཤིང་མདོ་སྡེ་གང་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྨྱན་པ་དེ་དག་བཙལ་བར་བྱ་བར་སེམས་ཤིང་དེ་དག་ལ་ཀུན་ཚུངས་པར་བྱ་བར་སེམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁྱི་ཇོ་བོ་ལ་ཟན་ནར་མ་བོར་ནས་ལས་མི་ལ་ཟན་བཙལ་བར་སེམས་པ་དང་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རབ་འབྱོར་མ་འོངས་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ལ་ལ་ཞིག་གླང་པོ་ཆེ་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་ལ་དེས་གླང་པོ་ཆེ་རྟེན་ནས་གླང་པོ་ཆེའི་རྗེས་བཙལ་བར་བྱ་བར་སེམས་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ལ་ལ་ཞིག་རྒྱམཆོ་ཆེན་པོ་བལྟ་བར་འདོད་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱམཆོ་ཆེན་པོ་མཐོང་ནས་ཀུང་རྒྱམཆོ་ཆེན་པོའི་ཚད་འདི་ཙམ་མོ་སྙམ་དུ་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤུ་མ་ཁན་གྱི་རྗེས་བཙལ་བར་སེམས་ཤིང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྨྱན་པའི་ཤེས་ཉིད་ཕྱིན་བོར་ཤིང་མདོ་སྡེ་གང་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྨྱན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལས་ཤིང་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཐུན་ཙམ་ཞིག་ཁྱེར་ནས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཁྱེར་བ་ལ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཁྱེར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཁྱེར་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཟེར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།

ཉམས་པ་དང་། རྒག་ཏུ་ཆད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་ཚན་དང་པོའོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འཇིལ་པ་ཉམས་པ་དང་། གོང་ན་མེད་པ་ཉམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེར་འབྲི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། བྱེས་པའི་ཡི་གེ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྣེད་བཀྲ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་སྐྱང་བ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་འཆོལ་བ་དང་། བརྒྱད་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཡི་གེར་འབྲི་བའི་ཚེ་སྟོབས་པ་མངོན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་དྲིའ་བར་ནུས་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཟེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལྟོས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་འདི་ཡང་དེ་དག་གིས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཡི་གེར་འབྲི་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐོས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བདག་གིས་བྱེས་སོ་ཞེས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཞེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བྱེས་པའི་ཚེ་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཟེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྱི་བ་དང་སྟོན་པ་དང་ཁ་ཏོན་དུ

བྱེད་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཁེ་དང་བཀུར་སྟི་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་དེ་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་ལྡན་འབོགས་པ་དང་ཁ་ཏོན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚེ་བདུད་སྡེགཽ་ཏི་ཅན་དག་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཉེ་བར་བསྟེན་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁདཔ་ལ། ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོབས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེར་འདྲི་བ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྟེང་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རྟ་མྱང་བ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འཚོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། འགལ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ལ། བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྟོང་བ་དང་། བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་དང་། ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྟེད་པ་དང་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདུད་སྡེགཽ་ཏི་ཅན་དག་དགེ་སློང་གི་ཚ་བྱད་དུ་བྱས་ཤིང་ཁ་ཏོན་ཏུ་བྱས་པ་གང་དང་གཤེས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་སྐུ་ཡང་འཇི་བར་མི་འགྱུར་པ་དང་འཇོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། འཆད་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཀློག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཁ་ཏོན་ཏུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་དེ་དང་དེ་ལ་སྦྱོར་རོ།། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འཕྲི་བ་དང་སྐྲག་པའི་བར་གྱི་ཚོར་བར་ཚད་དུ་འགྱུར་བའི་བདུད་ཀྱི་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདུད་ཀྱི་ལས་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆེན་གྱིས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདུད་སྡེགཽ་ཏི་ཅན་དག་ལ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་བྱད་དུ་ལུས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དང་། འོད་འཕྲོ་མས་གང་བར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲུང་དུ་འོང་སྟེ་མཐོང་ནས་འདོད་པ་སྐྱེད་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཅཁདཔ་ལ། བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྟོང་བ་དང་། བཅོས་མ་

ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་དགའ་བ་བསྒེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གསུམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་རྣམས་མཇུག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་འཇུག་བདག་བཙན་པར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཉེ་གསུམ་ལས། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྡུ་མ་ཉན་པ་པོ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། སྡུ་མ་འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་པ་པོ་སྡུ་མ་དང་། འཆད་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་མངོན་པར་འབྲེལ་བས་རྟོག་ལས་ཉམས་བ་བཟུང་བཞིན་ཡོད་དེ། འདུན་པ་དང་སྐྱོམས་ལས་ཀྱིས་ཉམས་པ། འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལས་ཉམས་པ། རྣེད་བ་ཀུང་དང་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་ཡོན་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། དགེ་བ་དང་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། གཏོང་བ་དང་སེར་སྣ་བྲེད་པས་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། གཏོང་བ་དང་མི་ལེན་པས་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། མགོ་སྨོས་པས་གོ་བ་དང་རྣམ་པར་སྨོས་པས་གོ་བས་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པས་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པས་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། ཐབས་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པས་ཆོགས་བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། གཟུངས་སོབ་པ་དང་མ་སོབ་པས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཡི་གེ་འདྲི་བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་བྱལ་བས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་ཆོས་ཉན་པ་ཉེ་ཤེས་ཕྱིན་འདི་འདྲི་བ་དང་། ལྷང་འབོགས་པ་དང་། ཁ་ཏོན་ཏུ་བྱ་བར་འདུན་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་སྐྱ་བ་ནི་ཕྱི་བཞོལ་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་

སྣྭ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྣྭ་བའི་རྟེན་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། ཏྲ་མ་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྣྭ་བའི་དགོན་བ་བསོད་སྙོམས་པ་ཐུག་དར་ཁྱོད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཉན་པའི་དད་ཅིང་དགེ་བའི་ཆོས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བར་འདོད། ཅེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྣྭ་བ་ནི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་མེམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་ནི་ཆོས་སྣྭ་བ་ལ་ཆོས་གོས་དང་ཟས་དང་མལ་ཆ་དང་ནད་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྱི་དང་ཡོ་བྱད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འདོད་པར་འགྱུར་ལ་ཆོས་སྣྭ་བའི་ལེན་པར་འདོད་པར་མི་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྣྭ་བའི་མགོ་སྨྲོས་པས་གོ་ལ། ཆོས་ཉན་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨྲོས་པས་གོ་ཞིང་ཚོག་ལྡུར་ལེན་པར་འགྱུར་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འདྲི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྣྭ་བའི་མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྣྭ་བའི་ཞར་ཕྱིན་དྲུག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྣྭ་བའི་ཞར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ཐབས་མཁས་པར་འགྱུར་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་ཞར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ཐབས་མི་མཁས་པར་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྣྭ་བའི་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྣྭ་བའི་འདྲི་བར་འདོད་ཀློག་པར་འདོད་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་བར་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྣྭ་བའི་འདྲི་བར་འདོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆུ་བུ་བ

ཉམས་པ་དང་། འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཉམས་པ་དང་། འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་དང་འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། སྐྱབས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དག་དང་། དགེ་བ་དང་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གཏོང་བ་དང་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། སྙིན་པ་དང་མི་ལེན་པ་དང་། མགོ་སྨོས་པས་གོ་བ་དང་རྣམ་པར་སྨོས་པས་གོ་བ་ཉིད་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མདོན་པར་ཕེས་པ་དང་མདོན་པར་མི་ཕེས་པ་ཉིད་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཚིག་པ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་ཚན་གསུམ་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཐབས་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཡི་གེར་འགྲི་འདོད་པ་དང་ཡི་གེར་འདྲི་མི་འདོད་པ་དག་དང་། འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྔ་མ་འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ལ། འཆད་པ་པོ་སྔ་མ་དང་། ཉན་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་བདུན་ཡོད་དེ། གཉེག་པུ་ཉིད་དང་འཁོར་ལ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། རྣེས་སུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ཉིད་དང་སྐབས་མི་འབྲེད་པས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཟད་ཟིང་ཆུང་ཟད་ཙམ་འདོད་པ་དང་དེ་སྙིན་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། སོོག་གི་བར་ཚད་དུ་འགྱུར་བར་འགྱོ་བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། སུ་གེ་བྱང་བ་དང་ཡོ་ལེགས་ཀྱི་ཐོག་སུ་འགྱོ་བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཤུན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས་འགྱོ་བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཁྱེམ་ལ་ལྟ་བས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྨྲ་བ་ནི་གཉིག་པུ་སྟེ་ཟླ་མེད་ཅིང་བདག་གིས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉན་པ་ནི་འཁོར་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྨྲ་བ་ནི་འདི་ལྟར་སུ་འཕྲང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཉེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཁ་ཅོན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་དང་སྐོམ་པ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཆོས་ཉན་པ་ནི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྨྲ་བ་ནི་ཟང་ཟིང་ཆུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཤེག་ཤིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲ་བ་དང་ལྡན་འབྱུང་བ་དང་སྐོམ་པའི་བར་དུ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཉན་པ་ནི་ཟང་ཟིང་ཆུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་གྲོང་དུ་འགྲོར་འདོད་པར་མི་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྨྲ་བ་ནི་གང་ན་སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་དེར་འགྲོར་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཉན་པ་ནི་དེར་འགྲོ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྨྲ་བ་ནི་གང་ན་སྐུ་གེ་དང་ཆུ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དེར་འགྲོ་བར་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ནི་གང་ན་ཀུན་དོས་འཇིགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ནི་གང་ན་བསོད་སྙོམས་གཏོང་བའི་ཁྱིམ་གཅོ་བོར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཱཊཱ་ལ། འཚང་པའོ་དང་ཟན་བཟོ་དག་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་འབྱེའུ་བས་གྲངས་བཞིན་དུ་གཅིག་ཏུ་དང་། འཁོར་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། གོ་སྐབས་མ་འབྱེད་པ་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་འཛེལ་བར་འདོད་པ་ཉིད་དང་། ཟད་ཟིང་ཆུང་ཙམ་འདོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་སྦྱིན་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་དང་། སྡོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ་བཅུ་ཚན་བཞི་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་གེ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཆོམ་རྐུན་པ་ལ་སོགས་པས་དགྲ་གསོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཁྱིམ་ལྷ་བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཞེས་གསུངས། འདིར་བཅུ་བཞི་དང་བདུན་པ་རིམ་པ་ལྟར་སྔ་མ་ཉན་པའོ་དང་། ཕྱི་མ་འཆད་པའོ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱོན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཆད་པའོ་དང་ཉན་པ་ཡོ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བས་གོ་རིམ་མ་དེས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ཉོན་ལ་བརྟེན་པ་ལ། དན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་། བདེར་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲ་བ་དང་སྦྱོར་བའི་བར་གྱི་ཚེ་ལ་ལ་ཞིག་དེར་འོང་སྟེ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་བསྲགས་པ་བརྟེད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་གྱི་ཚེ་ལ་ལ་ཞིག་དེར་འོང་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་པ་བརྟེད་ཅིང་ཅོག་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཧཏ་པ་ལ། ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་བའེ་བ་སྟེ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས། འདི་གོང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཟླུ་མཚོན་ཡོད་དེ། སྤྱ་མ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཟཧཏ་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་དེ་དག་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ལ་བར་ཚད་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འཆང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྒག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟུང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྦྱ་བ་མཛོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཇོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགྲ་མང་བའི་དཔེས་སྟོང་བ་པོ་ལ་བར་ཆད་མང་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱ་དགོངས་པར་མཛོད་ནས་བསྟུང་བ་སོགས་བྱེད་པས་ཕྱི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། བུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མ་ན་བར་གྱུར་པ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བུ་ཕྲུ་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འགྲེལ་འདི་དག་ནི་ལེགས་པར་ཟཧཏ་པ་གསེར་གྱི་ཐྲེད་བ་སྐྲ་སོར་བཞག་པའོ། །གཞུང་དོན་ལ་གསེར་ཐྲེད་གི་ལུགས་དང་། སྐྱིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་བ་སྟོམ་པའི་སྐྱོན་ནམ་བར་ཆད་དེ་ལ་ཞེ་དྲག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྟོང་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའམ། སྐྱེས་པ་གནས་པའམ། རྫོགས་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉེར་གསུམ། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚོང་པ་ཉེར་གསུམ་སྟེ་ཞེ་དྲག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་བ་སྟོམ་པའི་སྐྱོན་ལ་ཞེ་དྲག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྟོང་བའི་འགལ་རྐྱེན་རང་ལ་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས། རྒྱུད་སོ་སོའི་

ཉེར་གསུམ། སྒོར་བའི་འགལ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་སྒོབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། གནས་ངན་ལེན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བདུན། ཐེག་ཆེན་ལ་གཡེང་བའི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པ་བཅུ་བཞི། རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྒོར་བ། བཅོམ་ཉ་ཉིད་སྐྱབས་པ། ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་དགའ་བ་བསྒེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་དོན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒོར་བ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་རྫོགས་པ་གང་རུང་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བདུད་ལས། སྒོར་བའི་སྐྱོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག །སྒོར་བ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བདུད་ལས་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཅེར་ན། བྱང་སེམས་ཆོག་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོར་བའི་སྐྱོན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒོར་བ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒོར་བ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒོར་བ་སྐྱེས་མ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཞེ་བྱག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྒོར་བའི་འགལ་རྐྱེན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉེར་གསུམ། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་འགལ་རྐྱེན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་། དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྒོར་བ་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་ཡུམཤེས་པ་འཕོབ་པའི་སྒོབས་པ་འཕྲོ་བ་དང་། སྡོན་དང་ཕྱི་མཐའ་མ་བརྟགས་པར་ཡུམཤེས་པའི་སྒོབས་པ་སྐྱུར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་དེས་རྟོམ་པ་གཉིས་བཞག ཏེས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལུས་ཀྱི་གནས་དན་ལེན་གྲལ་བ་དང་ཉ་ཉ་ཞེས་རྟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་འདྲི་པ་དང་། དག་གི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་

ཨཞེས་སོགས་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སོགས་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བློ་སོགས་དང་། གཉེན་ཨཞེས་ལ་སེམས་གཡེང་བ་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་གསུམ་དུ་བཞག། ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཞུགས་པ་ལྟང་མི་སྐྱོན་པས་ལྟང་མ་བསྟན་པ་ན་བདག་ལྟང་མ་བསྟན་ཏོ། །གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གོང་ལ་སོགས་པ་མ་བརྗེད་དོ་སྙམ་དུ་ཡུམ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་། ཡུམ་འདི་བོར་ནས་དམན་པའི་སྟེ་སྣོད་ལ་འཇུག་པ་དུག་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཉམས་པ་བདུན་དང་། དུག་པོ་དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་ཤིང་གི་རྩ་བ་དོར་ནས་ཡལ་ག་དག་འཚོལ་བ་དང་། ཁྱི་ནི་རྗེ་བོ་ལ་ཟས་སྨོང་བ་དོར་ནས་མི་འོང་བ་ལ་རེ་བ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་རྟེན་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་མི་བྱེད་པར། དེའི་རྗེས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། ནོར་བུ་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་མཐོང་ནས། རྒྱ་མཚོ་དང་རྩི་ག་རྗེས་ཀྱི་ཆུ་སྐྱེམས་པ་ན་དེས་ཚོམ་ནས་རྒྱ་མཚོར་མི་འཇུག་པ་དང་། ཉི་ཟླའི་ཁང་པའི་ཚད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་བྱེད་འདོད་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་མཐོང་ནས་འཕོ་སྐྱང་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུའོ་སྙམ་པ་དང་། ཞག་བདུག་རྩུ་བའི་ཟས་ཤེས་ནས་ཁ་ཟས་ངོ་བརྒྱ་བཙོ་བ་དང་། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པ་རྣེད་ནས་ནོར་བུ་འཆིང་བུ་དང་སློམས་པའི་དཔེས་ཡུམ་ཞེར་བྱིན་ཏོར་ནས་དམན་པའི་སྟེ་སྣོད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏོ། །གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མངོན་པ་ཞེན་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་སྒོ་ཐས་པ་དུམ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་འབྲི་བ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། བངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་བྲིས་ཟིན་པ་ཙམ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་དང་གྲོང་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེད་པ། དཔལ་ཀྱི་དར་དབྱངས་བཅིངས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀུར་སྟི། ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་སྐབས་པའི་ངོ་མྱང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྟེ་སྣོད་ལས་ཐབས་མཁས་པ་ཆོལ་བ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་བའི་རྒྱུ་བརྒྱད་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཡང་བདུད་དགེ་

སློང་གི་ཚ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་འདུ་ཀྱི་མདོ་སྡེ་འདི་ཉིད་ཡུམ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་
མིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་དུ་དབྱེན་བཅུག་ནས་འབྱེད་པ་དང་། ཡུམ་ལྟར་སྣང་
བའི་མདོ་སྡེ་སྟོན་པ་དང་། བདུད་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་སྨྲ་ནས་དེ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེད་དུ་བཅུག་
པ་སྟེ་གསུམ་བཞག་གོ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། རང་ཁོ་ན་ལ་
བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྔ་མ་ཉན་པོ་དང་། སྔ་མ་འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉན་པ་པོ་འདི་བ་སོགས་ལ་འདུན་པ་ཆེ་ལ།
འཆད་པ་པོ་སློམས་ལས་ཆེ་བས་ཆོས་སྐྱོང་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་ཡུལ་
འདིར་ཉན་འདོད་ལ་ཅིག་ཤོས་ཡུལ་གཞན་དུ་འཆད་འདོད་པས་འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་དང་།
ཆོས་གོས་སོགས་ལ་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་། བསོད་
སྙོམས་སོགས་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དག་གིས་དང་། དགེ་ཞིང་འདུན་པའི་
ཆོས་ཚུལ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་ཡུམ་འདི་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་འདོད་པ་དང་ཡོ་
བྱད་གཞན་ལ་གཏེར་པ་དང་དེ་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་འཆད་པ་པོ་ལ་
སྤྱིན་འདོད་པ་དང་དེས་མི་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་མགོ་སྐོས་པས་ཐམས་ཅད་གོ་ཞིང་ཚོགས་
ལྟར་མི་ལེན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲོས་པས་གོ་ཞིང་ཚོགས་ལྟར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། མདོ་ལ་
སོགས་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་མི་ཤེས་པ་
དང་། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ལ་སྐྲག་པར་འདོད་པ་དང་དེ་ལས་
བཟློག་པས་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐབས་ལ་མ་ཁས་ཤིང་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པས་
དང་། ཚོགས་དོན་མི་བརྟེད་པའི་གཟུངས་སྔོན་པ་དང་མ་སྔོན་པ་དག་གིས་དང་། ཡུམ་ཡི་གེར་
འདི་བ་སོགས་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དག་གིས་དང་། འདོད་པའི་འདུན་པ་སོགས་སྤྲིན་
པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པས་ཆོས་སྐྱོང་ལས་ཉམས་བ་སྟེ་བཅུ་བཞི་
བཞག ཀཱཡིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཅིག་པུས་དབེན་པ་དང་འགོར་ཀྱིས་འདུ་འཛི་ལ་
སོགས་ལ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཉན་པ་པོ་འཆད་པ་པོའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་བཞིན་

དུ་དེའི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཉན་པ་པོའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་འབྲང་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཟང་ཟིང་ཆུང་ཟད་ཙམ་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་འདོད་པ་དང་དེ་སྨྲིན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། གང་ན་སྡོག་གི་བར་ཚད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་དེར་འགྲོ་བར་མི་འདོད་པས་དང་། གང་ན་སྐུ་གེ་སོགས་དང་ཆོམ་རྐུན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་དང་། འཚང་པ་པོ་གཅོ་བོར་མཛད་བོ་སོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ལ་ལྟ་ལ་ཉན་པ་པོ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆོག་པས་ཆོས་སྨྲོད་ལས་ཉམས་པ་བདུན་བཞག །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྗོད་ནས་གཞན་དོན་དུ་དན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་སྟེ་མི་མོས་ཤིང་སྐྱོ་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་ཞེ་བ་ཙམ་གྱི་བསྟོགས་པ་བརྗོད་ན་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་རྒྱུན་ལྡོགས་སོགས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རང་དོན་དུ་ཡིད་བདེ་སྐྱེ་བ་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

སྨྲོར་བའི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་མདོ་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལས་གསུངས་ཚུལ།

༈ གསུམ་པ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཟཕད་པ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྨྲོར་བའི་སྐྱོན་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྨྲོར་བ་སྤོང་བ་སྟོན་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལས། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གནོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་འདི་སྐད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲོར་བ་སྤོང་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ལགས་ན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་ལྷར་ཤེར་ཕྱིན་ནི་བཞིན་གཤེགས་པ་དབུ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བཀྱེད་པ་ལགས། རྗེ་ལྷར་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་ཡིན། ཞེས་བྱེས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཙུ་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དོན་ཚིག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ཡོན་ཏན་སྐྱེན་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས། །ཞེས་ཚིག་པ་ན། སྦྱོར་བའི་སྐྱེན་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་བློད་བ་དང་སྐྱེན་དོར་བའི་སྐོན་སྦྱོར་བ་རྣམས་བསྐོམ་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བཅུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚིག་པ་ལ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱེན་བློང་བ་དང་དོར་བས། སྦྱོར་བ་རྣམས་བསྐོམ་པར་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སྐྱེན་ཏེ་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་དོ་བོའི་སྐོན་ཚིག་ཏུ་བཤད་པར་བཤད། བྱང་ཆུབ་སྐོན་དོན་བསྟན་པའི། །དང་པོ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྐོན་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་མཆོག་དེ་མཚན་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྐོན་ཤེས་བཤད་པ་ལ། བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། བྱེད་པ་དང་། ལས་སུ་སྐྱབ་པས་དེ་རྣམས་མཆོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཙོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་བྱ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱས་བཟློད་

རིགས་ཀྱི་སྐྲ་ནས་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཁྲོད་ལ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་ཉེས་མཚན། ཁྲད་མཚན། བྱེད་མཚན། དོགས་ཉམས་སུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་དོན་ལ། མཚན་མཆོག་གི་རྣམ་གཞག ། མཚན་ཉིད་ཉེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ། དེའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཁྲོད་ཡཽཉེས་མཚན། ཁྲད་མཚན། བྱེད་མཚན། དོགས་ཉམས་སུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཉེས་མཚན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉེས་མཚན་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འགྲེའུ། ཁ་ཅིག ། སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉེས་རབ་སོགས་ཐབས་ཉེས་ཀྱི་རིགས་རྫོགས་པས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ལམ་ཉེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཆྱོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྒྲིད་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཚན་ཉིད་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཚཁད་ལས། ཉོན་མོངས་རྣགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། ལམ་ཉེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཆོག། སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉེས་རབ་སོགས་ཐབས་ཉེས་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་རིགས་རྫོགས་པས་བཟུང་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉེས་མཚན། ཁྲད་མཚན། བྱེད་མཚན། དོ་བོ་ཉིད་མཚན་རྣམས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། མཆོག་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉེས་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཉེས་སྦྱོར་བའི་ཉེས་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན།། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་།། ཤེས་མཚན་དེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་བཞིར་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ།། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་སྤྲ་མ་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། མཚོན་བྱ་བཞི་ཁྱབ་པ་སྒོ་བཞི་རྩི་བ་གང་དུ་ཡང་མ་ཚཀ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་བྱམ་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷུ་ལྷིར་བ་བྱམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། བྱམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་བྱམ་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་སོང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡོད། ཅེས་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རྩ་བར་མ་ཁྱབ། མཚོན་ཚུལ་ལ་ཏ་ཅིག །ཁྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོར་བ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་མཐུན་ཀྱི་སྤྱོར་བའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི། ཕོན་མོངས་རྟོགས་དང་མཚན་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དོན་གཉིས་སུན་ཆོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་ཀྱིས།། ཞེས་སོགས་དང་། ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། མཚན་མཆོག་གཞི་གསུམ་དང་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཟློ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་།། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྟེན་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། བྱེད་པའི་

བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཉི་ཤུ་མཚན་གཞི། ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་བ་ཡིན་པར་མཆོག དོན་གཉིས་ལྷུན་ཚོགས་སྣུབ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། ཞེས་མཆོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། རྣམ་ཐཝད་ལས། སྔར་ཐཝད་པའི་སྤྱོད་བ་ཉི་ལྟོ་ཡང་མཚན་གཞིར་རྟུང་མོད་ཀྱི། སྤྱོད་དབོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་རྩ་བའི་དགོངས་པ་བཀླལ་བ་ལྟར་ན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་བཟུང་བ་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་ཀར་སྟོན་པར་གསལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་བཟུང་བྱ་ཐུབ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པར་འཆད་པ་སོགས་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་ངོ་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དོ་བོ་ཉིད་བཟུང་ཐུབ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་བ་དག་ཀྱང་མཚོན་པས་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྤྱོད་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱོད་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་སྤྱོད་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་སྤྱོད་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚོན་པས་ན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་དག་ཀྱང་མཚོན་པས་ན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་

བྱག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོར་བ་དག་ཀྱང་མཆོག་པས་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྤྲོར་བ་མཚན་གཞི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཞེས་མཆོག །ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། རྣམ་ཤཱཀ་ཡས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱང་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བའི་ཚིག་དོན་ལ་མི་གསལ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དེ་མི་འཐད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྤྲོར་བ་ཚད་མས་དེས་ནས། དེ་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཚད་མས་མ་དེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྤྲོར་བ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་ཐཱཏ་ལས། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་དང་བཅས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་དོན་ལྷུན་ཚོགས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་མཆོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པོར་ཕྱིན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་ཀྱི་སྤྲོར་བ་ཙམ་ཚད་མས་དེས་ན། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྒྱུར་ཐག་ཆོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

ཥར་ལུགས་ལ་མཚན་གཞི། མཆོད་བྱ། མཚན་ཉིད། རྗེ་ལྟར་མཆོད་ཚུལ།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། མཚན་གཞི། མཆོད་བྱ། མཚན་ཉིད། རྗེ་ལྟར་མཆོད་ཚུལ་ལོ། །རྒྱད་པོནི། ཅོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བསྡུ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ནི། ཅོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྤྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྲོར་བ་ནི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྲོར་བའི་

མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོང་བ། ཡམ་ཤེས་སྦྱོང་བ། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོང་བ། ཉན་རང་གི་སྦྱོང་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱོང་བ། གཞན་དོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོང་བ་རྣམས་ལ་སྣབས་འདིར་མཚོན་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཟུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཟུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཕན་བདེ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སྣབས་འདིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། སྤྱིའི་ངོས་འཛིན་དང་། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཟུང་བྱུག་མཚན་གཞི། ལམ་ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཚོན། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྣབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་བཞི་མཚན་གཞི། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོང་བར་མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཟུང་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །ཞི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་

གཉེན་པོ་དང་། ཁངས་དང་། ཞེས་བས་མཚན་གཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནོ། ཁ་ཅང་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དཔོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞན་དོན་གྱི་ཚ་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་སྤྲུད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་མཚན་གཞི། ལམཤེས་ཀྱི་སྟོང་བར་མཚོན། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། ཏཱཀ་དང་ངེས་པ་དང་། ཁེད་དུ་བྱ་དང་། མི་དམིགས་དང་། ཤངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། ཞེས་པས། མཚན་གཞི་དང་། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་ནོ། ཁམིགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དཔོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བདུན་མཚན་གཞི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྟོར་བར་མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་གཞི་དང་། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་ནོ། ཞེན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། དེ་ཉན་རང་གི་སྟོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྟོར་བར་མཆོག །བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་སྤྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྟོར་བར་མཆོག ཕན་བདེ་སྐྱོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། ཕན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་ནོ། །མཚན་གཞི་རྣམས། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། ཁ་ཅིག ཁྱད་སེམས་ཀྱི་སྟོར་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་སྒོམ་རྒྱང་འབྲེལ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ནུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འཐུང་གྱི་མྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྟོང་ཉམ་པའི་ཆུང་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོག་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐབས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མིན་ནུས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྟོན་པའི་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཆེས་ཅན་ཞེ་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པའི་གོ་སྐྱབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྟོན་པའི་གོ་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཅིག་དེས་པར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་དེའི་ཆུང་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་དགོས་པས་དེ་ལ་ཤེས་མཚན་དང་། དེ་ལ་ཡང་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མི་སྣང་ན་རྟོགས་པ་ཙམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་མཚན་དང་། ནུས་པ་དེ་གཉིས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་ན་དཀའ་བ་དུ་མར་སྣང་དགོས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལྡོག་པས། དེ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་ཁྱད་མཚན་དང་། སྟོང་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྣང་རྟོགས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐབ་མ་བསྟན་དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོང་བ་སྟོམ་པའི་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ།། འདིས་མཚན་ཉིད་གཅན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་དང་གྲངས་ངེས་ཡང་བསྟན་ཏེ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། སྟོང་བ་སྟོམ་རེས་ཀྱིས་འདི་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཬ གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་སྟོ་ནས་རྒྱས་པར་ཟཁད་པ་ལ། ཤེས་མཚན། ཁྱད་མཚན། བྱེད་མཚན། དོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞི་ཡས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་སྟོང་བའི་ཤེས་མཚན། ལམ་ཤེས་སྟོང་བའི་ཤེས་མཚན། རྣམ་མཁྱེན་སྟོང་བའི་ཤེས་མཚན་དང་གསུམ་ལས།

༼གཞི་ལེགས་སྒྲོར་བའི་ལེགས་མཚན་ཟཧཏ་བ།༽

དང་པོ་ལ་མཚམས་སྒྲོར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྣྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞི་བ་དེ་ལ་ལེགས་མཚན་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཤེས་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ལེགས་སྒྲོར་བའི་ལེགས་མཚན་དེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་མཚམས་སྒྲོར་བ་ལ། དེ་ལེགས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ལ་རེག་ཐམས་ཅད་ལེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟཧཏ་པ་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་གཞི་ལེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་དཔའ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ལེགས་སྒྲོར་བ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལེགས་པ་དེ་སྙིན་པ་ལ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ལེར་ཕྱིན་ཟད་མོ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིགས་བཅུ་བསྟེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཧཏ་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གཞི་ལེགས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་ལེགས་པར་ཕྱིན་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རྣམ་པར་འཇུག་གོ་སྙམ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐ་དད་པ

སེམས་ཀྱི་སྣོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་ཚངས་མེད་གྲངས་མེད་སེམས་ཅན་གཞན་དུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སྣོད་པ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྣོད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྣོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སེམས་བསྡུས་པ་དང་ སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་ཤེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གདུགས་པས་གདུགས་པར་འགྱུར་བ་གཟུགས་ཡོད་པའམ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་བསྡུས་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། དེ་བསྡུས་པ་དང་ཕྱིར་བལྟས་དང་། །ཞེས་དང་། སེམས་བསྡུས་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྟ་བ་སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པཞེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབུ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་བསྡུས་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡཁད་པ་ལ། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་དང་། སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བྱག་པ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་སྟོས་བྲལ་ཀྱི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་གཏི་མུག་དང་བྲལ་བ་ལ་གཏི་མུག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། ཆགས་བཅས་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་

སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་སེམས་རྒྱུ་ཆེན་དོར་ཞེས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕྱིན་ཟད་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐ་རོལ་དང་གང་ཟག་ཐ་རོལ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུ་ཆེ་བ་ལ་སེམས་རྒྱུ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཋདད་པ་ལ། རྒྱུ་ཆེན་དང་། །ཞེས་དང་། སེམས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་པ་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕྱིན་ཟད་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐ་རོལ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟཋད། དེའི་དོན་ཟཋད་པ་ལ། ཆེན་པོར་གྱུར་དང་། ཞེས་དང་།། སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་གཅིག་པ་སེམས་ཚད་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སེམས་ཚད་མེད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཋད་པ་ལ། ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་དང་། སེམས་ཚད་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་གཉིས་པ་སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པཞེས་པ་ནི། སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་ཟཋད་པ་ལ། རྣམཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་གསུམ་པ་སེམས་བལྟར་མེད་པཞེས་པ་ནི། སེམས་བལྟར་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་ཟཋད་པ་ལ། སེམས་བལྟར་མེད་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་བལྟར་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་བཞི་པ་སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་གཡོ་བ་དང་། འདུ་བ་དང་། བཀྲམ་པ་དང་། བཅུམ་པ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་ཟཋད་པ་ལ།། ཞེས་པ་སྟེ། གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། །ཞེས་དང་། སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས། བཅོ་ལྔ་པ་སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཞེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕྱིན་ཟད་མོ་འདི་ལ་

བརྟེན་ནས་གཟུགས་མཐུན་ཏེ། །གཟུགས་རྟེ་ལྟར་མཐུན་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མི་རོང་བ་
དེ་བཞིན་ཉིད་འགྲུར་བ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
འབད་པ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་སུ་མེད་པ། རྟེ་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་མཐུན་ཏེ།།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་ཟཕདཔ་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་དང་། གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་དྲུག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རང་གིས་
རྟོགས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བཀྲག་པ་འཆམ་འདོད་གས་པར་ཤེས་པ་ལ། དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆོག་ཏུ་
མཐུན་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་གཞི་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དེ་སྟོན་པ་ལ།
རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཡོད་བདང་འདུ་བ་དང་བཀྲམ་པ་དང་། བཅུམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐུང་བོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དོ་།ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་མཛོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་འདི་ལ་
བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་
པར་སངས་རྒྱས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མངོན་པར་སངས་
རྒྱས་ནས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཕྱི་མ་བཞིས་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དེ་བསྟན་ནོ།།
དེའི་དོན་ཟཕདཔ་ལ། ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་འདི།།
ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བཀྲགས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས། ཞེས་གསུངས། དེ་
ཡང་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དེ་རྣ་བས་གཉིས་པའི་བར་བཞི་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་འབྲེལ་པས་གསུམ་
པ་མ་གཏོགས་ཚོག་ཟིན་ལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ལ། ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་
ཐམས་ཅདཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་རྣམས་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཚོན་པས་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་

ཐམས་ཅང་ལེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་དང་། ཆགས་སོགས་དེའི་རྒྱས་ཀེ་འབྲས་བུ་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཆགས་སོགས་དེའི་མཚན་མ་སྟེ་རྒྱུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཟག་བདེན་བར་འཛིན་པ་སོགས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཚོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ལེགས་སྤྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞི་ལེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ར་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རི་གས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞི་ལེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་ར་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཡང་རུང་བ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞི་ལེགས་ཀྱི་ཡུལ་བཅུ་དུག་པོ་གང་ར་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཉིས་སྟོང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྤྱོར་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་ བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྤྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེར་བསྟན་པ་དང་ཕྱིར་བལྟས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་འཛིག་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ནས།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།

ཇ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བ་དོས་བཟུང་བ།།

དེ་དག་གི་ནང་ནས། ཤེས་པ་སྟེ། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལྟ་དན་རྣམ་འབྱེལ་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཚོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་སྒྲིལ་དོན་ལ། ལྟ་དན་གྱི་དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ། སྐྱ་ཝཁད་པའོ།། དང་པོ་ནི། སྟོན་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྟོག་གེ་བ་དྲུག །རྟེས་སྒྲོག་པ་དྲུག རྣལ་མས་འཛུག་པ་དྲུག་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བའི་དུས་སུ་ལྟ་དན་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞན་བྱང་བར་ཚངས་པའི་དྲ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་ཀྱི་མཐར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོགས་པའི་ལྟ་ཞེ་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གླུབ་སྟེ། རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། ཐ་ཅིག་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། རྒྱུ་མེད་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས། མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡང་། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་བའི་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོན་གནས་རྟེས་དྲན་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་དང་། བཞི་བཅུ་དང་། བརྒྱ་སྟོང་དྲན་པ་དང་། ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་དན་པ་རྣམས་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་བ་མཐོང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚངས་ཆེན་ཀྱི་འོག་

འགའ་ཞིག་མིར་སྐྱེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབས་ནས་བལྟས་པས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་མཐོ་བར་མཐོང་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཉ་གཡུ་གཞན་རྣམས་ནི་མི་རྟག་གོ་སྟམས་པ་དང་། ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་འཕྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་ཅིང་སེམས་མ་འགགས་པར་མཐོང་ནས་འཕྲུང་བ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་ལ་སེམས་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། འདོད་ལྷ་རྣམས་བ་ཁུ་བསྐྱས་བ་ཞིག་ཀྱི་ནས་མིར་སྐྱེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབས་ནས་བལྟས་པས་རང་གི་སྔར་ཀྱི་ཟླ་བོ་རྣམས་མཐོ་བར་མཐོང་ནས་ལྟ་རྟོགས་པ་བསྐྱས་པ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྣམས་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྷ་གྲོགས་ལ་ཡིད་འབྲལ་བ་ཁ་ཅིག་ཞིག་ནས་མིར་སྐྱེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབས་ནས་བལྟས་པས་གཞན་རྣམས་མཐོ་བར་མཐོང་ནས། ལྷ་གྲོགས་ལ་ཡིད་འབྲལ་བ་དག་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྣམས་རྟག་གོ་སྟམ་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་ཞི་འཕོས་ནས་འདོད་ལྷར་སྐྱེས་བའི་དྲང་སྲོང་འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབས་ནས་བལྟས་པས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་སྡུ་མ་གང་ཡིན་མ་མཐོང་ནས་རང་གི་ལུས་རྒྱུ་མེད་གྱུར་ཏུ་བྱུང་བར་ལྟ་བ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚར་དང་རླུང་སོགས་གྱུར་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་རྣམས་ལ་རེས་འགའ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱད་དེ་གྱུར་ཏུ་འབྱུང་བར་ལྟ་རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་བའི་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ཤིན་རྣམས་ལ་རེས་ཀྱི་མཐའ་འཚང་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་འཚང་བར་འགྱུར་སྨམ་དུ་ཡང་དག་པར་འཆོལ་བ་ནི་འཇིག་པའི་བསྐལ་བ་དྲན་བའི་ཚེ་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་། འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་དྲན་པའི་ཚེ་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་། ཡང་དེ་དག་ཡུལ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ཡང་དག་པར་འཆོལ་བ་ནི་འོག་ཏུ་མནར་མེད་མན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་། སྟེང་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་། ཐད་ཀར་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཟད་པའི་མཐའ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་འོག་དང་སྟེང་དུ་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་། ཐད་ཀར་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བའོ། །ལྔ་པ་ནི། བློ་མ་བྱང་བ་དང་། རྟོག་པ་མངོན་པའི་ངར་རྒྱལ་ཅན་དང་། བློ་བྱང་བ་རྣམ་པར་མ་དེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཅན་ཞིང་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་བཞི་ལས་མངོན་པར་

མཐོ་བའི་ལམ་དག་བ་དང་མི་དག་བ་དང་། དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒམས་ཏེ་དྲི་བ་དྲིས་པ་ན་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་གསལ་པོ་མི་འདེབས་པར་གཏམ་སྨྲང་ལ་སྐུར་ཞིང་བདག་གིས་ལྷ་མི་སྲོང་བ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་ལྟ་བའོ། །དེ་དག་མདོར་བསྡུས་པའི་སྡོམ་ནི། རྒག་དང་ཆེག་རྒྱུ་མེད་དང་། མཐའ་ལྡན་དེ་བཞིན་ལྷ་མི་སྲོང་། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག །མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད། གཉིས་མིན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད། ཚད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བློ་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྔ་རྣམས་སུ་ཡོད། དང་པོ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ངན་དང་། བདག་བདེ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཅན་ཀྱི་བཞི་དང་། བདག་གཅིག་ཏུ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། ཆུང་ངུ་ཡིན་པ་དང་། ཚད་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཅན་ཀྱི་བཞི་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་མེད། ཅེས་པ་ནས་བདག་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་བར་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔ་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཞེས་སོགས་སྨྲ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འདོད་པའི་མི་དང་ལྷ་དང་གཟུགས་བསམས་པ་དང་གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་རིགས་བཞི་སྟེ་བདུན་པོ་རྣམས་མཉམ་པའི་བར་དུ་ཆད་དང་འབྲས་དང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཤི་ནས་ཡེ་མེད་དུ་ལྟ་བ་བདུན་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཇོམ་མེད་དུ་སྨྲོད་པས་ཆོ་འདི་ལ་བློ་བར་ལྟ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་སོ་སོར་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བློ་བར་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ་ལྔའོ། །དེ་དག་མདོར་བསྡུས་པའི་སྡོམ་ནི། འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག །མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད། གཉིས་མིན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བློ་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྔ་རྣམས་སུ་ཡོད། །ཞེས་པའོ། །ལྔ་

དན་བྱག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་དོན་བྱག་གི་སྐོར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ། སྟོན་དུ་འགྲོ་བ། རྐེན།། དུས། ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པ། སྐྱེས་བའི་གནས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟན་དང་རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་ཀྱི་མཐར་རྟོགས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོགས་པ་དང་། ལྔ་པ་ནི། རྒྱ་ཚད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བའོ། །དྲུག་པ་ནི། བསམ་གཏན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་ཟཁད་དོ། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ལྟ་དན་བྱག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་བཅུ་བྱུང་ཁུ་བསྡུས་ནས་ཟཁད་དེ། སྟོན་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བརྒྱད། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། མ་བྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།། བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང་། མི་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། འདས་དུས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་དང་།། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར། །ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །སྟོན་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།། ཞེས་འོངས་དུས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་དང་། །མི་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་སོགས་པར།། ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་བཅུ་བཞིར་ཡང་གསུངས་ཏེ། །སྟོན་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ལུས་སོག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཡས། གང་འདས་པན་ཚད་མཐའ་སོགས་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དང་། སྐྱང་བན་འདས་དང་ཕྱི་མཐའ་དང་། ཐོན་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྒྱ་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། མི་རྒྱ་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བོ་པ་བའི་བདག་གྲོངས་ཕན་ཚད་དུ་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལུས་སྲོག་རྟས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། རྟས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་ན། གཡོ་བ། འདུ་བ། བཏུམ་པ། བཙུམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བ་བཞིར་འདུ་སྟེ། མདོ་ལས། སེམས་གཡོ་བ་དང་འདུ་བ་དང་བཏུམ་པ་དང་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྒྱ་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་དུ་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བོ་དེས་ཕན་ཚད་འབྱུང་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་གྲངས་ཅན་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེང་། དེ་རྣམས་ལ་གཡོ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་སྣུབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་རྒྱ་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐའ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བོ་དེས་ཕན་ཚད་དུ་མི་འབྱུང་བར་བདེན་པར་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་རྒྱུད་ཅན་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེང་། དེ་རྣམས་ལ་འདུ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་དགག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་གཅིར་བྱ་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེང་། དེ་རྣམས་ལ་བཏུམ་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་

བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཉིས་གང་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་གནས་མ་བུ་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བཙུམ་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་ལ་ཀག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ལུས་སོག་རྩས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་། རྩས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་པས་གང་ཟག་གི་བདག་གཟུགས་ལེམ་ཡོར་འདོད་ཅིང་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཕེས་རིག་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། འཇིག་རྟེན་ནི་དེའི་ཡོངས་སུྱད་བྱར་གྱུར་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡིན་ཅིང་གོལ་བའི་བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་རྣམས་གྲངས་སུ་འདོད་དོ། །གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པར་ལྟ་བའོ། ཇི་ཞེའོ། འདི་རྣམས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས་ལན་ལུང་མ་བསྟན་པའི་དོན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀའ་བའི་ཕྱིར། ལན་ལུང་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྐོན་ནས་དེའི་ལན་སྟོན་དགོས་པ་གང་ཞིག །འདི་རྣམས་ཞུ་བ་པོ་དེ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྟོང་དུ་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གླུབ་སྟེ། ཞུ་བ་པོ་དེ་རྣམས་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་བརྩམས་པའི་ཞུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞིས་པ་གླུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤེང་བར། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ན་རྒྱལ་བ་མི་གསུངས་བཞུགས། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་བའི་ཆོས། །སྟོང་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུངས་པ།། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མ་ཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ངན་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་རིགས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེ་གས་པ་ལས། འོད་སྲུང་འཇིགས་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་ར་བ་ཙམ་ནི་སྐྱ་ཡི། མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་དེས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་

དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། དེ་དག་སྣུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ཐུབ་མར། ཕེབ་མོངས་རྟོངས་བདག་རྟོགས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐུར་བ་དང་། དེས་གསུངས་ཚོས་ལ་བརྟས་གང་དེ་ཀུན་ཞེན་ལྟས་བྱས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུད་འཕེན་ཀྱིས་བློ་བའི་བདག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཞེན་པའི་མཚན་གཞི་འཐད་པ་གང་ཞེག །དེའི་ལྟ་བ་གཉིས་པ་རྒྱུད་འཕེན་ལ་སྟོང་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་ཐར་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྟོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྲོད་འདིར་བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤི་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བཀག་ནས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ། རྟག་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རང་རྒྱུད་ཐུབ་པའི་རྟོས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རང་རྒྱུད་ཐུབ་པའི་རྟོས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རང་རྒྱུད་ཐུབ་པའི་རྟོས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡན་ཆད་དུ་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་རང་རྒྱུད་པའི་རྟོས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་དུ། ཞེས་སོགས་སྐྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྟོས་གཅིག་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེས་བུ་རང་རྒྱུད་ཐུབ་པའི་རྟོས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་དང་། རྟོས་ཐ་དད་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་དེར་ལྟ་

བ་གཉིས་ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ན། གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་གཞི་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་བ་ཡིན་ན།། གཞི་ཤེས་སྤྱོད་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལ་དེར་ཐལ།། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་བདེན་པས་སྟོང་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་འབྱུང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་རང་རྒྱུ་ཐབས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་འཕངས་པ་གང་ཞེག། སྐྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་དང་པོ་གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་བདེན་སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཟུ་བཞི་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་རང་རྒྱུད་པའི་ཐུགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་།། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གློལ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་གློངས་ཕན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་སྐྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་སྲོག་ཐུགས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། ཐུགས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། གནས་མ་བུའི་སྟེ་པ་དེས།

གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞེག །སྟོན་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཞི་པ་གནས་མ་བུ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རང་རྒྱུ་སྟབས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དེ་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་བྱེད་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་དེ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞེག། མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བ། མི་རྟག་པར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་སྟོན་ཀྱི་མཐའ་དང་། དེ་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་། གོལ་བའི་བདག་གིར་སྣང་ཚད་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་རྒྱུད་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་སྲོག་ཚོས་གཅིག་དང་། ཚས་བ་དང་དུ་ལྟ་བ་གཉིས་ནི་ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཀྱང་། དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འོ་བར་འདོད་ན། དེས་རིགས་འགྲེའུ། །དེས་གཞན་རྣམས་ལ་ཕེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །ལུས་སྲོག་ཚོས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་ཚས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་སེམས་ཚས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུས་ཞེག་པ་ན་སེམས་ཞེག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མེད་པར་ཐལ་

ལེ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ལུས་སེམས་བདག་ཉིད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཕྲས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།ཞེ་ན། གཞན་ཡང་། ལུས་སྲོག་ཕྲས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྲོག་རླུང་ཡིན་ལ་རླུང་ལུས་ཀྱི་བྱེད་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༼ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་བའི་ཤེས་མཚན་ཉཧད་པ།༽

རྟོ་ གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་བའི་ཤེས་མཚན་ཉཧད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བའི་ཤེས་མཚན་ཉཧད་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་བའི་ཤེས་མཚན་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་རིམ་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཉཧད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐོན་ནས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་བའི་ཤེས་མཚན་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་ཀྱི་སྐོན་ནས་ཉཧད་པ་ལ། སྟོང་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་བའི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུད་མཚན་མ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྨོན་པར་བྱར་མེད་པར་ཤེས་པ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་འདི་ན་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྐྱོད་པའི་ལྷའི་བུ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཕྲས་ཀྱི་ཙོན་དན་ཀྱི་ཕྱེ་མ་བཟུང་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་གཅིག་ཏུ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་སྐྱེ་བོས་ཐུག་འཚལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཚོད་དོ། །འཚོད་ནས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་གིས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཉཧད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷའི་བུ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་དོ། །ལྷའི་བུ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་

འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །ལྷའི་བུ་དགྱེས་ཤིར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྨོས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་�couldཤཱ་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། །སྨོས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དང་། ལུགས་ལྷོག་གིས་འགགས་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་སྐྱས་བསྟན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་གོ་མེད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོཉིད་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་གོ་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་། དེ་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྟོན་པ་ལ། ལྷའི་བུ་དགྱེས་ཤིར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་འགགས་པ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་དོན་གོ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་རྟེན་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཅིཤཱ་པ་ལ། སྐྱེ་མེད་འགགས་པ་མེད་སོགས་དང་། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགགས་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྟུས་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། དོན་གོ་ཉིད་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ་བྱུང་དང་། ཞེས་གསུངས། མདོ་ལས། དོན་གོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ཡང་། དོན་གོ་ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། དོན་གོ་ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་དང་། རྒྱུ་སྣང་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཉིད་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པ་ལྷ་མི་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱུགས་པ་འམ་དོར་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། དོན་དམ་

པར་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་སྟེན་པ་ལ། ལྷའི་བུ་དག་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱིས་དཀྲུགས་པར་ནུས་པ་མེད་དོ།། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷའི་བུ་དག་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷའི་བུ་དག་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་མིའམ་མི་མ་ཡིན་པའམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའམ་ཟག་པ་མེད་པའམ་འཇིག་རྟེན་པའམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའམ་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།ཿ ལྷའི་བུ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རྟག་ཡང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གནས་པ་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷའི་བུ་དག་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་པ་ལ། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱུགས་མེད་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག ། རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱུགས་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རང་ཀུ་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་དག་མཚོན་པས་ན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པ་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་པ་དང་། ཐེག་པ་

གཞན་དུ་མི་ལྡང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་དེས་པ་དང་། བསྒལ་པ་གྲངས་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྟོན་བྱ་སྟོན་པ་པོ་སྟོན་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་མི་དམིགས་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར།ཞེས་དེ་ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བཟུང་བྱ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཀྱི་ཤེས་སྟོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཟུང་བྱ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་བའེན་བས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ནས། དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཏཾ་རྣམ་མཁྱེན་སྟོང་བའི་ཤེས་མཚན་ཉཱཧ་དཔ།

ཨཱ་ གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་སྟོང་བའི་ཤེས་མཚན་དེ་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་སྟོང་བའི་ཤེས་མཚན་ཉཱཧ་པའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་སྟོང་པའི་ཤེས་མཚན་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་ཉཱཧ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྟོང་བ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་སྟོང་བའི་ཤེས་མཚན་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བརྟེན་ནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོགས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་

ཨཀངཔ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་
ཡང་རྣམ་མཁྱེན་སྨྲོར་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཙུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི། དངོས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཉེས་པ་དང་། ཡུམ་སྟོན་པ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཁྲི་ཟཧཤས་
པ་སོགས་མཛད་ནས་གུས་པར་བྱ་བ་ཉེས་པ་དང་། བཀའ་བསྩལ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཀུར་
བས་བླ་མར་བྱ་བར་ཉེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བར་ཉེས་པ་
དང་། རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་སོགས་མཆོད་པར་བྱ་བར་ཉེས་པ་ལྟ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་
པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྩལ་ཏོ། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་
ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཆོས་འདི་ལ་རིམ་གྱི་མཛད། བླ་མར་མཛད། བསྟི་སྐང་དུ་མཛད། མཆོད་པར་མཛད།
རྟེད་པར་མཛད། བཀུར་སྟིར་མཛད། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་ཨཀངཔ་ལ། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །གནས་དང་གུས་པར་བྱ་བ་དང་།།
བླ་མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཆོད་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། གུས་པར་བྱ་བ་དང་། བླ་མར་
བྱ་བ་དང་། མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དབུ་ཁ།
དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་འཇིག་དང་རང་གི་དོ་བོ་སྟོང་པས་གུས་པར་བྱ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་པ་
ཉིད་ཅེས་པ་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བའམ་འཇུག་བ་ཉེས་པ་དང་།
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཁོ་ནར་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་སྟོན་པར་
མཛད་པ་ཉེས་པ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་
སངས་རྒྱས་སོ། །ལུས་པ་མེད་པར་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །རབ་

འབྱོར་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱས་པ་མཐུན་པ་དང་བྱས་པ་རིག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱ་བྱེད་མེད་པ་ཅན་ཕེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །རབ་འབྱོར་ཤྲཱི་གཞོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་མཐོང་བ་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། བྱེད་མེད་དང་། །ཀུན་ཏུ་འཇུག་མཐུན་གང་ཡིན་དང་།། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །ཤེས་གསུངས་པ་དང་། བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་།། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མ་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་གསུངས། དགུ་པ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་བསྡུས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་རང་གི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུད་སྨིན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཐོང་བར་མཛད་པར་ཤེས་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཕེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་ཤེས་ཕེར་ཕྱིན་ཞི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཤེས་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཤེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་མཛད་ཅེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཤེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །ཤེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཕེར་ཕྱིན་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཤེས་བྱ་བར་སྟོན་པར་

མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་འདི་ལས། འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལ་མདོ་དངོས་སུ་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། དེར་ཤེས་པ་དང་། དེར་སྟོན་པར་མཛད་པ་གསུམ་ལ་མདོ་དངོས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལེའུ་བརྒྱད་མ་དང་། ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ལ་མདོ་མ་སྣུམ། བརྒྱད་སྟོང་པར། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་བརྗོད་པའོ།། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞི་པོ་འདི་བཞི་དང་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་སྣང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྗོད་དགུ་ཤེས་མཛད་མདོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའང་མཛད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའང་མཛད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་པ་ཐུང་ངོ་ལྔའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཐུང་ངོ་ལྔའི་ཚོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཡུལ་འཇིག་རྟེན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུང་ངོ་ལྔ་འགོག་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཐུང་ངོ་ལྔ་བློང་དོར་རམ་འཇིག་རྟེན་ཁ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པར་ཤེས་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཉེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཇིག་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དབེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཉིན་ཏུ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཉེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཉེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་འདི་འདུ་ཤེས་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚོས་དེ་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས་སོགས་སོ།། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འདུ་ཤེས་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚོས་དེ་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་

ལ། བསམ་མི་ཁྱབ་དང་ཞི་ཉིད་དང་། །འཇིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ། །ཞེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཐ་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འགོག་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལའི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཀྱད་དོ།། ཞེས་དང་། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བསྡུ་དྲུག་གི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དག་མཚོན་པས་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུང་བྱ་དང་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་ནས་བཟུང་མི་བཟུང་གི་མཐའ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པས་མི་མཐུན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་མི་དམིགས་པས་རྟེན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་འདོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འགྲོ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་མེད་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཐུང་ཚམས་ཀྱི་དོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདུན་ཚོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྲོར་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཟུ་དྲུག་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བརྒྱན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ནས། ཐུང་བོ་ལྷ་ལ་བྷང་དོར་རམ་འཇིག་རྟེན་ཐ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པའི་བར་བཟུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ།།

༥ ཁྱད་མཚན་ཟཕད་པ།

ཨཱ་ གཉིས་པ་ཁྱད་མཚན་ཟཕད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་ཟཕད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔར་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུས་ཤེས་མཚན་ཀྱི་སྒྲོར་བ་སྤྲིར་བསྟན་ནས། ཤེས་མཚན་དེའི་འོག་ཏུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བཞིས་ཁྱད་པར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་དེ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྤྲིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་སྒྲོར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྲིའི་ངོ་ཉིད་ཉུང་ཚེད་ནས། ཤེས་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་ཉིད་ཉུང་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་རང་གི་སྒྲོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ལ། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་གྲངས་ཀྱི་སྐོན་ནས་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་དོགས་པའི་སྐོན་ཆུས་པར་ཟཕད། དམན་ལམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པ་ཟཕད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཤུང་བ་བཞི་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་དང་རྟེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་ཉུག་གིས་ལུགས་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་བ་དག་

མཆོད་པས་ན། ཁྱད་པར་ཅི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་བསམ་ཅིས་མི་ཁྱབ་པ་ལོགས་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དེ་གང་ཡིན། ཞེས་དྲིས་པའི་སྐོར་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། ཡང་བསམ་ཅིས་མི་ཁྱབ་པ་ལོགས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྔར་ཅི་ཆོགས་བཙང་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བསམ་མི་ཁྱབ་དང་མི་མཉམ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་ཅི་ཡང་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། ཁྱད་པར་ཅི་ཞོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། སྨྲག་བསྡལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་བདེན་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རྒྱུ་བྱེད་ཅིང་། རྟོག་གེ་བའི་སྤྲོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། དཔེ་རྣམ་རྩད་བའི་མཚུངས་པ་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། སྣང་བརྙེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱངས་ཀྱིས་བགྲངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་སྤྲུལ་བའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱ་བ་ཆེན་པོས་ཅི་བར་གནས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་། མཉམ་པ་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་། གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱངས་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་བྱ་བས་ཅི་བར་གནས་སོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་མི་ཁྱབ་དང་མི་མཉམ་དང་། གཞལ་དང་བགྲངས་ལས་ཡང་དག་འདས། །ཞེས་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་ལོགས་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དང་། མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། བགྲངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་

བཀའ་སློབས་སུ་གནས་ནས་བློན་པོས་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟར་ཡུམ་གྱིས་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་མཁས་པས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་གི་སྨྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། མ་ནོར་བ་མྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཟབ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་བྱ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཐོག་མཐའ་མ་མཆིས་པ་དང་། བྱ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་། བྱ་བ་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པ་དང་། བྱ་བ་གྲངས་མེད་པ་དང་། བྱ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྣང་དུ་ཉེ་བར་གནས་སོ། །ཅི་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གནས་སོ།། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱ་བ་ཐོག་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་། བྱ་བ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་གྲངས་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པས་ཉེ་བར་གནས་སོ།། རྟེན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ནི་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བུ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་ཅིང་བཞུགས་པར་དཀའ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བརྟགས་ཏུ་མ་མཆིས་པ། རྟོག་གེ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ལགས་པ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཞི་བ་ཐུ་བ་འཛོངས་པ་མཁས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རིག་པར་བགྱི་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཞི་ངེས་པར་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལགྱིས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གསལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དད་

པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར། རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་སྦྱངས་པ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་གདུགས་གཅིག་ཏུ་བཟོད་ནས་མོས་པ་དང་བགྲང་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཞེར་ཕྱིན་ལ་བཟོད་ཅིང་མོས་ན་འདི་ཉིད་དེ་དག་ལས་མཆོག་དང་གཅོའོ་བོར་ལྷུམས་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷའི་བུ་དག་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཉན་ཅིང་ཐོས་ནས་འཛིན་བ་དང་། བྲིས་ནས་ལྟང་འབོགས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་མ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱར་བར་མ་ཟད་བར་འདོད་པར་བྱ་ཡི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆ་རྣམས་དང་། ཞེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་བའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཧཏ་པ་ལ། འཕགས་པ་ཀུན་སྤྱད་མ་ཁས་པ་ཡིས། །རིག་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་ཞེས་ཉིད།། ཤེས་སྐྱེ། ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྟུད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་མ་ཁས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་ལ་ལྷོས་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པས་ཀུ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ངོ་བོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ངོ་བོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་བ་མེད་པར་སྟོང་སྐུང་དང་བལ་བར་མཁྱེན་པ་དང་། སྟོན་པ་དོ་རོགས་སུ་ལྟ་བའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོན་རོགས་ལ་མོས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྟུབ་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཐོས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་གི་སྟོན་བས་བསྐུལ་པ་དུ་མར་བསྟུབས་ནས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྡུར་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་འགྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ཞེས་པ་དང་། ཞེན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སྟོན་རོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ཞེར་ཕྱིན་མི་འདོར་བར་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཞེས་པ་སྟེ་འགོག་

བདེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་བཟོད་སོགས་བཞིའི་ཁྱད་བར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བུ་དེ་དག་གིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པས་ཆེད་དུ་བརྗོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་གང་ལ་བསླབ་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་བཤད་པའམ་ཐོས་པའམ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། ཞེས་བྱ་བ། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བུ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་དོར་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དཔེར་ན་བ་དུས་མ་བེའུ་མི་འདོར་བ་ལྟར་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དང་། འཚང་བ་དང་། ཐུགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསམ་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ལུང་བསྟན་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཆོས་སྐྱ་བ་དེ་གཉིད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་དག་ལ་བསྟེན་པ་ཀུར་བགྱིས་ཤིང་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་གང་ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྲུ་ཁྱེར་བགྱིས་ཤིང་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་གང་ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་མཚན་པོར་གྲུ་ཁྱེར་བགྱིས་ཤིང་ཤི་ཡང་འདས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་འདས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་ཞུགས་ཤིང་། ཞེས་བྱ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཐོས་ཤིང་། ཞེས་བྱ་བ། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཐོས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཐོས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ཤེས་པ་དང་

ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་ཏུ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཡང་དག་བའི་སྟོང་བས་བསྒལ་བ་དུ་མར་བསྐྱབས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ། རྟེན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཏེ། ཐུན་མོང་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་བཟོད་སོགས་བཞིའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བུད་མེད་སྐྱེས་པ་ལ་ལ་ཞིག་བུམ་པ་སོ་མ་བཏང་བས་ཆུ་བཟུང་བར་བྱ་བར་མེམས་ན་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བར་མ་དོར་ཞེ་ཨི་འབྲིང་ཀྱི། དེ་ནི་མ་སྨྲས་མ་ཐམས་པར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོའི་གླུ་མ་བསྟམས་ཤིང་ཚོག་དམ་མ་བྱས་པར་ཐུས་བཞུག་ཏེ་ཆུ་ལ་བཏང་ན། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ལྡུང་ངོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ན་གྲ་བ་རྒས་པ་འཆལ་བ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་དང་པོ་བའི་བྱང་ཆེན་ཇི་ལྟར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བགྱི། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་འདོད་པ་མ་སྐྱེད་ཅིག། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁང་པ་ལ། རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། །མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་། །རོ་མྱང་མེད་དང་ཁྱད་པར་ནི། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སེམས་དཔའི་རྟེན་དང་། སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུའི་ཆོགས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པའི་ངོ་མྱང་བ་མེད་པ་དང་། བསྡུ་བྱ་གི་བདག་

ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱག་བསྟལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་སྣང་ཅིག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ། ཞེས་དང་། གང་གིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཞེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ནི། ཁྱད་པར་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཁྱད་ཞུགས་སོ། །ཞེས་ཟཁཏ། གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཇི་སྣང་ཟཁཏ་པའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བའི་མདོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གོ་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་མ་ཟཁཏ་དོ། །ཞེས་པས་འཆད་དོ། །གཞུང་དོན་ནི། ཕོན་མོངས་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད། ཞེག་ཆེན་ཀྱི་སྤྱོད་བའི་ཁྱད་མཚན་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཉེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྒྲིབ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྟོག་གེ་པའི་བློས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། གཞུང་འདིས་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྤྱོད་བ་དེ་ཉན་རང་གི་སྤྱོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱོད་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། སྤྱོད་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་ཟཁཏ་ལས། གཞི་ཤེས་སྤྱོད་བ་ཙམ་ནི་རང་གི་ལྷོག་པས་ཉན་རང་གི་སྤྱོད་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་

མི་ནུས་ཤིང་། སྟོང་བ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ལྷོག་པས་ཀུང་ཁྲད་པར་དུ་ཞུགས་པ་རྟོགས་པའི་ཚེད་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །

❨བྱེད་མཚན་ཉཊ་པ།❩

❡ གསུམ་པ་བྱེད་མཚན་སྟོན་པ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོང་བའི་ཁྲོད་མཚན་ཀྱི་འོག་ཏུ་དེའི་བྱེད་མཚན་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྲོད་མཚན་ཀྱིས་ཉན་ངོ་གི་སྟོང་བ་ལས་ཁྲོད་པར་དུ་འཕགས་པཾཨེས་པར་བྱ་བའི་སྟོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྟབས་པའི་བྱེད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྟོང་བ་ལ། ཁྲོད་པར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བྱེད་མཚན་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་ལ། ཐན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་ཀྱི་སྟོན་གཞི་ཤེས་པ་ལ། མ་འོངས་པའི་ཐན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་ཉེས་སྟོང་བའི་བྱེད་མཚན་དང་། འཕངས་ཉེས་སྟོང་བའི་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྟོང་བའི་བྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ལ། མ་འོངས་པ་སྐེ་ཚེ་ཕྱི་མའི་ཐན་པའི་བྱེད་པ་དང་། ཚེ་འདིའི་བའི་བའི་བྱེད་པ་དང་། སྟོབ་པའི་བྱེད་པ་དང་གསུམ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔོན་གྱིས་དེན་དུ་གཉེར་ཞིང་། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ཉོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔོན་དུ་གཉེར་ཞིང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་འདོད་པ་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པའོ། །རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་

ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་འཇིག་རྟེན་ལ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨྱག་བསྟལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུགས་བ་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་དགྲོལ་ཞིང་། མི་འཇིགས་པའི་ཐང་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་སྐྱོན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་ཅིང་། དེ་དག་སྨིན་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དེ་ཐོས་ནས་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོངས་སུ་ཟུང་ནས་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕ་དཔལ། ཐན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །ཞེས་དང་། མ་འོངས་པའི་ཐན་པ་དང་། ཆོ་འཕྲིའི་བདེ་བ་དང་། སྨྱག་བསྟལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་པ། གནས་ཀྱི་བྱེད་པ། དཔུང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ། གྲོང་གི་བྱེད་པ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱེད་པ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་བདུན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་སངས་རྒྱས་ནས། ལེགས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་། རྟ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྐྱ་རེ་དང་། སྡིག་སྤྱོད་པ་དང་། སྨྱག་བསྟལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུགས་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ནས་འབྲུགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྤོལ་ཞིང་ཕྱང་པོ་མ་ལུས་པའི་སྐྱ་རེ་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་བྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇུ་བ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་དབུང་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་འདི་ལྟར་སྟོན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྨིང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་ཆུས་ཡོངས་སུ་བཅང་བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྨིང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནི་སྟོང་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་དེ། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགགས་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནི་ནམ་མཁའི་དང་ཚུལ་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་ཏེ་དག་ནི་དང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཅཱཏུརྦྷ་པ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང་། །གནས་དང་

དབུང་གཉེན་གྱིང་དང་ནི། །ཡོངས་འཛེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཟེག་གསུམ་ཏིས།། རབས་བྱ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་དག །ཅེས་དང་། གཏན་དུ་ཡན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་བརྗོག་པ་དང་། འགོང་བ་དང་ལྡ་དན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་།། རང་དང་གཞན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། ཟེག་པ་གསུམ་ལ་ཡི་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཕྱིར་རོ།། །།ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་རོ།། །།ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་རོ།། །།ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ

སུ་ཡོངས་པའི་ཕྱིར།

ྈདོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཉཱཊ་པ།

རྟེ་ བཞི་པ་དོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཉཱཊ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་བྱེད་མཚན་བཅུ་གཅིག་གིས་གཞན་དོན་ཐུན་ཚོགས་སྒྲུབ་ནུས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་སྟོང་ཐ་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དོ་བོ་ཉིད་དེ་ཉིད་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚེགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་ཀྱིས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྟོང་བ་ལ། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚེགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་ཀྱིས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཕོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། རྟ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལ་དོ་བོ་ཉིད་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚོན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་བའི་དོ་བོ་ཉིད་མཚན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་བའི་དོ་བོ་ཉིད་མཚན། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་སྟོང་བའི་དོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་མདོན་བྱང་བས་དབེན་པ། དེའི་རྟགས་ཏེ་འབྲས་བུ་གནས་ངན་ལེན་ཀྱིས་དབེན་པ། དེའི་མཚན་མ་སྟེ་རྒྱུ་དང་ཟོའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཙང་བའི་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཐུང་ངོ་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པས་དབེན་པ། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་གཏི་མུག་དང་གཏི་མུག་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་ལ་ཞེན་པས་དབེན་པའི་དོ་བོ་ཉིད་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་འཚལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རྟགས་དང་རྣམ་པ་དང་མཚན་མ་དང་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བསལ་བས་དེའི་ཚེ་བཞི་བདེ་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་ཞི་དང་གཏི་མུག་གི་མཚན་མས་དེའི་ཚེ་བཞི་བདེ་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པས་དེའི་ཚེ་བཞི་བདེ་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། ཕོན་མོངས་རྣམས་དང་མཚན་མ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་། །དབེན་དང་། ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཕོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་རྣམས་ལྟས་ཀྱི་གནས་དན་ལེན་དང་། དེའི་མཚན་མ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབེན་པའི་ངོ་ཉིད་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་པར་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པ་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་བརྒལ་བར་གོ་བགོས་པའི་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ཉིད་ཀྱིས་མེག་ཆེན་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ངོ་ཉིད་དང་། ཤེག་དམན་དུ་མི་ལྷུང་བའི་ངོ་ཉིད་ཀྱིས་མེག་ཆེན་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ངོ་ཉིད་དང་། ཡུན་རིང་པོར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངོ་ཉིད་དང་། བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་པ་པོ་སྒོམ་ཚོས་གསུམ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་མི་དམིགས་པའི་ངོ་ཉིད་དང་། ཡུམ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་མངོན་ཞེན་མེད་པའི་ངོ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བརྒལ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་གོ་ཆ་འདི་འཚལ་ཀྱང་དེ་ལ་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱོད་ཀྱིས་དོན་གང་ཞིག་མཐོང་ནས་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའཛམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནས་གཞན་གཉིས་སུ་དོགས་པར་མི་བྱའོ།། ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཅན་ཐུབ་ཅད་ཀྱི་ཚོ་བ་ཞི་གི་སྨྲང་དུ་གོ་ཆ་འཆལ་བ་མ་ལགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའམ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལགས་བཟླ་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གོ་ཆ་འཆལ་བའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྟུང་བའི་གནས་དང་སྐབས་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་།། བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་བཟླ་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་སུས་ཀྱང་བསྒོམ་པར་མི་བགྱི་ཞེ་ཡང་བསྒོམ་པར་མི་བགྱིའོ་ལྟར་ཡང་བསྒོམ་པར་མི་བགྱིའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་གང་ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། དཀའ་བདང་དེས་པ་བྱང་།། ཁྱེད་དུ་བྱ་བྱང་མི་དམིགས་དང་། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། ཞེས་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱ་དན་ལས་བརྒྱ་བར་དཀའ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྒོམ་པ་པོའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་དང་།། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ཚོ་ཉིད་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་ཡང་། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ངོ་ཚོ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་གཟུང་བྱ་དང་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་པ་ལས་བརྒྱིག་སྟེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་ནས་བཟུང་མི་བཟུང་གི་མཐའ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་ངོ་ཚོ་ཉིད་

དང་། གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པས་རྟེན་ནམ་གཞི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོད་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བདུན་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བྱང་ཆེན་ལེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་པའི་ཚེ་མི་དངངས་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྲག །ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཞུམ་པར་མི་འགྱུར། ཡོངས་སུ་ཞུམ་པར་མི་འགྱུར། དེའི་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་དེ་ལེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གཞོལ་བའི་བསམ་པས་ལེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷའི་བུ་དག་ནམ་མཁའ་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་ཟབ་བོ། །ལྷའི་བུ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་འདི་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་གང་ཡང་རྟམ་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ལགས་ཤེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་འདི་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་འདི་ནི་གཞི་མ་མཆིས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མ་དམིགས་པའི་སྣང་དུ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྟེས་སུ་སྐྱེས་སོ། । དེ་ཅིའི་སྐྱང་དུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནི་ཅི་དང་ཅི་སྟོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མ་མཆིས་པ་དང་སྨོན་པ་མ་མཆིས་པ་ལས་

བརྒལས་ཤིང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་གི་གཏམ་ཐྱིས་རྟེས་སུ་འབྲེལ་པར་བྱས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ལྷའི་བུ་དག་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་མ་སྐྱེས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྟེས་སུ་མ་སྐྱེས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་ཀྱི་རྟེས་སུ་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཆོས་གནས་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ངེས་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་འདི་ཟབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་ཏེ། གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པ་ལྟ་གა་ལ་འབྱུང་ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལྟུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། ཡི་མཐུན་ཐོགས་པ་མེད་དང་དེ། །གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་།། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྨྲ་བའི་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་བསྟན་པས་མི་མཐུན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་།། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་མི་དམིགས་པས་གཞི་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་བདུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དོ་བོ་ཉིད་བཅུ་བདག་ཉིད། །མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན། །མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་དོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་པས།

དེ་ལྟར་ན་བཞི་པ་དོགས་ཉི་ཤུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིང་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ན་ནི་མཚན་ཉིད་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཕོན་མོངས་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྒྲོར་བ་བཅུ་དྲུག་མཆོག་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་བའི་དོགས་ཉིད་ཅེས་ཉན་ཏེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཞི་ཕེས་སྒྲོར་བའི་དོགས་བཞི། ལམ་ཕེས་སྒྲོར་བའི་དོགས་ལྔ། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོར་བའི་དོགས་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཕོན་མོངས་ཏེ། ཕོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱས་དང་། ཕོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གིས་དབེན་པའི་དོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་དོགས་ཉིད་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་དོགས་ཉིད་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དོགས་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པའི་དོགས་ཉིད་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་དོགས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་དོགས་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པའི་དོགས་ཉིད་དང་། ཐོག་མེད་པའི་དོགས་ཉིད་དང་། གཞི་མེད་པའི་དོགས་ཉིད་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པའི་དོགས་ཉིད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་དོགས་ཉིད་དང་། ཆུང་ངུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ཕོན་མོངས་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཐལ། དོགས་ཉིད་མཚན་དེ་ལ་ཕོན་མོངས་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕོན་མོངས་རྣམས་སོགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས། དེར་ཐལ། ཕོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན། ཐྱོས་པོ་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅེ་ན་དེ་ལ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཞེས་མཚན་ཞེ་

བརྒྱད་དང་། ཁྲད་མཚན་བཅུ་དྲུག །བྱེད་མཚན་བཅུ་གཅིག །དོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།

ཁོ་ བཞི་པ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཏུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུར་བྱང་སེམས་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་དུག་ཏུ་དམན་པའི་དབྱ་བཅོམ་ དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་འཐད་པར་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཉེས་ཉིན་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྨོན་པ་གཅིག་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་དང་། བཟོད་པ་སྒོམ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅིང་མཚན་མར་མི་བྱེད་ཅེ། བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་ལམ་རྣམས་བསྒོམས་ཤིང་མཚན་མར་མི་བྱེད། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་སྒོམ་ཞིང་མཚན་མར་མི་བྱེད། དེ་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་ཟབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་སྒྲོན་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས། །ཐར་དང་། ཞེས་ཟབ་ན། སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཇི་སྐད་ཟབ་བའི་སྒྲོར་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ།

ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་དོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་ཨཱཌ་པའི་སྒོ་ནས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྨིན་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོགས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཨཱཌ་པ་ལ། མཚན་མ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པས། སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲེད་པར་མ་ཁས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་འདི་ལ་ཐར་པར་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དང་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་པར་སྣང་གས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོང་དེ། སྨིན་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེད་པར་མ་ཁས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། མ་ཁས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྣང་གས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོགས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དང་པ་དང་བཟློག་འགྲུས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། ངོ་བོ་དང་། རྒྱུ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དང་པ་དང་། བཟློག་འགྲུས་དང་། དབྱ་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལྟ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་དང་ཐབས་མ་ཁས་པ་དང་མ་བྱལ་བར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མེམས་ཀྱང་མཚན་མར་མི་བྱེད། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད། མཚན་པ་མེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཚན་མར་

མི་བྱེད། དེ་ལྟ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནི་མ་སྨས་མ་ཉམས་པར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་དེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བར་བཟུང་སྟེ། སྤྱིན་པ་བྱིན་ཡང་མཚོན་མར་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་། ལྟ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཚལ་བ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཞེས་བྱའི་ཚིག་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་དེས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། གང་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་དང་། གང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་བགྱིའི་གནས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ནམ་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་པ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་གནས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བུ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་བགྱི་ལ་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་པས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ནི་འབྱུང་བར་དཀའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷའི་བུ་དག་དས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། གང་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་མེད། གང་གིས་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་ཡང་ཡང་བཤད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས།

སྨྱོན་པ་དང་། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། དད་སོགས་རྟེན་པོའམ་ཆེན་པོས་ནི་རྫོགས་བྱང་སྤྱི་ལ། དད་སོགས་རྐུ་པོའམ་ཆུང་ངུས་ནི་དེ་ཐོབ་དཀའ་བ་དང་། དད་སོགས་འབྱིང་དང་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་འདི་སྐད་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་བདག་གིས་འཚལ་བ་དང་བདག་ལེགས་པ་ལྟར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཞེ་མདོར་བཤད་རྒྱ་བར་ཡི་དགའོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཞེ་འདི་ལྟར་གང་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་མ་མཆིས། གང་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་མ་མཆིས། གང་ཡང་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བཀྱི་བ་མ་མཆིས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞེ་སྟོང་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་བྱང་ཆེན་གྱིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་སྨྲའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་དཀའ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་དེ་ཞེ་འདི་ལྟར་ནམ་མཁའི་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གཟུགས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ལྷོག་གམ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཕ་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕདབ་པ། རྫོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོག་པོ་ཡིས། །རྟོགས་སྣ་ཚུལ་པོས་རྟོགས་དཀའ་བཞེད། །ཅེས་དང་། དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚེན་པོ་རྣོན་པོས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་སྣང་ལ། དེ་དག་ཉིད་ཆུལ་པོས་ནི་རྟོགས་པར་དཀའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ལུགས་ཀྱིས་ན་འཕྲིང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ལ། ཆུང་ངུམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲིལ་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཚོགས་ལམ་གྱི་རྟེན། བརྟེན་པ་ཚོགས་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། རྒྱས། སྒྲ་ཟཕ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྲལ་མེད་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ཞེད་དེ། མཇུག་འགྲེལ་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ན་དང་གླིང་གསུམ་ནས་འཕེན་གྱི་གཞན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཤེས་རབ་དང་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། དེ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དེ་ལ་མ་བརྟེན་ན་འདོད་མེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོའི། འདི་ལ་ཐོག་བསམ་གཏོ་ཆེ་ཡང་སྐོམ་བྱང་ཡང་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་པོའི་སྐྲོ་སྡོམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། ནམ་ཀྱི་ཆ་སྙོད་སྣད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྟེན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ཡང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་སྡོམ་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྐོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རྣམ་སྦྱ། དེ་གོམས་པས་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་ཀྱི་སྡོད་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཛོད་ལས། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་མོ། །ཞེས་སྨོ་གསུམ་གའི་ལས་དང་ཐོས་བསམ་ཉིད་དུ་ཟཕད་ལ། ཉི་སྣང་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྐྱེས་བུང་གཅོ་བོར་མ་ཀྱར་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་མཁྱེན་རང་ཕྱུང་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་མ་ཁས་པའི་སེམས་དཔའི་ཚོས་མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག །དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་འཇུག་པར་དེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།ཕྱིར་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པར་འཛིག་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པའི་རྒྱུས་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བདག་མེད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གཏམ་ཐོས་ནས་སྤྱི་ཟིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཚ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབྱར་མྱ་ཀུ་སྐྱེས་པ་ལས་ཡུལ་གྱི་གསེབ་ན་ས་ཁོན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞི་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅུ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉམས་སུ་ཞུགས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཀུན་ལ་མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། སྐྱབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྣམས་ཐོབ་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཟབ་དོན་ལ་མི་སྐྱག་པ་དང་། མི་དངངས་པ་དང་། སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་རྟགས་སུ་ཉི་སྣང་ལས་བཤད་དེ། །དེ་ཉིད་

ལས།། གང་གིས་དེ་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་འདིའི་རྒྱས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་མི་དངངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་འགོངས་པ་མི་སྐྱག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡིད་ལ་འབྱོངས་པ་མེད་པ་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོོགས་བསོགས་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་ན་ཆོོགས་ལམ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉི་སྣང་ལས། འདིར་ཐར་པ་ནི་བླ་ལས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ་དེའི་ཚ་ཞན་པས་ན་ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོོགས་ལམ་པ་དབང་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཆེས་ཅན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕེག་ཚེན་གྱི་ཐར་པ་ཚ་མཐུན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་ཆོོས་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོོན་དུ་སོང་བའི་ཕེག་ཚེན་གྱི་ཆོོགས་ལམ་ཆོོས་ཅན། སྤྱོོད་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས་སྟེ། མངོོན་སུམ་དུ་ཐོོབ་པས། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི།། རང་སེམས་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པྲན་པ། །སྐྱེ་བ་འདས་ལ་མངོོན་དགའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་པར་འདོོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཆོོགས་ལམ་པ་དབང་རྟེན་ཆོོས་ཅན། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོོས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། དགེ་བའི་ཆོོས་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བསྟོོན་འགྲུས། བསམ་པ་ཕུན་ཆོོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ་ལ་ངོོའི་སྐོོན་ལྔར་ཡོོད་དེ། དད་སོགས་དབང་པོོ་ལྔ་བསྟུས་པ་ལྟ་ཡོོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོོང་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དང་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། སྤྱོོད་པ་སྤྱི་ལ་སློོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྩེ་འགྲུས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྤྱོོད་པའི་རྣེན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་

པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཞར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྲོད་ལ་དབང་བོ་རྣོ་རྩལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ཅི་ལ་ཡང་མ་རེག་པར་ཚས་ཤིང་རྩེམ་པ་དག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣོན་པོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་དང་། ལངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དང་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་དོ། །རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་ས་དང་པོ་མ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ས་བ་ཏུ་བཀའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐེག་ཆོག་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡང་མ་ཡིན། དབང་རྟུལ་དང་བའི་རྗེས་འབྲང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇུག་ལས། དེ་ཚེ་དབང་པོ་རྣོ་རྩལ་དག །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཐོབ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་རྗེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དང་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དེས་འདྲེད་ཆ་མཐུན་ཚལ་དུ།

ཅ ཀཱ་ཤི་པ་སྟོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐོམ་རིམས་ཚལ་དུ་པ་ལ། སྟོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་དུས་དང་། སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། གང་ཟག་དེའི་སྐོམ་རིམས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། བློས་པ་སྟང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། མཚམས་སྦྱར། རྣ་བ། འབྱེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ཐར་དང་དེས་འདྲེད་ཆ་མཐུན་དང་། ཞེས་ཚལ་དུ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་འོག་ཏུ་དེས་འདྲེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གཞན་དོན་ལ་སྟོ་བ་ཅན་ལ་དེས་འདྲེད་ཆ་མཐུན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཚལ་དུ་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེས་པའི་སྟོ་བ་ཅན་ལ་དེས་པར་འདྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྡོགས་བྱང་དུ་དེས་པར་འབྱུང་བར་འཚལ་བས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྡོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་བར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེའི་དོན་ཚལ་དུ་པ་ལ། དོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚལ་དུ་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་སོ་སོར་ཚལ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དོན། རྟེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་རིམས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྡོགས་བྱང་དུ་

མདོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་མཉམ་པའི་སེམས་བསྒྲིད་པར་བྱ་ཡི། མི་མཉམ་པའི་སེམས་བསྒྲིད་པར་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲིད་པར་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲིད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་སེམས་བསྒྲིད་པར་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་དམིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཐན་པའི་སེམས་བསྒྲིད་པར་བྱ་ཡི། གཞོད་པའི་སེམས་བསྒྲིད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་སེམས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་མི་འཚེ་བའི་སེམས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཚེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་རྫོགས་བྱང་དུ་དེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་མའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ཕའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །སྤྱན་རྒྱའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ཤིང་མོའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །བྱའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ཀུ་མོའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །སྐོགས་དང་ཡིད་བརྟན་པ་དང་གཉེན་དང་སྙན་གྱི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྟན་པས། དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་འདི་ལ་མཉམ་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཐན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། ཕ་དང་མའི་སེམས་དང་། སྤྱན་དང་སྲིང་མོའི་སེམས་དང་། བུ་དང་བུ་མོའི་སེམས་དང་། བཤེས་དང་བྱོགས་ཀྱི་སེམས་དང་། གཉེན་དང་སྙན་གྱི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ལྔས་

སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་དོར་བར་བྱར་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ནི་དོད་ཆུང་དུའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཚོ་འདི་ལ་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་སེམས་གསུམ་ནི་དོད་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། ཚོ་ཕྱི་མ་ལ་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་སེམས་བྱང་ལྔ་ནི་དོད་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཚོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་གསུམ་རིམས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྡོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱ། གཞན་ཡང་སྡོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ། སྡོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ལེགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ། གཞན་གང་དག་སྡོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་དེ་དག་གི་ལེགས་པ་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པས་དག་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ལུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་ནད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། བདག་ཉིད་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་། སྐྱེ་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་།། བསྟོགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །རྩེ་བྱར། ཞེས་དང་། མདོར་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ལ་གྲངས་བཞིན་དུ་སྡོང་བ་དང་ལེན་པའི་སྐོན་ལྡོག་པ་དང་ཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། དེའི་སྐོན་གཞན་རྣམས་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གནས་པ་དག་ལ་སྐྱོང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། གཞན་བདག་ཉིད་ནི་བཞིན་ཉིད་ཟུགས་པ་ལ་བསྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་ཡང་། ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་གསུམ་རིམས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་བསྒོད་དེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་

མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཀུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཞེས་པ། ཞེས་དང་། རྩེ་མོར་གྱུར་བ་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དག་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོར་བ་དང་བསྡུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ་ཡང་ཆུང་ངའྲིང་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་གསུམ་རིམས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཀུང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ། བདག་ཉིད་ཀུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཀུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཀུང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུབ་བར་བྱ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་འདི་ཟཕད་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིས་སྟོང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། ཚོས་མཚོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྨིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྔ་མ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་གོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉའ་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐོན་ནས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་མཉམ་པ་སོགས་བཅུའི་སྐོ་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དོད་ཆུང་ངུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་སྡང་གི་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་མཉམ་པའི་སེམས་དང་། དལ་ལྟ་ཕན་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་དམིགས། དོད་འབྲིང་གིས་མ་འོངས་པའི་

ཕན་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕན་པ་དང་། ངར་རྒྱལ་བཅོམ་པས་གཞན་བདེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་དང་། ཐོ་མི་མཚམས་བ་རྣམ་པར་འཆེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་དམིགས། དོད་ཆེན་པོས་སྐྱེས་པ་དང་བྱང་མེད་རང་ལས་རྒན་པ་ལ་ཕ་མའི་དང་། མཉམ་པ་ལ་སྐྱན་དང་སྙིང་མེའི་དང་། རང་ལས་གཞོན་པ་ལ་བྱ་དང་བུ་མོའི་དང་། ཕན་འདོགས་པའི་ཚེགས་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་གོགས་དང་། རྟས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་། རྟས་མི་གཅིག་པའི་སྡུག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མི་དགེ་བ་སྤོང་བ་ལ་བདག་ཉིད་གནས་པ་དེའི་སྐོ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་སྤྲིག་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སྒོམ་བའི་རྣམ་པར་། སྒོམ་སོགས་དགེ་བ་ལ་བདག་ཉིད་གནས་ནས་དེའི་སྐོ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་ལ་སྒོམ་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་མ་བསྐྱལ་བར་དགེ་སྤྲིག་གི་འདོར་ལེན་ལ་བདག་ཉིད་ཞུགས་པ་ལ་ངག་གིས་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དགའ་བས་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྩེ་མོ་ཆུང་དུའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་སྤོག་གཅོད་པ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་གནས་ནས། གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཞུགས་ཙམ་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དང་། མ་བསྐྱལ་བར་ཞུགས་པ་ལ་བསྟན་པ་བརྗོད་ཅིང་འདུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་ལ། དེ་འབྱིང་གི་ཚོ་རང་ཉིད་སྨིན་པ་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་གནས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་སྟར་བཞིན་དང་། དེ་ཆེན་པོའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྣོམ་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་སྟར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་བཟོད་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆུང་དུའི་ཚེ་བདག་ཉིད་བདེན་བཞིའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་ནས། གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དེ་འབྱིང་གི་ཚེ་བདག་ཉིད་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འཕགས་བུ་ཤིན་དུ་མི་བྱ་བ་ལ་གནས་

ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཅན་ཡོའི་ཆོ་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚུང་ངའི་ཆོ་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པའི་རྣམ་པ་དང་གཞན་མ་བསྒྲུབ་བར་ཞུགས་པ་ལ་དག་གིས་བསྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དགའ་བས་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དམིགས།། དེ་འབྲིང་གི་ཆོ་ར་དང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོན་ཤེས་བསྒྲིད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་གསུམ་གྱིས་དམིགས། དེ་ཅན་ཡོའི་ཆོ་ར་དང་ཉིས་མཁྱེན་སྒྲིད་པ་དང་བགེ་ཚགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཤེར་སྦྱོང་བ་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་ན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅུ་དགུས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཙོ་བོ་ཐབས་ཀྱི་ཚས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་དོན་མདོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག །གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་ཚས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་དོན་མདོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་རྣམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

༸ བླེས་སྤོང་ལ་ཕྱོགས་སྡུར་འགོད་པ་དང་དེ་དགག་པ།

ཅི་ གཉིས་པ་བླེས་པ་སྤོང་བ་ལ། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྐོམ་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པར་རྟོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་བ་དང་སྐོམ་པའི་ལམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་བ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ནི་སྐོམ་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་ཅི་ལམ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པ་མེད་པ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་རིམ་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟཧཏ། འདིའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་སྡུ་མ་འགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་འགྲེལ་བྱེད་ཅིག་གིས། རྣམ་མཁྱེན་ཚོགས་ལམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དང་། ལམ་ཤེས་ས་གཉིས་པ་ནས་དུག་བའི་བར་འབའ་ཞིག་རྣམ་རྟོག་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡིད་སྐྱེད་ཀྱི་ཚེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནར་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟཧཏ། འདིའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་སྔ་མ་འགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་ཏུ་ཡང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱ

མཐུན་པ། ཟག་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་བ་དང་སྦྱོམ་པ་ཞེས་སྨྲར་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་སྦྱོམ་པ་གོང་ནས་གོང་ཁ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་ཏུ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པར་བྱའི་ཕྱིར་ཅེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲར་བའི་དོན་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྟོན་མཐོང་སྦྱོམ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། སྟོན་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྟོན་མཐོང་སྦྱོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོར་སྟོན་མཐོང་སྦྱོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཚོགས་སྟོང་ཀྱི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ས་དང་པོ་ནས་བྱུག་པའི་བར་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྟོན་པའི་ཚེ་ཐེག་པ་གཅིག་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་སྟོང་མཐོང་སྟོན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སུ་སྟོན་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་གཉིས་པར་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ས་དང་པོ་ནས་བྱུག་པའི་བར་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྟོན་པའི་ཚེ་ཐེག་པ་གཅིག་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་སྟོང་མཐོང་སྟོན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སུ་སྟོན་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་གཉིས་པར་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་གཅོད་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ས་བདུན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྟོན་པའི་ཚེ་ཐེག་པ་གཅིག་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་སྟོང་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལྔ་པར་དེ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་རྟེ་སྟོང་ས་དགུ་

པ་དང་བཅུ་པའི་དགྱིལ་སྟོང་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣོམ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྣོམ་སྐམ་པའི་ལོ་རྟོག་བསལ་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་སྡུར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོམས་དུག་པར་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་མཐར་ཐྱིས་སྤྲོར་བ་ས་བཅུ་པའི་དགྱིལ་སྐྱང་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣོམ་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྣོམ་སྐམ་པའི་ལོག་རྟོག་བ་གག་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་སྤྲོར་མཐོང་སྣོམ་གསུམ་གའི་གནས་སྒོམས་སུ་སྣོམ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་སྒོམས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྤྲོར་མཐོང་སྣོམ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། སྤྲོར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྤྲོར་མཐོང་སྣོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒོམས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྤྲོར་མཐོང་སྣོམ་གསུམ་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་བཀྲག་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་སྤྲོར་བའི་སྒོམས་ནས་བསྟན་པའི་སྤྲོར་མཐོང་སྣོམ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་བྱེད། རྟེ་སྤྲོར་གྱི་སྒོམས་ཀྱི་དེ་གསུམ་པོ་དེ་ས་དགུ་པའི་དེ་གསུམ་ཡིན། མཐར་ཐྱིས་སྤྲོར་བའི་སྒོམས་ཀྱི་དེ་གསུམ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་ས་བཅུ་པའི་དེ་གསུམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། སྒོམས་འདིའི་སྤྲོར་ལམ་གྱི་སྒོམས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྟེ་མོའི་སྤྲོར་བའི་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བསྟུས་པ་མཐོང་བ་དང་སྦྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྒོམས་ཀྱི་ཞུགས་ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཕྱེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཕྱེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཕྱེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཕྱེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན

སྨྱོར་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྨྱོར་ལམ་པ་དེ་སྐོམ་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོག་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་དགུར་འབྱེད་རིགས་པར་བསྟན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །ཞེས་སོགས་དྲོད་ཀྱི་རྩེ་སྨྱོར་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྟོང་གསུམ་སྐྱེ་བོ་ཕན་ཐོས་དང་། ཞེས་སོགས་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྨྱོར་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྨྱོར་ལམ་དེ་སྨྱོར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྨིན་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོགས་ལམ་དེ་ཚོགས་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོབས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ཟཽཏ་ཅིན་ཏེ། །དགེ་མི་སྟོབ་པའི་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོབ་པ་དེ་བྱང་འཕགས་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མི་སྟོབ་པ་དེ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོགས་སྨྱོར་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྨྱོར་མཐོང་སྤོམ་གསུམ་དེ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་དང་། སྤྲིན་བའི་དངོས་གཞེན་དང་། མཐྱོན་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། །ཞེས་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི།། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྨྱོར་ལམ་རྣམས་སྨྱོར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོགས་གསུམ་དག་པ་དང་། ཞིང་དག་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྨྲོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ལུང་སྟོན་པ་དང་། བདེན་

འཛིན་གྱི་རྟོམ་པ་ཟད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། དག་དང་དེ་དག་མཚན་མ་མེད། ཅེས་དང་། ཏིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ལུང་སྟོན་པ་དང་རྟོམ་པ་ཟད། །གསུམ་པོ་ཐན་ཚུན་དོ་བོ་གཅིག །ཏིང་འཛིན་རྣམ་བར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་པའི་སྒོམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ་སྒྲོར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཞེས་པའི་སྒོམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་ཚོགས་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག། སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །ཞེས་བའི་སྒོམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྟེ་སྒྲོར་དེ་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྟོན་ཉིད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་རང་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་སྒོང་བར་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གིས་ཕྱིར་དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། མཐོང་ལམ་རྟེ་སྒྲོར་ཀྱི་སྣང་བྱ་རྟོག་པ་མདོན་དུ་བྱར་བ་སྒྲོར་ལམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྣང་ཞིན་ནས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་མཐོང་ལམ་རྟེ་སྒྲོར་ཀྱིས་མཐོང་སྣང་རྟོག་པ་སྤོང་བ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་རྟོད་ལན་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བས། ཞེས་པའི་རབ་མཐའ་དེ་ཡང་ས་བཅུ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ཁཁད་པས། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒྲོར་བ་ཚམ་ཀྱིས་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ལ་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཞེ། །ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྒྲོར་བ་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ་སྒྲོར་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཟག་པ་མེད་པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲོར་མཐོང་སྐོམ་གསུམ་གང་ཟུང་ཡིན་ན་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་གང་ཟུང་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་ཀྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀུ་ཁྱད་པར་ཀྱི་ལམ་ཀྱིས་བསྟས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་འཛིན་སྐད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་

ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་ཟློས་སྦྱོང་ཙོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྤོམ་གསུམ་ལས་གསུམ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྤོམ་གསུམ་སྦྱོར་མཐོང་སྤོམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །

ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

༣ གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་གང་ལགས། རྟགས་ནི་གང་ལགས། མཚན་མ་ནི་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བདག་ཅག་གིས་བྱང་ཆེན་འདི་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སར་ཟད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུར་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་བ་མེད་པ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས་བྱང་ཆེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སྨྲོས་བསྟན་ནས། དེ་དག་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་འཆད་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་ཅི་ཙམ་དང་རྟགས་ཅི་ཙམ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞན་ག་ཅུ། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་། །སྨྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས།།

ཞེས་ཟཧཏ་ན། དེས་འབྲེང་ཚ་མཐུན་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དེས་འབྲེང་ཚ་མཐུན་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དེས་པར་འབྲེང་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་མདོར་བསྡུན། ཡོད་ཚེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་མདོར་བསྡུན་ཏེ་སྟོན་ནས་བཤད་པ་ལ། དེས་འབྲེང་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་ཏེ་སྟོན་ནས་བཤད་པ་ལ། དཔའ་བོ་གང་དག་དེས་པར་འབྲེང་བའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་བཞི་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྤོམ་པའི་ལམ་འཚང་པར་འགྱུར་བ་ལ། དེ་དང་དེ་ཅོགས་པའི་ཚུལ་ཏིས་གནས་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དག་སྣ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དཔང་རྟུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱིར་མི་ལྡོག་གང་ཟག་དབྱེ་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དོན། དེའི་རྟགས། རྟགས་དེས་དེ་མཚན་ཚུལ།

སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དོན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས། རྟགས་དེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་མཚོན་ཚུལ་ཟཧཏ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་ལྟོག་པ་སོགས་རྣགས་ཞེ་བཞི་པོ་གང་རུང་རང་རྒྱུད་ལ་སྐོང་བའི་སེམས་དཔའ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣགས་སྐོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག །དེ་བློ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སངས་རྒྱས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དེ་འདྲའི་རྟེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྐྱོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྡུལ་ཆོས་བཟོད་པས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པ་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད།། བློ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་ཉིད་ནས་ཟེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་བློ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ཅིང་། དེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣགས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལ་ལས། རིགས་རྒྱུད་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཞི་ག་ན་ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བརྟེད་མོད་ཀྱང་། རང་གི་རྟོགས་པ་དང་འཚམས་པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདི་ལ་མེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་དངོས་པོ་ངེས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྣགས་གཟུང་སྟ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་མ་བྱུང་བས་ན་འདི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་བའོ། །ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣགས་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཟཁཏ་པ་དེ་ལེགས་པར་ཟཁཏ་པ་གསེར་ཟེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་ཟཁཏ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་

གི་ཁྲུང་པར་འགའ་ཞིག་རང་གིས་མཉེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོོགས་ལམ་ནས་བརྒྱང་སྟེ་ལམ་གཞན་དུ་ཕྱིར་ཟངས་ཀྱང་མི་འགྲོ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་དང་ལྡན་པར་མི་བརྗོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ། སྤྲོར་བའི་སྟོན་དུ་སྨིན་རྗེ་དང་། བཟོད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། ཤུགས་ལ་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་ནི། ཤིགས་ཀྱི་རྒྱས་སུ་ཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲོར་བ་སྣོམ་པའི་སྟོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྨིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་བཞག་གོ། དེས་ན་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱས་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་ཐོབ་པར་བཞག་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནི་སྤྲོར་ལམ་དྲིད་ནས་དང་། འབྲིང་པོས་མཐོང་ལམ་དང་། དབང་པོ་ཉེ་ལྟར་བུལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས། ཐོབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་རིགས་དེས་ཀྱི་སྨིན་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཡང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་སྨྲའོ་ཞེ་ན་མ་ཁྲྱབ་བོ། །ཁྱོད་སེམས་སྤྲོར་ལམ་པ་དབང་རྣོན་ཡིན་ན། སྤྲོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་ཐོབ་པས་མ་ཁྲྱབ་སྟེ། སྤྲོར་ལམ་དོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་དེས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱང་སེམས་སྤྲོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་ཟབ་མོ་ཉན་ཐོས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་མཐོང་ལམ་རྟེན་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་

ཕྱིར།་ དེས་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྣོད་ལམ་པའི་རྣོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྟལ་ཆོས་བཟོད་པ་དེས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། བྱང་སེམས་སྣོམ་ལམ་པ་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་ཐཝཏ་ལས། དབང་པོ་ཇི་ལྟར་བྱལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་མ་མྱོང་བར་ཐལ། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྐུལ་དེས་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱིང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གསལ་བ་ཁྲིད་རང་གི་དེར་ཐལ།། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་རྐུལ་དེས་བྱང་སེམས་སྣོར་ལམ་པ་དབང་ཆེན་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱིང་གི་རྟོགས་བ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྣོར་ལམ་དོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་པའི་སྣོ་ནས་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཀྱི་བསམ་པ་མངོན་བྱང་དུ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བསམ་པའི་སྣོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྣོར་ལམ་པ་དབང་རྐུལ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བསམ་པ་མངོན་བྱང་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྣོར་ལམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་

ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དོར་བའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ན་སྟོང་
བའི་སྐོ་ནས་དེ་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཞེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོང་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའ་དབང་ཀྱལ་དེས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ཞེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོང་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
རོང་དྲེཀ་པས་མ་དག་ས་བདུན་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་བའི་སྐོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་
ཐོབ་ཀྱང་བསམ་པའི་སྐོ་ནས་དེ་མ་ཐོབ་སྟེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་
ཀྱི་བློ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་རྩེ་རྩེ་རྩེ་མོ་ལས། ཇི་སྲིད་ས་བརྒྱད་མ་
ཐོབ་པར། །དེ་སྲིད་ཐེག་པ་དམན་པས་འཇིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
ཞེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ཉམས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ།
བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །ཁོ་ན་
རེ། སྟོང་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་ཀྱལ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་འབའ་
ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་
པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཞན་མའི་
གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་སྤྱིག་མངོན་གྱུར་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་
པར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་
ན། དེ་སྤྲངས་བར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བྱ་མེད་རྟོགས་
བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་བྱེད་རྣམ་དག་དེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ། མཐོང་
ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག །སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བརྒྱད་དེ་ཞེ་
བཞིར་ཡོད་དོ། །ལྟ་བ་ཉི། བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པ་དབང་རྣོན་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཁྱད་
པར་ཅན་དང་ལྡན་དེ། སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྐོ་ནས་སྟོན་པ་

སོགས་ལུས་དགེ་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།ཞ ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞས་མི་བཟོད་པའི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྟང་བ་དང་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྲུགས་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྣམས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མངོན་བྱར་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་གྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྲེང་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།ཞ ཁ་ཅིག། རྟགས་འདི་རྣམས་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབྱུང་རུང་དུས་སྒྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ལས་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དབོག་པའི་འབྲས་རྟགས་གཉིས་ཚལ་ཁ་མི་འཐད་དེ། །མདོ་བསྡུན་བཅོས་གཉིས་ཀར་བར་མ་ཆད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་རྟགས་ཀྱི་དབག་བྱར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱབ་སྡང་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལྟར་ཚལ་ཁ་ཡིན། དེས་ན་རྟགས་དེ་དང་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱ་ལྡན་པར་མཐོང་བ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་ཏབ་མེད་ཕྱོགས་བྱང་འབྱུང་དེས་པར་དབོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་གདུའི་རྒྱུ་ཆོགས་གྲངས་ཚང་མཐོང་བ་ན་དེ་ལས་སྐུ་གཟུང་རུང་དུ་དེས་པ་ལྟར། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་སྐབས་ཚལ་ཁ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱང་མདོ་ལས་ཚལ་ཁ་འབྱུང་བའི་ཀུན་སྦྱོང་རྣམས་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱང་སྦྱོང་ལས་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཐ་རོལ་པོ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའང་ལ་བརྟེན་ནས་དབོག་པ་ཙམ་ལ་དེའི་ངོ་བོར་རྟགས་སུ་ཟད་ཀྱི། འདི་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་དེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་བྱང་མི་རུང་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ལྟ་བ་བཞིན་མཉེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། རྟོགས་

པ་དམའ་བ་དག་གིས་ནི་ལུས་དག་གིས་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་ལ་དཔོག་ན་འབྲལ་ཞིང་། ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟོགས་པ་ལ་མི་འབྲལ་བ་ནི་མ་འོས་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ནང་གི་རྟོགས་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་གཉིས་པ་ཡོད་ཚོས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་ཟཁའང་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། དོན་ཟཁའང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བའི་སྐོན་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།

སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཟཁའང་པ།

གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཟཁའང་པ། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཟཁའང་པ། སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཟཁའང་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་ཟཁའང་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་དག་གི་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། རེ་ཤིག་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་སོགས་རྟགས་ཤ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྐོན་ནས་ཟཁའང་པ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉེ་ཤུས་དེས་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་དོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་ཚོས་ཅན། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་

པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་ལྟོག་པ་སོགས་རྣམས་ཉེ་ཤུགས་ རྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ རྣམས་དེ་ལ་ཉེ་ཤུང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་ལྟོག་པ་ནས། ཀུན་སྦྱོང་ལ་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པཞེས་བྱ་བའི་བར་ཉེ་ཤུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ གཉིས་པ་རྒྱས་པར་ཟཕད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་པ་དང་།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དྲུག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ སོགས་ལས་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བསྟན་པར་ བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། ཡང་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ ཉིད་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་ གོ།། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་ཉེ་དེ་རྒྱས་པར་ཟཕད་པ་ལ། གཟུགས་ ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་ སྒོ་ནས་ཟཕད་པ་ལ། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། དོན་རྟེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་རྟོག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་ལྟོག་པ་དང་། སྐྱབས་གནས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མངོན་ གྱུར་པ་ཟད་པ་དང་། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དགེ་བ་བཞུ་ལ་གནས་ཀཱིང་ གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྩེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྙིགས་སོགས་དྲུག་སྐོམ་ཞིང་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ཡོངས་ སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་། ཟབ་མོ་སྟོས་བྱལ་གྱི་ དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། སྐོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའི་ བྱམས་པས་ཟིན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བར་ཆོད་ འདོད་ཡོན་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཞེ་སྡང་བ་གཉིས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བར་ ཆོད་སེམས་ཡུལ་ལ་སྤྱད་པའི་གཉིད་དང་། སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་རྣམས་པ་སྤྲེ་གཅིག་

དང་།། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཤུང་པོའི་བར་ཚོད་རྣོད་པ་དང་འགྲོད་པ་སྤྲ་གཅིག་དང་། བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲ་ལྟ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཤམས་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇོམས་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་བཞི་ལ་དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚོས་གོས་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་དང་བཅུ་གཅིག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་ཇི་ཙམ་དང་རྒྱས་ཇི་ཙམ་དང་མཚན་མ་ཇི་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡི་ལི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ། རྒྱས་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་གང་ཟུགས་ལས་ཡིར་མི་ལྡོག་པ་དང་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཡིར་མི་ལྡོག་པ་དེ་ནི་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་ཡིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆུབ་དགེ་སྦྱོར་དང་བྲལ་ཟེའུ་འདི་དག་ནི་ཉེ་ཉེས་པར་བྱ་བ་ཉེས་པའོ། །བལྟ་བར་བྱ་བ་མཐོང་བའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རབ་ཏུ་ཉེས་པ་རབ་ཏུ་ཉེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་བའི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲལ་ཟེ་གཞན་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཤེས་པའོ། །ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐོག་མེ་ཟའོ། །དེ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟའོ། །རབ་འབྱོར་གང་ཕྱི་རོལ་ལ་ལྟོས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མི་འགྱུར་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གང་ཕྱི་རོལ་ལྟོས་པའི་བྱང་ཆུབ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་ཞིང་སྒྲུབ་དོ། །བདག་ཉིད་ཀྱང་སོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག །ཅེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་ལྟོས་པའི་བྱང་ཆུབ་གང་གི་ཚེ་སྒྲིབ་པའི་ཞར་ཕྱིན་པ་གནས་པ་དང་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པ་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་གཅོང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་ལྟོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་དོགས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གང་ཕྱི་རོལ་ལྟོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལུས་ཀྱི་ལས་འཕྲལ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། དག་གི་ལས་འཕྲལ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་ལས་འཕྲལ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་།

རབ་འབྱོར་གང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིགས་པ་དང་གཉིས་སྣང་བ་དང་གཉིད་ཆོད་པ་དང་འགྲོད་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚེ་ཐོག་མར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འགྲོ་དོན་ཡང་འབྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་མི་འགྲོ་སྟེ་འགྲོ་བཞི་ལོངས་སྤྱོད་ཡང་སྤྲུལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྲོ་བ་མེད་པ་སྣང་དུ་མེད་པཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པས་ལྡོག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་། ཞེས་པའི་བར་དང་། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཤེས་ནས་དང་བ་ཐོབ་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱུར་པས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་ཐོས་པ་དང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལྟ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཟད་པ་དང་། སྐྱིང་རྡེས་བདག་དང་གཞན་དག་བའི་ཚོས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྟེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ། ཚོས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་ཟད་མེའི་དོན་ལ་ཡང་སོམ་ཉི་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡན་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པས་བྱམས་པས་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། སྒྲོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ། །འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཉེད་སེམས་དང་གཉིད་དང་རྒྱས་པ་དང་ཆོད་པ་དང་འགྲོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་དག་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་པར་སྤོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བགལ་ཤ་ཟལ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ་དང་། རྣག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། གཙང་སྦ་ཀུན་ཏུ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོས་ལ་སོགས་པ་

ཡོངས་སུ་སྨྱོང་པ་གཙོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རྟེ་མོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། ལུས་ལ་སྤྲིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ལ་བྱ་བྱུ་མེད་ཅིང་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་ལས་འདའ་བ་དང་། རྣེད་བཀྲུ་ལ་མི་ལྟ་བར་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སྤྲིན་སོགས་བྱུག་ཁྲུད་པར་ཅན་སྐྱེ་བས་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་སོགས་མེད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འདུས་ཤེད་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པར་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པར་འགྱོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་འཚོལ་ཞིང་འདོད་པ་སྟེ་དུག་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་གང་གི་ལུས་ལ་སྤྲིན་བུའི་རིགས་སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་གནས་ཤིང་། ལུས་ལ་ཟ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་དེའི་ལུས་ལ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་དེའི་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་ལུས་མི་དྲང་བ་ཉིད་དང་། དག་མི་དྲང་བ་ཉིད་དེ། ལུས་ཀྱང་བཟང་ཞིང་ཡིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཁྱིམ་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལེ་དང་བཀྲུ་སྟེ་ལྟུང་ལེན་པ་མ་ཡིན། ཆོས་གོས་གསུམ་པའི་བར་དུ་ལྟུང་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྨྲས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་སྨྱོང་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཁྱིམ་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་སེར་སྣའི་སེམས་སྤྱི་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ཁྱིམ་མི་ལྡོག་པའི་བློ་བརྟན་པ་ཡིན། གླས་པར་གཞན་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ཡིན། གཞན་ལ་

ཆོས་གང་ཐོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་ཤིན་ཡིན་ལ་སྙོར་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་དྲུང་དུ་བདུད་སྡིག་ཅོ་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་མང་པོར་སྐྱལ་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་རེ་རེ་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་ཐམང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཐུག་མང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་སྟོང་ཐུག་མང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྱེག་བརྒྱ་སྟོང་ཐུག་མང་པོ་བསྟེགས་ཤིང་བཙོ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་གྱི་སེམས་མི་འབྲུག་ཅིང་དོགས་པ་མེད་ཅིང་མེད་ན་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་སྡོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ལུང་བསྟན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཤཱད་པ་ལ། ལུས་ལ་སྙིན་བུ་རྣམས་མི་འབྱུང་། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་དུ་དམྱལ་འཚོལ་དང་། ཞེས་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྙིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་བྱ་བྱུ་མེད་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་དར་ཁྱོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྨྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སྙིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྐྱབས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱོ་བ་དང་། འགྱོ་བ་དག་ཉིད་ཀྱི་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བྱུང་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་གཉས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། བདུད་ཀྱིས་དམན་པའི་ལམ་དུ་དཀྱིས་ཀྱང་དཀྱིར་མི་ཐུབ་པ་དང་། ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་གྱི་བུད་དུ་བདུད་སྡིག་ཅོ་ཅན་དག་སྣོང་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་འདི་སྐད་དུ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་འདི་ལྟར་བདག་གི་སྙིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ཐེག་པའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་ཚོས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ན་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དྲྭ་བ་དཀྲུ་སྟོག་ཏོ་ཅན་དག་སྟོང་གི་ཚ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་འདི་སྐད་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྟོང་པ་འདི་ནི་འགོང་བར་སྟོང་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་དུ་ཁྲོད་ཀྱིས་སྐྱག་བསྟལ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱིས་ཤིག། ཅེས་པ་ནས། བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་དེས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྟོན་ཏེ་གང་འགོང་བར་སྟོང་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པས་ཡང་ནི་ཉམ་ཞིག་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ལྟར་བཅོས་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཀྱིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ཚོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པའི་ཚེ་འདི་སྐམ་དུ་གཡ་ཅི་བཞིན་གཡེགས་པས་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བསྟབ་པ་ལ་སྟོང་པ་དེ་དང་མ་བྱལ་ཞིང་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དག་གིས་སྟོང་པ་དེ་ནི་སྟོན་པའི་ཐར་ཕྱིན་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡིད་ལ་ལ། སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་སྟོང་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། འཕོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཅིག་གིས། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གིས་དོན་བསྟན་ནས་ཡིད་ལ་ལ། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་འདི་དག་གིས། །དོང་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཚོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ཡི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག །ཅེས་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོ་བ་དང་། རྩེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

❲གཞུང་དོན་ལ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་དོས་བཟུང་བ།❳

གཞུང་དོན་ནི། སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དྲོད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག །རྩེ་མོ་ལ་གནས་པའི་དུག་བཞིའི་ཐོག་ཏུ་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བྱེད་རྣམ་དག་དེ། སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་བྱར་པ་ལྡོག་པ་དང་། སྐྱབས་གནས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མངོན་བྱར་པ་ཟད་པ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ཟད་པ། བདག་གཞན་དག་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྙིང་རོགས་བསྐོམས་ཤིང་དེ་དག་གི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་དག་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ། བྱམས་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་ལྡན་པ། སྙིང་པ་ལྟ་དང་མི་འབྲོགས་པ། མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་འཛོམས་པ། དན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ། ཏིས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དུག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལུས་ལ་སྙིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ལ་བྱ་བྱུང་མེད་པ་དང་། སྤྱང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཚོལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞན་བདུད་ཀྱིས་ཟིག་བཟམ་གྱི་ལམ་དུ

དཀྱི་བར་མི་བཏུབ་པ་དང་། ལམ་ལྟར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་དུ་རྟོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཅིག་ཡོད་དེ། སྐོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པ་དེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཐལ། སྤྱོད་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་དྲོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དགའ་སྟོན་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།

མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་ཟཁཏ་པ།

༥ གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་ཟཁཏ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དོན་ཟཁཏ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་རིམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེས་བར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མ་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད།། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲངས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དོ་བོ་རྒྱས་པར་ཟཁཏ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་།། །ཞེས་སོགས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་བ་གཅིག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གྲངས་ཀྱི་སྐོར་ནས་མདོར་བསྟན་ཏེ་ཚུལ་དུ་ཟཁཏ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་བཅུ་དུག་མདོར་བསྟན་ཏེ་ཚུལ་ཏེ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་

དོན་ཀྱི་སྣོ་ནས་ཟཁད་པ་ལ། སྤྱག་བསྟལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་སྐོ་ནས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཐོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱིང་ཆོས་ཅན། བླ་མེད་རྗོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམཉེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལྟས་ངག་གི་སྟོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་པར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྟ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པའམ་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་དྲི་བའི་ལན་དུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པ་རྣམས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྟས་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་རྒྱས་པར་ཟཁད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཟཁད་པ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་བདེན་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་ཟཁད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་ཟཁད་པའི་རྟགས་དོས་བཟུང་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱག་བདེན། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་བདེན། ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་སྤྱག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་དེ་དོམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅི་ལས་སློང་ལྡོག་པའི་སྐད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བཀྱི་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེའི་གཟུགས་ཀྱི་

འདུ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གོ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་དེའི་དྲུང་དུ་བདུད་སྡིག་ཅན་ཉོན་ཅིང་རྣམ་མཐོན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་དངོས་པོ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་སེམས་བརྟན་པ་དང་སེམས་མི་གཡོ་བ་དང་སེམས་མི་འཁྲོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཐར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བགྱིའམ། འོན་ཏེ་སྤྱར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆེན་གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སཁམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དེ་ནི་རབ་འབྱོར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་གོ། བསམ་གཏན་བའི་བའི་བར་ལ་སློམས་པར་འཇུག་གོ། འགོག་པའི་བར་ལ་སློམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཏོ། །འགོག་པའི་བར་ཀྱི་སློམས་པར་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཝཱཊ་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །སེམས་བརྟན་ཕྱག་པ་དམན་དག་ལས། །རྣམ་ལྡོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་རྟོག་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁྲོད་པར་ཅན་བསྟུབས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་འོག་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཐུས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སློམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡང་དག་པར་

ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བའི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ཉེས་བཟོད་བཞིའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན། དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་བྲལ་ཞིང་གཟུགས་སྤྱད་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཁྱིམ་གྱི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཁྱིམ་གྱི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་འཛིམ་བུའི་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། ལུས་སེམས་ཡང་པ་ཉིད་དང་ནི། །འདོད་ལ་སྦྱོད་ལ་ཐབས་མཁས་དང་། །རྒྱ་ཆུ་ཚངས་པར་སྟོང་ཉིད་དང་། །འཆོ་ཀ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་པའི་མཐུས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་རྒྱ་ཆུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་བའི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་ཉེས་བཟོད་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། རྒྱས་དེ་དག་དང་། མཚན་མ་དེ་དག་བསྟན་གྱི་ཕིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉེན་ལ་ཡིད་ལ་བྱངས་ཤིག་དང་ངས་ཟཕད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བགྱིའོ། །ཞེས་གསོལ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུང་ཉེས་བགཱད་

སྣུལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཐུང་ངོའི་སྐྱོར་བ་དང་རྟེས་སུ་སྐྱོར་བར་མི་གནས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྐེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གི་སྐྱོར་བ་དང་རྟེས་སུ་སྐྱོར་བར་མི་གནས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་ཆོས་གང་ཡང་དམན་པའམ་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྟེས་སུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཀུན་ངོའི་གཏམ་གྱི་སྐྱོར་བ་དང་རྟེས་སུ་སྐྱོར་བར་མི་གནས་ཏེ། དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གང་ཡང་འཛིགས་པའམ་མི་འཛིགས་པ་ཡང་དག་པར་རྟེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དམག་གི་གཏམ་གྱི་སྐྱོར་བ་དང་རྟེས་སུ་སྐྱོར་བར་མི་གནས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཏེ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཆོས་གང་ཡང་ཆུང་ངུའམ་མང་པོར་ཡང་དག་པར་རྟེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཡུལ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྐྱོར་བ་དང་རྟེས་སུ་སྐྱོར་བར་མི་གནས་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཆོས་གང་ཡང་རྟེས་སུ་ཆགས་པའམ་ཁོང་ཁྲོ་བར་ཡང་དག་པར་རྟེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཀྵ་པ་ལ། ཐུང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་། །ཚོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །གཡུལ་འཕྱེད། །སྐྱོར་དང་རྟེས་སུ་སྐྱོར་བ་ཡི། །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་ངོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ལ་སྐྱོར་བ་དང་རྟེས་སུ་སྐྱོར་བ་དག་ཏུ་མི་བྱའོ་ཞེས་ཅེ་ན། ལྟར་སྐྱོར་བ་དང་རྟེས་སུ་སྐྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཐོགས་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྦྱ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱོར་བ་དང་རྟེས་སུ་སྐྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྲག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱོར་བ་དང་རྟེས་སུ་སྐྱོར་བའི་གཏམ་ལ་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། གཟུང་བ་འཛིན་པ་དག་སྣང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་དང་རྐེན་གྱོང་ཁྲེར་ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་

འཕྲེང་བ་ལ་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་སྤྲོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྤྲོར་བའི་གནས་པ་རྗེས་སུ་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ་ལམ་བདེན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ། དེ་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སེར་སྣའི་གཉའ་གྱི་སྤྲོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྤྲོར་བ་ལ་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐ་ན་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་དང་། དཔོག་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་སྟོང་པ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བའམ་འགག་པའམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བདུད་སྡིག་ཅོག་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྐྱེས་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚ་བྱད་དུ་ཉེ་བར་འོངས་ནས་འདི་སྐད་དུ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དུག་ལྟང་བསྟན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། དེས་ཀྱང་ལན་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བའི་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རི་ག་པ་མངོན་པར་བསྟུབ་བོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཱཊ་པ་ལ། སེར་སྣ་ལ་སོགས་ལ། །སྤྲོར་དང་རྗེས་སུ་སྤྲོར་བ་དང་། །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཆོས་ནི་རྟུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཤིན། རང་གི་སེམས་པ་ཉིད། ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤོག་གཏོང་བ། །ཞེས་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པས་ན་སོགས་པ་ལ་སྤྲོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྤྲོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕྱིར། རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡོན་བས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤོག་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་ཨཱཊ་པའི་རྟགས་དོས་བཟུང་

བ་ལ། དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །ཁྲོ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་དགུ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་བཟོད་པ་དང་ལེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པ་འདི་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ན། དག་པ་འཛིག་རྟེན་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་པ་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་བཤད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལས་ཇི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ན། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་དྲངས་པའི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཚན་མར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་འདུ་ཤེས་པ་ལྡོག་པ་སོགས་རྟེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྡུག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྡུག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྟེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྡུག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཐོབ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་ནི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐུན་གཞན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐུན་པར་རིགས་སམ་ཞེ་ན། དེ་མ་དེས་ཏེ། ཚགས་སྡུང་ཚན་ཀྱི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། རང་གི་རང་བཞིན་ཚགས་དང་སྡུང་བ་ལ་ཡང་། །ཚགས་སེམས་ཅན་ལ་ཚགས་པ་ལྟར་སྟོན་

དང་།། ཀཱདྒཱ་པ་གདུལ་ཕྱིར་ཁྲོ་བོའི་ཁྱོར་སྟོན་པ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གནས་དེ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ།། ཤེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་གང་ཟག་གཞན་དོར་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ལྟ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྣུབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་གི་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར།

❨མཐའ་དབྱུད་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྐགས་དངོས་ཟཧཏ་པ།❩

མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྐགས་དངོས་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཧཏ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གང་ལ་ལྟན་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱིང་བློ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྣུབ་བྱེད་རྣམ་དག །མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྐགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་དེ་བཞི། འགོག་བདེན་ཀྱི་དེ་བཞི་ལམ་བདེན་ཀྱི་དེ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་སོགས་དང་བཅས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྤྱོད་བསྡུས་ཆོས་བཟོད་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདུད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ལས་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པར་ལྟ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པའི་ཆོས་ཉེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཁྲོད་པར་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཉེས་པར་སོགས་བསྟུབས་པས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདོད་པ་ལས་སེམས་ལོག་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྟེས་བཟོད་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཐུས་འཕེག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་འགོག་སྐྱོམས་ལ་འཇུག་ཀྱང་དེ་དག་གི་

དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་ནུས་པའི་རྟེས་ཤེས་བཞིས་དྲངས་པའི་རྟེས་ཐོབ་ལུས་དགའ་གི་ཐ་སྙད་ཁྲུང་པར་ཅན་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། མཐོང་ཚོས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རྟུང་བའི་ལྷུ་བ་དང་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་ཡང་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཚོས་བཟོད་དང་། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་སོགས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཐུས་མངོན་ཞེན་མེད་པར་ཁྱིམ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཚོས་ཤེས་དང་། ཁྱིམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་རང་གཞན་དོན་དུ་ཁྱིམ་ན་མི་གནས་པར་ཚོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་རྟེས་བཟོད་དང་། སེམས་མི་གཡེང་བ་དང་དབང་པོ་ཚང་བར་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཐུགས་ལ་ཆོས་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མེད་དང་དུ་སྟོང་པ་སོགས་རྟེས་ཤེས་བཞིས་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དཔོག་པོར་ཞེན་པའི་སྤྱོར་བ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞེན་པའི་རྟེས་སུ་སྤྱོར་བའི་གནས་པ་ཕུང་སོགས་ལ་སོ་སོར་བཀག་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ནས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དམན་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་མེད་པའི་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་དགེ་བ་འཕེག་པ་ལས་ཀུན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་ལ་དགེ་སྦྱོགས་འཕེག་མི་འཕེག་ཏུ་ངོ་བོར་ཞེན་པ་སོགས་སྟར་བཞིན་སོ་སོར་བཀག་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་འཕེག་གམ་མི་འཕེག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་ཆོགས་དམག་ལྟ་བུའི་གཏམ་ལ་མངོན་དུ་དོས་པོར་ཞེན་པ་སོགས་བཀག་པའི་འགོག་པ་རྟེས་བཟོད་དང་། གཅོད་བྱེད་གཉེན་པོ་དང་གཅོད་བྱ་སྟང་བྱ་གཉིས་སུ་གཡུལ་འཁྲིད་པ་ལ་ཆགས་སྟང་དམ་བློང་དོར་དུ་དོས་པོར་ཞེན་པ་སོགས་སྟང་བཞིན་སོ་སོར་བཀག་པའི་འགོག་པ་རྟེས་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་དེ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྨིན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོར་གསུམ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པས་སེར་སྣ་སོགས་ལ་སྟང་བྱར་དོས་པོར་ཞེན་པ་

སོགས་སྡུར་བཞིན་སོ་སོར་བཀག་པའི་ཆོས་བཟོད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་ཞིང་སྐྱེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་བས། རྟོགས་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ལྡོག་ཀི་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྟ་ཞོག་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉེས། རང་གི་ས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཐོབ་པས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཉེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་གསུམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་རྗེས་བཟོད་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་ལ་གཞོལ་ཞིང་ཐུབ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཉེན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཐོགས་གཅིག་དང་མཐའ་དག་གཏོང་བ་དང་བདག་དང་སྲོག་གཏོང་བའི་རྗེས་ལེགས་པ་ཉམས་ལེན་པའི་ཚེ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཟག་པ་ཞིན་ཀྱིས་རྣམ་མཉེན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཐོགས་གཅིག་དང་མཐའ་དག་གཏོང་བ་དང་བདག་དང་སྲོག་གཏོང་བའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྐྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བའི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོང་ཀླུ་པ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དབང་འབྱིང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་དུ་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྐྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བཅུ་དུག་པོ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱིང་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་དེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་། རོང་ཀླུ་པས། རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་ནི་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ལས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་གཉིས་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་གཞག་ནི་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་དོར་གདོན་མི་ཟ་བར་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།། ཞེས་ན། དེ་ནི་གཞན་དོར་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྟགས་སུ་མི་འགོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་དོར་གདོན་མི་ཟ་བར་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།། ཞེས་དང་། ཡང་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟགས་སུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་གཏན་ལ་ཕབས་པ་དག་སྟེ། ཞེས་གསུངས། འོ་

ན།། མཉམ་གཞན་ཉེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་ངང་སྐྱེས་པའི་རྟེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྟོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱིང་རྣོན་ལས་ཕྱི་ར་མི་ལྷོག་པར་སྣང་པའི་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་དེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྣང་ཀྱི་རྒྱས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྣང་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྒྱས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁྱབ་གྱུབ་སྟེ། རོང་དུའོ་གསུ། མཉམ་རྟེས་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་ལ་རྒྱས་སུ་གཟུང་བྱ་ནི་རྟེས་ཐོབ་ཡིན་པས་ལས་ཀེས་བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་རྟེས་ཐོབ་ཡང་བཞེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། ཁྱབ་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ་སོང་། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱིང་རྣོན་ལས་ཕྱི་ར་ལྷོག་པ་ལྷོག་མེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམཡེ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་དེ་སྣང་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྒྱས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁྲས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག །མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།། རྒྱས་གྲུབ་མཐའ་ལ་སོང་། ཞྲྀ གཉིས་པ་ལ། དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི།། གཡུལ་འཕྲེད། སྟྲོང་དང་རྟེས་སུ་སྟྲོང་བ་ཡི། །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། ཞེས་ཟཕདན། དབང་པོ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགག་བྱ་དབང་པོའི་དོན། ཁམས་གང་དུ་འགོག་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དབང་པོ། །དབང་རྟེན། དབང་ཡུལ། བདག་ཏུ་

འཛིན་པ་དང་བཞི་ལས།

⟨ དབང་པོའི་དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་ངོ་བོར་བཤད་པ། ⟩

དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། བསྟུ་བ། སྒྲ་བཤད་པ། གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དབང་པོ་ཐོབ་གཏོང་། དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ། ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་བཤད་པ་དང་བརྒྱད་པས། དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ལ་དབྱེ་ན་ཉེར་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅུ་བའི། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བླུབ་སྟེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་བྱུག །པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས། སྲོག་གི་དབང་པོ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བླུབ་སྟེ། དང་པ། བརྟེན་འབྱུས། དྲན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་པོ་འདི་མི་འགལ་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡང་མི་འགལ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བླུབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་། གཉིས་པ་བླུབ་སྟེ། སྐོམ་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉེན་པ་ཡི་ན་ཟབ་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་ཟུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་། ཉན་ཐོས་དབྱབས་ཅམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་པ་ཅམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོས་ཀྱང་མ་བསྟུས། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོས་ཀྱང་མ་བསྟུས། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོས་ཀྱང་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོམ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་སློབ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཐ་དད་གང་ཞེག ཀེ་གསུམ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མིའ་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རེར། ཁ་ཅིག ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྨྲོར་ལམ་ཡིན་ན་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀུན་བཏུས་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལམ་རྟེ་ཤེས་དེ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ན་སྟོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཤེས་རབ་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། འཇིག་ལྟ་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་ཡིན་ན་དྲན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤེས་རབ་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དང་པ་ཡིན་ན་དང་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ན་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག། ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་གང་ཞིག །སིམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ། བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མིག་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚོར་ཅན། ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ཚོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་

རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་ཐལ། ལུས་ཚོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས། ཁ་ཅིག །ལུས་ཤེས་འཛོར་གྱི་ཚོར་བ་གང་ཞེག །གདུང་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ། ཚོར་བ་སྟུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་ཤེས་འཛོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་གང་ཞེག །སིམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ། བའེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །གདུང་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ། སྟུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་ཚོར་བའེ་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་ཚོར་བའེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བའེ་དབང་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་ཚོར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་ཚོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལུས་ཚོར་གང་ཞེག །སིམ་པར་སྤྱོད་པ་བའེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་དེ་གང་ཞེག །གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་སྟུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་སྟ་མ་དེས་ཁེགས། གཉིས་པ་ལ། ཚོར་བ་ཡིད་མི་བའེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། སྟུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚ་དེ། སྲོག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་སྲོག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ན་དོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལུས་དབང་གི་ཕྲོགས་གཅིག་གང་ཞེག །རྣང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཐོར་མཚོན་པར་བྱེད་པ། ཐོའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་དེ་མོར་མཚོན་པར་བྱེད་པ། མོའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་གཞིས་པའི་མོའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།ཅ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཐོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞིས་པ་ལ་དེས་རིགས་འགྲེའོ།། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐོའི་དབང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་

རྒྱུད་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚོ་མེའི་དབང་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཤངས་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཅུའུ་གྱུར་པའི་ནང་གི་རྫུལ་དུང་བ་མིག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཆོད་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རྫུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོད་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་། རང་ལུགས་ན། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཅུའུ་གྱུར་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དུང་བཞམ། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཅུའུ་བའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དང་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ། མིག་གི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྟ་བུ། དེས་དབང་པོ་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་རིགས་འགྲེའོ། །རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཅུའུ་བའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོན་གཅིག ཁོ་མེའི་དབང་པོ་གང་རུང་གང་ཞེག །རང་རྒྱུད་ལྟན་ཀྱི་གང་ཟག་ཁོང་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཁོའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །རང་རྒྱུད་ལྟན་ཀྱི་གང་ཟག་ཁོང་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། མེའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་། དོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚེ་དེ། སྲོག་གི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད།

ལུས་ཆོར་བའེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཆོར་བ་བའེ་བའི་དབང་པོ་གང་རུང་གིས་སས་བསྡུས་པའི་ཆོར་བ་གང་ཞིག །སིམ་པར་མྱོང་བ། ཆོར་བ་ལྷའི་ནང་ཚན་དུ་བྱུར་པའི་ཆོར་བ་བའེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལུས་ཆོར་བའེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སེམས་ཆོར་བའེ་བའི་དབང་པོ་གཉིས་ཡོད། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་གང་ཞིག །སིམ་པར་མྱོང་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་བའེ་བའི་དབང་པོ་སོགས་ལྔ། ལུས་ཆོར་གང་ཞིག །གཏུང་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ། ཆོར་བ་ལྷའི་ནང་ཚན་དུ་བྱུར་པའི་ཆོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཆོར་གང་ཞིག །ཀུན་ཏུ་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ། ཡིད་མི་བའེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་ཆོར་གང་ཞིག །སིམ་པར་མྱོང་བ། ཡིད་བའེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཆོར་བ་གང་ཞིག། སིམ་གདུང་བར་མར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ། བཀང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དད་པའི་དབང་པོར་ཡིན་ན་དད་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དད་པ་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། དད་པའི་དབང་པོར་བྱུང་བའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྟོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

ཾདབང་པོའི་བསྡུ་བ། སྒྲ་ཟཧཏ། གྲངས་ངེས་བཅས་ཟཧཏ་པ།ཀ

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་བསྡུ་ན་བཞིར་འདུ་སྟེ། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན། ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བ། སྐྱེས་པའི་གནས་པ། གནས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཞིར་འདུ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་བཞིར་འདུ་སྟེ། རྣམ་བྱང་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་། ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བ། སྐྱེས་པའི་གནས་པ། གནས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཞིར་འདུ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པའི། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལྟ་ལ་དམིགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཟཧཏ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཟཧཏ་པའི་ཕྱིར། ཥ་མའི་དབང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཥ་མའི་དོ་ཥོ་དང་ཁྲོད་པར་ལ་དབང་བྱེད་བས་དེ་ལྟར་ཟཧཏ་པའི་ཕྱིར། སྤོག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ནས་མ་ཕེ་བར་དུ་ལུས་ཀྱི་རིགས་མཐུན་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཟཧཏ་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཐོག་གིས་བསྡུས་པའི་ཚོར་བ་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བས་བསྡུས་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་བའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཡིད་ཆོངས་བ་བའེ་བ་ཡིད་བའེ་བཀང་སྟེམས་ཏེ་དགུ་ལ། དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤོམ་ལམ་དུ་བྱང་བའི་དེ་དགུ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ཤེས་ལྷན་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྤོམ་སྤང་སྤོང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་སློབ་ལམ་དུ་བྱང་བའི་དེ་དགུ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷག་མེད་ལམ་དུ་བྱང་བའི་དེ་དགུ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། ཁམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་བྱུག ཕོ་ཉིབམོ་ཉིད་ལ་དབང་ཕྱིར། ལུས་ལ་ཕོ་དབང་མོ་དབང་དག ཇིགས་གནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། ཟརྒམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར། སྤོག་དང་ཆོར་བ་རྣམས་དང་ནི། ཁདོགས་དབང་པོ་ལྟར་འདོད་དོ། སྡུད་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་།།

ཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཀྱི་རེད། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་ལྔན་དབང་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བཅུ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོར་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་བཞག །དེར་སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོ་མཛེའི་དབང་པོ་དང་། དེར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲོག་གི་དབང་པོ་བཞག །དེད་སྤྱག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བཞག །དེར་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། དེར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། རྣམ་བྱང་ལ་འོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྔན་པའི་དབང་པོ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་ལས། ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྤྱོད་ལས། ཞེས་བཞི་དེ་བཞིན་ལྡོག་པ་ལ། །དབང་པོ་ལྔམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

⟨ དབང་པོའི་ཐོབ་གཏོང་དང་། དབང་པོ་ལྔན་ཚུལ་བཅས་བཤད་པ། ⟩

དྲུག་པ་ཐོབ་གཏོང་བཤད་པ་ལ། ཐོབ་ཚུལ། གཏོང་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། འདོད་པར་དང་པོར་རྣམ་སྨིན་གཉིས། །རྟེད་དེ་རྗུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་མིན། །དེ་ནི་དྲུག་གམ་བདུན་ནམ་བརྒྱད། །གཟུགས་ན་དྲུག་གོ་གོང་མར་གཅིག །ཅེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། འདོད་པའི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྨིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་སྨིན་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་དུ་རྟེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་སྲོག་གི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱེ་སྨིད་ཀྱི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་སྨིད་ཀྱི་ཚེའི་མོངས་ཅན་ཀྱི་དབང་པོར་སོང་བའི་

ཕྱིར་། འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྫས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོག་གེ་དབང་པོ་དྲུག་གསར་དུ་རྟེད་དེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སྲོག་དབང་སྟེ་དྲུག་གསར་དུ་རྟེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྫས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོག་གེ་དབང་པོ་བདུན་གསར་དུ་རྟེད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་པོ་ལྔ་སྲོག་གི་དབང་པོ། ཕོ་མོ་གང་རུང་གི་དབང་པོ་སྟེ་བདུན་གསར་དུ་རྟེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་གཉིས་པའི་རྫས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོག་གེ་དབང་པོ་བརྒྱད་གསར་དུ་རྟེད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སྲོག་གི་དབང་པོ། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོག་གེ་དབང་པོ་དགུ་གསར་དུ་རྟེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟོག་གེ་དབང་པོ་དྲུག་གསར་དུ་རྟེད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སྲོག་གི་དབང་པོ་སྟེ་དྲུག་གསར་དུ་རྟེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་སྐབས་སུ། རྟོག་གེ་དབང་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་གསར་དུ་རྟེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་གི་དབང་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་རྟེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི། མཚོན་ལས། གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི། །སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཉིད། །འགག་པར་འགྱུར་རོ་གཟུགས་ན་བརྒྱད། །འདོད་པར་བཞུམ་དགུའམ་བརྒྱད། །རིམ་ཀྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་བཞི། །དེས་ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལྡུ།། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་གང་ཟག་ལྷང་མ་བསྟན་ཀྱི་འཆི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་པོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ལྷང་མ་བསྟན་ཀྱི་འཆི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་པོ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་རེས་སྐྱེ་དབང་པོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ལྷང་མ་བསྟན་ཀྱི་འཆི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་པོ་བཅུ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་རེས་སྐྱེ་དབང་པོ་གསུམ། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྫས་སྐྱེས་

དེས་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་པོ་དགུ་ཡིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་པོ་ལྔ། དེས་ལྔན་གྱི་དབང་པོ་གསུམ། པོ་མོ་གང་རུང་གི་དབང་པོ་གཅིག་སྟེ་དགུ་ཡིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྟུས་སྐྱེས་དེས་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་པོ་བརྒྱད་ཡིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། དེས་ལྔན་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ཡིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་མངལ་སྐྱེས་དེས་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་པོ་བཞི་ཡིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་མངལ་སྐྱེས་དགེ་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་པོ་དགུ་ཡིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཡིག་ཅར་དུ་འགག་པ་གང་ཞེག། དེའི་སྟེང་དུ་སྲོག་ཡིད་ལུས་བཅས་སྐྱེམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་ཡིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། ཞེས་ན། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ཁྲིམས་བུ་དེ་དབང་པོ་དུས་འཕོབ་ཅེ་ན། མཐོང་ལས། འཕས་བུ་ཐམ་གཉིས་དགུས་འཕོབ། །གཉིས་ན་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས། །བཅུ་གཅིག་དག་གིས་བྱང་བཅོམ་ཉིད། །འགའ་ཞིག་དག་ནི་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འཕས་བུ་ཐོག་མ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཐ་མ་དག་བཅོམ་པའི་འཕས་བུ་གཉིས་དབང་པོ་དགུ་དགུས་འཕོབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འཕས་བུ་ནི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་དབང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ། །རྗེས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། །ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུས་འཕོབ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ཀྱི་ལུགས་སོ། །ཉག་བཅོམ་པའི་འཕས་བུ་ནི། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་དབང་སྟེ་བྱུག། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིད་བཞིའི་དབང་པོ་མེམས་ཆོར་བའི་བའི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བདུ། རོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་སློབ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ལྔན་པའི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དོན་གྱི་སྐོམས་འཇུག་

ཁྲོད་པར་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ན་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ན་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ན། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དད་སོགས་ལྔ། ཡིད། བཏང་སྟོམས། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོང་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ། རྟེས་བཟོད་པར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ལམ་རྟེས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བདུན་དང་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་འོང་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚགས་བཅུ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དད་སོགས་ལྔ། ཡིད། བཏང་སྟོམས་ཡིད་བདེ་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག །རྟེས་བཟོད་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། །ལམ་རྟེས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དབང་

པོ་བཟུ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར་ཟཧད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲོབ་སྟེ། དེ་ནི་དབྱ་བཅོམ་པ་འགའ་ཞིག་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལ། འཕ་ལྷན་དང་། སྲིད་ལྷན་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱོད་ལས། བཀང་སྟེམས་དང་ནི་སྲོག་དང་ནི། །ཡིད་དང་ལྷན་ལ་འཕ་གསུམ་ལྷན། །བདེ་ལུས་ལྷན་ལ་བཞི་དག་དང་། །མིག་སོགས་ལྷན་ལ་ལྔ་དང་ལྷན། །ཡིད་བདེ་ལྷན་ཡང་སྤྱག་བསྔལ་ལྷན། །བདུན་དང་མོ་ཡི་དབང་སོགས་ལྷན། །བརྒྱད་དང་ཀུན་ཤེས་ལྷན་པ་ཡི།། དབང་པོར་ལྷན་ལ་བཟུ་གཅིག་ལྷན། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྷན་ལ། །བཟུ་གསུམ་དག་དང་ལྷན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བཀང་སྟེམས་སྲོག་ཡིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྷན་ན་དེ་གསུམ་ག་དང་ལྷན་པས་ཁྲོབ་སྟེ། དེ་གསུམ་པོས་ལྷན་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་བཞི་དང་ལྷན་པས་ཁྲོབ་སྟེ། པོས་ལྷན་གསུམ་དང་དབང་པོ་གཉིས་གང་རུང་དང་ལྷན་པས་ཁྲོབ་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྷན་པས་ཁྲོབ་སྟེ། པོས་ལྷན་གསུམ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། མིག་སོགས་གང་རུང་གཅིག་སྟེ་ལྔ་དང་ལྷན་པས་ཁྲོབ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྷན་པས་ཁྲོབ་སྟེ།། པོས་ལྷན་གསུམ། ལུས་དབང་ཁོ་རང་སྟེ་ལྔ་དང་ལྷན་པས་ཁྲོབ་པའི་ཕྱིར། སྲུག་བསྔལ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་བདུན་དང་ལྷན་པས་ཁྲོབ་སྟེ། པོས་ལྷན་གསུམ། ཚོར་བ་བའི་བའི་དབང་པོ། སྲུག་བསྔལ་ཀྱི་དབང་པོ། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་དང་ལྷན་པས་ཁྲོབ་པའི་ཕྱིར། ཞི་མེའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་ཁྲོབ་སྟེ། སྔ་མ་བདུན་དང་། དེ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྷན་པས་ཁྲོབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྷན་པའི་དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་བཞུ་གཅིག་དང་ལྷན་པས་ཁྲོབ་སྟེ། དང་སོགས་ལྷ། ཡིད། ཡིད་བདེ། བདེ་བའི་དབང་པོ། བཀང་སྟེམས་ཀྱི་

དབང་པོ་སྟེ་གདགས་གཞིའི་དབང་པོ་དགུའི་སྟེང་དུ། སྲོག་གི་དབང་པོ། ཁོ་རང་གཉིས་གང་རུང་གིས་གང་ཟག་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མིའཕེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ན་དབང་པོ་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་སྟེ། གདགས་གཞིའི་དབང་པོ་དགུ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། སྲོག་གི་དབང་པོ། བཀང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ། ཁོ་རང་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའོ། མཛོད་ལས། དགེ་མེད་ནང་ན་ཉུང་ལྡན་པ། ལུས་ཚོར་སྲོག་ཡིད་བརྒྱད་དང་ལྡན། ཀུན་སྤྱོད་མེད་བྱེས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །བཀང་སྟོམས་སྲོག་ཡིད་དགེ་རྣམས་དང་།། མངོན་ལྡན་ལ་བཅུ་དགུ་སྟེ། །དྲི་མ་མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། །མཚན་གཉིས་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཏེ། མཚན་གཅིག་དྲི་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དགེ་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པསྟེད་དེ། ཚོར་བ་སོགས་ལྟ། ལུས་སྲོག་ཡིད་དབང་སྟེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་པའི་སོ་སྐྱེ་འགའ་ཞིག་ལའང་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟེད་དེ། དད་སོགས་ལྟ། བཀང་སྟོམས་སྲོག་ཡིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟེད་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེ་ཕལ་ཆེ་བ་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་པ་སྟེད་དེ། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་པ་སྟེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་མཚན་གཉིས་པའི་སོ་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཉིས་པ་ཡིན་ན་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚགས་བཅས་ཀྱི་འཕགས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དབང་པོ་བཅུ་དང་ལྡན་པ་སྟེད་དེ། ཞི་མེའི་དབང་པོ་གང་རུང་གིས། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སྟེ་གཞན་བཅུ་བདུན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་སྟེད་པའི་ཕྱིར།

ཥ དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་གཞུང་དུ་མ་ལས་ཟཧཏ་ཚུལ། ཀ

བརྒྱད་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་ཟཧཏ་པ་ལ། མཛོད་ལས་གསུངས་ཚུལ། ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་ཚུལ། ཉི་ཁྲི་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དངོས་ཀི། མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་དགུ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱེམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་ནི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་སློབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་ནི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་འཇོག་གོ། དད་སོགས་དགུ་ཡང་། དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ། ཡིད། ཡིད་བདེ། ཚོར་བ་བདེ་བ། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། མཐོང་སྤོམ་མི་སློབ་ལམ་ལ་དགུ། གསུམ་ཡིན་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོང་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་དང་པོ་བཅོ་ལྔས་བསྡུས་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ལམ་རྟེས་ཤེས་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱེམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་པོ་དེ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ། །མི་སློབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་པོ་དེ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་འཇོག་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤྱོང་བའི་མཐོང་ལམ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྐྱོན་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་མི་སློབ་ལམ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །ཞེས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མོས་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དད་སོགས་ལྔ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་ཞོང་ཕྱིར་མི་ཞོང་ས་དང་པོ་ནས་དགུ་བའི་བར་ཀྱི་དད་སོགས་ལྔ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉན་ར་དགྲ་བཅོམ་པ། ས་བཅུ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྔ་པོ་

དེ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་འཛོག་སྟེ། ཕྱི་ཁྲིལ་ལས། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྟོབས་པའི་གང་ཟག་མངོན་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་སྣང་བ་མེད་ཅིང་འདྲལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྟོབས་པའི་གང་ཟག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སྟོབས་པའི་གང་ཟག་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉམ་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྟ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྐོམ་ཉམ་རྩོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉོང་ཚེའི་བར་གྱིས་བསྡུས་པའི་དད་སོགས་ལྟ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སྟོབ་ཉམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་ལྟ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་འཛོག་སྟེ། བསྡུ་བ་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྟོས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བསྟོན་པ་དེ་དག་གི་ཐོག་ལ་འདུན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོང་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོ་ལྟའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྟོས་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྩོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉོང་ཚེའི་བར་གྱི་དབང་པོ་ལྟའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཐོས་པ་མི་སློབ་པ་དང་། ཐུང་པོ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ཐོག་ལ་ཡང་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་བར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་

དབང་པོ་ནི་དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཐག་རིང་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ཐག་མི་རིང་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་
དད་སོགས་ལྔ་དང་པོ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་དགུ་པའི་བར་གྱི་དེ་གཉིས་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་
བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཇི་
ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། སྨྲས་པ་མོས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ས་ནི་དང་པོར་རྣམ་པར་བཞག་གོ།
དེ་ལས་གཞན་ལྟག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ། དབང་རྣོན་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་དང་དབང་པོ་ཐ་མི་
དད་པར་འཛིག་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་དབང་ཡུལ་ནི། གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་གྱི་
ཡུལ་བྱེད་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དར་འཛིན་
པའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་འགོར་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའམ་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་
གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོའི་སྐྱེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་
ཡོད་དེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་དང་བསྐྱེ་བྱ་རྟེ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁམས་གང་དུ་འཇོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན་འདོད་ཁམས་ན་ཡུལ་དུག་ཀ་ཡོད། གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་ར་གཉིས་ཡུལ་བཞི་
ཡོད་ཅི། གཟུགས་མེད་ན་ཆོས་ཁམས་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །དབང་པོའི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
འདོད་ཁམས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་ཚང་བར་ཡོད། གཟུགས་
ཁམས་ན་ཡོ་མེ་དང་སྣུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅུ་ཡོད། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་དབང་

པོ་ལྟ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་མ་གཏོགས་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཚོད་ལས། དྲི་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་པར་གཏོགས། ཁོ་མོའི་དབང་དང་སྲུག་བསྔལ་དག །མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། །བདེ་བའང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་ཡོད་དེ། དེར་དྲི་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་ན་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དེ། དེར་དྲི་མེད་གསུམ་ཁོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཚོར་བ་སྲུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་བདུན་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་ཚན་ཉིད་མཚོན་ཚུལ་ལ། དབང་པོ་དེ་བྱོང་གི་དཔེས་སྟོན་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོང་དེས་སྐྱེ་བོའི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དེས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་རྟེན་དེ་བྱོང་ཁྲེར་གྱི་དཔེས་སྟོན་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོང་ཁྲེར་དེས་བྱོང་གི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དབང་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དབང་པོའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཡུལ་དེ་བྱོང་རྡལ་གྱི་དཔེས་སྟོན་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོང་རྡལ་དེ་སྐྱེས་བུས་འཛུགས་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དབང་ཡུལ་གཟུགས་སྐྱེ་དེ་རེ་རེགས་བྱ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཛུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྐྱེས་སྟོན་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་བྱུང་ལ་དབང་བསྐྱེད་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཆུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བྱུང་ལ་གང་ཟག་གི་སྐྱེས་སྟོན་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཆུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱོང་དང་བྱོང་ཁྲེར་དང་བྱོང་རྡལ་སོགས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ཡོད་དེ། མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་། ཁྱིམ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱོང་དང་། བཟའི་བྱ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ནི་བྱོང་ཁྲེར་དང་། ཚོར་བ་མངོ་ཡོད་པ་ནི་བྱོང་རྡལ་དང་། རིགས་བཞི་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྷོར་སྣ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། འགོག་པ་རྟེས་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྟེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་འབྱིང་ཚོས་ཅན། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ།

འགོག་པ་རྟེན་བཟོད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་རྟེན་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྟོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེསཻཥེས་བཟོད་གཞན་བཅོ་ལྔ་པ་རིགས་འགྲེའོ། །

སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུགས་བཤད་པ་ལ།

ཇ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།

རྟོ གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུགས་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུགས་དེའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུགས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་གྱི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཞར་བྱུང་དང་། དངོས་མའི་དོན་ནོ། ཁངས་པོ་ལ། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཁྱད་གཞིའི་སྒོམ་ལམ་དང་། དེའི་ངང་དབྱེ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟན་དང་བསྟུན་ན་དང་པོར་རྒྱས་འཆད་རིགས་ནའང་དེ་དག་གི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་ཅན་སྒོམ་ལམ་དེས་པ་ལ་དེའི་ཁྱད་པར་དེས་དགོས་པཡེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ལུགས་ལས། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་གཞི། །འཕྲལ་དང་འཇིག་རྟེན་གཞུང་ལུགས་ནི། །བཟང་ནས་དེ་དག་བསྟམས་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །དཔེར་དབྱུག་ཅན་བཞིན། །ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དབྱུག་པ་བློས་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་པར་ཅན་དབྱུག་པ་ཅན་འཛིན་པའི་བློ་མི་སྐྱེའི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། ལུགས་ལས་ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བློ་མི་སྐྱེའི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟད་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚོགས་དོན་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཟཁད་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། ཟབ་པ་སྟོམ་ལམ་གྱི་ཁྲུད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཟབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྒྱས་གང་དག་དང་མཚན་མ་གང་དག་གིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བཀྱིས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྒྱས་དང་མཚན་མ་རྣམས་བསྒོམ་པ་གང་ཟྲིའི་གྲུ་མ་སྟེང་དུ་སྟོན་པར་སྨྱོད་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྨྱོད་པའི་ཚེ་གང་ལ་གནས་ཤེད་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཀྱི་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཀྱིད་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་ཟཁད་པ་ལ། སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ཟབ་མོ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་པའི་ལམ་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རང་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཞུ་བར་མེམས་པ་ནི་ལེགས་སོ། །རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །འདི་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཁད་པ་ལ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལགས། ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱང་མེད་ལ་གཟུགས་ལས་གྱུར་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཁད་པ་ལ། ཟབ་པ་དེ་ནི་སྟོང་འདོགས་དང་། །སྐུང་བའི་

མཐའ་ལས་བྱོལ་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གཟུགས་མེད་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བདེན་གས་དང་སྐྱེ་བའི་མཐའ་ལས་བྱོལ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟབ་མོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་ཟབ་པའི་དོ་བོ་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ། སྨོན་པ་མེད་པ། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། འཇིད་ཚགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། ཞི་བ། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་མཐའ་རྣམས་འདིར་བསྟན་ཟབ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་སྐུང་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཇ་ཁྲད་གཞི་སྟོམ་ལམ་བཤད་པ།

ཇ་ གཉིས་པ་ཁྲད་གཞི་སྟོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་དེ་ལྟར་སྟོམ་ལམ་གྱི་ཁྲད་པར་བྱེད་ཆོས་བསྟན་ནས་དཔེ་ཁྲད་པར་གྱི་གཞི་སྟོམ་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཁྲད་པར་བསྟན་པས་ཁྲད་པར་གྱི་གཞི། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཁྲད་གཞི་སྟོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། ཕན་ཡོན་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་གནས་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་ལྟ་བར་ཉེ་བར་གནས་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱའོ།། ཞེས་ཇི་ལྟར་ལྟ་བར་ཟབ་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་

ལྟར་ཨཁའ་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་བསལ་ཤེར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་གནས་པ་ཟབ་མོ་འདི་དག་ལ་སེམས་པར་ཡང་འགྱུར། འཇལ་བར་འགྱུར། འེས་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་དང་། དེ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། དེ་དེ་བཞིན་དུ་འེས་པར་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོང་ཚེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞིག་གིས་བུད་མེད་གཟུགས་བཟང་ཞིང་མཛེས་པ་བལྟ་སྟེ་གཞག་དང་དུས་བཏབ་པ་ལ། བུད་མེད་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཞིག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱའི་བར་དུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཁའ་པ་ལ། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཚོང་བའི།། ལམ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་དེས་རྟོག་སྟོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྟོན་ནས་ཨཁའ་པ་ལ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་གམ། ཁྱང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ བ་དང་དོོས་དང་རྟེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤ་ཟ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོས་པའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་བཞིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསམ་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་བཞིན་པའི་ཞི་གནས་དགུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇལ་བ་དང་། སྟོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དགུ་པོ་དེ་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྟམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་བཞིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེས་པར་རྟོག་པའི་སྒོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་ཟིན་ཏུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཥདེའི་རབ་དབྱེ་ཟཁཌཔ།།

ཨཱ་ གསུམ་པ་དེའི་རབ་དབྱེ་ཟཁཌཔ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཕྱེ་བ་ལ་རྟོད་པ་སྣང་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་གཞི་སྐོམ་ལམ་དེ་ལ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་དུ་ཞེག་ཡོད། ཅེས་དྲི་བའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་རྣམ་པ་དུ་ཞེག་ཅེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དགུ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་དགུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། གཉེན་པོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་བ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཞེར་ཕྱིན་དང་བཟླ་བས་བསྒལ་པ་གང་ཟྱེའི་ཀུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་འདི་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཚེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཚེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཅིག་ཤོས་ཆུང་ངུའི་འབྲིང་གཉིས་སྦྱོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆེན་ཞེར་ཕྱིན་དང་ཟབ་བས་བསྒལ་པ་གང་ཟྱེའི་ཀུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དུ་འདུག་ཅིང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཡོན་ཕུལ་ན། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་འདི་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་ན། དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཚེན་པོའི་ཆུང་ངུ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ་གཉིས་སྦྱོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆེན་ཞེར་ཕྱིན་དང་ཟབ་བ་གང་ཞིག་བསྒལ་པ་གང་ཟྱེའི་ཀུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དུ་འདུག་ཅིང་སྨྱོན་པ་བྱེད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་གཅིག་སྨྱོན་པ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་།

ཅིག་ཙོོན་འབྲིང་གི་ཚུང་དུ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆེན་ཞེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེག་བསྒལ་བ་གཟྱེའི་གླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིགས་པ་བྱིན་ན། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་ཞེར་ཕྱིན་འདི་ལ་ཇི་སྐད་དུ་ཟཧཏ་པ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་གཅིག་གནས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིགས་པ་བྱིན་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། ཅིག་ཙོོན་འབྲིང་གི་འབྲིང་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཞེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆེན་གང་ཞེག་གིས་བསྒལ་པ་གཟྱེའི་གླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་གནས་ཏེ། དྲན་ཉེ་བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་བའི་ཞེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཏེ་དྲན་ཉེ་བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་འབྲིང་གི་ཚུང་དུ་དང་། ཅིག་ཙོོན་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆེན་ཞེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་བ་གང་གིས་བསྒལ་པ་གཟྱེའི་གླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་གནས་ཏེ་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིགས་པ་དེ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཞེར་ཕྱིན་འདི་ལ་ཇི་སྐད་དུ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་འཐད་ཀའི་ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིགས་པ་དེ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཚུངས་དེའི་ཆེན་པོ་དང་། ཅིག་ཙོོན་ཞེར་ཕྱིན་འདི་ལ་ཇི་སྐད་དུ་བཞག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་མི་བྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ན། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་ཞེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་སྐད་དུ

བསྟན་པ་འདི་ལ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་དག་བའི་རྒྱུ་བ་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཚུང་དུའི་འཕྲིང་དང་། ཅིགཤེས་ཆེན་པོའི་འཕྲིང་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་འདུ་བགྱི་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ན། དེ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལགས། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྒྲིབས་སྐྱོན་མེད་པར་འཇུག་པའམ། ཞེས་སོགས་གསུངས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་དང་། བཀྲེན་པོ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ལ་གནས་ཤིང་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ནས། བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྡུག་ནས་གཉེན་པོ་ཕུགས་ལ་བསྟན། དེའི་དོན་�couldn't་ལ། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། སྔོང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། སྔོང་བྱའི་དོ་བོ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུན་པ་ཕལ་ཆུ་ཆེན་པོའི་སྣང་བ་ཆུང་དུས་སེལ་བ་ལ། ཆུང་དུའི་ཆེན་པོས་སེལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་རྣམས་རེ་རེའིང་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཆུང་དུའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེའིང་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟཧཏ། ཚོག་དོན་དངོས་དེ་འཆད་པ་ལ།། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལས་གྲུབ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པས་དགུ་དག་ཏུ་རྣམ་

པ་དགུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྟོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི་རིམ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ལ་དུ་མར་དབྱེར་རྟུང་སྟེ། ཁྲོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་ནས། དེ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དགུར་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དགུར་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་དེ་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དགུར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྟོམ་སྡུད་གཅིག་པོར་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།ཁ སྟོམ་ལམ་དགུར་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོམ་སྡུད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟོམ་སྡུད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྩ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡུད་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྟོམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ཉི། གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་སྐྱེ་བས། སྡུད་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། སྡུད་བྱ་ཆུང་ངུ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་མི་དགོས། ཆེན་པོ་ཆུང་ངུས་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྡེའུ་ཞི་འཕྲོག་མོ་རིས་ཀྱང་གཏེར་ནུས་ལ་རི་བོ་ཞི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྡུད་དཀའ་སྐ་ལ་ཆེ་ཆུང་ངུ་འཇོག་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ནི་དྲི་མ་ཟག་པ་སྤོན་ལ་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྲས་མ་ཁན་གྱིས་གོས་ཀྱི་དྲི་མ་རགས་པ་སྤོན་ལ་བསལ་ནས་ཟ་བ་རྗེས་སུ་སེལ་བ་དང་། མུན་པའམིན་ཏུ་ཆེན་པོ་རགས་པ་ནི་སྣང་བ་ཆུང་ངུ་སྤོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་སེལ་ལ། མུན་པ་ཆུང་ངུ་ཟླ་བ་འགའ་ཞིག་ནི་སྣང་བ་ཆེན་པོའི་འོད་ལྟུང་སེལ་དགོས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ཉི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ལ་སྟོམ་སྡུད་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བས་དགུར་ཟླ་ནས་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་དབྱེ་བས་དེར་མི་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོམ་སྡུད་ལ་ཉོན་སྤྲིན་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྲིན་མེད་དེ། ཉོན་

སྒྲིབ་དེ་སྐོམ་སྦང་རྐོག་པའི་ནད་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦང་བྱ་ཉིན་མོངས་ནི་རྣམ་པར་རྐོག་པའོ། །ཞེས་རྒྱན་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ྈདབྱེ་བ་ལ་རྟོད་པ་སྟོང་བ་སོགས་ཟཕདཔ།ྊ

ཅ གཉིས་པ་ཞེ་བ་ལ་རྟོད་པ་སྟོང་བ་ལ། གཉེན་པོའི་གྲངས་ངེས་བ་དང་། བྱེད་པ་ལ་རྟོད་པ་སྟོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྟོད་བ་ཡན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོ་དང་། བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གྲངས་མེད་སོགས་སུ་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གྲངས་མེད་ལ་རྟོད་པ་དངོས་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲངས་མ་མཆིས་པ་དང་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པ་དང་ཚད་མ་མཆིས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་མཆིས། ཐ་དད་དུ་བཀྱི་བ་གང་ཞེག་མཆིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གྲངས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བགྲང་བར་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེའི་དོན་ཟཕདཔ་ལ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དེ་དང་དེ་ལས་རྣམ་པ་རེ་རེའང་དུ་མཇོད་དེ། བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་མང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དག་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་དབྱེ་བ་ནི་གྲངས་རྣམ་པ་དག་ལས་མང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མཇོད་དེ། བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་ཚད་མེད་གསུམ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།ྈཁྲབ་སྟེ། འབྲས་བུའི་མངཔ་རྒྱུའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣ་རྐགས་གྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ཕྱིན་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་ཚད་མེད་པའི་

བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨོན་ལམ་དགུས་ཤེར་ཕྱིན་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་དེ་
ལྟར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་ན་
གྲངས་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། རྟོ་ གཉིས་པ་ལན་ལ། མདོ་དང་
བསྟུན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་
འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཚོས་དེ་དག་ལ་དོན་ནམ་ཡི་གེ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བར་
དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་བརྟེད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ། དེས་ལས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་
བའམ། གྲངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཚད་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བའམ། སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་མངོན་པར་བརྟེད་པ་གང་
ཡིན་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒགས་རྟེ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཚན་ཉིས་བཟླས་པ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་ཟཧཏ་
པ་ལ། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ཤཱང་པ་
དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་དུ་རྩོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལན་དུ་མཛོད་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་ནས་
ལེའུ་བརྒྱད་མ། རྣམ་གྲོལ་སྟེ། ཤེར་སྨིན། ཤཱཀྱ་པ། ཟླ་བོད་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཟཧཏ།
འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་དེའི་རྟེས་འབྲང་རྣམས་དང་རབྟ་ཀི་ཏྟི་རྩོད་བ་ཁོང་ནས་བཀོན་ཏེ་
བཞི་ཀ་ལན་དུ་མཛོད་པ། འདི་ལྟར་ན་སྨིན་པ་མ་ཐག་གྲངས་མེད་སོགས་གསུམ་སྐྱེ་བར་
གསུངས་པ་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་གཉིས་པོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་
འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཟའ་བ་ཙམ་ཡང་ཤེས་པ་ཡོད་
པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅི་ཡང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཟའ་བ་ཙམ་
ཡང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅི་ཡང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཟའ་བ་ཙམ་ཡང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅི་ཡང་

ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་མི་བས་ཀེ་གྲངས་མ་མཆིས་པ་ཡང་དེ་ལགས། ཚད་མ་མཆིས་པ་ཡང་དེ་ལགས་ཀེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཟད་པ་མི་དམིགས། གྲངས་ཀྱང་མི་དམིགས། གཞལ་བ་ཡང་མི་དམིགས། ཚད་ཀྱང་མི་དམིགས་ཀེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བས་ན་ཆོས་དེ་དག་ལ་དོན་ནམ་ཡི་གེ་ཐ་དད་དུ་བཀྲ་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲངས་མེད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པས། དོན་དང་ཡི་གེའི་སྐོན་ནས་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པར་མི་ནུས་པར་བརྩད་པ་དེ་བསྟུས་པ་ནི། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས་ཞེས་སོགས། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གྲངས་མེད་སོགས་སུ་བརྗོད་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད་ན་འགལ་བ་སྣམ་དུ་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོགས་དོན་གྱི་སྐོན་ནས་ཟཁ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཚོགས་ཀྱང་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ན་སྐོམ་པའི་ལམ་ཇི་སྐད་ཟཁ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་ལ་ལྟོག་ནས་ཉེ་བར་བསྟེད་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་དབྱེ་བར་བྱ་བ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཟཁ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་སྐད་ཟཁ་ཅིང་བསྟན་པ་དེ་དག་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་གྲངས་མེད་སོགས་འབྱུང་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་ལ་དགུང་གྲངས་མ་དེས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་སྐོམ་ལམ་དགུ་པོ་རེ་རེས་འབྲས་བུ་གྲངས་མེད་འབྱིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་གྲངས་མེད་སོགས་མི་བསྟེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཐེག་ཆེན་སྐོམ་ལམ་ལ་དགུང་གྲངས་མ་དེས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་

དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་ཞེག་ཚེན་ཀྱི་སྣོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་གྲངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱས་སྣོམ་ལམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེས་ནས་རྒྱུ་སྣོམ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།ཞེ་ གཉིས་པ་བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱད་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྣོམ་ལམ་ཀྱི་སྒང་གཉེན་ལ་ཉམས་ཐོབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་གང་ཞེག། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་གོམས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཐུག་དུ་བྱང་བ་བྱར་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲེ་བོ་བློ་དམན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གོམས་པ་ཐུག་དུ་བྱང་བ་བྱར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཅང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ་སྟེ་སྣོམ་པའི་སྐྱེ་གཉོགས་བསྟན་པའི་ཚེ་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཐལ་བར་ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ན

བོ་ནི་ཅི་ཞིག་བོར། རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་པས་ཉེ་བར་འགོད་པར་མི་བྱ་ཀོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྣང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པའི་དངོས་པོར་བརྟོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྣང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བར་མི་རྟད་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཇི་གཉིས་པ་ལ། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྟོད་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྣང་གཉེན་ལ་བོར་ཐོབ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྣང་ཚོད་དུ་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་ལ་ཉམས་འཕེལ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནི། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བརྟུལ་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ནི་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཝཱཧ་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྣུབ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བློ་མེད་རྟོགས་བྱང་ཏུ་ལྟ་བུ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བློ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྟོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཝཱཧ་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། གསལ་བའི། གཞུང་དེ་རྣམས་ཚོགས་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་ཟཧཱད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་པར་དུ་བྱང་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་པོ་ཙམ་གྱིས། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་སུམཔ་པར་དོན་ཁྱོད་པར་ཅན་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐོ་ནས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐོམས་པས་གློ་བུར་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་

བའི་སྟོབ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡང་ཀུན་སྤྲོབ་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དོན་དམ་པར་ནི་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་དག་གི་བའི་ཚུལ་དུ་བཞེད་པས་དེའི་ཚེ་སྟོང་བ་མེད་པ་ཉིད་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྙེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སེམས་ཙམ་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།། སྟོང་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་བདེན་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལ། རྒྱུ་སྟོང་དུ་ཤོང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་སྤྲོབ་ཏུ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དུ་མཛད་ནས། ཕྱི་མ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་དང་ལམ་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ་སྟོང་ཉེ་སོ་སོར་བཤད་དོ།། །།འགྲེལ་པ་འདིར་ནི་ཤར་པ་གསུམ་པ་དང་པོའི་གོང་དུ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དུ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གཉིས་པའི་གོང་དུ་ཁྱབ་ནས་དོན་དུ་མཛད་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཀུན་སྤྲོབ་ཏུ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན། བྱང་ཆུབ་དང་ལམ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཀྱི་ཤུགས་ལ་བསྟན་ལ། ཤར་པ་དང་པོའི་འགྲེལ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་པོ།། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་བར་དོ། །གསུམ་པའི་འགྲེལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི།། ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་ཀྱིས་ཞེས་པའོ། །བཞི་པའི་འགྲེལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་འདི་ཡང་། ཞེས་བའོ། །གཉིས་པའི་འགྲེལ་བ་ནི། དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་སོ།། འདི་ལ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་མ་གྲུབ་པ། དོན་དམ་དུ་འདོད་ལན། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དེའི་འགོད་པ་དང་དོན་སྟྲུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱང་བར་དུ་བྱར་མེད་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་དེ། གཉིས་པ་ནི། བསྟོམས་པས་གློ་བུར་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་དེ། གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཚེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་དེ། དོན་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དོན་དམ་པར་འཛེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པར་འཛེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་སྲིད་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གོམས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འཛེལ་འགྲིབ་མེད་ན། དེས་སྣང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཛེལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དེས་ཐ་སྙད་དུ་དེ་འདྲའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དོན་དམ་པར་འཛེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་དེས་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྣང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། །གཉེན་པོ་འཛེལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་པར་འཛེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བའི་ཐལ་འགྱུར་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པར་མ་ཟད་དོན་དམ་པར་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་ལ་སྒོམ་སྟྲང་གི་གཉེན་པོ་དགྲ་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཀྱིས་སྒོམ་ལམ་དེས་དོན་དམ་པར་སྟྲང་གཉེན་ཉམས་འཛེལ་མི་བྱེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ཉམས་འཛེལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྟྲང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ནི་སྟྲ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་དུ་ཉམས་འཛེལ་མེད་པས་དོན་དམ་པར་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པར་

མ་ཟད་ཀུན་སྤྱོད་ཀུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སོོང་པའི་དོན་བྱེད་པར་མི་རྟ་དོ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་ཀུན་སྤྱོད་ཀུ་ཡང་དོན་བྱེད་པར་མི་རྟ་དོ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཆེན་བློ་མེད་སྤྱོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་འཚང་རྒྱས། འོན་ཏེ་སྣང་མ་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཆེན་བློ་མེད་སྤྱོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་འཚང་རྒྱ། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་འགྲོགས་ན། ཇི་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཚོགས་སུ་འགྱུར། དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བས་གས་པར་ནི་བློ་མེད་སྤྱོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། སྔ་ཕྱིར་བྱང་བའི་སེམས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་དང་རྩ་བར་ཤོོལ་བ་གཉིས་ལས་མ་བྱང་ཡང་སྒོ་བ་དོོན་གྱིས་ཤེས་ཏ་ཆཕད་དབྱད་པར་དགོོངས་ནས་གཉིས་ཁ་བསྐངས་ནས་བཤེར་མཛོད་དོོ། །འདི་ལ་ཡང་ཐལ་བ་འགོོད་པ་དང་། རྟགས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བྱེད་ཅེ་ན། ཞེས་པས་ཟཕད། གཉིས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བརྟགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་དུ་མ་ལ་བརྟགས་པའི་རྩོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྔ་ཕྱིར་བྱང་བའི་སེམས་རེ་རེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོོགས་པའི་དོན་མཐའ་དག་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རེ་རེས་བྱང་ཆུབ་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་། རིམ་ཅན་སྐྱེད་པ་ལ་བརྟགས་པའི་རྩོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྣང་བའི་སེམས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་མངོོན་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆར་རྟ་རེ་རེ་བའོོ་ཞེས་འབྱུང་བས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བློ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྤྱིའ་པར་བྱེད་པ་དན་པ་ཉི་
བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བའི་རང་གི་དོ་བོ་རིམ་ཅིས་འབྱུང་བ་སྟུ་ཕྱིར་གྱུར་པ་མངོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇིག་བས་ན་ཐན་ཆུན་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལམ་དུས་ཀྱི་ཀུན་
སྤྱོད་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
འདྲའི་སེམས་སྐད་ཅིག་སྟ་མ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེར་མ་
ཟད་དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་འདྲའི་སེམས་སྟ་ཕྱི་རྣམས་འཕྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་སེམས་བསྒྲིང་
དེ་ས་བཅུ་བའི་སེམས་ཟག་མེད་བཅུ་ལ་བྱེད་དེ། སྐབས་འདིའི་མདོ་ལས། སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་འདི་ས་བཅུ་པོ་འདི་ལ་སློབ་པ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་
ས་བཅུ་པོ་དེ་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་གི་ས་ནས་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་སའི་བར་བདུན་དང་། ཉན་
ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་སྟེ་བཅུ་ལ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་ཅིང་། ཉི་
སྟོང་ལས་ཀྱང་ས་བཅུ་པོ་དེ་སེམས་བསྒྲིང་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་འདིར་སེམས་བསྒྲིང་ཞེས་པ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ཀྱི་སེམས་
བསྒྲིང་ལ་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་
དེས་ཐ་སྙད་དུ་སྤང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པའི་དཔེར། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲིང་པའི་སྒོ་ནས་བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པའི་ངོ་བོར་མི་འཐད་
པར་ཐལ། སེམས་བསྒྲེང་ཀྱིས་བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་རེ་རེ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ། དེ་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་གཉིས་
ཀ་ཅར་དུ་འཚོགས་པས་དེ་མི་འཐོབ། དེ་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་དུམ་རིམ་གྱིས་བྱང་བས་ཀྱང་དེ་མི་
འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྐད་ཅིག་སྟ་མ་ཁོ་ནས་འཐོབ་ན་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་

ཞིང་། ཕྱི་མ་ཁོ་ནས་འཕོབ་ན་སྔ་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་བསྒྲེགས་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ལ་རྒྱས་པ་འཇོག་པ་དང་། ཕྱི་མས་ནུས་པ་དེ་གསོས་འདེབས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མར་མེའི། ཞེས་སོགས་ཤད་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྒྲེད་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་དང་། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཆོགས་པ་དུ་མས་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་ན་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པར་བརྩད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པའི། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དོན་འདི་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཞེད་ལ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྐྱེས་བུ་མ་ཐས་པ་ལ་ལས་དོན་དབེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྐད་དུ་སེམས། འབྲུ་མར་གྱི་མར་མེ་འབར་བས་སྤྱིར་པོ་ཚེགས་པར་འགྱུར་ན། མེ་ལྕེ་དང་པོ་དང་འཕྲད་པས་སྤྱིར་པོ་དེ་འཆོགས་གམ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། མར་མེའི་དབེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྟམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཀྲོད། ཇི་ལྟར་མེ་ལྕེ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། རྟ་འགྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མར་མེའི་དབེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་མེ་ལྕེ་དང་སྐྱེས་པོ་འཕྲད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ། རང་གི་རྒྱུ་ཕན་ཚུན་གྱི་སྒོ་ནས་དུས་མཉམ་པ་དང་ཕྲད་པ་བསྟྱེད་པས་

ཁྲོད་པར་ཅན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མེད་པར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྟེགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟེགས་པར་བྱ་བ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་དང་སྐྱིང་པོ་ཁྲོད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟཿཧཱ། གཉིས་པ་ནི། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་དང་། ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་དབེ་ཚན་ནས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་ཟཿཧཱ། དང་པོ་ལ་ཡང་། དབེ་འགོད་པ་དང་། དབེ་དོན་སྟྲུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷོག་མེད་དུ་མི་བསྟེགས་པ་དང་། ལྷོག་ནས་བསྟེགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོས་མི་བསྟེགས་པ་དང་། གཉིས་པས་མི་བསྟེགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟཿཧཱ། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྟེགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟེགས་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟཿཧཱ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་རྟེན་ཉིད་ཅི་ནའང་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མ་བརྟགས་གཅིག་པུར་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་འཛད་པའི་ཁྲོད་པར་ཅན་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྷོག་ནས་དེས་བྱས་པ་མཐུ་ཐུབ་པའི་ཁྲོད་པར་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན། དེའི་ཚེ་རྒྱུ་མེད་པར་ཞིག་ཀྱང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་གི་རིམ་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་དམིགས་པས་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་བསྟེག་པར་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཟཿཧཱ། གཉིས་པ་ནི། དེ་བས་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་ཀྱང་མེ་ལྷེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་མ་ལྷོག་པར་སྐྱིང་པོ་མི་བསྟེགས་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་ཀྱང་མེ་ལྷེའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་མ་ལྷོག་པར་སྐྱིང་པོ་མེ་བསྟེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མར་མེའི་དབེའི་ཚུལ་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་ཕྱིར་གྱུར་བ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་བས་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་

སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དངོས་པོ་ཚང་ཡོང་པ་ཞིག་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་མ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཀྱིས་དབེན་པ་ལྟག་པར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་བརྗོད། །གཞུང་དོན་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་བདེན་པར་མེད་ན། དེ་གཉིས་བསྟོམས་པས་རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་དེ་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྟེན་ནས་རང་འབྲས་སྐྱ་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་བསྟེན་ནས་སྔོད་བུ་སྐྱམ་ལྟན་སྲེག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བའི་སྐོར་ནས་ལན་མང་དུ་བཀྲད་ཅིང་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་བསྟེན་ནས་ཐུན་མོང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་ཀྱི། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་འགག་ཟབ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡང་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཚིས་ཅན། ཁྱོད་མར་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་སྟོང་བ་སྟུམ་ལྟན་རྫོགས་པར་སྲེག་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྟོང་བ་སྟུམ་ལྟན་རྫོགས་པར་སྲེག་པ་མར་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཚིས་ཅན། ཁྱོད་མར་མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་སྟོང་བ་སྟུམ་ལྟན་རྫོགས་པར་སྲེག་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མར་མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚིས་ཅན། རྒྱ་ཏུ་སྐྱེ་བཞམ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། མར་མེ་དང་སྟོང་བ་བསྲེག་བྱ་སྲེག་བྱེད་དུ་འཐད་དེ། མར་མེ་རིམ་ཅིས་སྐྱེས་སྟོང་བ་རིམ་ཅིས་རྫོགས་པར་བསྲེགས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྟ་ཕྱི་རིམ་ཅིས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྟེན་ནས་རང་འབྲས་སྐྱ་གསུམ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་བསྟེན་ནས་སྟོང་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཅིས་རང་འབྲས་སྐྱ་གསུམ་སྐྱེད་པའི་དཔེར། མར་མེ་སྟོང་བ་ཚིས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

༄༅ དབྱུས་མའི་དོན་བཤད་པ།།

༄༅ གཞིས་པ་དབྱུས་མའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒེ་བ་དང་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། ། ཅེས་སྟོང་མིང་ཙམ་བྱང་བའི་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡུལ་ཆོས་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡུལ་གང་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཞིས་པ་ལ། སྒེ་བ་ཟབ་པ། འགག་པ་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པ། ཤེས་བྱ་ཟབ་པ། སྤྲོད་པ་ཟབ་པ། གཞིས་སུ་མེད་པ་ཟབ་པ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟབ་པ་བརྒྱད་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་ཐུབ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་མ་ལགས། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གང་སྐྱེ་བ་དེ་འགག་པའི་ཚེས་ཅན་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འགག་པའི་ཚེས་ཅན་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་

རྟེལ་སྤུ་མཐོང་ངམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པ་དེ་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་སྤྲུལ་པ་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པ་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་སྤྲུལ་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་གང་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྤྲུལ་པ་ཡིན། གསོལ་པ། དེ་ནི་གང་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྫུ་བ་མ་མཆིས་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་སྤྲུལ་དོ།། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་ཞིག་པ་ཡིན། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་མཚན་མ་རྣམ་པར་གཞིག་པར་བྱའོ། མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་གཞིག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་སྤྲོར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྤྲུལ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ཟཕད་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། ཟབ་མོའི་དོsomo་དང་། དེ་རྟོགས་པ་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་སྟོམ་དང་ལྡི་མ་དག་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་སྨོམ་པས་རྟོགས་པར་བསྟེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟེན་ཅིང་འབྱེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། བདེས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་བ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་ཀྱིས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགག་གི་ཞེས་བྱ་བ་འགག་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་རྟོག་སྤྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེས་བྱང་ངོ་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲུལ་པ་མེད་པ་ཉིད་སྤྲུལ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པོ་

ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་སྐྱབས་པས་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་གཞུང་དོན་ནི། ས་བརྒྱད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཅན། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་སོགས་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་དྲན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྟོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། སྟོང་པའི་ཟབ་པ་རྣམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བཞམ་རྐེན་འབྲེལ་ལ་ཟབ་པ་དང་། འགག་པ་ལ་ཟབ་པ་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟབ་པ་དང་། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་ཟབ་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ་དང་། བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ལ་ཟབ་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཟབ་པ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་སོགས་བརྒྱད་པོ་དག་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞག་སྟེ། དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་། མདོན་ཞེན་ཅན་གྱི་བློ་དོར་སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་དག་ཐན་ཚུན་འགལ་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྐོམ་ལམ་པས་དེ་དག་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་མཐར་འཛིན་ཅན་གྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་དྲན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྟོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་མདོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྐོམ་ལམ་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གང་ལ་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་སྐོམ་ལམ་པ་བློ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་དེ། སྐོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་

མཐུན་པའི་རྟེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་བརྒྱད་དུ་ཡོད། ས་བརྒྱད་པའི་རྟེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་སྟ་ཐུ་རེ་ན་དང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད། དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་མིན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམས་པས་རྟོགསཤིང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རྟེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འགག་པ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལས་བྱུང་ཚམ་ཉིད་ནས་འགག་ཟིན་པས་སྣང་ཡང་དགག་ཏུ་མེད་ཅིང་དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དོན་དམ་དུ་འགག་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་སློང་རྟེས་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་དོན་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྤྲོས་སོགས་སྐྱེ་ཁ་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤྲོས་སོགས་པར་ཕྱིན་རྟམ་པ་དུག་རྟེས་སུ་སྐྱབས་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་པ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མར་སྤྲོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་སྤྲིན་སོགས་ལ་སྤྲོད་པའི་ཞེས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་ལམ་

ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པའི་ཞེས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ་དོན་དམ་པར་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རྟེན་གསལ་བའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོག་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐོམ་ལམ་རྟེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་བྱང་སེམས་སྐོམ་ལམ་པ་དབང་རྣོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་བློ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་མོ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་ཐལ། དེས་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ནོ། །གསུམ་ཉ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཀྱི་སྐོ་ནས་དོན་བསྟུན་ལ། སྤྲོས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཉལ་བའི་ཀེ། །ཞེས་གསུངས།

སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བར་ཟཕད་པ།

༄༅ གསུམ་པ་སྒྲོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་དེས་སྐོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ཟཕད་པ་ལ། བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། རྟེན་ཞིང་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཟཕད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐབས་མཁས་ལ་ཟབ་པར་རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱི་དེའི་བུས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ

འབྲོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྲོར་བྱང་ཆེན་གང་རྒྱི་ལམ་དུ་སྐྱོང་པ་
ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སློབས་པར་
འཇུག་ན་ཅི་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕེལ་ལམ། རབ་འབྲོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱ་
རིའི་བུ་གལ་ཏེ་ཉིན་པར་བསྒོམས་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ན་རྒྱི་ལམ་ན་བསྒོམས་པས་ཀྱང་རྣམ་
པར་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་སྐམ་
མོ།ཿ ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། སྨྲོས་པ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཚོགས། །སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་བཤད་ན། ཕྱིར་
མི་སྟོག་པའི་རྒྱས་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྨྲོང་བ་སོགས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་
ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྒྱས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་སྤྲོམ་པ་ལ་འབད་དགོས་པར་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། སྨྲོས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་
འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་
དེའི་དོན་ཤཱཀ་པ་ལ། ཚོས་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཤཱཀ་པ་ལ། འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། དཔོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཀློག་ཀ་སྣང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོས་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་དང་། འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་རྣམས་སྣང་བརྟན་ཚམ་ཀྱི་དཔོས་པོ་རྣམས་
ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་ཐ་དད་པ་
ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྟོད་པ་
དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལས་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལུགས་དང་འགལ་བ་དང་། རྣམ་པ་ལ་ལས་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྟེང་

པ་ལ། ལས་ཚེད་ལ་སོགས་བློན་ཀ་ཡི། །ཞེས་དང་། རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས། གཉིད་མ་འོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་གཉིད་འོག་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ལན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད། ཅེས་དང་། ཞེས་བྱ་བའི་བློན་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། དོན་མི་འཐད་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དང་། དཔེ་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། ཉེས་སྤྱོད་གཉི་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྗེ་ལྷར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣ་བའི་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་མེད་པར་འཇིག་པར་ཅེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟཧཏ། གཉིས་པ་ལ་དཔེ་འགོད་པ་དང་། དོན་ལ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་ལྷར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣ་བའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་སྐུས་ཀྱང་སྣ་ཡང་བསད་པ་ཡང་མེད། མ་བསད་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྐུས་ཀྱང་སྣའི་ནོར་བློངས་པ་ཡང་མེད།། མ་བློངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་འཇུག་འཇུག་པ་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་བསྟེད་པ་ལ། གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་སྣང་ཡང་། ཐ་ཤལ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་ཟཧཏ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་ཉམས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལན་དེ་དང་དེ་ཕྱོགས་གཞན་ནས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།། ཞེས་ཟཧཏ། གཉིས་པ་དབེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ལ་ཡང་ལྡང་གཞན་གྱིས་དང་། མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟཧཏ་པས་དབེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། རྨི་ལམ་སེམས་ནི་གཉིད་ཀྱིས་ཉམས། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འདྲ་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བས་དབེ་མ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་ཟཧཏ། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་

སྤྱད་པ་ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཀྱེ་མ་བྱས་སོ་ལེགས་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ན། རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གསོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསོས་ཏེ། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དེའི་མ་གྲུབ་པས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད། དེ་དག་ནི་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་དོན་ནི། དག་པས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོལ་ནས་ཐོག་མ་ཉམ་ཐག་ཆོད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཞི་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་བཞིན་ནོ། །དངོས་སྨྲ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་ཉིན་པར་ལས་གསོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་བཞིན། ཞེས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་སྣང་འགྲིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་པས་ཁྱོད་ལ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཀློག་སྒང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དགྲ་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཞི་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་བཞིན་ནོ། །དངོས་སྨྲ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་ཉིན་པར་ལས་གསོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཀློག་སྒང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དགྲ་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཞི་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་བཤད། ཡང་ཁ་སྐྱང་པ་གཉིས་ལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་སོག་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན་ནམ། ས་གཉིས་པའི་རྗེས་སོག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཐུང་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཞེག་ཆེན་ཀྱི་སྐོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཐུང་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་མེད་པར་ཐལ། ས་ཐུང་ཁྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཐུང་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་

འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཚུངས་དུ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཟེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་དགེ་སློབ་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྒོམ་གྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགེ་སློབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཀྱི་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དགེ་སློབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལས་འབྲས་མེད་པ་དང་། ལས་འབྲས་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རྒྱུ་ལམ་ན་ལས་གསོག་པའི་ཀློན་ཀློ་སྤྱང་བའོ།། དང་པོ་ལ། རྟོག་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤཱཀ་རིའི་བུས་སློས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པར་ཤཱཀ་རིའི་བུ་ལས་གང་ཞི་བྱས་པའི་ལས་དེ་ལ་སོགས་པ་འམ་འཕྲོག་གོང་པའི་ཚེ་ཤཱཀ་རིའི་བུ་ཚེ་ཐག་ཆོད་པའི་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཚེ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ལ

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་དེ། དོན་ནི། ཤཱུ་རི་འི་བུའི་སྡུན་འབྱིན་དེ་སྡུན་འབྱིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ནས་འདོད་ལན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱབ་པ་མེད་ལན་ཞེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱབ་སྟེ། རྒྱ་ལམ་བདེན་པར་མེད་པས་དེའི་ཚེས་ལ་དོན་དམ་པར་འབྱི་འཛེལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱབ་སྟེ། རྒྱ་ལམ་ན་ཡང་སྤྲོད་པ་ལས་སངས་ནས་ཡི་རང་ན་འབྱི་འཛེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱབ་དང་དེ་ལ་ཡང་མ་སྐྱབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཉིན་པར་སྤོག་བཅད་པ་དང་རྒྱ་ལམ་ན་སྤོག་བཅད་པ་དེ་ལ་འདི་སྐྱམ་དུ་དེ་བདག་གིས་བསངོ་བོ་བདག་གིས་བསད་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་མདོན་ཞེན་དུག་པོས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་ལས་ལམ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ཤཱུ་རི་འི་བུས་དེ་ལ་ཇི་སྐད་ཟེར་ཚོད་པའི་སྐབས་ཕྱེ་བ་དང་། ཤཱུ་རི་འི་བུས་སྨྲས་པ། འོ་ན་རྒྱི་ལམ་ན་གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སྨྱིན་བྱ་སྨྱིན་བྱེད་སོགས་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། སད་རྒྱི་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱི་ལམ་དུ་དག་སྨྲོང་གིས་མི་བསད་པ་རྒྱིས་པས་སྟོམ་པ་ཉམས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེད་དེ་ལས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཏོ་ནར་སྐྱེའོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ཏོ་ནར་སྐྱེའོ། །རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱུ་རི་འི་བུ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེའོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ། དོན་ནི། ཤཱུ་རི་འི་བུའི་སྡུན་འབྱིན་དེ་སྡུན་འབྱིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྟོང་ཉིད་གིས་མི་བསད་པས་སྟོམ་པ་ཉམས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཅས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱི་ལམ་དུ་བསླབ་པ་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟུང་བར་འདུ་ཡང་འཆབ་སེམས་སྐྱེས་ན། དག་སྟོང་དུ་མི་རུང་ལ། མ་སྐྱེས་ན་ཆད་ལས་ཀྱི་བསླབ་པ་བྱིན་ནས་དག་སྟོང་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། རྟོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་

འདྲོར་ལས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པའི་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ན། དེ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟཧཏ། དོན་ནི། ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། རབ་འབྱོར་སད་རྨིས་གཉིས་སུ་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ། མདོ་དང་འགལ་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ལས་དང་སེམས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ལ། ལས་དང་སེམས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་རྟོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་རྣམས་སྨྲེན་པ་བྱིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟཧཏ།ཅ། དོན་ནི། ཤཱ་རིའི་བུ་ན་རེ། རྣམས་བྱང་སེམས་སྨྲེན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་བསྟོམས་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོས་ན་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམས་སྨྲེན་པ་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམས་ཀྱི་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ལ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་ལན་དོན་གྱི་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཇི་ལྟར་ན་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཀྱི་ལས་ལམ་དེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ལ་འབྱོར་ཀྱིས་ལན་དོན་ཀྱི་བཏགས་ཟེར། བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕང་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་འདིར་ལན་དངོས་སུ་མི་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་ལན་གོང་དུ་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ལུང་བསྟན་པ་འདི་མདོན་དུ་བྱུང་ན། འདི་ལ་དྲིས་ཤིག་དང་འདི་ལན་ལྟོས་པར་འབྱུང་ངོ།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟཧཏ། ཁ་ཅིག །བྱམས་པས་ལན་དངོས་སུ་མ་བཏབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པ་ལྟར་བྱམས་པས་ཀྱང་བདག་གིས་ནི་གང་ལ་ལན་

ཀློན་པ་དང་། གང་གིས་ལན་བྱན་པ་དང་། གང་ལ་ལན་པའི་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སྨིན་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་སྤྲིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཚཁད་ལྟར་ན། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྣང་བ་དང་། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སྣང་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་སྣང་བ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྣང་བ་དང་བཞི་རིམ་བཞིན་སྒྲོར། བསྟན་བཅོས་སུ་བྱན་ཀ་ཕྱི་མ་གསུམ་ཀྱི་ལན་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱན་ཀའི་གཙོ་བོ་ལས་ལམ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལན་བཏབ་པས་ལན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གོ་ནུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞིང་དག་སྒྲོར་བ་ཉཁད་པ།

རྟོ་ གཉིས་པ་ལ་ཡང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཕྱིན་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིད་ཅིང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བཟློག་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིན་ལ་སྒྲོད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཕྱིན་ལ་སྒྲོད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིང་དག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད། སྨིན་ཞི་མཉམ་

ཉིད་ཀྱི་ཉིད་ཀྱི་སྨྲོང་བའི་འོག་ཏུ་ཞིང་དག་སྨྲོང་བ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་བསྟོམས་པས་མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྨྲོང་བ་ལ། གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོམ་པར་སྟོན་པ་ནི་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས། དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་ཤཉད་པ་ལ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤཉད་པ་ལ། སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཀྲེས་པ་དང་སྐྱོམ་པ་དང་། རྟོ་བ་དང་ཚོར་མ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་ལྟའི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་དང་། གསེར་གྱི་ས་ཡྀགས་ལ་སོགས་པ་དག་པ་བསྟེད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉའ་དོན་ནི། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཞིང་དག་པའི་སྨྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དག་རྐའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྱུབ་པའི་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དག་རྐའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཞིང་དག་སྨྲོང་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྣོད་ཀྱི་ཞིང་དག་སྨྲོང་བ་དང་། བཙུང་ཀྱི་ཞིང་དག་སྨྲོང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཁ་ཅིག །དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེག །གཙོ་བོར་གཟུགས་སྐུའི་ཡག་རྟེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོག་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཀེ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཙོ་བོར་ཚོས་སྐུའི་ཡག་རྟེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཀེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྨོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐབས་མཁས་སྒོམ་བ་ཟཁཊ་པ།

ཨཱ་ གསུམ་པ་ལ་ཡང་། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་འཛིས་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབས་པར་འཇུག་པར་བགྱི་ཞེ། ཇི་ལྟར་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབས་པར་འཇུག་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབས་པར་འཇུག་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེས་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་འཇིས་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེས་རྣམས་བསྒོམ་པར་བགྱི། ཞེས་པས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བསྟན་ནས། ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒོམ་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་བརྟགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞན་ག་ཏུ། ཞིང་དག་བླ་ན་མེད་པ་ནི། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ཐབས་བཅས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཟཁཊ་ན། ཞིང་དག་སྒྲོར་བའི་འོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་སྒོམ་བ་འཆད་པའི་རྒྱུད་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་དག་ཏུ་བསྟྭས་པ་ནི་གཞན་དོན་བསྟྭས་པའི་ཐབས་མཁས་པས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ཟཁཊ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྲོར་བ་ལ། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟྭས་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པས་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱ་དགོས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་ཟཁཊ་པ་ལ། ཡུལ་དང་སྒྲོར་བ་ཅན་འདི་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚོག་དོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟཁཊ་པ་ལ། བར་ཆད་ཀྱི་ཚོས་ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་

ཡང་། སྟོང་བའི་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་དང་། སོ་སོའི་དབྱེ་བ། ཡུལ་དང་དངོས་པོའི་སྐོན་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སྟེ་ཚན་བདུན་ཏེ་བཅུ་དང་། ལེ་མདས་སུ་མཐར་གནས་དགུ་དང་། སྟོབས་དང་མ་འཇེས་པ་སོགས་ཡུལ་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཨཀྵ་པ་ལ། ཡུལ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཀྱང་སྐྱེ་རྒྱས་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་རང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པར་ཨཀྵ་པ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། མཉམ་པར་མ་བཞག་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྐྱེ་རྒྱས་ནི། །བར་སྐབས་དེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལས་ཡོངས་མི་ཉམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཨཀྵ་པ་ལ། སྟོང་པ་ཅན་འདི་ནི།། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོང་པ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྐོན་ནས་བཅུ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་བར་ཚད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་རྟོལ་བའི་ཐབས་མཁས་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་ཞིག་དཔའ་བ་དང་རྟུལ་ཕོད་པ་དང་། རྩལ་ཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། གཟུགས་མཛེས་པ་དང་བྱད་བཟའ་ཉེ་བར་ཞི་ཡང་བཟང་ཡོ་མཆོག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་འཕོང་རྩེ་ཐོག་ཏུ་བྱ་མཆོག་ཏུ་བྱ་མཆོག་ཅན་སྤ་བཞིའི་གནས་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་རིགས་པ། འགྲོ་བ་མང་པོའི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྡུག་པ་ནི་གང་དང་གང་རྟོམ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་རྣོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཀྵ་པ་ལ། དབྱར་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །ཞེས་དང་། བར་ཚད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་རྟོལ་བས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ལས་འདས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མི་གནས་པར་གནས་པའི་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་བྱའི། བར་སྣང་ལ་རྒྱུ་ཞིང་ས་ལ་མི་ལྡང་སྟེ། ནམ་མཁའ་བར་སྣང་ལ་གནས་ཀྱང་དེ་ལ་གནས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཨཀྵ་པ་ལ། མི་གནས། ཞེས་དང་། ཆོས་

ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟོམས་པས་མི་གནས་པར་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་ལམ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་འཕང་པའི་དེ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་མཐུ་དང་ལྡན་པ་འཛོང་རྩལ་གྱི་སྟོབས་དབོན་དུ་བྱར་བ་འཛོངས་རྩལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེས་མདའ་གནམ་དུ་འཕང་སྟེ་མདའ་གཞན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་མདའ་སྟ་མ་དེ་ས་ལ་ལྷུང་དུམ་བཅུག་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། ཇི་བཞིན་ལུགས་དང་ནི། །ཞེས་དང་། སྟོན་ལམ་བྱུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྟོན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ནི། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གང་ཚོས་ཉིད་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྟོང་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྟོང་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་སྟོང་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་གསུམ་ལ་སྟོང་པའི་བར་མ་དོར་བློ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྟ་པ་མ་ཚགས་པའི་དེ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གང་གི་ཚེ་འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དོན་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། མ་ཚགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་དག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བྱག་པ་མི་དམིགས་པའི་དེ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་འདི་སྐམ་དུ་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རྣག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱའོ།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་ཡཁད་པ་ལ། མི་དམིགས་དང་། །ཞེས་དང་། རྣམ་

པར་ཐར་པའི་སྐོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་མཆན་མ་མེད་པའི་དོན་ནི། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཡུན་རིང་པོར་ནས་མཆན་མ་ལ་སྦྱོང་སྦྱོང་པ་སྟེ། བྱང་མེད་ཀྱི་མཆན་མའམ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་ཡཁང་པ་ལ། མཆན་མ། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་མཆན་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆན་མ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པ་སྨོན་པ་མེད་པའི་དེ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོར་ནས་སྨོན་ལམ་ལ་སྦྱོང་སྦྱོང་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་ཡཁང་པ་ལ། སྨོན་ལམ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་སྨོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་སྦྱོང་ཅིང་བྱང་ཆོས་འདི་དག་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁང་པ་ལ། དེ་ཡི་རྟགས་དང་། །ཞེས་དང་། དྲི་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ཅན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་བརྟེད་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་པ་ཡུལ་ཚད་མེད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་གྲངས་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཆིས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་དེ་དང་དེ་དག་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱིས་མི་འཛོག་གས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡཁང་པ་ལ། ཚད་མེད་པ། །ཞེས་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། བཞི་པ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་བཅུ་མདོར་སྡུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟཁད། གཞུང་དོན་ནི། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡུལ་ཀྱི་སྐོ་ནས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་དང་། བྱང་ཆོས་སྡེ་ཚན་བདུན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་

ཤིར།

༄༅མཐའ་དབྱུད་པ་ལ་ཐལས་མ་ཁས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་སྒྲིར་བསྟན་པ།།

མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། ཐལས་མ་ཁས་སྒྲོར་བ་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། བདུད་བཞི་བཅོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཕད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབང་རྩོལ་རགས་པ་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་ལྟུན་གྲིས་གྲུབ་པའི་དགེ་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཐལས་མ་ཁས་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བདུད་བཞི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་འདས་པའི་ཐལས་མ་ཁས་སྒྲོར་བ། མི་གནས་པར་གནས་པའི་སྒྲོར་བ། གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་སྒོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་བཏབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕང་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྲོར་བ། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོར་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་མེད་པར་མ་ཆགས་པའི་སྒྲོར་བ། མི་དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ། མཚན་མ་མེད་པའི་སྒྲོར་བ། སྨོན་ལམ་ཟད་པའི་སྒྲོར་བ། སྟར་ཟཕད་པའི་ཕྱིར་མི་སྡོག་པའི་རྟགས་བརྒྱད་པོ་དེས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོར་བ། ཚད་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྒྲོར་བ་དང་བཅུར་ཡོད།། ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་སྨྲལ་སྐྱའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག །དགེ་སའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞེག། གཙོ་བོར་སྨྲལ་སྐྱའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྟར་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་པའི་རྒྱུད་དགེ་རྩའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བདུད་བཞི་བཅོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཞིས་པ་ལ། བདུད་བཞི་སོ་སོའི་ངོ་བོ། བདུད་བཞིར་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མཚན། སྒྲུབ་དོན། བདུད་བཞི་བཅོམ་པའི་ཐ་མཚམས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག། རང་རྒྱུད་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཞེག ། གཞོ་བོར་དམན་པའི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཕུང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞེག ། གཞོ་བོར་དམན་པའི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྲོག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པར་བྱེད་པའི་ཚ་གང་ཞེག ། གཞོ་བོར་གཞིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་གང་ཞེག ། བདུད་བཞིའི་ནང་ཚན་ཡིན་པ་དེ། ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅོས་ཅན། ཕུང་པོའི་བདུད་དུ་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཉན་ཐར། དེ་ལ་ཕུང་པོའི་བདུད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཅོས་ཅན། ཟུར་གཞིས་པ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཚན་ཉིད་གཞིས་པའི་ཟུར་གཞིས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མཚན་ཉིད་གཞིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཞོ་སེམས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་བཅོམ་པ་དང་། གཞིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་ན་མ་རིག་བག་ཆགས་

ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལྡོག་སྣང་བས་ཁྱབ་ལ། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་ན། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ལས་ཅོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་འཆི་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ན། བདུད་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལས་དང་ཅོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་གང་རུང་། ཕུང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཕྱ་རགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལྡོག་སྐྱེ་བ། གཉིས་པ་ནི། ཅེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག །གོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཅོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཕྱ་རགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཅོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱོད་པ། གཉིས་པ་ནི། རྟེ་ཅོན་དུག །ཞེ་ཅོན་ཉི་ལྟ་སྤྱོད་པ། དེ་གང་ཞིག །སྲོག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པར་བྱེད་པའི་ཚའི་རིགས་སུ་གནས་པ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཕྱ་རགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་སྤྱོད། གཉིས་པ་ནི། ལས་ཅོན་གྱིས་སྲོག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པར་བྱེད་པའི་ཚ་སྤྱོད། དེ་གང་ཞིག །དབུགཁ་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་། འོད་སྲུངས་རིགས་སུ་གཏོགས་པ། ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་ལྟ་བུ། འདིས་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྣུབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་

བལྟས་ཏེ། ཕེབ་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གིས་མྱག་ད་རྒྱལ་ཐག་དོག་གི་མདའ་ལྟ་སོ་སོར་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལ་མི་ཏོག་མདའ་ཅན་དང་། མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དང་། མདའ་ལྟ་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉན་སར། དེ་ལ་ཐུང་ངོའི་བདུད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཐུང་ངོ་ལྟའོ། །ཕེབ་མོངས་པའི་བདུད་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཕེབ་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འཆི་བདག་གི་བདུད་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིམ་དེ་དང་དེ་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། ལྷའི་བུའི་བདུད་ནི་ཐུང་ངོ་དང་ཕེབ་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་དགེ་བའི་ཐོག་མར་བསྟེན་པ་དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱ་བའི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷའི་བུ་དབང་ཐུབ་ཐོབ་པ་དག་ཉེ་བར་འོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི་བདུད་དེ་ལ་བཞིར་འཇོག་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐུང་ངོའི་བདུད་དང་། གང་གིས་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕེབ་མོངས་པའི་བདུད་དང་། འཆི་བའི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་། དེ་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་སར། དེ་ལ་གང་འཆི་བ་དང་། གང་གིས་འཆི་བ་དང་། འཆི་བ་དེ་གང་ཡིན་པ་དང་། བར་ཆད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་གིས་འཆི་བ་ལས་ཡང་དག་པར་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདུད་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལུང་ལས་འདས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པས་ན་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །

བདུད་བཞི་བཅོམ་པའི་ས་མཚམས་ལ་གསེང་ལྡེང་དང་རྣམ་ཐཿདང་ལས་གསུངས་ཚུལ་འོ།

བཞི་པ་ལ། གསེར་ལྡེང་ལས། ཕེབ་མོངས་པའི་བདུད་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། འཆི་བའི་བདུད་ལ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་ས་དང་པོ་ནས་མེད་ཀྱང་ཡིད་ལུས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་

སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ལྡོག་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་། ཕུང་པོའི་བདུད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱང་དེ་གསུམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པས་དེ་གསུམ་ཇི་སྲིད་འཇུག་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡོད་དོ། །རྒྱུད་བླ་མར་ཡང་། འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ། འཆི་བདུད་རྒྱུ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྦུག་ཤུག་པའི་སྐྱབས་བྱེད་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི་རྣམ་ཁཕང་ལྟར་ཐལ་ཀྱི། དེ་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། སྐྱབས་གནས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། འབད་རྩོལ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་ནས་ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཁཕང་ལས། ཐེག་པ་དམན་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་ལས་འདས་ཤིང་། དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ལས་འདའོ། །ཞེས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་བས་ན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ལུས་དག་གི་སྤྲུལ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། དེར་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། དེར་འབད་རྩོལ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། འབད་རྩོལ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱོན་ལས་ལ་བརྟེན་

ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཐཝད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་མི་
སྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བདུད་ལས་འདས་ཤིང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་བདུད་གཞན་
གསུམ་རགས་པ་ལས་འདའ་ལ་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ནའོ།།
ཞེས་དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ནས་ཀྱང་འབད་པས་བསྒྲུབས་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་
ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་ནུས་མེད་ཀྱི་དམ་
ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ནི་ཉན་རང་བཅོམ་པ་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་
བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་ན་བསམ་ཀྱིས་མི་
ཁྱབ་པའི་འཕྲོ་སྣང་བས་ཁྱབ། ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་ནས། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་
དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་
འདི་དག་གི་དོན་མ་གོ་བ་ཁ་ཅིག །ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ།
དགྲ་མཆོག་གསུམ་ལ་ཉེས་ནས་དང་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དམན་པའི་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་
ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབྱག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཚེའི་འདུ་བྱེད་
བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར། དམན་པའི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་ནས་ཕུང་པོའི་
བདུད་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བླང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་དང་སངས་
རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་
ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་དེས་བདུད་བཞི་མ་

ལུས་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོམ་ཅན། དེར་ཐལ། ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་པ་གང་ཞེག །ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱང་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་དམ་བཅའ་སྟེང་དུ་སྐྲུབ། རོང་དྲེག་པ་ན་རེ། ཅིག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་བཅས་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་ཐོབ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཚོ་འདོར་ལེན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་ནས་ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བོར་ཞིང་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཆེན་གྱི་སྤྲུལ་ལམ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེ་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་འཆི་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བདུན་པ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་སྔར་གྱི་རིགས་པས་ཞེགས་སོ། །ཁ་ཅིག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེ་ནས་དད་པ་ཐོབ་ན་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་པས་ཁྱབ། ཚེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་ན་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་པས་ཁྱབ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤང་ན་ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དངོས་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཚད་མས་དཔྱད་པའི་དེས་པ་རྣེད་པའི་དམན་པམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་མ་དེས། གཉིས་པ་ལ་དམན་པམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་དངོས་པས་མ་དེས། གསུམ་པ་ལ་ས་གསུམ་པ་པས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཡི་ཚེ་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་། །ཞེས་དེ་འདྲའི་ས་

དང་པོ་པ་དེས་ཆོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ཐུབ་མར། འཕགས་པས་འཆི་དང་རྒ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟཕད། ཅེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤངས་པར་ཟཕད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདུད་བཞི་མངོན་གྱུར་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་ནུས་པ་སོགས་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

། སྐབས་བསྟུ་བའོ།།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཝཕད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་ཝཕད་སྐལ་བཟང་སྐུ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་ལེགས་པར་ཝཕད་པའོ།། །།ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོའི་དབྱངས།། སྐལ་བཟང་ཡིད་ཀྱི་ངལ་བསོར་རྣག་འཁྲོལ་བས། །རྒྱལ་དཀའ་སྲིད་པའི་གདུང་བ་ཀུན་གཞིལ་པའི། །མཚན་སྐྱེས་ཁོར་ཡུག་རི་བོའི་ཪ་མཐར་འགྲིམས། །གང་དེས་ཪ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་ཟབ་མོ་ཡི། །ཟབ་བརྒྱུད་ཆོས་འབྱུང་བཟང་པོའི་དོན་རྣམས་ཀུན། །ཟློ་གསལ་བློ་ཡི་མེ་ལོང་དྭངས་བའི་ངོས། །མ་འཁེལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ལེགས་ཝཕད་རྣམས། །དཔལ་དུ་བསྐྱེན་པའི་རབ་དཀར་དགེ་ཚོགས་ཀྱིས། །ས་གསུམ་ལྷས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེའི་དཔྱིད།། ཐུབ་བསྟན་སྟོ་དང་བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །ནམ་ཡང་མི་ནུབ་རིང་དུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་གྱང་ཀུམ་གཞོན་ནུའི་ཚལ། །རབ་རྒྱས་བསྟབ་པ་གསུམ་གྱི་ཟེའུ་འབྲུའི་དཔལ། །ཆེས་ཆེར་དར་བའི་ངོ་མཚར་དུ་གསུང་གིས། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་དགེའི་དགའ་སྟོན་འཛིན་གྱུར་ཅིག །རྒྱ་སྟོང་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོག་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཆོ་ཤབས་

ཕྱིང་བར་མི་ཐམ་ཅོས་རྣ་སོགས། །ཐེག་མཆོག་དག་བའི་ཁ་ཤེས་ཀྱིས་རྣ་བའྱང་ནས།།
ལམ་འབྲས་ཤེར་ཕྱིན་རྟོགས་པ་མཐར་སོན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་གཞུང་བརྒྱ་སྦྱ་བ་སེར་
བྱེས་དག་ཁཤེས་རྒྱུད་སྣང་བྲྀ་མ་ལས་འཛོན་ཙོ་རྒྱན་ཆོ་བརྟན་ནས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་
ཚའི་གྲས་ཐར་ཕྱིན་སྒྲི་དོན་རོལ་མཆོ་སྐྱབས་བཞི་པ་དཔར་དུ་བསྒྲུན་པའི་དག་བསྟོའི་སྨོན་ཚིག་
ཀྱ་ཡོངས་འཛོན་ཁྱེ་བྱང་སྨྲལ་མིང་པས་སྨོན་པའོ།། །།དེག་ལེགས་འཕེལ།། །

❀ བར་བྱང་སྐྱོན་ཚིག

❀ རྣམ་བྱོལ་ཞེ་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་གྱུར། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་ཉཊ་བདུད་རྩིར་འདི། །

དཔར་དུ་བསྒྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྐོ་མོ་སྒོང་ཕྱག་བརྒྱ། །
གདངས་ཀེ་རྒྱུད་ལྡའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
དེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འགྲོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྐོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་
ལུགས་སྐོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཚེད་དུ་དམིགས།
ནང་བསྟན་གྱུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྒྲུན་དང་བསྒྲུན་འགྱུར་གང་
ལའང་སྦྱར་ཚེགས་པའི་དགེ་བསྟོད་སྐོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་བློ་
བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

སྒྲུབ་རྟེ་ཅེ་ཞུ།

ཨཱརྱ་བཛྲོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ཞང་ཡིན་སྐབས་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་བཅས་སྒྲིལ་དོན་བསྡུན་བྱེད་སྐབས་ལུ་དག་གི་ཐུག་ལས་གནང་མ་བན་བས།

ཐེངས་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པའི་ལུ་དག་གནང་མ་བན།

ཁང་ལེན་གཉིས་པའི་དབུ་མའི་འཛིན་གྲྭ་ནས་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་བར་མི་གྲངས་བཅུ་གསུམ།

ཐ་མའི་བར་རྩ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་ལུ་དག་གནང་མ་བན།

ཏེ་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་གྲུབ་ཆོགས། ཏེ་ལྷ་རམས་པ་བྱམས་པ་སྐལ་ལྡན།
ཏེ་རིག་འཛིན་རྒྱལ་མཚན། བྱམས་པ་ལྷུན་གྲུབ། ཏེ་ཡ་མ་རིན་ཆེན།
ཏེ་བྱམས་པ་གྲུབ་ཆོགས། ཏེ་འཆི་མེད་ཆོ་རིང་།

དཀར་ཆག་སྒྲིག་མ་བན།

ཏེ་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་གྲུབ་ཆོགས། ཏེ་བྱམས་པ་སྐལ་ལྡན། ཏེ་ཡ་མ་རིན་ཆེན།
ཏེ་འཆི་མེད་ཆོ་རིང་།

ཇ་བཅས་གོང་གསལ་མཚན་འདོད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུགས་ལྷུང་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ལུ་སྒྲིག་གནང་བར་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་སྒྲུགས་རྟེ་ཅེ་ཞུ།།

ཤྲཱ་ལོ་༢༠༠༧ ལོའི་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་གློག་ཐུང་སྡེ་ཚན་ནས་པར་རྩ་བཏུག
སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།